

Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske

Za razdoblje od 1. prosinca 2020. do

30. studenog 2025. godine

(ažurirana verzija 2025. godine)

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

DRŽAVNI INSPEKTORAT

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

HRVATSKA AGENCIJA ZA

POLJOPRIVREDU I HRANU

HRVATSKI ŠUMARSKI INSTITUT

CARINSKA UPRAVA

1. SVEUKUPNI NACIONALNI STRATEŠKI CILJEVI	1
1.1 Ministarstvo poljoprivrede	1
1.2 Državni inspektorat	3
1.3 Carinska uprava	4
1.4 Ministarstvo zdravstva	4
1.5 Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu	5
1.6 Hrvatski šumarski institut	5
2. ODREĐIVANJE NADLEŽNIH TIJELA I KONTROLNIH TIJELA	6
2.1 Nadležna tijela	6
2.2 Delegirana tijela	11
2.2.1 Delegirana tijela iz područja veterinarstva	11
2.2.2 Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS	13
2.2.3 Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda za proizvode s oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete	14
2.2.4 Kontrolna tijela u ekološkoj proizvodnji	15
2.3 Stručna tijela u području biljnog zdravstva	16
2.3.1 Druge pravne osobe s javnim ovlastima u području biljnog zdravstva	18
3. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE SLUŽBENIM KONTROLAMA OD STRANE NADLEŽNIH TIJELA	18
3.1 Opći zahtjevi	18
3.1.1 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane	18
3.1.2 Podjela nadležnosti za provođenje službene kontrole hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, sredstava za zaštitu bilja	21
3.1.3 Podjela nadležnosti u području biljnog zdravstva i sredstva za zaštitu bilja	32
3.1.4 Podjela nadležnosti u području vina i aromatiziranih proizvoda na bazi vina	34
3.1.5 Podjela nadležnosti u području jakih alkoholnih pića s zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla	35
3.1.6 Podaci o broju djelatnika uključenih u sustav službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, biljnog zdravstva, sredstava za zaštitu bilja te kontrolnih tijela	35
3.2 Kategorizacija rizika	38
3.2.1 DIRH – Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane	38
3.2.2 DIRH – Poljoprivredna inspekcija	63
3.2.3 DIRH - Fitosanitarna inspekcija	64
3.2.4 DIRH – Sanitarna inspekcija	66
3.2.5 MP, Uprava ribarstva- Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu	68

3.2.6	Hrvatski šumarski institut (HŠI).....	70
3.2.7	Procjena rizika objekata pod nadzorom HAPIH-a	71
3.3	Opća organizacija i upravljanje.....	71
3.3.1	Opća organizacija nadležnih tijela.....	71
3.3.2	Hijerarhijski odnosi i izvješćivanje	107
3.3.3	Verifikacija službenih kontrola.....	111
3.3.4	Određivanje službenih i referentnih laboratorija	116
3.3.5	Sustav osiguranja kvalitete u svrhu provedbe odredbi članka 37. i članaka 100. i 101. Uredbe (EU) 2017/625	121
3.3.6	Unutarnja revizija nadležnih tijela.....	121
3.3.7	Vanjske revizije nadležnih tijela.....	130
3.4	Sustav kontrola i koordinacija aktivnosti.....	130
3.4.1	Metode i tehnike službenih kontrola za hranu, hranu za životinje zdravlje i dobrobit životinja, sredstava za zaštitu bilja i biljnog zdravlja	130
3.4.2	Posebni planovi službenih kontrola	141
3.4.3	Koordinacija aktivnosti.....	149
3.5	Edukacija djelatnika i uvjeti za zapošljavanje	155
3.5.1	Općenito o osposobljavanju i edukacijama	160
3.5.2	Veterinarska inspekcija i Granična veterinarska inspekcija - DIRH	161
3.5.3	Poljoprivredna inspekcija - DIRH	161
3.5.4	Fitosanitarna inspekcija - DIRH	162
3.5.5	Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija - DIRH.....	162
3.5.6	Delegirana tijela iz područja veterinarstva - MP	163
3.5.7	Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu - Uprava ribarstva, MP.....	163
3.5.8	Delegirana tijela iz područja ZOI, ZOZP, ZTS i oznake iz nacionalnog sustava kvalitete - MP	163
3.5.9	Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje - MP.....	164
3.6	Dokumentirane procedure.....	164
3.6.1	Veterinarska inspekcija – DIRH.....	164
3.6.2	Granična veterinarska inspekcija - DIRH.....	169
3.6.3	Poljoprivredna inspekcija - DIRH	169
3.6.4	Fitosanitarna inspekcija - DIRH	172
3.6.5	Hrvatski šumarski institut (HŠI).....	172
3.6.7	Sanitarna inspekcija - DIRH.....	173
3.6.8.	Delegirana tijela iz područja ZOI, ZOZP I ZTS.....	174
3.6.9.	Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda za proizvode s oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete	174

4. KRIZNI PLANOWI I MEĐUSOBNA POMOĆ	175
4.1 Operativni krizni planovi	175
4.2 Organizacija suradnje i zajedničke pomoći.....	178
4.2.1 Tijelo za vezu prema članku 103. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/625 i članka 67. Zakona o službenim kontrolama	178
4.2.2 Suradnja u smislu Uredbe (EU) br. 2017/625 i Zakona o službenim kontrolama	178
4.2.3 Suradnja u smislu Uredbe (EU) br. 2016/2031.....	179
4.2.4 Suradnja u smislu Uredbe (EU) 2018/848.....	179
5. MJERE ZA OSIGURANJE USKLAĐENOSTI S OPERATIVNIM KRITERIJIMA UREDBE (EU) 2017/625	180
5.1 Sukladnost s operativnim kriterijima	180
5.1.1 Osiguranje učinkovitosti i primjerenosti službenih kontrola	180
5.1.2 Mjere u svrhu osiguranja da osoblje koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa	180
5.1.3 Mjere kako bi se osiguralo da vanjsko osoblje ili osoblje pod ugovorom koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa.....	181
5.1.4 Odgovarajući laboratorijski kapaciteti.....	182
5.1.5 Osiguranje odgovarajućih prostorija i opreme.....	183
5.1.6 Odgovarajuće zakonske ovlasti za provođenje službenih kontrola	185
5.1.7 Pripremljenost za provođenje kriznih planova	185
5.1.8 Obveze subjekata u poslovanju s hranom prilikom provođenja službene kontrole	185
6. PREGLED I PRILAGODBA NACIONALNOG PLANA KONTROLA	186

Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske za razdoblje od 1. prosinca 2020. do 30. studenoga 2025. godine

Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: VNPSK) izrađen je za razdoblje od 1. prosinca 2020. do 30. studenoga 2025. godine.

VNPSK je izrađen u skladu sa zahtjevima propisanim člancima 109. – 111. Uredbe (EU) 2017/625 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005, Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97, (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/625).

VNPSK su zajednički pripremili Ministarstvo poljoprivrede (u daljnjem tekstu: MP), Državni inspektorat Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: DIRH), Ministarstvo zdravstva (u daljnjem tekstu: MZ), Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: HAPIH), Hrvatski šumarski institut (u daljnjem tekstu: HŠI) i Carinska uprava Ministarstva financija (u daljnjem tekstu: Carinska uprava) nadležna tijela koja sudjeluju u osiguranju sustava sigurnosti hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva.

Sukladno članku 109. Uredbe 2017/625, jedinstveno tijelo za VNPSK je MP, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: UVSH).

KONTAKT:

Nadležno tijelo:	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
Adresa:	Planinska 2a, 10000 Zagreb, Hrvatska
Adresa e-pošte:	uprava.veterinarstva@mps.hr
Telefon:	+385-1-6443 540

1. SVEUKUPNI NACIONALNI STRATEŠKI CILJEVI

Nacionalni strateški ciljevi Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) u skladu su s općim principima propisanim Uredbom (EU) 2017/625.

Nadležna tijela u integriranom sustavu sigurnosti hrane i hrane za životinje:

- a) Ministarstvo poljoprivrede
- b) Državni inspektorat
- c) Carinska uprava
- d) Ministarstvo zdravstva
- e) Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
- f) Hrvatski šumarski institut.

1.1 Ministarstvo poljoprivrede

Prema [Provedbenom programu Ministarstva poljoprivrede za razdoblje od 2021. do 2024. godine](#) definiran je opći strateški cilj koji osigurava stabilno i učinkovito okruženje utemeljeno na sigurnosti, vjerodostojnosti, odgovornosti i transparentnosti, a koje služi zaštititi zdravlja ljudi, životinja i bilja, podizanju stupnja sigurnosti i odgovornog postupanja s hranom za ostvarivanje nacionalnih interesa uvažavajući zajedničke politike EU.

Opći strateški cilj ostvarit će se kroz ostvarenje posebnih strateških ciljeva, a koji uključuju:

- Unaprjeđenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje
- Djelotvornu zaštitu zdravlja ljudi i životinja, dobrobiti životinja, veterinarsku zaštitu okoliša
- Unaprjeđenje sustava i programa u području fitosanitarne politike.

U svrhu učinkovitog funkcioniranja sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje potrebno je kontinuirano isti unaprjeđivati. Unaprjeđenje sustava sigurnosti hrane i hrane za životinje MP će ostvariti unaprjeđenjem koordinacije suradnje i kontakata između nadležnih tijela kao i s Komisijom i drugim državama članicama u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima, unaprjeđenjem sustava ovlašćivanja službenih i nacionalnih referentnih laboratorija te sustava monitoringa hrane i hrane za životinje na tržištu RH, unaprjeđivanjem sustava odobravanja i registriranja objekata i subjekata iz područja veterinarstva i sigurnosti hrane.

Kako bi se osigurala vjerodostojnost europskih i nacionalnih sustava kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode te osigurala kontinuirana i učinkovita kontrola upotrebe zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta te korištenja oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete, MP organizira i povjerava određene zadaće službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima nad čijim radom ujedno provodi i kontinuirani nadzor.

U cilju zaštite i unaprjeđenja zdravstvenog statusa životinja u RH, a osobito životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, MP, UVSH, određuje provedbu preventivnih mjera te mjera za rano otkrivanje, nadziranje, praćenje, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti životinja, uključujući zoonoze i bolesti koje izazivaju značajne ekonomske štete te drugih bolesti životinja od interesa za RH.

Osnovna je zadaća biljnog zdravstva zaštita bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta od štetnih organizama. Učinkovita zaštita bilja od štetnih organizama omogućuje

uspješnu proizvodnju poljoprivrednih kultura, uzgoj i iskorištavanje šuma te očuvanje prirodnog okoliša i zdravog okruženja u ljudskim naseljima. Karantenski štetni organizmi potencijalno su najopasniji štetni organizmi jer mogu prouzročiti velike štete na bilju pa i uništiti bilje i biljne proizvode. Njihovo je suzbijanje teško provedivo, skupo, a često i dugotrajno. Na globalnoj su razini prepoznati kao najveća prijetnja poljoprivrednoj proizvodnji, šumama i okolišu, a time i opstanku ljudi i živog svijeta općenito. Svaka zemlja uspostavlja i razvija sustav mjera sprječavanja unošenja karantenskih štetnih organizama na svoje državno područje i sprječavanje širenja tih štetnih organizama u slučaju njihove pojave. RH, kao država članica EU-a, izravno primjenjuje fitosanitarno zakonodavstvo EU, što podrazumijeva obveznu provedbu svih sastavnica fitosanitarnog režima EU-a, uključujući i sve predviđene mjere sprječavanja unosa i širenja karantenskih štetnih organizama, kao i reguliranih nekarantenskih štetnih organizama na bilju namijenjenom za sjetvu i sadnju. Nadalje, veliki naglasak u ovom dijelu stavlja se na edukaciju i podizanje svijesti javnosti.

Post-registracijskom kontrolom sredstava za zaštitu bilja osigurava se stavljanje na tržište samo registriranih sredstava za zaštitu bilja s odobrenim svojstvima radi zaštite zdravlja ljudi, životinja i okoliša od rizika koji bi mogli proizaći od sredstava za zaštitu bilja. Razlozi neispravnosti mogu biti različiti, kao što su prisutnost neodobrenih tvari i otapala, nedovoljna količina aktivne tvari, fizikalne promjene formulacije tijekom skladištenja, neispravna fizikalna svojstva koja imaju negativne učinke u primjeni i slično. Radi očuvanja poljoprivredno-prehrambenog lanca naglasak se stavlja na detekciju i uklanjanje s tržišta sredstava za zaštitu bilja čija svojstva nisu sukladna njihovom odobrenju.

Uspostavom sustava održive uporabe pesticida osigurava se smanjenje rizika i negativnih učinaka od uporabe pesticida na način koji osigurava visoku razinu zaštite zdravlja ljudi i životinja te zaštite okoliša i očuvanja biološke raznolikosti, uvođenje obvezne primjene temeljnih načela integrirane zaštite bilja za suzbijanje štetnih organizama i alternativnih pristupa i tehnika kao što su nekemijske mjere zaštite bilja radi postizanja održive i konkurentne poljoprivrede. Zadaća uspostave održive uporabe pesticida je urediti sustav izobrazbe svih korisnika pesticida, sustav distribucije i prodaje pesticida, informiranje javnosti i podizanje razine svijesti o pesticidima, vođenje potrebnih evidencija te donošenje Nacionalnog akcijskog plana za postizanje održive uporabe pesticida.

Kako bi se ustanovila količina ostataka pesticida u i na hrani te provjerila sukladnost sa propisanim maksimalnim razinama ostataka (MDK) pesticida u RH se provodi godišnji Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani. Taj se Program provodi temeljem članka 6. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 80/13, 115/18 i 32/20) (u daljnjem tekstu: Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005). Temeljem nalaza u provedbi monitoringa provodi se procjena rizika za potrošače. O provedbi programa monitoringa ostataka pesticida u i na hrani RH je obavezna izvijestiti Europsku agenciju za sigurnost hrane (European Food Safety Authority) (u daljnjem tekstu: EFSA).

MP provodi i godišnji Program monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja.

Ribarska inspekcija organizirana u okviru Sektora za nadzor i kontrolu u ribarstvu, Uprave ribarstva, MP jedina je usko specijalizirana za obavljanje inspekcijskih nadzora ribarstva s ciljem kontrole europske zajedničke ribarstvene politike. Osim navedenog na nacionalnoj razini, u skladu s odredbama propisa o službenim kontrolama hrane i hrane za životinje nadležna je za provedbu službenih kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti na ribarskim plovilima i iskrcajnim mjestima. Cilj provedbe navedenih službenih kontrola je zaštita zdravlja ljudi i izgradnja

povjerenja potrošača u proizvode ribarstva ulovljene od strane hrvatskih ribarskih plovila i proizvode akvakulture uzgojenih u RH.

1.2 Državni inspektorat

Novi sustav strateškog planiranja i upravljanja javnim politikama omogućava Državnom inspektoratu da se u izradi svog strateškog akta jasnije poveže s prioritetima i ciljevima Vlade Republike Hrvatske definiranim u Programu Vlade RH za mandat 2020. – 2024. Tako je, primjenom strateških načela točnosti i cjelovitosti, te načela učinkovitosti i djelotvornosti, a rukovodeći se načelom dobrog financijskog upravljanja jasno definirano 18 mjera kojima će Inspektorat u okviru djelokruga nadležnosti svog poslovanja doprinijeti u realizaciji pet strateški definiranih ciljeva iz Programa Vlade RH. U odnosu na područje primjene Uredbe (EU) 2017/625 u [Provedbenom programu Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024.](#) definirane su mjere koje uključuju zaštitu zdravlja ljudi i životinja, učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane, sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem i povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa.

Uspostava sustava i provođenje službenih kontrola od strane veterinarske inspekcije iznimno je značajna aktivnost u provedbi zaštite zdravlja ljudi, te zdravlja i dobrobiti životinja - budući da inspekcija obavlja službene kontrole u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane ili hrane za životinje, uključujući i na životinjama, hrani i hrani za životinje koje se unose u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU) iz trećih zemalja.

Službene kontrole iz područja sigurnosti hrane i zdravlja te dobrobiti životinja moraju se provoditi u cijelom poljoprivredno prehrambenom lancu. Moraju se provoditi u skladu s nacionalnim i europskim zakonodavstvom kako bi se u konačnici osigurala bolja zaštita zdravlja ljudi, zaštita zdravlja i dobrobiti životinja i očuvanje okoliša u EU, što posljedično pridonosi većem povjerenju hrvatskih i europskih potrošača u hranu i hranu za životinje koja se proizvodi u RH.

Osiguravanjem učinkovitih inspeksijskih nadzora i ostalih stručnih poslova sanitarne inspekcije u području proizvodnje i stavljanja na tržište te uvoza hrane, uključujući i genetski modificiranu hranu te genetski modificirane organizme, te proizvodnju i stavljanje na tržište, kao i uvoz predmeta i materijala u kontaktu s hranom, izravno se štiti javnozdravstveni interes.

Fitosanitarna inspekcija provoditelj je fitosanitarnog nadzora u RH i isključivi nositelj cjelokupnog nadzora prekograničnoga prometa biljem i velikoga dijela nadzora koji se provodi u unutrašnjosti zemlje. Ključan pokazatelj učinkovitosti rada fitosanitarne inspekcije je stupanj provedbe izrečenih fitosanitarnih mjera jer se samo njihovom provedbom može zajamčiti sprječavanje unosa i širenja karantenskih štetnih organizama te učinkovita zaštita bilja od štetnih organizama čime se omogućava uspješna proizvodnja poljoprivrednih kultura, uzgoj i iskorištavanje šuma te očuvanje prirodnog okoliša.

Poljoprivredna inspekcija uključena je u provođenje službenih kontrola u poljoprivredno-prehrambenom lancu u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane i hrane za životinje, od osiguranja odgovarajuće kvalitete biljnog reprodukcijuskog materijala (sjemena i sadnog materijala) te kontrole GM sjemena i sadnog materijala, kontrole sredstava za zaštitu bilja, zahtjeva za stavljanje na tržište i upotrebu sredstava za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, ostatke pesticida u i na hrani na razini primarne proizvodnje, ekološke proizvodnje, zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane i hrane za životinje biljnog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti pa do osiguranja zahtjeva kvalitete i označavanja hrane i hrane za životinje u svim fazama proizvodnje i distribucije. Učinkovitom organizacijom i kontinuiranom provedbom nadzora, uz sve veću kompleksnost i zahtjevnost u

primjeni pojedinih uredbi EU, poljoprivredni inspektori osiguravaju provedbu propisa iz svih navedenih područja čime u konačnici omogućuju prisutnost sigurne i kvalitetne hrane na tržištu RH, tj. u cjelokupnom lancu hrane „od polja do stola“.

Kako bi provedba službenih kontrola bila što učinkovitija, veterinarska, sanitarna, poljoprivredna, šumarska i fitosanitarna inspekcija DIRH-a moraju intenzivno surađivati s drugim nadležnim tijelima, pri čemu je najznačajnija suradnja s carinskim i policijskim službenicima. Dodatno, za osiguranje učinkovitog provođenja službenih kontrola potrebno je educirati osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola, ali i sve ostale dionike u poljoprivredno prehrambenom lancu, te istovremeno verificirati postupanje inspekcije i subjekata u poslovanju s hranom i hranom za životinje sukladno zahtjevima EU i nacionalnih propisa.

DIRH surađuje s Ministarstvom financija, Carinskom upravom i ministarstvom nadležnim za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: policijski službenici) u provođenju službenih kontrola.

1.3 Carinska uprava

[Poslovna strategija Carinske Uprave RH](#) za razdoblje 2020 – 2023. godine objavljena je na internetskoj stranici Carinske uprave. Strategija Carinske Uprave RH-a dio je [Provedbenog programa Ministarstva financija za razdoblje 2021.-2024.](#) godine.

Poslovna strategija Ministarstva financija, Carinske uprave (u daljnjem tekstu: Strategija) temeljni je strateški dokument za planiranje i provedbu daljnjeg razvoja Carinske uprave za razdoblje od 2020. – 2023., s ciljem kontinuirane modernizacije službe usklađene sa promjenama u ekonomskoj i razvojnoj politici u području carinskog i trošarinskog sustava unutar Carinske unije, a koja će provedbom učinkovitog postupanja osigurati djelotvornu zaštitu i jamčiti sigurnost društva, tržišta i financijskih interesa, te istovremeno omogućiti olakšavanje zakonite trgovine i jačanje partnerskih odnosa s gospodarstvom.

Strategija se temelji na sljedećim polazištima:

- Međunarodna trgovina razvija se kontinuirano i istu prate stalne promjene u kretanju robe, što dinamično utječe i na dodatni poticaj za olakšavanjem zakonite trgovine kroz pojednostavnjenje carinskih formalnosti i provođenje selektivnih carinskih kontrola temeljenih na ciljanoj procjeni rizika i sve široj uporabi informacijsko-komunikacijskih tehnologija kao i neprestanoj dostupnosti carinskih formalnosti kako bi se poticala konkurentnost gospodarskih subjekata
- Značajnoj ulozi carinske službe kao važnog čimbenika sigurnosti i zaštite društva i tržišta
- Učinkovitim prikupljanju prihoda i pridonosenju zajedničkom proračunu te povezanoj borbi protiv carinskih, trošarinskih, poreznih, ali i ostalih fiskalnih prijevara koje imaju utjecaj na zaštitu financijskih interesa RH i EU
- Daljnjem razvoju elektroničke carine (e-Carina) i daljnjoj digitalizaciji poslovnih procesa
- Efikasnijem jačanju nadzorne uloge Carinske uprave i djelotvornijem i učinkovitijem provođenju inspeksijskog nadzora i provjera.

1.4 Ministarstvo zdravstva

Prema [Provedbenom programu Ministarstva zdravstva 2021. - 2024.](#) opći strateški cilj Ministarstva zdravstva je zaštita, unapređenje i očuvanje zdravlja stanovništva. Postizanju ovog doprinose i mjere za unaprjeđenje zaštite zdravlja ljudi koje, između ostalog, uključuju i provedbom politika u području sigurnosti hrane, genetski modificiranih organizama,

proizvodnje i stavljanja na tržište predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

1.5 Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

U svom [Godišnjem planu rada](#) navodi da je prioritet HAPIH-a provoditi aktivnosti koje su regulirane zakonskim aktima, a koji omogućavaju funkcioniranje poljoprivredne proizvodnje na osnovu održive i konkurentne poljoprivrede uz visoke standarde očuvanja okoliša. Program Vlade RH za mandat 2020. – 2024. u jednom od svojih pet ključnih prioriteta navodi „Samodostatnost, održivost i zelenu Hrvatsku“ za ekonomsku suverenost. Područje primjene strateškog plana u odnosu na nadležnosti iz Uredbe (EU) 2017/625 odnosi se na sigurnost hrane, kontrolu GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje, zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje, stavljanje i uporaba sredstava za zaštitu bilja, neobavezni izrazi kvalitete i upotreba zaštićenih oznaka izvornosti, zemljopisnog porijekla te zaštićenim tradicionalnim izrazima vezanim uz vino i jaka alkoholna pića. Potpora MP u ostvarenju ovih aktivnosti ostvaruje se kroz stručnu i znanstvenu podršku HAPIH-a kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenjem laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju.

HAPIH u svom Godišnjem planu rada ima četiri strateška cilja koji se odnose na:

- Učinkovito provođenje ispitivanja, nadzora i javnih ovlasti u svrhu povećanja učinkovitosti i konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje (javne ovlasti)
- Pružanje učinkovite znanstveno-stručne potpore ministarstvu poljoprivrede, poljoprivredno-prehrambenom sektoru i ostalim ključnim dionicima (nisu javne ovlasti)
- Sustavno unaprjeđivanje znanstvenih aktivnosti HAPIH-a
- Jačanje profesionalnih i infrastrukturnih kapaciteta HAPIH-a.

1.6 Hrvatski šumarski institut

Strategija Hrvatskog šumarskog instituta je strateški dokument koji definira misiju i viziju HŠI, prikazuje strateške ciljeve i donosi analize kako ih postići. Ovaj dokument dostupan je na internetskim stranicama HŠI. Temeljni strateški ciljevi HŠI su: provođenje vrhunskih znanstvenih istraživanja iz područja biotehničkih znanosti, polje šumarstvo od strateškog interesa za RH, u svrhu obogaćivanja znanja, unapređenja šumskih ekosustava i promicanja potrajnog gospodarenja šumama, osiguranje kontinuiteta i kvalitete provođenja javnih zakonskih ovlasti kao i osiguranje protoka znanja u građanstvo s ulogom podizanja svijesti o ulozi šuma i važnosti njene zaštite te pokretanja inovacija i gospodarstva. Posebni interes okrenut je prema prijenosu znanja na mlađe generacije i na popularizaciju znanosti. Temeljna vizija HŠI je učvrstiti mjesto ključne nacionalne te vodeće regionalne znanstvene organizacije u području šumarstva, istaknute vrhunskim istraživanjima i uspješnom primjenom njihovih rezultata u praksi i obrazovanju te važnom ulogom u oblikovanju nacionalnih i regionalnih politika.

2. ODREĐIVANJE NADLEŽNIH TIJELA I KONTROLNIH TIJELA

2.1 Nadležna tijela

Člankom 5. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine”, br. 52/21), (u daljnjem tekstu: Zakon o službenim kontrolama) propisana su nadležna tijela za provedbu citiranog Zakona, uredbi i propisa koji su navedeni u članku 2. citiranog Zakona, provedbenih propisa donesenih na temelju Uredbe (EU) 2017/625, kao i ostalih propisa kojima su uređena područja navedena u članku 3. stavku 1. citiranog Zakona, a to su:

- Ministarstvo poljoprivrede
- Državni inspektorat
- Ministarstvo zdravstva
- Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
- Hrvatski šumarski institut
- Carinska Uprava.

Navedena nadležna tijela za potrebe provedbe Uredbe (EU) 2017/625 i Zakona o službenim kontrolama surađuju s Carinskom upravom te Ministarstvom unutarnjih poslova. Detaljne nadležnosti pojedinih tijela propisane su člancima 6. do 11. Zakona o službenim kontrolama.

Člancima 13. do 19. Zakona o službenim kontrolama propisana je:

- Podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola hrane
- Podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola GM poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala
- Podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola hrane za životinje
- Podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola zdravlja i dobrobiti životinja
- Podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola u području biljnog zdravstva
- Podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola sredstava za zaštitu bilja.

Člancima 6. - 15. Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18, 117/21) propisan je djelokrug rada sanitarne, veterinarske, poljoprivredne, šumarske i fitosanitarne inspekcije.

Člancima 75. - 79. Zakona o genetski modificiranim organizmima („Narodne novine“, br. 126/19) propisan je podjela nadležnosti sanitarne, veterinarske, poljoprivredne, šumarske i fitosanitarne inspekcije za obavljanje poslova službenih kontrola ili inspeksijskih nadzora nad GMO i/ili proizvodom koji se sastoji od ili sadrži GMO ili kombinaciju GMO-a.

Člankom 5. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje i Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ („Narodne novine“, br. 18/13, 47/14 i 114/18) propisan je djelokrug rada sanitarne, veterinarske i poljoprivredne inspekcije.

Člankom 137. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. [82/13](#), [148/13](#), [115/18](#), [52/21](#) i [83/22](#)) propisano je da inspeksijske i druge poslove u području veterinarstva i sigurnosti hrane provode veterinarski inspektori i granični veterinarski inspektori na temelju ovlasti danih

Zakonom o Državnom inspektoratu, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu, propisima donesenim na temelju tog Zakona te propisima EU.

Člankom 75. stavkom 2. Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine“, br. [102/17](#) i [32/19](#)) propisano je da inspeksijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode veterinarski odnosno poljoprivredni inspektori DIRH-a u skladu s ovlastima određenim posebnim propisima o veterinarstvu odnosno poljoprivredi s obzirom da isti sadržava odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima EU:

- Direktivom Vijeća 83/129/EEZ od 28. ožujka 1983. o uvozu koža nekih mladunaca tuljana i proizvoda od njih u države članice
- Direktivom Vijeća 98/58/EZ od 20. srpnja 1998. o zaštiti životinja koje se drže u svrhu proizvodnje
- Direktivom Vijeća 1999/22/EZ od 29. ožujka 1999. o držanju divljih životinja u zoološkim vrtovima
- Direktivom Vijeća 1999/74/EZ od 19. srpnja 1999. o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica
- Direktivom Komisije 2002/4/EZ od 30. siječnja 2002. o registraciji gospodarstava u kojima se drže kokoši nesilice obuhvaćenih Direktivom Vijeća 1999/74/EZ
- Direktivom Vijeća 2007/43/EZ od 28. lipnja 2007. o utvrđivanju minimalnih pravila za zaštitu pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa
- Direktivom Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta zaštite teladi
- Direktivom Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za zaštitu svinja
- Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe.

Člankom 3. stavkom 3. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja („Narodne novine“, br. 125/13, 14/14, 92/14 i 32/19) (u daljnjem tekstu: Zakon o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja) propisuje se da inspeksijski nadzor provodi DIRH kao središnji državni ured koji obavlja inspeksijske poslove na području RH za uredbu EU:

- Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3254/91 od 4. studenoga 1991. o zabrani uporabe stupica na području Zajednice i uvođenju na područje Zajednice krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz zemalja gdje ih love stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom
- Uredbe Komisije (EZ) br. 35/97 od 10. siječnja 1997. kojom se utvrđuju odredbe o certificiranju krzna i proizvoda obuhvaćenih Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3254/91
- Uredbe Vijeća (EZ) br. 1255/97 od 25. lipnja 1997. o kriterijima Zajednice za odmorišta za životinje i izmjeni plana puta iz Dodatka Direktive 91/628/EEZ sa svim izmjenama i dopunama
- Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni Direktive 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97
- Uredbe (EZ) br. 1523/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. kojom se zabranjuje stavljanje na tržište, uvoz u Europsku zajednicu ili izvoz iz Europske zajednice krzna mačaka i pasa i proizvoda koji sadrže takvo krzno
- Uredbe (EZ) br. 1007/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o trgovini proizvodima od tuljana

- Uredbe Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja
- Uredbe Komisije (EU) br. 737/2010 od 10. kolovoza 2010. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe (EZ) br. 1007/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća o trgovini proizvodima od tuljana.

Člankom 3. stavkom 2. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja propisuje se da pri provedbi ovoga Zakona i uredbi MP surađuje s Carinskom upravom ministarstva nadležnog za financije te DIRH-om u provedbi Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3254/91, Uredbe Komisije (EZ) br. 35/97, Uredbe (EZ) br. 1523/2007, Uredbe (EZ) br. 1007/2009 i Uredbe Komisije (EU) br. 737/2010 (iz članka 1. točaka 1., 2., 5., 6. i 8. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja).

U skladu s člankom 16. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja, inspekcijske i druge poslove u području provedbe uredbi Europske unije o zaštiti životinja provode, na temelju ovlasti danih Zakonom o DIRH-u, u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te propisima EU:

1. veterinarski inspektori i granični veterinarski inspektori nad provedbom:

- Uredbe (EZ) br. 1255/97
- Uredbe (EZ) br. 1/2005
- Uredbe (EZ) br. 1099/2009

2. službenici zaduženi za carinske poslove nad provedbom:

- Uredbe (EEZ) br. 3254/91 i Uredbe (EZ) br. 35/97, u dijelu koji se odnosi na unošenje krzna životinjskih vrsta i drugih proizvoda iz Priloga I. i II. Uredbe (EEZ) br. 3254/91
- Uredbe (EZ) br. 1007/2009 i Uredbe (EU) br. 737/2010, u dijelu koji se odnosi na unošenje proizvoda od tuljana
- Uredbe (EZ) br. 1523/2007, u dijelu koji se odnosi na unošenje i izvoz krzna mačaka i pasa

3. lovni inspektori nad provedbom Uredbe (EEZ) br. 3254/91, u dijelu koji se odnosi na nadzor uporabe stupica

4. ministarstvo nadležno za financije, prema propisima kojima je uređen djelokrug i ovlasti ministarstva nadležnog za financije u području prometa robe nad provedbom:

- Uredbe (EZ) br. 1523/2007, u dijelu koji se odnosi na trgovinu krzna mačaka i pasa
- Uredbe (EZ) br. 1007/2009 i Uredbe (EU) br. 737/2010, u dijelu koji se odnosi na trgovinu proizvoda od tuljana.

Nadležnosti Ministarstva nadležnog za poljoprivredu definirane su člankom 7. Zakona o službenim kontrolama.

Člankom 9. Zakona o službenim kontrolama, HAPIH provodi službene kontrole i druge službene aktivnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima kojima su uređena područja biljnog zdravlja, sredstava za zaštitu bilja, vina, jakih alkoholnih pića i aromatiziranih proizvoda na bazi vina i izvješćuje o provedbi službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u svrhu izrade godišnjeg izvješća.

Člankom 5. stavkom 1. Zakona o biljnom zdravstvu („Narodne novine“, br. [127/19](#)) propisano je da su MP, DIRH, fitosanitarna i šumarska inspekcija, HAPIH te HŠI nadležna tijela za provedbu navedenog Zakona te uredbi iz članka 2. toga Zakona. Iznimno od prethodno navedenog, poslove nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje RH iz članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/2031) obavljaju i ovlašteni granični službenici RH, carinski službenik i službenik granične policije.

Člankom 5. stavkom 2. i člancima 8., 9. i 21. Zakona o biljnom zdravstvu propisana je podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola u području biljnog zdravstva te prava, ovlasti i mjere fitosanitarnih i šumarskih inspektora nadležnih za službene kontrole u tom području. Također, člancima 7., 8., 9., 10. i 11. Zakona o biljnom zdravstvu određena su nadležna tijela koja provode druge službene aktivnosti u području biljnog zdravstva te su definirani poslovi i zadaće.

Stavljanje na tržište i uporaba sredstava za zaštitu bilja u RH uređeni su Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 80/13, 32/19 i 32/20). Sredstva za zaštitu bilja odobravaju se na nacionalnoj razini i ne smiju se stavljati na tržište ili upotrebljavati ako nisu odobrena u Republici Hrvatskoj. Odobrenje može biti u obliku rješenja o registraciji za stavljanje na tržište i uporabu sredstava za zaštitu bilja ili rješenja o dozvoli za paralelnu trgovinu, dozvoli za primjenu u hitnim situacijama i dozvoli za istraživanje ili razvoj.

Prema članku 3. stavku (1) Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i predmetnog zakona je MP. Prema članku 3. stavku (2) istog zakona, koordinacijsko nacionalno tijelo za provođenje obveza utvrđenih u članku 75. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i predmetnog zakona je MP.

Sustav distribucije i prodaje sredstava za zaštitu bilja uređeni su Zakonom o održivoj uporabi pesticida („Narodne novine“, br. 42/22). Distribucijom i prodajom sredstava za zaštitu bilja mogu se baviti pravne i fizičke osobe (distributeri) koji imaju sjedište i adresu u RH i koji su upisani u središnju evidenciju Fitosanitarnog informacijskog sustava MP, koja se vodi elektroničkim putem. Istim je Zakonom uređen sustav izobrazbe profesionalnih korisnika, distributera i savjetnika koji moraju imati primjerenu izobrazbu o sigurnom rukovanju s pesticidima i pravilnoj primjeni pesticida. Za poticanje zaštite bilja sa smanjenom uporabom pesticida, dajući kad god je to moguće prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja od štetnih organizama te primjenu pesticida manjeg rizika za okoliš i zdravlje ljudi i životinja, primjenjuju se načela integrirane zaštite bilja.

Sukladno članku 7. stavku 1. podstavcima 4. i 5. Zakona o službenim kontrolama, MP je nadležno za izradu programa, naputka i uputa iz područja ostataka pesticida te planiranje, izradu, koordinaciju i izvješćivanje o provedbi Programa monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja.

Člankom 10. Zakona o biljnom zdravstvu HAPIH, Centar za zaštitu bilja (CZB) je nadležna za obavljanje:

- laboratorijskih analiza i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom 2016/2031 i na prisutnost drugih štetnih organizama;
- nadzora nad štetnim organizmima iz članka 19. i članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031 i provedbi akcijskih planova;
- provedbe akcijskih planova, što uključuje planiranje, pregled i uzimanje uzoraka;
- osposobljavanja specijaliziranih subjekata za izdavanje biljnih putovnica iz članka 89. Uredbe (EU) br. 2016/2031 i izradu tehničkih smjernica koje trebaju ispuniti specijalizirani subjekti tijekom pregleda povezanih s izdavanjem biljnih putovnica (članak 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/827).

Člankom 4. stavak 2. i 3. i člankom 5. Zakona o vinu („Narodne novine“, br. 32/19) HAPIH, Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (CVVU) je nadležna:

- za provedbu službenih kontrola iz članka 90. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te članka 16. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 povezanih s oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla te zaštićenim tradicionalnim izrazima za vino;
- certificiranje prema članku 12. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/274 za vinske proizvode;
- kontrola vezanih uz vinogradarski registar, obvezne izjave, ulazne i izlazne registre i prateće dokumente
- za provedbu službenih kontrola vezanih za provjere sukladnosti sa specifikacijama aromatiziranih proizvoda od vina iz članka 23. Uredbe (EU) br. 251/2014.

Sukladno članku 5. Zakona o vinu („Narodne novine“, br. 32/19) HAPIH za potrebe postupaka prilikom nesukladnosti utvrđenih tijekom provedbe inspeksijskog nadzora izdaje analitička izvješća i organoleptičke ocjene te mišljenja o sukladnosti mošta, vina, vinskog octa, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina s Zakonom o vinu („Narodne novine“, br. 32/19) i uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

Nadležno tijelo prema Zakonu o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18, 42/20, 52/21), članak 73. za službene kontrole jakih alkoholnih pića s zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla je HAPIH, CVVU. HAPIH provodi službene kontrole potvrđivanja sukladnosti proizvodnje u skladu sa Uredbom (EZ) br. 2017/625.

Člankom 5. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18, 24/20, OUSRH - [127/20](#) i [52/21](#)) propisano je da je MP nadležno tijelo za provedbu uredbi iz članka 2. toga Zakona: Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007), Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008), Uredbe Komisije (EZ) br. 1235/2008 od 8. prosinca 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008).

Nakon 1. siječnja 2022. počela je primjena Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007, a nacionalni propis biti će donesen tijekom 2022. godine.

2.2 Delegirana tijela

Člankom 28. i 31. Uredbe (EU) 2017/625 propisano je da nadležna tijela određene zadaće službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti mogu delegirati jednom ili više delegiranih tijela odnosno fizičkih osoba.

RH je određene poslove (zadaće) povezane sa službenim kontrolama prenijela (delegirala) na delegirana tijela i pravne osobe s javnim ovlastima.

2.2.1 Delegirana tijela iz područja veterinarstva

Državni inspektorat

Sukladno članku 109. stavku 5. Zakona o veterinarstvu navedeno je da poslove službenih kontrola mogu obavljati samo veterinarske organizacije koje ovlasti DIRH kao delegirana tijela, a stavkom 6. istoga članka da iznimno kada nije moguće ovlastiti delegirano tijelo, za određene poslove drugih službenih aktivnosti kao stručnih poslova od javnog interesa navedenih u članku 115. stavku 1. Zakona o veterinarstvu, Državni inspektorat može ovlastiti i doktore veterinarske medicine, kao fizičke osobe, pod uvjetima propisanim člankom 30. Uredbe (EU) 2017/625. Člankom 115. stavcima 1. i 3. navedenog Zakona propisano je da DIRH može povjeriti pojedine poslove službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti hrane životinjskog podrijetla, hrane za životinje, nusproizvoda i od njih dobivenih proizvoda veterinarskim organizacijama kao delegiranim tijelima u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 s kojim zaključuje ugovor o povjeravanju poslova na vrijeme od 7 godina. Za obavljanje službenih kontrola i drugih službenih djelatnosti hrane životinjskog podrijetla, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla koji se ne koriste za prehranu ljudi kao delegirana tijela, u skladu s člankom 46. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarske prakse i veterinarske službe u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti („Narodne novine“, br. [103/13](#), [130/14](#) i [9/19](#)), veterinarske organizacije moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- moraju biti nepristrane i ne smiju biti ni u kakvom sukobu interesa u svezi s povjerenim poslovima;
- moraju biti akreditirane u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17 020;
- moraju dokazati nadležnom tijelu da su akreditirane za točno određene prenesene zadaće dokumentacijom standardnih operativnih postupaka (SOP) i uputa potvrđenih od strane Hrvatske akreditacijske agencije (u daljnjem tekstu: HAA);
- raspolagati dovoljnim brojem odgovarajuće kvalificiranog i iskusnog osoblja koje nije u sukobu interesa u obavljanju službenih kontrola;
- veterinari kontrolnog tijela moraju ispunjavati uvjete propisane člankom 5. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/625 i člankom 153. stavkom 2. Zakona o veterinarstvu. Poslovi koji se mogu povjeriti delegiranom tijelu iz područja veterinarstva propisani su člankom 47. istog Pravilnika.

Tablica 1. Pregled poslova delegiranih tijela iz područja veterinarstva

PODRUČJE	PRENESENE ZADAĆE SLUŽBENE KONTROLE (veterinarskim organizacijama kao delegiranim tijelima)	POPIS DT
Veterinarstvo	<ul style="list-style-type: none">- Zadaci u poslovima revizije i kontrole dobre proizvođačke prakse i dobre higijenske prakse te postupaka vezanih uz primjenu načela koja se temelje na sustavu analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka- Zadaci u inspeksijskim poslovima:<ul style="list-style-type: none">a) prikupljanje podataka o prehrambenom lancub) ante mortem pregledc) kontrola postupanja u skladu s propisima o dobrobitid) post mortem preglede) kontrola postupanja sa specificiranim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima- Uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje- Uzorkovanje u svrhu monitoringa- Kontrola sukladnosti s odredbama Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla koje se odnose na primjenu identifikacijskih oznaka, kao i provjere sukladnosti s ostalim zahtjevima sljedivosti- Certificiranje.	Popis delegiranih tijela iz područja veterinarstva

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Člankom 7. Zakona o službenim kontrolama UVSH MP nadležna je za:

- organizaciju i povjeravanje određene zadaće službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima i fizičkim osobama za poslove u području zdravlja životinja u skladu s člancima 31., 32. i 33. Uredbe (EU) 2017/625 te u skladu s odredbama Zakona o službenim kontrolama, a na način kako je uređeno posebnim propisom iz područja veterinarstva
- provedbu nadzora odnosno revizija delegiranih tijela i ovlaštenih fizičkih osoba koji provode određene zadaće drugih službenih aktivnosti u području zdravlja životinja, kao i izradu smjernica za izradu godišnjeg plana službenih kontrola u području zdravlja životinja.

Državni inspektorat

Sukladno članku 109. stavku 3. Zakona o veterinarstvu navedeno je da poslove službenih kontrola mogu obavljati samo veterinarske organizacije koje ovlasti Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane kao delegirana tijela, a stavkom 4. istoga članka da iznimno kada nije moguće ovlastiti delegirano tijelo, za određene poslove drugih službenih aktivnosti kao stručnih poslova od javnog interesa navedenih u članku 109. stavku 3. Zakona o veterinarstvu, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Ministarstva poljoprivrede može ovlastiti i doktore veterinarske medicine, kao fizičke osobe, pod uvjetima propisanim člankom 31. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/625. Člankom 111. stavkom 1. navedenoga Zakona propisano je da čelnik Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane, Ministarstva poljoprivrede, može povjeriti poslove drugih službenih aktivnosti u području zdravlja životinja veterinarskim organizacijama kao

delegiranim tijelima u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 s kojima zaključuje ugovor o povjeravanju poslova na vrijeme od 7 godina. Za obavljanje poslova drugih službenih djelatnosti u području zdravlja životinja veterinarske organizacije moraju ispunjavati uvjete u skladu s člankom 44. i 45 Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarske prakse i veterinarske službe u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti („Narodne novine“, br. [103/13](#), [130/14](#) i [9/19](#)).

Tablica 2. Pregled ovlaštenih delegiranih tijela za obavljanje poslova drugih službenih aktivnosti u području zdravlja životinja

PODRUČJE	PRENESENE ZADACÉ DRUGIH SLUŽBENIH AKTIVNOSTI (veterinarskim organizacijama kao delegiranim tijelima)	POPIS DT
Zdravlje životinja	<p>Obavljanje poslova drugih službenih aktivnosti u području zdravlja životinja iz članka 109. stavka 1. točki 1., 7., 9., 11. i 13. Zakona o veterinarstvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provođenje propisanih preventivnih cijepljenja, propisanih dijagnostičkih i drugih pretraga radi zaštite zdravlja životinja i ljudi, mjera za otkrivanje, suzbijanje, sprječavanje i iskorjenjivanje zaraznih ili nametničkih bolesti i zoonoza; - provedba mjera veterinarske zaštite okoliša radi sprječavanja širenja i suzbijanja zaraznih ili nametničkih bolesti životinja (dezinfekciju, dezinfekciju, deratizaciju, i radiološku dekontaminaciju); - izdavanje svjedodžbi o zdravstvenom stanju životinja, putnih listova za goveda, putovnica za kućne ljubimce i drugih javnih isprava kada je to određeno Zakonom o veterinarstvu ili drugim propisom donesenim za provedbu propisa EU; - obavljanje propisanih veterinarskih pregleda te provođenje, organiziranje i kontroliranje označivanja životinja, te unošenje podataka o označenim životinjama i njihovom premještanju. 	<p>Uprava Veterinarstva (veterinarstvo.hr)</p>

2.2.2 Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane

U odnosu na zaštićene oznake izvornosti (ZOI), zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla (ZOZP) i zajamčeno tradicionalne specijalitete (ZTS), sukladno članku 162. stavku 2. Uredbe (EU) 2017/625 ., provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda prije stavljanja proizvoda na tržište, provode delegirana tijela koja djeluju kao certifikacijska tijela za proizvode. Ova delegirana tijela, sukladno članku 94. Zakona o poljoprivredi ovlašćuje MP.

U skladu sa člankom 7. Zakona o službenim kontrolama, MP, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane, je nadležno za:

- organizaciju i povjeravanje zadaća službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima za poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS
- provedbu nadzora odnosno revizija delegiranih tijela koja provode poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS.

RH ima tri tijela koja je MP ovlastilo kao delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI i ZOZP akreditirana od strane HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Tablica 3. Pregled ovlaštenih delegiranih tijela za ZOI i ZOZP

PODRUČJE	PRENESENE ZADAĆE SLUŽBENE KONTROLE	POPIS DT
Sustavi kvalitete - proizvodi prije stavljanja na tržište	Provjera sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS.	https://poljoprivreda.gov.hr/istak-nute-teme/hrana-111/oznake-kvalitete/zoi-zozp-zts-poljoprivrednih-i-prehrambenih-proizvoda/delegirana-tijela/256

Ovlaštena delegirana tijela provode postupak potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda temeljem Planova kontrola koje je odobrilo MP.

2.2.3 Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda za proizvode s oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane

RH uspostavila je nacionalni sustav kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode naziva „Dokazana kvaliteta”. Sustav se odnosi na proizvodnju proizvoda sa posebnim karakteristikama definiranim u pojedinačnim Specifikacijama proizvoda, a proizvodi prije stavljanja na tržište podliježu certifikaciji.

U skladu s člankom 7. Zakona o službenim kontrolama, MP, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane, nadležno je za:

- organizaciju i povjeravanje zadaća službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima za poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete
- provedbu nadzora odnosno revizija delegiranih tijela koja provode poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS.

Prije stavljanja na tržište potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijama za proizvode iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta” provode delegirana tijela koje je MP prethodno ovlastilo za potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP ili ZTS te proširilo ovlaštenje i na poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta”.

RH ima tri tijela koja je MP ovlastilo kao delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta”. Oba tijela akreditirana su od strane HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Tablica 4. Pregled ovlaštenih delegiranih tijela za oznaku iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta”

PODRUČJE	PRENESENE ZADAĆE SLUŽBENE KONTROLE	POPIS DT
Sustavi kvalitete- proizvodi prije stavljanja na tržište	Provjera sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za oznaku iz nacionalnog sustava kvalitete „Dokazana kvaliteta”	https://poljoprivreda.gov.hr/istaknute-teme/hrana-111/oznake-kvalitete/dokazana-kvaliteta/delegirana-tijela-4835/4835

Ovlaštena delegirana tijela potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom provode sukladno Planovima kontrole koje je izradilo MP.

2.2.4 Kontrolna tijela u ekološkoj proizvodnji

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište

Sukladno članku 28. Uredbe (EU) 2017/625 i članku 40. Uredbe (EU) 2018/848 kontrolu sukladnosti ekološke proizvodnje i označavanja ekoloških proizvoda provode kontrolna tijela, odnosno delegirana tijela u smislu članka 3. točke 5. Uredbe (EU) 2017/625. Ova kontrolna tijela, sukladno članku 101. Zakona o poljoprivredi ovlašćuje MP.

U skladu s člankom 101. Zakona o poljoprivredi, središnje nadležno tijelo za koordinaciju kontrolnog sustava službenih kontrola ekološke proizvodnje u RH je MP, Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište.

MP je nadležno za:

- ovlašćivanje kontrolnih tijela i za oduzimanje ovlaštenja prema propisanim kriterijima te koordiniranje aktivnosti između kontrolnih tijela
- vođenje [Popisa ovlaštenih kontrolnih tijela](#)
- odobravanje izuzeća u ekološkoj proizvodnji osim izuzeća za korištenje poljoprivrednog reprodukcijски materijal za kojeg je ovlastilo kontrolna tijela
- vođenje [Baze podataka za poljoprivredni reprodukcijски materijal](#)
- vođenje [Popisa registriranih subjekata u ekološkoj proizvodnji](#)
- koordinaciju aktivnosti sa drugim nadležnim tijelima/institucijama i kontrolnim tijelima.

U odnosu na ekološku proizvodnju, službene kontrole subjekata u ekološkoj proizvodnji, sukladno članku 40. Uredbe (EU) 2018/848, provode kontrolna tijela. Prenošenje zadaća kontrole s nadležnog tijela na kontrolna tijela i uvjeti kojima moraju udovoljiti kontrolna tijela propisani su člankom 104. Zakona, a člankom 105. Zakona opisane su zadaće koje su prenesene kontrolnim tijelima.

Kontrolna tijela provode službene kontrole subjekata uključenih u kontrolni sustav ekološke proizvodnje, u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 i Poglavljem IV. Uredbe (EU) 2018/848 i izdaju certifikat subjektu koji u okviru svojih aktivnosti udovoljava zahtjevima propisanim Zakonom o poljoprivredi i pravnom stečevinom EU za područje ekološke proizvodnje. Ukoliko se ustanove nepravilnosti s obzirom na udovoljavanje propisanim zahtjevima, kontrolno tijelo subjektu izriče mjere sukladno Katalogu mjera iz Priloga 4. Pravilnika o kontrolnom sustavu ekološke poljoprivrede („Narodne novine“, br. [11/20](#)).

Subjekti u ekološkoj proizvodnji (proizvođači, prerađivači, distributeri, uvoznici, izvoznici) najmanje jednom godišnje podliježu fizičkoj kontroli od strane kontrolnih tijela.

Troškove kontrole određuje ovlašteno kontrolno tijelo u skladu s cjenikom koji je javno dostupan na njihovim internetskim stranicama.

RH ima dvanaest ovlaštenih kontrolnih tijela za kontrolu provjeru sukladnosti s odredbama Uredbe (EU) 2018/848 koja su akreditirana od strane HAA prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Tablica 5. Pregled ovlaštenih kontrolnih tijela za ekološku proizvodnju

PODRUČJE	NADLEŽNOST	PRENESENE ZADAĆE SLUŽBENE KONTROLE	POPIS KT
Ekološka proizvodnja	Ovlaštena kontrolna tijela za kontrolu ekološke proizvodnje i označavanja ekoloških proizvoda	Provjera sukladnosti s odredbama Uredbe (EU) 2018/848 i izdavanje certifikata	https://poljoprivreda.gov.hr/istaknute- teme/poljoprivreda- 173/poljoprivreda- 175/ekoloska/popis- ovlastenih-kontrolnih- tijela/3671

2.3 Stručna tijela u području biljnog zdravstva

Prema članku 10. stavku 2. Zakona o biljnom zdravstvu, HAPIH kao stručno tijelo obavlja poslove i zadaće iz područja biljnog zdravstva koji su navedeni u Tablici 6.

Prema članku 5. stavku 1., podstavku 1. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, znanstvene i stručne poslove i zadatke za provedbu Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i predmetnog zakona obavlja HAPIH. Prema članku 6. istog zakona, obavlja one znanstvene i stručne poslove i zadaće iz područja sredstava za zaštitu bilja i pomoćnih sredstava koje im dodijeli MP u svrhu provedbe Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i predmetnog Zakona.

Tablica 6. Pregled stručnih tijela u području biljnog zdravstva i sredstava za zaštitu bilja

PODRUČJE	POPIS	POSLOVI I ZADACI
Biljno zdravstvo	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Centar za zaštitu bilja (HAPIH – CZB)	<ul style="list-style-type: none"> – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri izradi kriznih i akcijskih planova te provedbe simulacijskih vježbi iz članaka 25., 26. i 27. Uredbe (EU) br. 2016/2031 – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri priznavanju, nadzoru, izmjeni opsega i opoziva zaštićenih područja iz članaka 32. do 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031 – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri pružanju informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članaka 45. i 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031 – izrađuje analize rizika od štetnih organizama – prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada,

		<p>populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju</p> <ul style="list-style-type: none"> – izvještava MP i fitosanitarnu ili šumarsku inspekciju o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis – razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja MP u vezi s biljnim zdravstvom – sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora, djelatnika stručnih službi, specijaliziranih subjekata i drugih sudionika uključenih u poslove biljnog zdravstva – provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnog zdravstva – sudjeluje u uvođenju i razvoju informacijskih sustava vezanih uz biljno zdravstvo – sudjeluje u drugim poslovima iz područja biljnog zdravstva na zahtjev MP.
Sredstva za zaštitu bilja	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Centar za zaštitu bilja (HAPIH – CZB)	<ul style="list-style-type: none"> – obavlja one znanstvene i stručne poslove i zadaće iz područja sredstava za zaštitu bilja i pomoćnih sredstava koje im dodijeli Ministarstvo u svrhu provedbe Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i predmetnog Zakona.
	Hrvatski šumarski institut (HŠI)	<p>HŠI obavlja sljedeće poslove i zadatke, kada se ti poslovi odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031 – obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost drugih štetnih organizama – obavlja preglede, uzima uzorke i provodi nadzor nad štetnim organizmima iz članka 19. i članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a u skladu s višegodišnjim, godišnjim ili nacionalnim planovima koje donosi MP – sudjeluje u provedbi akcijskih planova, što uključuje planiranje, preglede, uzimanje uzoraka – izrađuje tehničke smjernice o kriterijima koje trebaju ispuniti specijalizirani subjekti tijekom pregleda povezanih s izdavanjem biljnih putovnica (članak 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/827). – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri izradi kriznih i akcijskih planova te provedbe simulacijskih vježbi iz članaka 25., 26. i 27. Uredbe (EU) br. 2016/2031 – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri priznavanju, nadzoru, izmjeni opsega i opoziva

		zaštićenih područja iz članka 32. do 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031 – pruža znanstvenu i stručnu podršku MP pri pružanju informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članka 45. i 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031 – izrađuje analize rizika od štetnih organizama – sudjeluje u drugim poslovima iz područja biljnog zdravlja na zahtjev MP – provodi Program izvještajno-prognoznih poslova u šumarstvu.
--	--	---

2.3.1 Druge pravne osobe s javnim ovlastima u području biljnog zdravlja

Ministar poljoprivrede i glavni državni inspektor mogu za obavljanje određenih zadaća u području biljnog zdravlja iz djelokruga MP ili DIRH-a, svaki u djelokrugu tijela državne uprave kojeg je čelnik, ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima, koje imaju status proračunskog korisnika državnoga proračuna.

Ovlaštenje za obavljanje određenih zadaća može se dodijeliti drugim pravnim osobama s javnim ovlastima ako zadovoljavaju uvjete iz članka 12. stavka 2. Zakona o biljnom zdravlju.

3. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE SLUŽBENIM KONTROLAMA OD STRANE NADLEŽNIH TIJELA

3.1 Opći zahtjevi

3.1.1 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane

3.1.1.1 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane – MP

Tablica 7. Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane - MP

MP
PODRUČJA
Opća načela propisa o hrani i hrani za životinje
Opća pravila higijene hrane i hrane za životinje
Posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje
Mikrobiološki kriteriji za hranu i hranu za životinje
Označivanje odnosno informiranje potrošača o hrani
Označivanje, reklamiranje i prezentiranje hrane za životinje
Sljedivost hrane i hrane za životinje
Opća pravila službenih kontrola hrane i hrane za životinje

Posebna pravila službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje
Prirodne mineralne i izvorske vode te stolne vode
Ovlašćivanje službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje
Registracija i odobravanje objekata hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje
Nepoželjne tvari u hrani za životinje
Dodaci hrani za životinje
Ostaci veterinarsko-medicinskih proizvoda (VMP) i ostalih kontaminanata koji se mogu nalaziti u hrani i hrani za životinje
Ostaci pesticida u hrani i hrani za životinje
Zahtjevi kvalitete za hranu i hranu za životinje

3.1.1.2 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane – MZ

Tablica 8. Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane – MZ

MZ
PODRUČJA
Zdravstvena ispravnost predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom
Kontaminanti u hrani, osim pesticida
Prehrambeni aditivi, arome i prehrambeni enzimi u hrani
Pomoćne tvari u procesu proizvodnje (uključujući i otapala)
Dodaci prehrani
Prehrambene i zdravstvene tvrdnje i hrana obogaćena nutrijentima (dodavanje vitamina, minerala i drugih tvari hrani)
Hrana za posebne prehrambene potrebe
Brzo smrznuta hrana
Hrana podvrgnuta ionizirajućem zračenju
Hitne mjere za hranu neživotinjskog podrijetla
Nova hrana
GM hrana i GM hrana za životinje
Ovlašćivanje službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za GM hranu i GM hranu za životinje te predmete i materijale koji dolaze u neposredan dodir s hranom

3.1.1.3. Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane - HAPIH

Tablica 9. Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane - HAPIH

HAPIH
PODRUČJA
Biljno zdravstvo
Sredstva za zaštitu bilja
Vina
Aromatizirani proizvodi na bazi vina
Jaka alkoholna pića

3.1.2 Podjela nadležnosti za provođenje službene kontrole hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, sredstava za zaštitu bilja

Tablica 10. Podjela nadležnosti za provođenje službene kontrole hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, sredstava za zaštitu bilja

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
Na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti te na gospodarstvima koje drže životinje	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane biljnog podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje biljnog podrijetla - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane i hrane za životinje biljnog podrijetla kao i označivanja hrane s 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo 		<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane i hrane za životinje životinjskog podrijetla kao i označivanja s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola dobrobiti životinja, odnosno zoohigijenskih uvjeta držanja i iskorištavanja domaćih životinja u gospodarske 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane i hrane za životinje životinjskog podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane - Zdravlje i dobrobit životinja - Hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla u slučaju kada poslovanje s hranom životinjskog podrijetla zahtijeva odobravanje objekta ili dijela objekta 		<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola higijene i sigurnosti hrane na registriranim ribarskim plovilima i na iskrcajnim mjestima na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
	<p>aspekta kvalitete hrane</p> <p>- Službene kontrole prisutnosti GMO-a u hrani/hrani za životinje i genetski modificirane hrane/hrane za životinje, uključujući i hranu/hranu za životinje koja sadržava GMO i/ili se sastoji ili potječe od GMO-a; kao reprodukcijski materijal poljoprivrednog bilja u svrhu uzgoja GM poljoprivrednih kultura kao usjev iz konvencionalnog, integriranog ili ekološkog uzgoja GMO-a u komercijalne svrhe te kao GM poljoprivredne kulture pri uzgoju</p>			svrhe u skladu s posebnim propisima iz područja veterinarstva i poljoprivrede	- Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje biljnog podrijetla sukladno provedbenom propisu		

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
	<ul style="list-style-type: none"> - Službene kontrole označavanja GMO hrane s aspekta kvalitete hrane - Službene kontrole u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda - Službene kontrole hrane biljnog podrijetla na ostatke pesticida - Službena kontrola održive uporabe pesticida 						
Na razini proizvodnje i prerade	<ul style="list-style-type: none"> - Službene kontrole u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda - Službena kontrola održive uporabe pesticida 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola proizvodnih pravila jakih alkoholnih pića u odnosu na kvalitetu konačnog proizvoda, definiranje, opisivanje, 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspekta sigurnosti hrane 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane neživotinjskog podrijetla - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti nove hrane 	

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
		zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo - Službene kontrole označavanja GMO hrane s aspekta kvalitete hrane	opremanje, prezentiranje, označivanje i zaštita - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla vina i ostalih kategorija proizvoda od vinove loze te zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina		- GM hrana životinjskog podrijetla, GM hrana koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla - GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo	neživotinjskog podrijetla i/ili nove hrane koja sadržava sastojke neživotinjskog podrijetla i prerađene sastojke životinjskog podrijetla - Službena kontrola dodataka prehrani i hrane za specifične skupine - Službena kontrola predmeta i materijala koji dolaze u dodir s hranom - Službene kontrole GM hrane neživotinjskog podrijetla i	

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
						<p>GM biljne kulture kao tehnološke sirovine</p> <p>- Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti:</p> <p>hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla, osim kada poslovanje s hranom životinjskog podrijetla zahtjeva odobravanje objekta, kada je nadležna i veterinarska inspekcija</p>	

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
Na razini maloprodaje	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola ekoloških proizvoda - Službena kontrola sredstava za zaštitu bilja i održive uporabe pesticida - Službene kontrole GM poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo, kao i označivanje s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola označivanja alergena (osim ugostiteljstva i institucionalnih kuhinja) - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola proizvodnih pravila jakih alkoholnih pića u odnosu na kvalitetu konačnog proizvoda, definiranje, opisivanje, opremanje, prezentiranje, označivanje i zaštita - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla vina i ostalih kategorija proizvoda od vinove loze te zaštićenih oznaka 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje bez obzira na podrijetlo - GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane, kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane, osim ako je posebnim propisom određeno da službene kontrole provodi veterinarska inspekcija - Službena kontrola označivanja alergena u ugostiteljstvu i institucionalnim kuhinjama - Službena kontrola: GM hrane bez obzira na podrijetlo GM biljne kulture kao tehnološke sirovine - Službena kontrola dodataka prehrani i 	

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
		<p>poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo</p> <p>- Službene kontrole zahtjeva kvalitete, označavanja <i>nove hrane</i> s aspekta kvalitete te označavanje alergena (osim ugostiteljstva)</p> <p>- Službene kontrole označavanja GMO hrane s aspekta kvalitete hrane te označavanje alergena (osim ugostiteljstva i institucionalnih kuhinja)</p>	<p>zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina</p>			<p>hrane za specifične skupine</p> <p>- Službena kontrola predmeta i materijala koji dolaze u dodir s hranom</p>	

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
Pri uvozu	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola ekoloških proizvoda u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta - Službenu kontrolu sredstava za zaštitu bilja, u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta, bez obzira na podrijetlo* 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zahtjeva kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta kao i označivanje s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na 		<ul style="list-style-type: none"> - Službene kontrole zahtjeva kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspekta sigurnosti hrane – granična veterinarska inspekcija i veterinarska inspekcija - GM hrana životinjskog podrijetla - GM hrana za životinje bez obzira na podrijetlo - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane neživotinjskog podrijetla, kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane – granična sanitarna inspekcija - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane, osim u slučajevima kada prema posebnom propisu o hrani podliježe obveznom veterinarskom pregledu koje kontrolira kontrolira 	

Nadležnost	DIRH Poljoprivredna inspekcija				DIRH Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	DIRH Sanitarna inspekcija i granična sanitarna inspekcija	MP Uprava ribarstva Sektor za nadzor i kontrolu ribarstva
	U području poljoprivrede	U području kvalitete hrane	U području vinarstva	U području stočarstva			
		podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta			podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti, granična veterinarska inspekcija prema posebnom propisu o hrani koja podliježe obveznom veterinarskom pregledu/sanitarnoj inspekciji na granici - Službene kontrole dobrobiti životinja tijekom prijevoza	granična veterinarska inspekcija - Službena kontrola GM hrane neživotinjskog podrijetla pri uvozu i GM hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla - granična sanitarna inspekcija - Službena kontrola dodataka prehrani i hrane za specifične skupine - granična sanitarna inspekcija - Službena kontrola predmeta i materijala koji dolaze u dodir s hranom - granična sanitarna inspekcija	

* Službene kontrole GM poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala pri uvozu provodi **fitosanitarna inspekcija**, prema posebnom propisu iz područja GMO-a.

3.1.2.1 Podjela nadležnosti u području zdravlja životinja

Poslovi nadležne uprave MP, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane

U provedbi aktivnosti u području zdravlja životinja MP, UVSH izrađuje Naredbu o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju za tekuću godinu, u sastavu koje se nalaze nacionalni programi za kontrolu, nadziranje, praćenje i iskorjenjivanje bolesti životinja, s posebnim naglaskom na programe iskorjenjivanja i nadziranja određenih bolesti u svrhu dodjele zdravstvenih statusa stada.

Za provedbu nacionalnih programa za kontrolu, nadziranje, praćenje i iskorjenjivanje bolesti životinja, UVSH je osigurala organizaciju veterinarske djelatnosti na cijelom području RH putem ovlaštenih veterinarskih organizacija i kontrolnih tijela. Organizacija veterinarske djelatnosti ustrojena je na način kako je to utvrđeno relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima te tako da na učinkoviti način omogući primjenu propisa iz područja zdravlja životinja i ostalih područjima veterinarstva koji uključuju veterinarsku djelatnost. Tako, veterinarske organizacije i delegirana tijela imaju ključnu ulogu u održavanju sustava i primjeni svih relevantnih propisa u svrhu osiguravanja visoke razine zdravlja životinja i ljudi.

Posebni programi u području zdravlja životinja koji podliježu provedbi nadzora objavljeni su na poveznici: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=8>.

Službene kontrole u području zdravlja životinja – Veterinarska inspekcija DIRH-a

DIRH je sukladno članku 6., stavku 1., točkama 1. i 9. Zakona o službenim kontrolama nadležan za provedbu službenih kontrola u području zdravlja životinja te izvješćivanja o provedbi službenih kontrola.

Visoka razina zdravlja životinja osnovni je preduvjet za proizvodnju zdravih i sigurnih proizvoda životinjskog podrijetla s toga je bitno da kontrole počinju od primarne proizvodnje, preko objekata i subjekata odgovornih za zdravlje životinja, provedbe mjera u području zdravlja životinja od strane ovlaštenih veterinarskih organizacija pa sve do objekata za proizvodnju hrane.

Cilj provedbe službenih kontrola u području zdravlja životinja je zaštita zdravlja ljudi i životinja, a postiže se učinkovitom organizacijom svih sudionika, a najviše odgovornošću subjekata koji drže životinje u odnosu na identifikaciju i registraciju životinja, sljedivost i registraciju premještanja, prijavu bolesti, uginuća i pobačaja te provedbu mjera kontrole bolesti.

Dobrobit i zdravlje životinja postiže se kontinuiranom provedbom službenih kontrola u svrhu pravovremene i učinkovite provedbe mjera nadziranja, iskorjenjivanja, kontrole i praćenja zaraznih i nametničkih bolesti životinja.

Prioritet službenih kontrola mora biti na svim kritičnim dijelovima u sustavu primarne proizvodnje, odnosno na lokacijama na kojima se smanjivanjem rizika može postići smanjenje pojave bolesti životinja te time smanjenje rizika za zdravlje ljudi. Primjer takvih kritičnih kontrolnih točaka su sabirni centri, stočni sajmovi, klaonice, farme visokog rizika, trgovci životinjama i sl. Također, aktivnosti unutar sustava poput premještanja životinja, procedure certificiranja, određeni pregledi životinja i sl. smatraju se kritičnim točkama.

Učinkovita organizacija službenih kontrola ostvaruje se uspostavom redovnih godišnjih operativnih planova veterinarske inspekcije, posebnim planovima službenih kontrola izrađenim za specifična područja te koordinacijom aktivnosti službenih kontrola s drugim inspekcijama, službama ustrojstvenih jedinica MP i drugih ministarstava, odnosno nadležnih tijela.

Službene kontrole se provode upotrebom metoda i tehnika, kako je propisano zakonskim i podzakonskim aktima koji su temelj za postupanje veterinarske inspekcije. Osim odredbi zakona i provedbenih propisa, prilikom provedbe službenih kontrola veterinarski inspektori koriste relevantne kontrolne liste, procedure i operativne upute koje je izradilo kao i upute i smjernice nadležne Uprave MP – UVSH.

Inspeksijski nadzori i službene kontrole provode se bez prethodne najave, osim u posebnim slučajevima pri pojavi zaraznih i nametničkih bolesti te u slučajevima provedbe detaljne revizije sustava djelovanja veterinarskih organizacija, odnosno delegiranih tijela. Inspeksijski nadzori i službene kontrole provode se i uvidom u postojeće upisnike, registre i baze podataka nadležnog tijela putem pristupa računalnim aplikacijama.

Tijekom pripreme operativnih planova za određivanje objekata/gospodarstava/subjekata na kojima će se provesti službene kontrole primjenjuju se određeni kriteriji od kojih se najmanje moraju uzeti u obzir sljedeći kriteriji:

- broj životinja, uključujući broj i vrstu drugih držanih životinja i njihovo premještanje
- aspekt zdravlja životinja i javnoga zdravlja, a posebno prethodne slučajeve sumnji i izbijanja bolesti
- gospodarstva za koja su zatražena ili isplaćena potpora
- prethodno utvrđene nesukladnosti
- nalazi drugih inspekcija (nacionalnih i EU)
- pouzdanost sustava samokontrole
- dobrobit životinja.

Službene kontrole provode se na registriranim i odobrenim objektima na kojima se drže žive životinje (goveda, kopitari, ovce i koze, svinje, perad i jaja za valenje, kućni ljubimci, akvatične životinje, pčele ili druge vrste životinja, sjeme, jajne stanice i embriji) te u slučaju pojave sumnje ili potvrđene bolesti životinja i na drugim lokacijama.

Službena kontrola na objektima obuhvaća nadzor nad provedbom:

- mjera kontrole, praćenja, iskorjenjivanja i nadziranja bolesti te drugih mjera zaštite zdravlja životinja
- prijave ili sumnje na bolest životinja
- mjera u odnosu na zdravstveni status stada
- mjera u odnosu na promet, identifikaciju i registraciju životinja
- mjera u odnosu na dobrobit životinja
- biosigurnosnih mjera
- evidencijom o označavanju i registraciji životinja na gospodarstvu
- evidencijom o premještanju životinja sa i na gospodarstvo
- evidencijom o stavljanju u promet proizvoda životinjskog podrijetla
- evidencijom o liječenju životinja
- evidencijom o provođenju propisanih dijagnostičkih pretraga i uzorkovanja
- evidencijom o pobačajima i uginućima na gospodarstvu, te otpremi lešina uginulih životinja
- evidencijom o hrani za životinje i/ili ljekovitoj hrani za životinje.

Prilikom kontrole nadzire se provedba mjera navedenih u primarnoj legislativi i u provedbenim propisima, kako je primjenjivo ovisno o vrsti i kategoriji životinja.

Tijekom službenih kontrola odobrenih objekata (valionica, centara za UO i reprodukciju, stočnih sajmov, sabirnih centara) obavezno se provodi i inspeksijski nadzor nad radom

ovlaštenih veterinarskih organizacija, odnosno nadležnog delegiranog tijela. Službena kontrola uključuje kontrolu dokumentacije i evidencija (zapisnici o izvršenoj službenoj kontroli) koju sastavljaju i vode ovlaštene veterinarske organizacije, odnosno delegiranog tijela kojima su delegirani poslovi iz čl. 109. stavak 3. Zakona o veterinarstvu.

Veterinarska inspekcija provodi nadzore nad radom OVO vezano za zdravlje životinja kontrolom provođenja mjera prema Naredbi i Programima koje donosi MP Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane. Detaljan plan za provođenje službenih kontrola opisan je u Uputi za izradu godišnjeg plana rada kojeg Središnji ured Državnog inspektorata donosi krajem godine za narednu kalendarsku godinu.

Operativnim planovima potrebno je osigurati minimalni opseg službenih kontrola identifikacije i registracije životinja (propisanih propisima EU) na gospodarstvima (objektima) na sljedeći način:

1. najmanje 3% gospodarstava koja drže goveda
2. najmanje 3% gospodarstava koja drže ovce i koze
3. sva gospodarstava koja drže svinje na otvorenom te % gospodarstava određen godišnjom uputom za izradu osobnih planova rada
4. najmanje 1% gospodarstava koja drže kopitare određen godišnjom uputom za izradu osobnih planova rada

Osim nacionalnih propisa, propisi EU koji reguliraju ovo područje i koji propisuju odredbe o provedbi nadzora i o odabiru gospodarstava na osnovu procjene rizika, su:

- UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1082/2003
- UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1505/2006.

3.1.3 Podjela nadležnosti u području biljnog zdravstva i sredstva za zaštitu bilja

Poslovi nadležne uprave MP, Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište

Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište usklađuje i koordinira rad nadležnih tijela uključenih u provedbu Zakona o biljnom zdravstvu.

Upravni nadzor

Upravni nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br. 2016/2031 te Zakona o biljnom zdravstvu i propisa donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 2016/2031 i Zakona o biljnom zdravstvu provodi MP.

Službene kontrole i druge službene aktivnosti

U skladu s člankom 6. stavkom 1. podstavkom 2. Zakona o službenim kontrolama, fitosanitarna i šumarska inspekcija DIRH-a nadležne su za organizaciju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti te provedbu drugih službenih aktivnosti u području primjene članka 3. stavka 1. točke g) Zakona o službenim kontrolama.

Službene kontrole zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u području biljnog zdravstva kojima se verificira usklađenost s pravilima iz članka 3. stavka 1. točke g) Zakona o službenim kontrolama, provode fitosanitarna inspekcija, šumarska inspekcija i druga nadležna tijela, službenici Carinske uprave te policijski službenici kako je propisano navedenim Zakonom i posebnim propisima iz područja biljnog zdravstva.

Inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona o biljnom zdravstvu i propisa donesenih na temelju toga Zakona provode fitosanitarna inspekcija sukladno članku 8. te šumarska inspekcija sukladno članku 9. navedenoga Zakona.

U skladu sa člankom 53. Zakona o službenim kontrolama i za potrebe provedbe Uredbe (EU) 2017/625, a radi verifikacije usklađenosti s pravilima iz članka 1. stavka 2. točke (g) Uredbe (EU) 2017/625 i posebnim pravilima iz članka 22. te Uredbe, fitosanitarni inspektori, u okviru svoje nadležnosti obavljaju službene kontrole:

- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 44. Uredbe (EU) 2017/625 koje se unose u EU, a kada postoji rizik za zdravlje bilja
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 47. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2017/625 koje se unose u EU, tj. bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta navedenih u popisima koji su utvrđeni na temelju članka 72. stavka 1. i članka 74. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 47. stavka 1. točaka (d), (e) i (f) Uredbe (EU) 2017/625 koji se unose u EU
- drvenog materijala za pakiranje (u daljnjem tekstu: DMP) iz članka 77. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2017/625 kada taj DMP prati pošiljke robe iz nadležnosti fitosanitarne inspekcije ili kad se ne upotrebljava stvarno u prijevozu roba, tj. kad ne prati pošiljke druge robe, nego sam predstavlja pošiljku
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 77. stavka 1. točaka (f), (h), (i) i (k) Uredbe (EU) 2017/625
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u provozu, u smislu članka 3. točke 44. Uredbe (EU) 2017/625 i članka 47. Uredbe (EU) 2016/2031
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u pretovaru
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u daljnjem prijevozu, te po potrebi odobravaju daljnji prijevoz i potvrđuju prispijeće roba u objekt za daljnji prijevoz
- GM reprodukcijskog materijala poljoprivrednog bilja pri uvozu, u svrhu uzgoja GM poljoprivrednih kultura, i nadzor GM šumskog reprodukcijskog materijala pri uvozu.

Fitosanitarni inspektori provode službene kontrole i obavljaju inspekcijski nadzor nad subjektima koji su ovlašteni izdavati biljne putovnice sukladno članku 22. stavku 3. točki b) Uredbe 2017/625, članku 92. Uredbe (EU) br. 2016/2031 te članku 8. stavku 15. Zakona o biljnom zdravstvu.

Fitosanitarni inspektori, također, provode službene kontrole i nadziru subjekte registrirane za označavanje DMP-a sukladno članku 98. stavku 3. Uredbe (EU) 2016/2031.

Osim navedenoga, fitosanitarni inspektori provode i službene kontrole pri izvozu i ponovnom izvozu (reeksportu), nadzore na tržištu, nadzore na poziv posjednika i one prema posebnim nacionalnim propisima, prate zdravstveno stanje bilja i prisutnost organizama štetnih za bilje te sudjeluju u programima nadzora organizama štetnih za bilje.

Sukladno članku 55. Zakona o službenim kontrolama službene kontrole zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u području biljnog zdravstva kojima se verificira usklađenost s pravilima iz članka 1. stavka 2. točke g) Uredbe (EU) 2017/625 provode i službenici Carinske uprave te policijski službenici.

Službenici Carinske uprave, u okviru svoje nadležnosti, obavljaju službene kontrole:

- DMP-a u skladu s člankom 43. Uredbe (EU) 2016/2031 te člankom 44. stavkom 4. točke (b) i člankom 77. stavkom 1. točke (d) Uredbe (EU) 2017/625 kad DMP prati pošiljke koje ne podliježu fitosanitarnom pregledu, a prema planu nadzora DMP-a

- službene kontrole bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se unose u granično područje RH u skladu s iznimkom odobrenom na temelju posebnog propisa iz područja biljnog zdravstva kojim se uređuju ta pitanja, i to na graničnim prijelazima prema trećim zemljama na kojima ne djeluju fitosanitarni inspektori
- službene kontrole bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji čine dio osobne prtljage putnika, a namijenjeni su za osobnu potrošnju ili uporabu.

Policijski službenici, u okviru svoje nadležnosti, obavljaju službene kontrole:

- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji čine dio osobne prtljage putnika, a namijenjeni su za osobnu potrošnju ili uporabu
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se unose u granično područje RH u skladu s iznimkom odobrenom na temelju posebnog propisa iz područja biljnog zdravstva kojim se uređuju ta pitanja, i to na graničnim prijelazima prema trećim zemljama na kojima ne djeluju službenici Carinske uprave.

Druge službene aktivnosti iz područja biljnog zdravstva, uz fitosanitarne i šumarske inspektore, provode i MP, HAPIH i HŠI.

HŠI obavlja službene kontrole koje se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal:

- obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031
- obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost drugi štetnih organizama
- obavlja preglede, uzima uzorke i provodi nadzor nad štetnim organizmima iz članka 19. i članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a u skladu s višegodišnjim, godišnjim ili nacionalnim planovima koje donosi MP.

Prema članku 5. Zakona o biljnom zdravstvu HAPIH je jedno od nadležnih tijela za provedbu Zakona i svih uredbi koje se Zakonom preuzimaju. Poslovi i zadaće HAPIH-a u biljnom zdravstvu propisane su člankom 10. U tom članku navode se poslovi koje HAPIH obavlja kao nadležno tijelo te poslovi i zadaće u biljnom zdravstvu koje HAPIH obavlja kao stručno tijelo.

Prema članku 5. Zakona o službenim kontrolama, HAPIH je jedno od nadležnih tijela za provedbu Zakona, svih uredbi i propisa koje se Zakonom preuzimaju. Zadaće HAPIH-a iz područja biljnog zdravstva i sredstava za zaštitu bilja vezana za službene kontrole i druge službene aktivnosti propisane su člankom 9.

3.1.4 Podjela nadležnosti u području vina i aromatiziranih proizvoda na bazi vina

Prema članku 4. stavak 2. Zakona o vinu HAPIH nadležna je za provedbu službenih kontrola iz članka 90. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te članka 16. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 povezanih s oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla te zaštićenim tradicionalnim izrazima za vino.

Prema članku 9. stavak 3. Zakona o vinu HAPIH nadležna je u dijelu službenih kontrola vezanih za provjere sukladnosti sa specifikacijama aromatiziranih proizvoda od vina iz članka 23. Uredbe (EU) br. 251/2014.

Službene kontrole koje provodi HAPIH u područja vina i aromatiziranih proizvoda na bazi vina definirane su člankom 9. i člankom 14. Zakona o službenim kontrolama.

3.1.5 Podjela nadležnosti u području jakih alkoholnih pića s zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla

Prema članku 73. Zakona o poljoprivredi, za službene kontrole potvrđivanja sukladnosti jakih alkoholnih pića s zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla nadležna je HAPIH. HAPIH provodi službene kontrole potvrđivanja sukladnosti proizvodnje u skladu sa Uredbom (EZ) br. 2017/625.

Službene kontrole koje provodi HAPIH u području jakih alkoholnih pića definirane su člankom 9. i člankom 14. Zakona o službenim kontrolama.

3.1.6 Podaci o broju djelatnika uključenih u sustav službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, biljnog zdravstva, sredstava za zaštitu bilja te kontrolnih tijela

3.1.6.1 Hrana, hrana za životinje, zdravlje i dobrobit životinja

Tablica 11. Broj službenika koji obavljaju poslove povezane s službenim kontrolama iz područja hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja - MP

MP		
USTROJSTVENA JEDINICA	BROJ PREDVIĐENIH DJELATNIKA (prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu nadležnog tijela)	BROJ INSPEKTORA / DJELATNIKA U STALNOM RADNOM ODNOSU
UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE Služba za organizaciju veterinarske djelatnosti	9	5
UPRAVA RIBARSTVA Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu	58	29

Tablica 12. Broj službenika koji obavljaju poslove povezane sa službenim kontrolama iz područja hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja - HAPIH

HAPIH		
NAZIV CENTRA	BROJ PREDVIĐENIH DJELATNIKA	BROJ DJELATNIKA U STALNOM RADNOM ODNOSU
Centar za zaštitu bilja (CZB)	115	52
Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (CVVU)		31

Tablica 13. Broj službenika koji obavljaju poslove povezane s službenim kontrolama iz područja hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, sredstava za zaštitu bilja – DIRH

DIRH		
USTROJSTVENA JEDINICA	BROJ PREDVIĐENIH INSPEKTORA/ DJELATNIKA (prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu nadležnog tijela)	BROJ INSPEKTORA / DJELATNIKA U STALNOM RADNOM ODNOSU
VETERINARSKA INSPEKCIJA		
SREDIŠNJI URED		
SEKTOR ZA VETERINARSKI NADZOR I NADZOR SIGURNOSTI HRANE	1	1
Služba veterinarske inspekcije	1	1
Odjel za planiranje, koordinaciju i verifikaciju službenih kontrola	11	8
Odjel za mobilne veterinarske jedinice	3	1
Služba granične veterinarske inspekcije	2	2
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Zračna luka Zagreb	5	4
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Stara Gradiška	6	5
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Bajakovo	8	7
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Karasovići	3	3
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Nova Sela	3	2
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Luka Rijeka	4	4
Područni odjel – Granična veterinarska postaja Luka Ploče	3	3
Služba za upravljanje TRACES sustavom	1	1
Odjel za administrativne poslove i koordinacije TRACES aktivnosti	3	3
Odjel za nadzor korištenja TRACES sustava	3	1
UKUPNO (središnji ured)	57	48
PODRUČNI URED OSIJEK	33	28
PODRUČNI URED RIJEKA	17	15
PODRUČNI URED SPLIT	30	27
PODRUČNI URED VARAŽDIN	26	24
PODRUČNI URED ZAGREB	61	56
UKUPNO (područni uredi)	167	150
POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA		
SREDIŠNJI URED		

Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor	1	1
Služba nadzora hrane i vina	1	1
Odjel nadzora hrane	1 + 4	1 + 2
Odjel nadzora vina i pića	1 + 3	1 + 0
Služba nadzora resursa, proizvodnje i potpora u poljoprivredi	1	1
Odjel nadzora resursa i potpora u poljoprivredi	1 + 6	1 + 3
Odjel nadzora proizvodnje u poljoprivredi	1 + 4	1 + 2
UKUPNO SREDIŠNJI URED	24	14
Područni ured Zagreb	29	25
Područni ured Varaždin	24	20
Područni ured Osijek	33	24
Područni ured Rijeka	17	13
Područni ured Split	20	19
UKUPNO PODRUČNI UREDI	123	101
SANITARNA INSPEKCIJA		
SREDIŠNJI URED		
SEKTOR SANITARNE INSPEKCIJE		
Služba sanitarne inspekcije za hranu i planiranje službenih kontrola	1	1
Služba sanitarne inspekcije za kemikalije, biocidne proizvode i predmete opće uporabe	8	7
Služba sanitarne inspekcije za kemikalije, biocidne proizvode i predmete opće uporabe	8	5
Služba granične sanitarne inspekcije	1	1
Odjel za inspekcijske poslove granične sanitarne inspekcije	18	12
Odjel za izvještavanje i koordinaciju rada granične sanitarne inspekcije	16	11
UKUPNO SREDIŠNJI URED	52	39
PODRUČNI URED OSIJEK	29	20
PODRUČNI URED RIJEKA	31	15
PODRUČNI URED SPLIT	52	33
PODRUČNI URED VARAŽDIN	23	12
PODRUČNI URED ZAGREB	53	26
UKUPNO (područni uredi)	188	106

3.1.6.2 Delegirana tijela iz područja veterinarstva, ZOI, ZOZP i ZTS i ekološke proizvodnje

Tablica 14. Broj djelatnika zaposlenih u Delegiranim tijelima po područjima

KONTROLNA TIJELA	
PODRUČJE	BROJ ZAPOSLENIH DJELATNIKA
Veterinarstvo	203
Provjera sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS	24
Provjera sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete	24
Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje	94 (75 kontrolora)

3.1.6.3 Biljno zdravstvo

Tablica 15. Broj službenika koji sudjeluju u poslovima službenih kontrola u području biljnog zdravstva

Ustrojstvena jedinica	Broj službenika predviđen sistematizacijom	Broj službenika u stalnom radnom odnosu
Državni inspektorat		
SEKTOR ZA NADZOR POLJOPRIVREDE I FITOSANITARNI NADZOR FITOSANITARNA INSPEKCIJA	53	42
Hrvatski šumarski institut		9*

* U Hrvatskom šumarskom institutu u poslovima vezano uz biljno zdravstvo sudjeluje 9 djelatnika, ali nema sistematizacije kojom bi bio predvođen potreban broj djelatnika.

3.2 Kategorizacija rizika

Člankom 9. Uredbe (EZ) 2017/625 propisana su opća pravila vezana uz provođenje službenih kontrola. Također, propisano je da se službene kontrole trebaju provoditi redovito, a njihova učestalost treba biti u razmjeru s rizikom i s odgovarajućom učestalosti, kako bi se postigli ciljevi navedene Uredbe. Prilikom planiranja službenih kontrola nadležne inspekcije RH uzimaju u obzir analizu rizika.

3.2.1 DIRH – Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane

DIRH, Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane odgovoran je za izradu godišnjeg Programa rada veterinarskih inspektora u središnjem i u područnim uredima, određuje opće smjernice i upute za izradu i provedbu pojedinačnih planova rada veterinarskih inspektora, kao i za sudjelovanje u procjeni i kategorizaciji rizika objekata koji su pod nadzorom veterinarske inspekcije, zbog utvrđivanja učestalosti službenih kontrola i inspekcijskih nadzora. Istim se definiraju ciljevi, podjela odgovornosti i prioriteta službenih kontrola.

Sukladno odredbi članka 4. Zakona o službenim kontrolama, službene kontrole se provode redovito, na temelju analize rizika i s odgovarajućom učestalosti, kako bi se postigli ciljevi navedenog propisa, uzimajući u obzir sljedeće:

- utvrđene rizike povezane sa životinjama, hranom ili hranom za životinje, poslovanjem s hranom ili hranom za životinje, upotrebom hrane ili hrane za životinje ili bilo kojim procesom, materijalom, tvari, aktivnosti ili postupkom koji mogu utjecati na sigurnost hrane ili hrane za životinje, na zdravlje ili dobrobit životinja
- dokumentaciju o prijašnjem postupanju subjekata u poslovanju s hranom ili hranom za životinje o udovoljavanju propisima o hrani ili hrani za životinje, o zdravlju i zaštiti životinja
- pouzdanost vlastitih provjera/samokontrola koje su već provedene i
- informacije koje bi mogle ukazivati na nesukladnost.

Za pojedine subjekte/objekte nadzora iz djelokruga rada veterinarske inspekcije, upisanih u Upisnike nadležnog tijela, objekata u poslovanju s hranom i hranom za životinje ne obavlja se izračun na dolje opisani način već se minimalna učestalost predlaže Programom rada a koju veterinarski inspektori kod izrade osobnog plana rada mogu izmijeniti (povećati) obzirom na

povijesnost prethodnih kontrola, nesukladne nalaze u odnosu na sigurnost i higijenu hrane, postupanja po RASFF obavijestima itd.

Zakon o hrani uređuje temelj za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i potrošača u vezi s hranom te osnovna načela i odgovornosti, znanstvenu osnovu kao i učinkovite organizacijske strukture i postupke koji podupiru donošenje odluka u vezi sa zdravstvenom ispravnošću hrane i hrane za životinje sukladno odredbama kako EU tako i nacionalne legislative o hrani.

PROCJENA RIZIKA OBJEKATA POD NADZOROM VETERINARSKJE INSPEKCIJE

Veterinarska inspekcija koristi metodu procjene rizika objekta i sukladno stupnju rizika određena je učestalost nadzora pojedinog objekta kako slijedi:

A) ANALIZA RIZIKA - odobreni i registrirani objekti za proizvodnju hrane za životinje osim primarnih proizvođača

Tablica 16.

VRSTE POSLA	KATEGORIJA	OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
	I. KATEGORIJA RIZIKA = NISKI rizik	0	35	Svake 2. godine
	II. KATEGORIJA RIZIKA = SREDNJI rizik	35,1	65	Svake godine 1x
	III. KATEGORIJA RIZIKA = VISOKI rizik	65,1	100	Svake godine 2x

GRUPA	PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BODOVANJE
Osnovni podaci o objektu (Faktor: 1.00)	Vrsta objekta u odnosu na djelatnosti koje se u njemu obavljaju: (Faktor: 5*0,3)	Odobreni objekt za proizvodnju krmnih smjesa	Odobreni objekt za proizvodnju krmnih smjesa	25
		Registrirani objekt za proizvodnju krmnih smjesa (uključuje i pokretne mješaonice)	Registrirani objekt za proizvodnju krmnih smjesa (uključuje i pokretne mješaonice)	50
		Odobreni objekt za proizvodnju dodataka hrani za životinje i/ili premiksa	Odobreni objekt za proizvodnju dodataka hrani za životinje i/ili premiksa	75
		Odobreni objekt za proizvodnju s korištenjem krmiva životinjskog podrijetla i/ili ljekovite hrane za životinje	Odobreni objekt za proizvodnju s korištenjem premiksa i/ili krmiva životinjskog podrijetla i/ili ljekovite hrane za životinje	100
	Proizvedene ili prerađene količine Faktori za ujednačavanje s obzirom na vrstu proizvoda: Krmne smjese => (pomnožiti s 1)	< 3.000 t	< 3.000 t	25
		3.001 do 10.000 t	3.001 do 10.000 t	50
		10.001 do 30.000 t	10.001 do 30.000 t	75

	Premiksi => (pomnožiti sa 100) Dodaci hrani za životinje i bioproteini => (pomnožiti sa 500) (Faktor: 0,5)	> 30.001 t	> 30.001 t	100
	Objekt	Novi objekt ili stariji objekt odlično održavan i opremljen	Novi objekt ili stariji objekt odlično održavan i opremljen	0
		Objekt je loš u građevinskom smislu	Objekt je loš u građevinskom smislu (neodržavan, prokišnjava, prljav, rupe u zidovima i/ili vratima i/ili prozorima i/ili prilaznom putu ili krugu objekta, i/ili podovima prostorija ili postoji križanje putova)	100
	Skladištenje	Sirovine i/ili gotovi proizvodi skladište se u primjerenim uvjetima	Sirovine i/ili gotovi proizvodi skladište se u primjerenim uvjetima uz primjenu dobre skladišne prakse	0
		Sirovine i proizvodi skladište se u neprimjerenim temperaturnim uvjetima	Sirovine i proizvodi skladište se u neprimjerenim temperaturnim uvjetima	25
		Sirovine i/ili proizvodi se skladište isključivo upakirani u vreće u skladištu koje ne udovoljava higijenskim uvjetima za skladištenje	Sirovine i/ili proizvodi se skladište isključivo upakirani u vreće u skladištu koje ne udovoljava higijenskim uvjetima za skladištenje	50
		Sirovine i/ili proizvodi se skladište u rasutom stanju u podnim skladištima	Sirovine i/ili proizvodi se skladište u rasutom stanju u podnim skladištima	75
		Kroskontaminacije i neodvojenost roba u skladištima	Kroskontaminacije i neodvojenost roba u skladištima	100
	Evidencije	Potpuna sljedivost proizvodnih serija kroz evidencije	Potpuna sljedivost proizvodnih serija kroz evidencije	0
		Djelomična sljedivost proizvodnih serija kroz evidencije	Djelomična sljedivost proizvodnih serija kroz evidencije	50

		Nepregledna, teška i neefikasna sljedivosti proizvodnih serija kroz evidencije	Nepregledna, teška i neefikasna sljedivosti proizvodnih serija kroz evidencije	100
	Obavljanje umjerenosti i testova opreme	Testovi homogenosti obavljeni u skladu s propisima	Testovi homogenosti obavljeni u skladu s propisima (za premiksare, dodatke hrani za životinje, ljekovitu hranu za životinje svake godine), obavljen test kroskontaminacije i stabilnosti	0
		Ne Umjerenost vaga (svake 2 godine)	Ne umjerenost vaga (svake 2 godine)	15
		Test homogenosti s koeficijentom varijabilnosti < 5 i vremenom miješanja dužim od 5 minuta, s umjerenim vagama	Test homogenosti s koeficijentom varijabilnosti < 5 i vremenom miješanja dužim od 5 minuta, s umjerenim vagama	35
		Nije obavljen test homogenosti ali nije kroskontaminacije i stabilnosti gdje je to propisano (ljekovita hrana za životinje, učestale kroskontaminacije)	Nije obavljen test homogenosti ali nije kroskontaminacije i stabilnosti gdje je to propisano (ljekovita hrana za životinje, učestale kroskontaminacije)	50
		Testovi homogenosti nisu obavljeni u skladu s točkom 1. ovog dijela i/ili vage nisu umjerene	Testovi homogenosti i/ili kroskontaminacije i stabilnosti nisu obavljeni u skladu s točkom 1. ovog dijela i/ili vage nisu umjerene	100
		Nesukladnosti u posljednje 3 godine	Nije bilo nesukladnosti od posljednje službene kontrole	Nije bilo nesukladnosti od posljednje službene kontrole
Nesukladnosti (Faktor: 1.00)	1. Nesukladnosti nakon uzorkovanja i analize uzoraka	Nesukladnost po točki 1. vezana za kvalitetu proizvoda	Nesukladnost po točki 1. vezana za kvalitetu proizvoda	25
	2. Nesukladnosti u odnosu na udovoljavanje uvjetima propisnim Prilogom II	Nesukladnosti (1-2)	Nesukladnosti (1 – 2) (prema gore navedenim točkama 1. i 2.)	50
	Pravilnika o higijeni hrane za životinje (NN broj 41/08)	Nesukladnosti (>2)	Nesukladnosti (>2) (prema gore navedenim točkama 3. i 4.)	75
	3. Nesukladnosti glede označavanja (deklariranja)			

	4. Nesukladnosti u odnosu na vođenje evidencija o sljedivosti	Povlačenje proizvoda s tržišta i/ili nesuglasnosti po tri ili svim navedenim točkama	Povlačenje proizvoda s tržišta i/ili nesukladnosti po svim gore navedenim točkama i/ili prema tri gore navedene točke	100
Sigurnost hrane za životinje (Faktor: 1.00)	Procjena objekta u odnosu na ulaznu hranu za životinje i ostalih tvari za koje se očekuje da će biti korišteni za proizvodnju	Nabava iz odobrenih i/ili registriranih objekata unutar Republike Hrvatske	Nabava iz odobrenih i/ili registriranih objekata unutar Republike Hrvatske	0
		Povremena nabava iz neodobrenih i/ili neregistriranih objekata unutar Republike Hrvatske	Povremena nabava iz neodobrenih i/ili neregistriranih objekata unutar Republike Hrvatske	25
		Uvoz ili korištenje hrane za životinje iz trećih zemalja	Uvoz ili korištenje hrane za životinje iz trećih zemalja	50
		Korištenje hrane za životinje za koje se može opravdano posumnjati da su kontaminirane nepoželjnim ili zabranjenim tvarima	Korištenje hrane za životinje za koje se može opravdano posumnjati da su kontaminirane nepoželjnim ili zabranjenim tvarima	100
Rizici ovisni o djelatnosti (Faktor: 1.00)	Procjena objekta u odnosu na odobrenje i/ili registraciju	Objekt je odobren u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, i u njemu nisu utvrđene nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	Objekt je odobren u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, i u njemu nisu utvrđene nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	25
		Objekt je registriran u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, i u njemu nisu utvrđene nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	Objekt je registriran u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, i u njemu nisu utvrđene nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	50

		Objekt je registriran u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje i u njemu su utvrđene nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	Objekt je registriran u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, i u njemu su utvrđene nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	75
		Objekt je odobren u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, i u njemu su utvrđivane nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	Objekt je odobren u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje i u njemu su utvrđivane nesukladnosti prilikom obavljanja službenih kontrola	100
Sustav samokontrola (Faktor: 1.00)	Upravljanje kritičnim kontrolnim točkama (načela HACCP) (Faktor: 5*0,4)	U objektu je izrađen, implementiran i održava se sustav samokontrola na načelima HACCP -a	U objektu je izrađen, implementiran i održava se sustav samokontrola na načelima HACCP -a	0
		U objektu je izrađen i implementiran sustav samokontrola koji ima nedostatke	U objektu je izrađen i implementiran sustav samokontrola koji ima nedostatke	50
		U objektu je izrađen i implementiran sustav samokontrola na načelima HACCP –a ali se ne održava	U objektu je izrađen i implementiran sustav samokontrola na načelima HACCP –a ali se ne održava	75
		Za objekt nije izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP –a ili je izrađen ali nije implementiran	Za objekt nije izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP –a ili je izrađen ali nije implementiran	100

B) ANALIZA RIZIKA - odobreni i registrirani objekti za skladištenje i distribuciju hrane za životinje

Tablica 17.

VRSTE POSLA	KATEGORIJA			OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
	I. KATEGORIJA RIZIKA = NISKI rizik			0	35	Svake 2. godine
	II. KATEGORIJA RIZIKA = SREDNJI rizik			35,01	65	Svake godine 1x
	III. KATEGORIJA RIZIKA = VISOKI rizik			65,01	100	Svake godine 2x

GRUPA	PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BODOVANJE	
Osnovni podaci o objektu (Faktor: 2*0,3)	Vrsta objekta u odnosu na djelatnosti koje se u njemu obavljaju	Objekt za skladištenje krmnih smjesa (veleprodaja) koje ne sadrže pospješivače rasta i/ili kokcidiostatike i/ili histomonostatike	Objekt za skladištenje krmnih smjesa (veleprodaja) koje ne sadrže pospješivače rasta i/ili kokcidiostatike i/ili histomonostatike	0	
		Objekt za skladištenje krmiva iz uvoza ili obradu krmiva s domaćeg tržišta u veleprodaji	Objekt za skladištenje krmiva iz uvoza ili obradu krmiva s domaćeg tržišta u veleprodaji	50	
		Objekt u veleprodaji za skladištenje i uvoz premiksa i/ili dodataka hrani za životinje i/ili proizvoda životinjskog podrijetla	Objekt u veleprodaji za skladištenje i uvoz premiksa i/ili dodataka hrani za životinje i/ili proizvoda životinjskog podrijetla	75	
		Objekt u veleprodaji ili maloprodaji za skladištenje krmnih smjesa koje sadrže pospješivače rasta i/ili kokcidiostatike i/ili histomonostatike i/ili premikse i/ili skladišti ljekovitu hranu za životinje i/ili proizvode životinjskog podrijetla	Objekt u veleprodaji ili maloprodaji za skladištenje krmnih smjesa koje sadrže pospješivače rasta i/ili kokcidiostatike i/ili histomonostatike i/ili premikse i/ili skladišti ljekovitu hranu za životinje i/ili proizvode životinjskog podrijetla	100	
	Karakteristike objekta	Ciljano namjenski objekt za skladištenje - novogradnja ili stariji objekt u veleprodaji ili maloprodaji odlično održavan i čist	Ciljano namjenski objekt za skladištenje - novogradnja ili stariji objekt u veleprodaji ili maloprodaji odlično održavan i čist	Ciljano namjenski objekt za skladištenje - novogradnja ili stariji objekt u veleprodaji ili maloprodaji odlično održavan i čist, nema otvora za ulazak štetočina, vrata i prozori zatvaraju dobro prostor prema podu i do vratniku, strop izoliran, podovi od nepropusnih materijala, odlično ventiliranje putem ventilatora, regalno skladište	0
		Ciljano namjenski objekt za skladištenje u veleprodaji koji skladišti proizvode na transportnim paletama u	Ciljano namjenski objekt za skladištenje u veleprodaji koji skladišti proizvode na transportnim paletama u održavanom	Ciljano namjenski objekt za skladištenje u veleprodaji koji skladišti proizvode na transportnim paletama u održavanom	25

		održavanom objektu bez mogućnosti kondenzacije vlage ili pregrijavanja objekta, dobro provjetravanje putem ventilatora	objektu bez mogućnosti kondenzacije vlage ili pregrijavanja objekta, dobro provjetravanje putem ventilatora	
		Izgrađen kao priručno skladište u veleprodaji ili maloprodaji	Izgrađen kao priručno skladište u veleprodaji ili maloprodaji, suh, bez umjetne ventilacije, s vratima koja dobro zatvaraju otvor prema podu i dovratniku s vratima od nepropusna materijala u kojima je spriječen ulaz štetnika, za skladištenje isključivo krmnih smjesa	50
		Izgrađeno unazad 10 godina za skladištenje krmnih smjesa u maloprodaji	Izgrađeno unazad 10 godina (loše zatvaranje vrata ili prozora, vlaga, neodržavanje, moguće privesti svrsi uz manje popravke i postavljanje ventilacije) za skladištenje krmnih smjesa u maloprodaji	75
		Davno izgrađeno, bez rekonstrukcija, kao priručno skladište za krmne smjese u maloprodaji nekih trgovina čija glavna djelatnost nije skladištenje i prodaja krmnih smjesa	Davno izgrađeno, bez rekonstrukcija, kao priručno skladište za krmne smjese u maloprodaji nekih trgovina čija glavna djelatnost nije skladištenje i prodaja krmnih smjesa (dotrajnost, neodržavanje, loša higijena i čišćenje, neventiliranost, ali nema mogućnosti ulaska štetnika)	100
	Procjena u odnosu na dobru skladišnu praksu	U skladišnim prostorijama implementirana su načela dobre skladišne prakse	U skladišnim prostorijama se različite vrste robe ne dodiruju, odmaknute su od zidova i stropova, nema izravnog sunčevog utjecaja na skladištene robe, postoji umjetna rasvjeta primjereno zaštićena od padanja dijelova rasvjetnih tijela, roba se lako identificira	0
		U skladišnim prostorijama ili podnim skladištima nije spriječen utjecaj sunčevog svjetla roba se skladišti uz same zidove i stropove, i/ili jedna vrsta robe tik do druge bez mogućnosti prolaska između tih roba	U skladišnim prostorijama ili podnim skladištima nije spriječen utjecaj sunčevog svjetla roba se skladišti uz same zidove i stropove, i/ili jedna vrsta robe tik do druge bez mogućnosti prolaska između tih roba	50
		U skladišnim prostorijama nisu implementirana načela dobre skladišne prakse. Temperatura se održava na prikladnoj razini	U skladišnim prostorijama ili podnim skladištima nije spriječen utjecaj sunčevog svjetla roba se skladišti uz same zidove i stropove, i/ili jedna vrsta robe tik do druge bez mogućnosti prolaska između tih roba, otežana je identifikacija različitih roba, prisutnost štetnika (uključuje prisutnost ptica). Temperatura se održava na prikladnoj razini	75

		U skladišnim prostorijama ne održava se temperatura na najnižoj mogućoj razini i nije spriječeno kvarenje robe i/ili naziru se tragovi prisutnosti glodavaca i/ili ptica, utjecaj sunca je prevelik, i/ili su robe skladištene kako je navedeno u točkama 2. i 3	U skladišnim prostorijama ne održava se temperatura na najnižoj mogućoj razini i nije spriječeno kvarenje robe i/ili naziru se tragovi prisutnosti glodavaca i/ili ptica, utjecaj sunca je prevelik, i/ili su robe skladištene kako je navedeno u točkama 2. i 3. ovoga dijela	100
	Skladištene količine	< 5 t	< 5 t	0
	Faktori za ujednačavanje vrsta skladištenih roba godišnje:	5,1 do 50 t	5,1 do 50 t	25
	Krmne smjese ili krmiva => (pomnožiti s 1)	51 do 150 t	51 do 150 t	50
	Premiksi => (pomnožiti sa 100)	151 do 1000 t	151 do 1000 t	75
	Dodaci hrani za životinje => (pomnožiti sa 500)	> 1000 t	> 1000 t	100
Oprema/ kontaminacija i skladištenje (Faktor: 4*0,2)	Raspored opreme i prostorija	Raspored prostorija i opreme u njima sprečava mogućnosti kontaminacije i kroskontaminacije	Raspored prostorija i opreme u njima sprečava mogućnosti kontaminacije i kroskontaminacije	0
		Raspored prostorija i/ili raspored opreme za skladištenje u prostoriji dovodi do mogućnosti kontaminacija i kroskontaminacija	Raspored prostorija i/ili raspored opreme za skladištenje u prostoriji dovodi do mogućnosti kontaminacija i kroskontaminacija	50
		U objektu postoji križanje putova krmiva, drugih sirovina i premiksa i dodataka hrani za životinje, velika je mogućnost kontaminacija i kroskontaminacija	U objektu postoji križanje putova krmiva, drugih sirovina i premiksa i dodataka hrani za životinje, velika je mogućnost kontaminacija i kroskontaminacija	100
	Označavanje roba	Uvraćana roba se skladišti na način da se lako identificira , propisno je označena svaka pojedina jedinica upakiranog proizvoda	Uvraćana roba se skladišti na način da se lako identificira , propisno je označena svaka pojedina jedinica upakiranog proizvoda	Uvraćana roba se skladišti na način da se lako identificira , propisno je označena svaka pojedina jedinica upakiranog proizvoda (vreća), u slučaju skladištenja u rasutom stanju postoji komercijalna dokumentacija i deklaracija – oznaka koja se odnosi na propisno označavanje te vrste robe
Robe se skladište isključivo upakirane u vreće ali nepregledno i neoznačeno (uz zidove i bez dostupnosti za pregled svake palete ili serije robe)		Robe se skladište isključivo upakirane u vreće ali nepregledno i neoznačeno (uz zidove i bez dostupnosti za pregled svake palete ili serije robe)	Robe se skladište isključivo upakirane u vreće ali nepregledno i neoznačeno (uz zidove i bez dostupnosti za pregled svake palete ili serije robe)	50

		Robe se skladište u rasutom stanju u podnim skladištima bez pregradnih stijena i/ili neodvojeno od drugih vrsta roba i/ili neodvojeno od roba životinjskog podrijetla i/ili u potpuno drugim silosima od onih u kojima je označeno da se nalazi, i/ili za robe n	Robe se skladište u rasutom stanju u podnim skladištima bez pregradnih stijena i/ili neodvojeno od drugih vrsta roba i/ili neodvojeno od roba životinjskog podrijetla i/ili u potpuno drugim silosima od onih u kojima je označeno da se nalazi, i/ili za robe nema propisanih deklaracija i/ili komercijalnih dokumenata	75
		Robe su označene nesukladno vrsti robe i/ili podrijetlu i/ili nepropisno deklarirane, česte su pogreške deklariranja, nije osiguran sustav sljedivosti, komercijalna dokumentacija nije sukladna s proizvodom i njegovim količinama, česta je zamjena roba, i/	Robe su označene nesukladno vrsti robe i/ili podrijetlu i/ili nepropisno deklarirane, česte su pogreške deklariranja, nije osiguran sustav sljedivosti, komercijalna dokumentacija nije sukladna s proizvodom i njegovim količinama, česta je zamjena roba, i/ili mjesta skladištenja	100
Osiguranje kvalitete i sigurnosti proizvoda (Faktor: 1.00)	Procjena u odnosu na ulazne hrane za životinje i ostale tvari (Faktor: 5*0,2)	Kontinuirana nabava roba od poznatih dobavljača iz registriranih i/ili i odobrenih objekata u Republici Hrvatskoj koji nisu ili ne sadrže sastojke životinjskog podrijetla i/ili dodatke hrani za životinje i/ili premikse i/ili ljekovite premikse	Kontinuirana nabava roba od poznatih dobavljača iz registriranih i/ili i odobrenih objekata u Republici Hrvatskoj koji nisu ili ne sadrže sastojke životinjskog podrijetla i/ili dodatke hrani za životinje i/ili premikse i/ili ljekovite premikse	0
		Nabava i skladištenje roba uvozom iz registriranih ili odobrenih objekata Europske Unije koji nisu ili ne sadrže sastojke životinjskog podrijetla i/ili dodatke hrani za životinje i/ili premikse i/ili ljekovite premikse	Nabava i skladištenje roba uvozom iz registriranih ili odobrenih objekata Europske Unije koji nisu ili ne sadrže sastojke životinjskog podrijetla i/ili dodatke hrani za životinje i/ili premikse i/ili ljekovite premikse	25
		Nabava i skladištenje roba koje sadrže proteine životinjskog podrijetla, dodatke hrani za životinje, premikse i/ili ljekovite premikse iz odobrenih i/ili registriranih objekata u Republici Hrvatskoj	Nabava i skladištenje roba koje sadrže proteine životinjskog podrijetla, dodatke hrani za životinje, premikse i/ili ljekovite premikse iz odobrenih i/ili registriranih objekata u Republici Hrvatskoj	50
		Nabava i skladištenje roba koje sadrže proteine životinjskog podrijetla, dodatke hrani za životinje, premikse i/ili ljekovite premikse iz odobrenih i/ili registriranih objekata u Europskoj Uniji	Nabava i skladištenje roba koje sadrže proteine životinjskog podrijetla, dodatke hrani za životinje, premikse i/ili ljekovite premikse iz odobrenih i/ili registriranih objekata u Europskoj Uniji	75
		Nabava i skladištenje roba koje sadrže proteine životinjskog podrijetla, dodatke hrani za životinje, premikse i/ili ljekovite premikse iz odobrenih i/ili registriranih objekata u Republici Hrvatskoj i/ili Europskoj Uniji i/ili iz trećih zemalja	Nabava i skladištenje roba koje sadrže proteine životinjskog podrijetla, dodatke hrani za životinje, premikse i/ili ljekovite premikse iz odobrenih i/ili registriranih objekata u Republici Hrvatskoj i/ili Europskoj Uniji i/ili iz trećih zemalja	100

Program kontrole nabave (Faktor: 5*0,2)	Roba pristigla u vozilima kontrolira se i o tome postoji zapis (evidencija) o kontroli prilikom istovara	Roba pristigla u vozilima kontrolira se i o tome postoji zapis (evidencija) o kontroli prilikom istovara (rok trajanja robe u pošiljci, oštećenje ambalaže, čistoća vozila, provjera prateće dokumentacije uključujući i deklaracije, što je prijevoznik prevezio vozilom prije ove pošiljke, da li je obavio čišćenje, da li se još koja vrsta robe prevozi u vozilu prijevoznika zajedno s robom koja se istovara)	0	
	Prilikom istovara pošiljke pregledava se samo komercijalna dokumentacija i deklaracija robe, nema pregleda vozila i traženja dokumentacije koju mora voditi prijevoznik, niti zapisa koji to dokazuje, a nalazi se u vozilu koje je dostavilo pošiljku	Prilikom istovara pošiljke pregledava se samo komercijalna dokumentacija i deklaracija robe, nema pregleda vozila i traženja dokumentacije koju mora voditi prijevoznik, niti zapisa koji to dokazuje, a nalazi se u vozilu koje je dostavilo pošiljku	50	
	Roba pristigla bez popratnih dokumenata i oznaka (deklaracije) zaprima se	Roba pristigla bez popratnih dokumenata i oznaka (deklaracije) zaprima se	75	
	Zaprima se i/ili skladišti roba koja nikako ne smije biti u prostorima skladišta	Zaprima se i/ili skladišti roba koja nikako ne smije biti u prostorima skladišta, bilo da objekt za tu vrstu roba ne posjeduje valjano rješenje MP ili sadrži nepoželjne tvari u količinama većim od propisanih i/ili zabranjene tvari, bilo to i samo jednom	100	
	Odobrenje i registracija objekta (Faktor: 5*0,3)	Objekt je odobren u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje,	Objekt je odobren u skladu s člankom 10. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje,	0
		Objekt je registriran u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, objekt je pregledan od nadležnog tijela	Objekt je registriran u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje, objekt je pregledan od nadležnog tijela	25
		Objekt je registriran ali ga nadležno tijelo nije pregledalo	Objekt je registriran ali ga nadležno tijelo nije pregledalo	100

	Upravljanje kritičnim kontrolnim točkama (načela HACCP) (Faktor: 5*0,3)	U objektu je izrađen, implementiran i održava se sustav samokontrola na načelima HACCP-a	U objektu je izrađen, implementiran i održava se sustav samokontrola na načelima HACCP-a	0
		U objektu je izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP, bio je implementiran, ali se ne održava,	U objektu je izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP, bio je implementiran, ali se ne održava,	50
		U objektu je izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP-a, nije implementiran (koristi samo preduvjetne programe)	U objektu je izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP-a, nije implementiran (koristi samo preduvjetne programe)	75
		U objektu nije izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP ili je izrađen ali je neprimjenjiv u kontroliranom objektu	U objektu nije izrađen sustav samokontrola na načelima HACCP ili je izrađen ali je neprimjenjiv u kontroliranom objektu	100
Nesukladnosti u posljednje 2 godine: - Nesukladnosti nakon uzorkovanja i analize uzoraka - Nesukladnosti u odnosu na udovoljavanje uvjetima propisnim Prilogom II Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva u pogledu higijene hrane za životinje	Nesukladnosti (Faktor: 5*0,2)	Nije bilo nesukladnosti od posljednje službene kontrole	Nije bilo nesukladnosti od posljednje službene kontrole	0
		Nesukladnosti (1 – 2)	Nesukladnosti (1 – 2)	25
		Nesukladnosti (>3)	Nesukladnosti (>3)	50
		Povlačenje proizvoda s tržišta	Povlačenje proizvoda s tržišta	100

C) ANALIZA RIZIKA - odobreni objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla - osim klaonica

Tablica 18.

VRSTE POSLA		KATEGORIJA	OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
		NISKI RIZIK	0	31,99	Svakih 24 mjeseca
		SREDNJI RIZIK	32	42	Svakih 12 mjeseci
		VISOKI RIZIK	Više od 42		Svakih 6 mjeseci

GRUPA	PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BODOVANJE
I korak (Faktor: 0.30)	Kapacitet objekta	Jako mali objekt	U objektu do 5 radnika koji rukuju s hranom	5
		Mali objekt	U objektu od 6 do 10 radnika koji rukuju s hranom	15
		Srednji objekt	U objektu od 11 do 50 radnika koji rukuju s hranom	30
		Veliki objekt	U objektu preko 50 radnika koji rukuju s hranom	50
	Dimenzije tržišta	Lokalno	Distribucija hrane na tržište županije u kojoj se nalazi objekt	5
		Regionalno	Distribucija hrane na tržište županije u kojoj se nalazi objekt u poslovanju s hranom koji distribuira hranu i na područje susjednih županija sa kojom predmetna županija graniči	15
		Nacionalno	Distribucija hrane na tržište teritorija RH	30
		Eu/ treće zemlje	Distribucija hrane i izvan teritorija RH (izvoz)	40
II korak (Faktor: 0.40)	Povijesnost subjekta	Bez nesukladnosti	Nije bilo postupanja inspekcije	0
		Manje nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih manjih infrastrukturnih nesukladnosti, manje nesukladnosti opreme, manje nesukladnosti higijene u objektu, nesukladnosti koje ne	20

			ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane i potrebno je relativno kratko vrijeme	
		Veće nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih većih infrastrukturnih nesukladnosti, većih nesukladnosti opreme, higijene u objektu, nesukladnosti koje ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane, nesukladnosti za koje je potrebno duže vremensko razdoblje	40
	Djelatnost objekta	Skladištenje	Objekti odobreni za skladištenje hrane životinjskog podrijetla, brodovi	15
		Prepakiravanje	Objekti odobreni za prepakiravanje hrane i otpremni centri (školjkaši)	20
		Prerada	Objekti odobreni za preradu hrane i centri za pročišćavanje (školjkaši)	35
III korak (Faktor: 0.30)	Procjena uspostavljenog sustava samokontrole koji se temelji na načelima HACCP-a	Prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke temeljene na načelima sustava HACCP-a, uzimajući u obzir vrstu i veličinu subjekta u poslovanju, te istima postiže ciljeve zadane propisima o hrani	0
		Uvjetno prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke temeljene na načelima sustava HACCP-a, ali pojedinim postupcima koje provodi ne postiže ili djelomično postiže zadane ciljeve utvrđene propisima o hrani i/ili je sustav izrađen tako da se njegovom provedbom pojedini ciljevi ne mogu postići i/ili se utvrđeni postupci djelomično provode	15
		Ne zadovoljava	SPH je uspostavio postupke samokontrole, ali navedenim postupcima ne postiže ciljeve utvrđene propisima o hrani ili ne provodi napisane procedure i evidencije	30
		Nema implementiran sustav samokontrole koji se temelji na načelima HACCP-a	SPH nije uspostavio postupke samokontrole koji se temelje na načelima HACCP-a	50

D) ANALIZA RIZIKA - odobreni objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla – klaonice (uključujući klaonice odobrene po Pravilniku o mjerama prilagodbe zahtjevima propisa o hrani životinjskog podrijetla)

Tablica 19.

VRSTE POSLA		KATEGORIJA	OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
		NISKI RIZIK	0	30,99	Svakih 18 mjeseci
		SREDNJI RIZIK	31	41	Svakih 12 mjeseci
		VISOKI RIZIK	Više od 41		Svakih 6 mjeseci

GRUPA	PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BODOVANJE
I korak (Faktor: 0.30)	Kapacitet objekta	Jako mali objekt	U objektu do 5 radnika koji rukuju s hranom	5
		Mali objekt	U objektu od 6 do 10 radnika koji rukuju s hranom	15
		Srednji objekt	U objektu od 11 do 50 radnika koji rukuju s hranom	30
		Veliki objekt	U objektu preko 50 radnika koji rukuju s hranom	50
	Dimenzije tržišta	Lokalno	Distribucija hrane na tržište županije u kojoj se nalazi objekt	5
		Regionalno	Distribucija hrane na tržište županije u kojoj se nalazi objekt u poslovanju s hranom koji distribuira hranu i na područje susjednih županija sa kojom predmetna županija graniči	15
		Nacionalno	Distribucija hrane na tržište teritorija RH	30
		EU/ treće zemlje	Distribucija hrane i izvan teritorija RH (izvoz)	40
II korak (Faktor: 0.40)	Povijesnost subjekta	Bez nesukladnosti	Nije bilo postupanja inspekcije	0
		Manje nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih manjih infrastrukturnih nesukladnosti, manje nesukladnosti opreme, manje nesukladnosti higijene u objektu,	20

			nesukladnosti koje ne ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane i potrebno je relativno kratko vrijeme	
		Veće nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih većih infrastrukturnih nesukladnosti, većih nesukladnosti opreme, higijene u objektu, nesukladnosti koje ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane, nesukladnosti za koje je potrebno duže vremensko razdoblje	40
	Djelatnost objekta	Klaonica	Klaonice sa odobrenim djelatnostima rasijecanja i prerade ili samo klaonice bez odobrenih djelatnosti rasijecanja i prerade	35
III korak (Faktor: 0.30)	Procjena uspostavljenog sustava samokontrole koji se temelji na načelima HACCP-a	Prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke temeljene na načelima sustava HACCP-a, uzimajući u obzir vrstu i veličinu subjekta u poslovanju, te istima postiže ciljeve zadane propisima o hrani	0
		Uvjetno prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke temeljene na načelima sustava HACCP-a, ali pojedinim postupcima koje provodi ne postiže ili djelomično postiže zadane ciljeve utvrđene propisima o hrani i/ili je sustav izrađen tako da se njegovom provedbom pojedini ciljevi ne mogu postići i/ili se utvrđeni postupci djelomično provode	15
		Ne zadovoljava	SPH je uspostavio postupke samokontrole, ali navedenim postupcima ne postiže ciljeve utvrđene propisima o hrani ili ne provodi napisane procedure i evidencije	30
		Nema implementiran sustav samokontrole koji se temelji na načelima HACCP-a	SPH nije uspostavio postupke samokontrole koji se temelje na načelima HACCP-a	50
	Dobrobit životinja u klaonicama	Sukladno	Subjekt usklađen s propisima o dobrobiti životinja	0
		Nesukladno	Subjekt nije usklađen sa propisima o dobrobiti životinja	30

E) ANALIZA RIZIKA - objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla odobreni po Pravilniku o mjerama prilagodbe zahtjevima propisa o hrani životinjskog podrijetla – osim klaonica

Tablica 20.

VRSTE POSLA		KATEGORIJA	OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
		NISKI RIZIK	0	14,99	Svaka 24 mjeseca
		SREDNJI RIZIK	15	25	Svakih 18 mjeseci
		VISOKI RIZIK	Više od 25		Svakih 12 mjeseci

GRUPA	PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BODOVANJE
Korak I (Faktor: 0.20)	Dimenzije tržišta	Lokalno	Distribucija hrane na tržište županije u kojoj se nalazi objekt	5
		Regionalno	Distribucija hrane na tržište županije u kojoj se nalazi objekt u poslovanju s hranom koji distribuira hranu i na područje susjednih županija sa kojom predmetna županija graniči	15
		Nacionalno	Distribucija hrane na tržište teritorija RH	30
Korak II (Faktor: 0.40)	Povijesnost subjekta	Bez nesukladnosti	Nije bilo postupanja inspekcije	0
		Manje nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih manjih infrastrukturnih nesukladnosti, manje nesukladnosti opreme, manje nesukladnosti higijene u objektu, nesukladnosti koje ne ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane i potrebno je relativno kratko vremensko razdoblje za njihovo otklanjanje	15
		Veće nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih većih infrastrukturnih nesukladnosti, većih nesukladnosti opreme, higijene u objektu, nesukladnosti koje ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane, nesukladnosti za koje je potrebno duže vremensko razdoblje za njihovo otklanjanje	30

Korak III (Faktor: 0.40)	Procjena uspostavljenog sustava samokontrole koji se temelji na načelima HACCP-a	Prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke temeljene na načelima sustava HACCP-a, uzimajući u obzir vrstu i veličinu subjekta u poslovanju, te istima postiže ciljeve zadane propisima o hrani	0
		Uvjetno prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke temeljene na načelima sustava HACCP-a, ali pojedinim postupcima koje provodi ne postiže ili djelomično postiže zadane ciljeve utvrđene propisima o hrani i/ili je sustav izrađen tako da se njegovom provedbom pojedini ciljevi ne mogu postići i/ili se utvrđeni postupci djelomično provode	15
		Ne zadovoljava	SPH je uspostavio postupke samokontrole, ali navedenim postupcima ne postiže ciljeve utvrđene propisima o hrani ili ne provodi napisane procedure i evidencije	30
		Nema implementiran sustav samokontrole koji se temelji na načelima HACCP-a	SPH nije uspostavio postupke samokontrole koji se temelje na načelima HACCP-a	50

F) ANALIZA RIZIKA - registrirani objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla – ribarnice

Tablica 21.

VRSTE POSLA		KATEGORIJA	OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
		NISKI RIZIK	0	15,99	Svakih 30 mjeseci
		SREDNJI RIZIK	16	25	Svakih 24 mjeseca
		VISOKI RIZIK	Više od 25		Svakih 18 mjeseci

GRUPA	PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BODOVANJE
Korak I (Faktor: 0.20)	Kapacitet objekta	MALI	U objektu do 3 radnika rukuju s hranom	5
		SREDNJI	U objektu od 4 do 6 radnika rukuje s hranom	10
		VELIKI	U objektu preko 7 radnika rukuje s hranom	25
	Djelatnost objekta	Prodaja proizvoda ribarstva (priprema proizvoda ribarstva)	Maloprodaja ribe iz čvrstog objekta , mogućnost čišćenja (priprema) ribe na zahtjev kupca	15
			Maloprodaja ribe iz pokretnog objekta (pokretna ribarnica), mogućnost čišćenja (pripreme) ribe na zahtjev kupca	20
Korak II (Faktor: 0.40)	Povijesnost subjekta	Bez nesukladnosti	Nije bilo postupanja inspekcije	0
		Manje nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih manjih infrastrukturnih nesukladnosti, manje nesukladnosti opreme, manje nesukladnosti higijene u objektu, nesukladnosti koje ne ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane i potrebno je relativno kratko vremensko razdoblje za njihovo otklanjanje	15

		Veće nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih većih infrastrukturnih nesukladnosti, većih nesukladnosti opreme, higijene u objektu, nesukladnosti koje ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane, nesukladnosti za koje je potrebno duže vremensko razdoblje za njihovo otklanjanje	30
Korak III (Faktor: 0.40)	Procjena uspostavljenog sustava samokontrole /preduvjetni programi (DHP):	Prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke dobre higijenske prakse imajući u obzir vrstu i veličinu subjekta u poslovanju, te istima postiže ciljeve zadane propisima o hrani	0
		Uvjetno prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke dobre higijenske prakse ali pojedinim postupcima koje provodi ne postiže ili djelomično postiže zadane ciljeve utvrđene propisima o hrani i/ili se utvrđeni postupci djelomično provode	15
		Ne zadovoljava	SPH je uspostavio postupke samokontrole (ima izrađene procedure), ali ih ne provodi ili navedenim postupcima koje provodi ne postiže ciljeve utvrđene propisima o hrani	30
		Nema implementiran sustav samokontrole / preduvjetni program	SPH nije uspostavio postupke samokontrole (nema pisane procedure DHP) niti ih provodi	50

G) ANALIZA RIZIKA – odobreni objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla - sabirališta mlijeka

Tablica 22.

		KATEGORIJA	OD	DO	UČESTALOST KONTROLE
		NISKI RIZIK	0	2	Svaka 24 mjeseca
		SREDNJI RIZIK	3	4	Svakih 18 mjeseci
		VISOKI RIZIK	Više od 4		Svakih 12 mjeseci

PITANJE	ODGOVOR	OPIS ODGOVORA	BROJ BODOVA
Povijesnost subjekta	Bez nesukladnosti	Nije bilo postupanja inspekcije	0
	Manje nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih manjih infrastrukturnih nesukladnosti, manje nesukladnosti opreme, manje nesukladnosti higijene u objektu, nesukladnosti koje ne ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane i potrebno je relativno kratko vremensko razdoblje za njihovo otklanjanje	2
	Veće nesukladnosti	Postupanje inspekcije zbog utvrđenih većih infrastrukturnih nesukladnosti, većih nesukladnosti opreme, higijene u objektu, nesukladnosti koje ugrožavaju direktno ili indirektno sigurnost hrane, nesukladnosti za koje je potrebno duže vremensko razdoblje za njihovo otklanjanje	4
Procjena uspostavljenog sustava samokontrole/preduvjetni programi (DHP, DPP):	Prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke dobre higijenske prakse i dobre proizvođačke prakse, uzimajući u obzir vrstu i veličinu subjekta u poslovanju, te istima postiže ciljeve zadane propisima o hrani	0
	Uvjetno prihvatljiv	SPH je uspostavio, provodi i održava trajne postupke dobre higijenske prakse i dobre proizvođačke prakse, ali pojedinim postupcima koje provodi ne postiže ili djelomično postiže zadane ciljeve utvrđene propisima o hrani i/ili se utvrđeni postupci djelomično provode	2

	Ne zadovoljava	SPH je uspostavio postupke samokontrole (ima izrađene procedure), ali ih ne provodi ili navedenim postupcima koje provodi ne postiže ciljeve utvrđene propisima o hrani	4
	Nema implementiran sustav samokontrole / preduvjetni program i dobra proizvođačka praksa	SPH nije uspostavio postupke samokontrole (nema pisane procedure DHP, DPP....) niti ih provodi	5

H) ANALIZA RIZIKA OBJEKATA U POSLOVANJU S NUSPROIZVODIMA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA KOJI NISU NAMIJENJENI PREHRANI LJUDI – ODOBRENI OBJEKTI

1. Aktivnosti

Tablica 23.

BODOVI	OPIS AKTIVNOSTI
4	Prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla sterilizacijom pod tlakom, metodama prerade točke (b) stavka 1. članka 15. ili alternativnom metodom odobrenom u skladu s člankom 20. Uredbe 1069/2009
1	Uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla i dobivenih proizvoda kao gorivo za izgaranje
4	Proizvodnja hrane za kućne ljubimce
3	Proizvodnja organskih gnojiva/poboljšivača tla
3	Pretvorba nusproizvoda životinjskog podrijetla i/ili dobivenih proizvoda u bioplin ili kompost
3	Postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla nakon sakupljanja, i radnje kao što su sortiranje, rasijecanje, hlađenje, zamrzavanje, soljenje, uklanjanje koža ili SRM-a
2	Skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla
1	Skladištenje dobivenih proizvoda
5	Više aktivnosti u istom objektu
Dodatni bodovi u slučaju (potrebno dodati gore dodijeljenim bodovima):	
2	Odobrenja ili registracije kao subjekt u poslovanju s hranom za životinje
2	Odobrenja ili registracije kao subjekt u poslovanju s hranom
2	Objekt ima dozvolu za odstupanja u skladu s člankom 16. Uredbe 1069/2009

2. Kategorija nusproizvoda ili dobivenih proizvoda

Tablica 24.

BODOVI	KATEGORIJA NP ILI DP
3	Kategorija 1
2	Kategorija 2
1	Kategorija 3

5	Više od jedne kategorije
---	--------------------------

3. Podrijetlo ulaznih sirovina

Tablica 25.

BODOVI	PODRIJETLO NP ILI DP
1	Republika Hrvatska
2	Druga država članica
3	Treća zemlja
3	Dvije ili više od gore navedenih mogućnosti

4. Higijenski zahtjevi / tehničko stanje

Tablica 26.

BODOVI	OPIS ³
0	Vrlo dobro / odlično
2	Dobro
5	Jedva udovoljava ili ne udovoljava

³ temeljeno na prethodnim nalazima

5. Povijesnost

Tablica 27.

BODOVI	OPIS
5	Utvrđene nesukladnosti ili poduzete mjere u prethodnoj godini ili, kako je primjenjivo, u prethodnom razdoblju
3	Utvrđene manje nesukladnosti u prethodnoj godini ili, kako je primjenjivo, u prethodnom razdoblju koje nisu predstavljale izravan rizik za zdravlje ljudi ili životinja i bile su odmah otklonjene
0	Bilo kakve nesukladnosti otklonjene su odmah i na vlastitu inicijativu

6. Vlastite kontrole i sljedivost

Tablica 28.

BODOVI	OPIS
5	Veterinarska dokumentacija je nesukladna, sustav kontrola je nedostatan I nepouzdan, sljedivost je nepotpuna
3	Veterinarska dokumentacija je sukladna, ali nije pravilno ispunjena, postoji sustav kontrola, ali se ne provodi na propisani način, sljedivost nije uvijek potpuna
0	Potpuna dokumentacija, sljedivost i vlastite kontrole

7. Stavljanje na tržište

Tablica 29.

BODOVI	OPIS
2	Samo za tehničku uporabu
4	Kao hrana za farmske životinje
3	Kao hrana za kućne ljubimce
4	Organska gnojiva/poboljšivači tla
5	Autorizacija za skladištenje materijala za proizvodnju želatine/kolagena u skladu s Uredbom 853/2004/EK
6	Dvije ili više od gore navedenih mogućnosti

Tablica 30. Određivanje minimalne učestalosti službenih kontrola temeljem određenih kriterija u odobrenim objektima za nusproizvode i dobivene proizvode

ZBROJ BODOVA	GRUPA	MINIMALNA UČESTALOST SLUŽBENIH KONTROLA
Do 5	1 NISKI RIZIK	1x u 2 godine
6 - 25	2 SREDNJI RIZIK	1x godišnje
više od 26	3 VISOKI RIZIK	1x godišnje

3.2.2 DIRH – Poljoprivredna inspekcija

Poljoprivredna inspekcija obavlja službene kontrole sukladno Programu rada DIRH-a u kojem su navedene sve prioritetne aktivnosti poljoprivredne inspekcije (ciljane akcije), prema prijavama i traženjima te vlastitom planu svakog inspektora.

Kategorizacija rizika se određuje posebno za svaku pojedinu ciljanu akciju ovisno o razini na kojoj se provode službene kontrole (primarna proizvodnja i pripadajuće djelatnosti, proizvodnja i prerada, maloprodaja) te analizi već obavljenih nadzora u proteklom razdoblju.

Kriteriji za odabir subjekta u poslovanju s hranom kod kojih se npr. uzimaju uzorci i na temelju kojih se izrađuje plan uzorkovanja je prvenstveno rizičnost subjekta u poslovanja s hranom u odnosu na broj i veličinu prodajnih objekata pojedinog subjekta u poslovanju s hranom, tj. dostupnost proizvoda većem broju građana kroz velike trgovačke lance. Također, kontroliraju se i nesukladni proizvodi iz prijašnjih godina. Osim toga, u obzir se uzimaju i saznanjima o pojavi novih subjekata u poslovanju s hranom ili proizvoda na tržištu do kojih su inspektori došli u redovnim nadzorima ili iz medija.

3.2.3 DIRH - Fitosanitarna inspekcija

Glavni rizici u području biljnog zdravlja (fitosanitarni rizici) odnose se na opasnost od unošenja i širenja organizama štetnih za bilje.

Fitosanitarni rizici, u smislu propisa kojima je uređeno biljno zdravlje, kategorizirani su na najopćenitijoj razini kao rizici zajednički za područje EU i kao nacionalni rizici.

Rizici zajednički za čitavu EU definirani su Uredbom (EU) 2016/2031, kao temeljnoj Uredbi u tom stručnom području. Njome se uspostavljaju pravila za određivanje fitosanitarnih rizika koje predstavlja bilo koja vrsta, soj ili biotip patogenih uzročnika, životinja ili parazitskog bilja štetnih za bilje ili biljne proizvode («štetni organizam») i mjere za ublažavanje tih rizika do prihvatljive razine.

Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/2019 utvrđen je privremeni popis visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta u smislu članka 42. Uredbe (EU) 2016/2031 koji nisu uvršteni na popis u skladu s člankom 40. ili nisu dostatno obuhvaćeni zahtjevima iz članka 41. ili se na njih ne primjenjuju privremene mjere iz članka 49. Uredbe (EU) 2016/2031, a koji na temelju preliminarne procjene predstavljaju rizik od štetnih organizama neprihvatljive razine za područje EU-a te se njihov unos u EU zabranjuje dok se ne provede procjena rizika.

Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/1702 određen je popis prioritarnih štetnih organizama od najveće opasnosti za bilje, biljne proizvode i druge predmete na području EU. Prioritetni štetni organizmi su karantenski štetni organizmi EU za koje nije poznato da su prisutni na području EU-a ili je poznato da su prisutni na ograničenom dijelu tog područja ili je njihova prisutnost ondje oskudna, nepravilna, izolirana i rijetka, a imaju najozbiljniji potencijalni gospodarski, okolišni ili socijalni učinak na područje EU.

Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/2072 propisuju se popisi karantenskih štetnih organizama EU, karantenskih štetnih organizama zaštićenih područja i reguliranih nekarantenskih štetnih organizama EU te mjera za bilje, biljne proizvode i druge predmete kako bi se rizici tih štetnih organizama smanjili na prihvatljivu razinu. Štetni organizmi navedeni u Prilogu II. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 smatraju se karantenskim štetnim organizmima, tj. organizmima od velike opasnosti za bilje, biljne proizvode i druge predmete na području EU. Prema propisima EU i nacionalnim propisima, nije dopuštena prisutnost takvih štetnih organizama bilo u izoliranom stanju bilo na bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima kad se oni unose na područje EU ili premještaju unutar EU. Ne postoji toleranca za takve štetne organizme (što se naziva još i nultom tolerancijom), tj. službene mjere poduzimaju se neovisno o stupnju pojave ili zaraze tim štetnim organizmima.

Daljnja se podjela karantenskih štetnih organizama prema riziku temelji na činjenici da za neke štetne organizme nije poznato da se pojavljuju na području EU (Prilog II. Dio A Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072), a za neke je poznato da se pojavljuju samo u nekim

dijelovima EU-a (Prilog II. Dio B navedene Provedbene uredbe). Pojedini štetni organizmi karantenski su za pojedina zaštićena područja EU (Prilog III. navedene Provedbene uredbe).

Ako je prisutnost štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama EU-a službeno potvrđena na državnom području države članice, a ona smatra da bi taj štetni organizam mogao ispuniti uvjete za uvrštenje na popis karantenskih štetnih organizama EU ili je prisutnost navedenog štetnog organizma službeno potvrđena u pošiljci bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta koji su uneseni na državno područje države članice ili se premještaju unutar njega, država članica poduzima potrebne mjere za sprječavanje ulaska tog štetnog organizma na područje EU te njegova udomaćivanja i širenja na području EU.

Posebnu razinu rizika predstavljaju regulirani nekarantenski štetni organizmi EU (eng. skraćeno: RNQP). Oni su prisutni na području EU-a, a nisu ni karantenski štetni organizmi EU ni štetni organizmi koji bi mogli ispuniti uvjete za uvrštenje na popis karantenskih štetnih organizama EU. Uglavnom se prenose određenim biljem za sjetvu i sadnju, a njihova prisutnost na tom bilju ima neprihvatljiv gospodarski učinak u pogledu predviđene uporabe bilja te su dostupne izvedive i djelotvorne mjere za sprečavanje njihove prisutnosti na dotičnom bilju za sjetvu ili sadnju. Popis RNQP-a EU i određenog bilja za sjetvu i sadnju, s kategorijama i pragovima iz članka 37. stavka 2. Uredbe (EU) 2016/2031 naveden je u Prilogu IV. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072. To bilje za sjetvu i sadnju ne smije se unositi u EU ni premještati na njezinu području ako je prisutnost RNQP-a ili simptoma koje oni prouzrokuju na tom bilju za sjetvu ili sadnju iznad propisanih pragova.

Za neke je štetne organizme – unatoč tome što nisu navedeni u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2072, tj. nisu od važnosti za EU, ali su prisutni u RH – nacionalnom procjenom rizika utvrđeno da predstavljaju veći rizik za bilje od ostalih ograničeno ili široko rasprostranjenih štetnih organizama. Za takve su štetne organizme donijeti posebni nacionalni propisi ili se provedbom nadzora organizama štetnih za bilje službeno istražuje njihov fitosanitarni status, tj. prisutnost i rasprostranjenost na teritoriju RH.

Određeno bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti predstavljaju neprihvatljiv rizik zbog vjerojatnosti da budu domaćini karantenskog štetnog organizma EU. Za neke od njih raspoložive su prihvatljive mjere za umanjivanje rizika, dok za druge nisu. Ovisno o raspoloživosti prihvatljivih mjera za umanjivanje rizika, njihov je unos na područje EU-a ili premještanje unutar njega zabranjeno (Prilozi VI. i IX. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072) ili podliježu posebnim zahtjevima (Prilozi VII., VIII. i X. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072).

U posebnu skupinu rizika kategorizirani su tzv. novoutvrđeni rizici u skladu s člankom 49. Uredbe (EU) 2016/2031 za bilje, biljne proizvode ili druge predmete za koje postoji vjerojatnost da će predstavljati novoutvrđene rizike od štetnih organizama koji nisu u dovoljnoj mjeri obuhvaćeni nijednom mjerom EU i nisu povezani ili se još ne mogu povezati s karantenskim štetnim organizmima EU ili štetnim organizmima na koje se primjenjuju mjere donesene na temelju članka 30. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031; ako ne postoji dovoljno fitosanitarno iskustvo, primjerice u odnosu na nove vrste bilja ili načine širenja, u vezi s trgovinom dotičnim biljem, biljnim proizvodima i drugim predmetima koji su podrijetlom iz određenih trećih zemalja ili su iz njih otpremljeni te ako nije izvršena procjena u vezi s novoutvrđenim rizicima od štetnih organizama za područje EU u pogledu tog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta iz dotičnih trećih zemalja. EK može putem provedbenih akata donijeti privremene mjere u pogledu unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz trećih zemalja na područje EU-a i premještanja unutar njega ako postoji vjerojatnost da će predstavljati novoutvrđene rizike od štetnih organizama ili druge fitosanitarne rizike na koje se sumnja.

Posebnom kategorijom rizika obuhvaćeni su svi ostali štetni organizmi, i za njih ne postoje posebni propisi o fitosanitarnim mjerama. Ti se štetni organizmi službeno ne prate na redovitoj osnovi i ne poduzimaju se službene fitosanitarne mjere njihova suzbijanja, ali se specijaliziranim subjektima povremeno ili na zahtjev pruža stručna savjetodavna ili operativna pomoć.

Službene kontrole u području biljnog zdravlja provode se redovito, na temelju procjene rizika i odgovarajućom učestalošću. U pojedinim slučajevima, kao što su fitosanitarni nadzor pri izvozu, odnosno premještanju koji prethode izdavanju fitosanitarnog certifikata ili biljnih putovnica, službene kontrole provode se u skladu s potrebama, bez obzira na stupanj rizika.

Kategorizacija rizika za pojedini štetni organizam obavlja se na temelju procjene stupnja opasnosti od unosa/širenja štetnog organizma (vrlo velik / velik / mali), gospodarskog značenja ugroženih biljaka, kategorizacije štetnog organizma prema propisima, statusa štetnog organizma (prisutnost/odsutnost) u RH odnosno EU, pri čemu se uzima u obzir i raspoloživost ljudskih resursa koji sudjeluju u kontroli provedbe fitosanitarnih mjera.

Kriteriji koji se uzimaju u obzir pri procjeni rizika na temelju kojeg se obavljaju službene kontrole pri premještanju bilja i biljnih proizvoda (na tržištu) jesu: opasnost od pojave štetnog organizma koja proizlazi iz prethodnih iskustava, opasnost od pojave štetnih organizama na temelju izvješća EPPO-a, obavijesti o zadržavanju pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta i prisutnosti štetnih organizama na području EU, izvješća laboratorija, informacije dobivene od stručnjaka, proizvođača, trgovaca i uvoznika te informacije iz medija.

Kriteriji koji se uzimaju u obzir pri procjeni rizika na temelju kojeg se obavljaju službene kontrole pri nadzoru subjekata koji su ovlašteni izdavati biljne putovnice i subjekata registriranih za označivanje drvenog materijala za pakiranje jesu: propisane minimalne učestalosti, fitosanitarni rizici vezani uz pojedine porodice, rodove ili vrste bilja ili biljnih proizvoda, fitosanitarni rizici povezani s podrijetlom ili izvorom unutar EU određenog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta, broj proizvodnih ciklusa u godini, nalazi usklađenosti specijaliziranog subjekta s primjenjivim odredbama uredaba (EU) 2016/2031 i (EU) 2017/625, DMP, drugo bilje, biljni proizvodi ili predmeti u kojima su pronađeni štetni organizmi, dostupna infrastruktura, te smještaj prostora i, ako je primjenjivo, drugih lokacija kojima se koristi specijalizirani subjekt.

Načini smanjenja rizika na prihvatljivu razinu temelje se na detaljnom pregledu i provedbi mjera koje mogu biti unaprijed propisane zakonskim odredbama ili je nadležnom inspektoratu ostavljena mogućnost odabira mjere, u okviru zakonske regulative, za koju smatra da će najučinkovitije smanjiti rizik na prihvatljivu razinu.

3.2.4 DIRH – Sanitarna inspekcija

Objekti iz nadležnosti sanitarne inspekcije: proizvodnja, pakiranje i skladištenje hrane ne životinjskog porijekla, uključujući dodatke prehrani, hrane za specifične skupine te mješovite hrane, kao i predmeta i materijala u neposrednom dodiru s hranom, ugostiteljski objekti, institucionalne kuhinje, maloprodajni objekti, ljekarne, internet trgovina, tržnice i slični objekti za prodaju i usluživanje hrane izvan prostorija (kiosci, automati, klupe i štandovi i sl.) kategorizirani su temeljem procjene rizika.

Kategorizacija rizika temelji se na prirodi i opsegu poslovanja subjekata. Preduvjet za jasnu kategorizaciju rizika objekata/djelatnosti je uspostava osnovne i ujednačene linije kategorizacije objekata/djelatnosti iz nadležnosti sanitarne inspekcije. Stoga su različite vrste djelatnosti (poslovanja) grupirane u 4 glavne kategorije: proizvodnja, veleprodaja, maloprodaja i priprema i posluživanje hrane i pića. Glavne kategorije djelatnosti slijede kategorizaciju registriranih

objekta, osim za proizvodnju, prema Provedbenoj Uredbi 2019/723 prema kojoj se provodi godišnje izvještavanje. Svaka glavna kategorija djelatnosti sastoji se od određenih potkategorija djelatnosti. Svi objekti iz nadležnosti sanitarne inspekcije upisuju se u registar objekta u kojem se evidentira koja od navedenih potkategorija djelatnosti se u objektu odvija.

Kategorizacija rizika ne provodi se za svaki pojedinačni objekt već je prema niže navedenim kriterijima na nacionalnoj razini usvojeno razvrstavanje potkategorija poslovanja u 3 kategorije rizika. U skladu s tim svaka od potkategorija djelatnosti svrstana je u jednu od tri kategorije rizika: visok, srednji i nizak.

Nacionalni kriteriji za kategorizaciju rizika o ovisno o potkategoriji poslovanja temeljeni su na:

1. riziku povezanim sa vrstom hranom s kojom subjekt posluje
2. rizik koji hrana predstavlja za potrošača
3. aktivnostima koje su pod nadzorom subjekata
4. metode rukovanja/prerade/proizvodnje
5. mjestom poslovanja i opsegom operacija subjekta.

U tablici 30. prikazana je raspodjela potkategorija djelatnosti prema stupnju rizika. Iznimno, pojedine potkategorije zbog specifičnog načina poslovanja, nisu razvrstane u neki stupanj rizika i u tablici su označeni s N/A, te za njih se ne definira učestalost, već se nazori provode nasumično.

Objekti u kojima se obavlja više od jedne potkategorije djelatnosti, odnosno mješovite djelatnosti koji prema nacionalnoj klasifikaciji rizika su različite, tretiraju se na bazi kategorije djelatnosti najvećeg rizika.

Tablica 31. Podjela potkategorija djelatnosti objekta prema stupnju rizika

NAZIV KATEGORIJE DJELATNOSTI	NAZIV POTKATEGORIJE	RIZIK
PROIZVODNJA	Hrana - veliki proizvođač	SREDNJI, osim proizvodnje FSG i „gotovih jela“
PROIZVODNJA	Hrana - srednji proizvođač	
PROIZVODNJA	Hrana - mali proizvođač	
PROIZVODNJA	Proizvodnja hrane za specifične skupine i “gotova jela“	VISOKI
PROIZVODNJA	Pakirnice	SREDNJI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Hoteli	SREDNJI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Restorani i catering objekti	SREDNJI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Gostionica, zdravljak, zalogajnica, pečenjara, pizzeria, bistro i objekt brze prehrane	SREDNJI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Objekti iz skupine "barovi" sa pripremom i/ili usluživanjem hrane	SREDNJI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Objekti iz skupine "barovi" bez pripreme i/ili usluživanja hrane	NISKI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Objekti jednostavnih usluga u objektu (kiosku, šatoru i brzih usluga)	NISKI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Objekti jednostavnih usluga u izvan objekta (u vozilu, na klupi i kolicima)	N/A
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	Objekti koji pružaju usluge u domaćinstvu	SREDNJI

VELEPRODAJA	Skladišta i promet na veliko	NISKI
MALOPRODAJA	Skladišta donirane hrane	NISKI
MALOPRODAJA	Trgovački centri sa gastro ponudom	SREDNJI
MALOPRODAJA	Supermarketi i dućani	NISKI
MALOPRODAJA	Ljekarne i specijalizirane prodavaonice	NISKI
MALOPRODAJA	Internet trgovina	N/A
MALOPRODAJA	Prodaja izvan prostorija	N/A
MALOPRODAJA	Tržnice	NISKI
MALOPRODAJA	Objekti u kojima peku i poslužuju smrznuti pekarski proizvodi, te lijevana i dizana tijesta	N/A
MALOPRODAJA	Trgovina hranom - ostali objekti	NISKI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	IK - zdravstvene ustanove	VISOKI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	IK - ustanove socijalne skrbi	VISOKI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	IK - odgojno obrazovne ustanove	VISOKI
PRIPREMA I POSLUŽIVANJE HRANE I PIĆA	IK - restorani društvene prehrane	VISOKI
VELEPRODAJA	Uvoznici	N/A

Što se pošiljaka iz uvoza tiče, radi smanjenja rizika vrši se obavezna službena kontrola od strane graničnih sanitarnih inspektora u pogledu pregleda prateće dokumentacije svih ulaznih pošiljaka. Svrha navedene kontrole je smanjenje rizika i održavanje visoke razine sigurnosti i javnozdravstvenog interesa potrošača.

Dodatne službene kontrole pri uvozu u nadležnosti Službe granične sanitarne inspekcije, u smislu provedbe identifikacijskih i fizičkih pregleda te uzorkovanja provode se sukladno važećim internim uputama, procedurama i naputcima te prema važećem europskom zakonodavstvu. Pri tom važnu ulogu imaju sljedeći čimbenici:

- procjena rizika pošiljaka obzirom na porijeklo i kategoriju roba,
- podaci o prethodnoj usklađenosti/neusklađenosti,
- RASFF notifikacije,
- ishod dokumentacijskog i/ili identifikacijskog pregleda (izostanak obavezne dokumentacije, neadekvatni uvjeti transporta, narušen izgled ambalaže i sl.), te
- nove spoznaje i nove kategorije roba koje se prijavljuju u svrhu unosa u EU i RH.

3.2.5 MP, Uprava ribarstva- Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu

Upravljanje rizikom, u području nadležnosti Sektora za nadzor i kontrolu u ribarstvu, uključuje aktivnosti kao što su identifikacija, analiza i procjena rizika, priprema i poduzimanje mjera te redovito praćenje i ocjenjivanje procesa i njegovih rezultata kako bi se osigurala što učinkovitije kontrole koje će dovesti do pada broja nesukladnih događaja prilikom čega subjekte, koji su predmet analize rizika, svrstavamo u segmente ovisno o načinu njihove uključenosti u proizvodne procese proizvodima ribarstva. Razlikujemo segment ribolovne flote, i ostale segmente: uzgajališta plavoperajne tune, tržišta i transporta.

Sukladno Zakonu o službenim kontrolama, čl. 7., procijenjen je rizik higijene plovila na razini segmenta flote prilikom čega je korištena metodologija i segmentacija flote nacionalne procjene rizika.

Tablica 32. Segmenti ribolovne flote

Segment ribolovne flote	Ribolovni alat
PL1 - Plivarice	PS – tunolovka
PL2 - Plivarice	PS – srdelara
PL3 - Plivarice	PS - ciplarica, PS - oližnica, PS - igličara, PS - palamidara, PS - lokardara
PU1 - Udice	LHP
PU2 - Parangali, Udice	LL, LHP
SR1 - Sportsko rekreacijski	LHP
SR2 - Sportsko rekreacijski	LHP
POV1 - Povlačni	OTB
POV2 - Povlačni	DRB
POV3 - Povlačni	SV - girarica, migavica, šabakun, oližnica
VSN1 - Višenamjenska	GNS, GTR, GTN
VSN2 - Višenamjenska	LHP, LL
VSN3 - Višenamjenska	FPO
VSN4 - Višenamjenska	FYK

Rizici koji se smatraju prioritetnim u procjeni rizika higijene plovila i uvršteni su u procjenu rizika:

- konstrukcijski zahtjevi za plovila
- higijene prostora/spremnika za čuvanje proizvoda ribarstva i leda
- podrijetlo leda
- higijena prilikom iskrcaja proizvoda ribarstva.

Tablica 33. Rezultati procjene rizika higijene plovila

RIZICI	SEGMENT FLOTE											
	PL 1	PL 2	PL 3	PU 1	PU 2	POV 1	POV 2	POV 3	VSN 1	VSN 2	VSN 3	VSN 4
Konstrukcijski zahtjevi za plovila												
Higijene prostora/spremnika za čuvanje proizvoda ribarstva i leda												
Podrijetlo leda												

Higijena prilikom iskrcaja proizvoda ribarstva													
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Legenda:

STUPANJ RIZIKA			
Niski	Srednji	Visoki	Vrlo visoki

Metodologija procjene rizika uz određivanja stupnja rizika kao prvog koraka, određuje preporuke i smjernice na temelju kojih se izrađuju planovi inspekcijskih nadzora, planovi edukacija i temelj za izmjenu zakonske regulative sa ciljem smanjenja stupnja rizika ili održavanje stupnja na postojećem nivou.

Preporuke se izrađuju za svaki pojedini segment i sastoje se od sljedećih točaka:

- Opis rizika – detaljan opis rizika
- Preporuke i smjernice za provođenje kontrola i praćenja pojedinih segmenata - postavljaju moguće metode i specifične radnje kojim se može postići učinkovita kontrola pojedinog segmenta i rizika,
- Preporuke za poboljšanje dobrovoljne sukladnosti – upoznavanje subjekata u ribarstvu sa postojećim propisima i izmjenama postojećih propisa te primjenom istih
- Preporuke za edukaciju kontrolnih tijela
- Preporuke izmjena zakonske regulative – propisana zakonska regulativa može onemogućavati učinkovito tretiranje pojedinog rizika.

3.2.6 Hrvatski šumarski institut (HŠI)

Glavni rizici u području biljnog zdravstva (fitosanitarni rizici) odnose se na opasnost od unošenja i širenja organizama štetnih za bilje. U području šumarstva to su rizici od unošenja i širenja organizama štetnih za šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal. Glavni rizici u području biljnog zdravstva (fitosanitarni rizici) odnose se na opasnost od unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, pa isti rizici vrijede i za šume. Detaljni opis fitosanitarnih rizika, a isti se rizici odnose i na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal, opisan je u potpoglavlju 3.2.3 DIRH - Fitosanitarna inspekcija.

HŠI u skladu sa Zakonom o biljnom zdravstvu i Uredbom Komisije (EU) 2019/2072 provodi poslove posebnog nadzora nad karantenskim štetnim organizmima u šumama. HŠI provodi službene kontrole nad karantenskim šetnicima u šumama redovito po utvrđenom godišnjem i višegodišnjem planu.

Kategorizacija rizika za pojedini štetni organizam obavlja se na temelju procjene stupnja opasnosti od unosa/širenja štetnog organizma (vrlo velik / velik /mali), gospodarskog značenja ugroženih biljaka, kategorizacije štetnog organizma prema propisima, statusa štetnog organizma (prisutnost/odsutnost) u RH odnosno EU.

Kriteriji koji se uzimaju u obzir pri procjeni rizika na temelju kojeg se obavljaju službene kontrole u šumama su: opasnost od pojave štetnog organizma koja proizlazi iz prethodnih iskustava, opasnost od pojave štetnih organizama na temelju izvješća EPPO-a.

Načini smanjenja rizika na prihvatljivu razinu temelje se na detaljnom vizualnom pregledu, uzimanju uzoraka, laboratorijskim analizama uzoraka i provedbi mjera koje mogu biti unaprijed propisane zakonskim odredbama.

3.2.7 Procjena rizika objekata pod nadzorom HAPIH-a

Rizik u službenim aktivnostima koje obavlja HAPIH u području biljnog zdravstva nije kategoriziran. Na zahtjev MP kao nadležnog tijela, HAPIH izrađuje analize rizika od štetnih organizama, razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja MP u vezi s biljnim zdravstvom te sudjeluje u drugom poslovima iz područja biljnog zdravstva na zahtjev MP. Sukladno tome, HAPIH obavlja procjenu rizika u području biljnog zdravstva od slučaja do slučaja, na zahtjev MP.

Rizik u službenim aktivnostima koje obavlja HAPIH u području službenih kontrola iz članka 90. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te članka 16. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 povezanih s oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla te zaštićenim tradicionalnim izrazima. Za analizu rizika koristi se popis proizvođača koji su iskazali namjeru proizvodnje vina sa Zaštićenim oznakama izvornosti (ZOI) koji HAPIH-u dostavlja Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR) i podaci o prometu/tržištu vina u prethodnoj kalendarskoj godini HAPIH-a.

Usporedbom setova podataka APPRRR-a i CVVU-a proizvođači koji su dobili rješenje o stavljanju na tržište vina sa ZOI u prethodnoj godini i koji su izrazili namjeru proizvodnje vina sa ZOI u tekućoj godini su uključeni u analizu rizika i podliježu godišnjoj provjeri uvjeta iz specifikacije proizvoda.

Iz objedinjenog seta podataka najmanje 8% proizvođača se uključuje u provjeru uvjeta iz specifikacije proizvoda. Od 8% proizvođača uključenih u nadzor, minimalno 5% mora biti zastupljeno unutar svake Zaštićene oznake izvornosti. Također, ukupna količina proizvedenog vina sa ZOI odabranih 8% proizvođača iznositi će najmanje 50% ukupnih količina vina na tržištu.

3.3 Opća organizacija i upravljanje

3.3.1 Opća organizacija nadležnih tijela

3.3.1.1 Uredba o unutarnjem ustrojstvu MP

[Uredba o unutarnjem ustrojstvu MP](#) („Narodne novine“, br. [97/20](#) i [104/21](#)) uređuje unutarnje ustrojstvo MP, nazive upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu MP, njihov djelokrug i način upravljanja te okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga MP, kao i druga pitanja od značenja za rad MP.

U okviru MP sljedeće ustrojstvene jedinice uključene su u izradu ovog VNPSK:

- Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
- Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane
- Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište
- Uprava ribarstva
- Samostalna služba za unutarnju reviziju.

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Za obavljanje poslova UVSH ustrojena su tri sektora:

1. Sektor za organizaciju veterinarske djelatnosti, sljedivost životinja, pravne i financijske poslove
2. Sektor za zdravlje i dobrobit životinja
3. Sektor za sigurnost hrane i veterinarsko javno zdravstvo.

Detaljni opis poslova pojedinih Sektora UVSH propisan je navedenim Uredbama o unutarnjem ustrojstvu MP.

Tablica 34. Poslovi UVSH povezani sa službenim kontrolama

Br.	POSLOVI UVSH POVEZANI SA SLUŽBENIM KONTROLAMA
1.	Sudjeluje u organizaciji službenih kontrola i organizaciji provedbe drugih službenih aktivnosti iz područja zdravlja životinja
2.	Priprema i predlaže sadržaj ugovora s službenim i nacionalnih referentnim laboratorijima u dijelu koji se odnosi na obavljanje analiza i dijagnostičkih postupaka te prati provedbu ugovora
3.	Sudjeluje u izradi nacionalnih propisa iz područja zdravlja životinja i propisa na razini EU kojima se propisuju uvjeti za uvoz i provoz živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje koji podliježu službenim kontrolama na GKP i u unutrašnjem prometu EU
4.	Sudjeluje u usklađivanju propisa iz područja službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla s pravnom stečevinom EU
5.	Sudjeluje u procjeni rizika i planiranju službenih kontrola u području hrane životinjskog podrijetla, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla
6.	Izrađuje VNPSK za područje hrane i hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja u suradnji sa ostalim nadležnim tijelima te predstavlja kontaktnu točku s EK u odnosu na VNPSK
7.	Predstavlja jedinstvenu kontaktnu točku za komunikaciju i izvješćivanje s EK i drugim državama članicama u vezi sa službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima u područjima zdravlja i dobrobiti životinja, hrane i hrane za životinje, te zdravlja bilja i sredstva za zaštitu bilja
8.	Izrađuje godišnje izvješće o provedenim službenim kontrolama u suradnji sa ostalim nadležnim tijelima za službene kontrole sukladno posebnom propisu o službenim kontrolama zdravlja i dobrobiti životinja, hrane i hrane za životinje te zdravlja bilja i sredstava za zaštitu bilja
9.	Vodi Upisnik službenih i referentnih laboratorija za koja provodi postupak ovlašćivanja
10.	Vodi Upisnike odobrenih i registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, odobrenih i registriranih objekata u poslovanju s hranom za životinje, odobrenih i registriranih objekata u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi i odobrenih veterinarskih ljekarni te za navedene odobrene objekte provodi postupak odobravanja
11.	Sudjeluje u edukaciji osoba ovlaštenih za provedbu službenih kontrola
12.	Sudjeluje u edukaciji subjekata u poslovanju s hranom i osoba ovlaštenih za provedbu službenih kontrola u području hrane životinjskog podrijetla, hrane i hrane za životinje te nusproizvoda životinjskog podrijetla.

3.3.1.1.1 Shema Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane, MP

Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane

Za obavljanje poslova Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane ustrojena su tri sektora:

1. Sektor za stočarsku proizvodnju
2. Sektor za označavanje i registraciju životinja i upravljanje podacima u stočarstvu
3. Sektor za kvalitetu hrane.

Opis poslova pojedinih Sektora Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane propisan je Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MP.

Sektor za kvalitetu hrane obavlja poslove MP vezano za organizaciju i povjeravanje zadaća službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima za poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS te potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete. Sektor provodi i nadzor odnosno reviziju delegiranih tijela koja provode poslove potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS i potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom proizvoda za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete. Sektor za kvalitetu hrane odobrava Planove kontrole za ZOI, ZOZP i ZTS te izrađuje Planove kontrole za proizvode sa oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete. Također prikuplja i analizira izvješća o provedenim službenim kontrolama koja dostavljaju ovlaštena delegirana tijela te vodi evidencije o zaprimljenim Potvrdama o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS i Potvrdama o sukladnosti sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete.

U nastavku teksta nalazi se pregled poslova Sektora za kvalitetu hrane u odnosu na poslove povezane s delegiranim tijelima iz područja ZOI, ZOZP i ZTS i područja oznake iz nacionalnog sustava kvalitete.

Sektor za kvalitetu hrane

Tablica 35. Pregled poslova Sektora za kvalitetu hrane u odnosu službene kontrole upotrebe ZOI, ZOZP I ZTS te označavanje njima

Br.	POSLOVI USKH VEZANI UZ SLUŽBENE KONTROLE ZOI, ZOZP i ZTS
1.	Provođenje postupka ovlašćivanja delegiranih tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS
2.	Vođenje evidencija ovlaštenih delegiranih tijela
3.	Odobrovanje Planova kontrole za ZOI, ZOZP i ZTS koje su izradila ovlaštena delegirana tijela te objava podataka o odobrenim važećim Planovima kontrole
4.	Vođenje evidencija o zaprimljenim Potvrdama o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS
5.	Prikupljanje i analiza kvartalnih izvješća o provedenim kontrolama od strane delegiranog tijela
6.	Provedba nadzora nad radom ovlaštenih delegiranih tijela
7.	Sudjelovanje u izradi VNPSK za područje ZOI, ZOZP i ZTS

8.	Sudjelovanje u izradi godišnjeg izvješća o provedbi službenih kontrola za područje ZOI, ZOZP i ZTS
----	--

Tablica 36. Pregled poslova Sektora za kvalitetu hrane u odnosu na službene kontrole korištenja oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete

Br.	POSLOVI USKH VEZANI UZ SLUŽBENE KONTROLE OZNAKA IZ NACIONALNOG SUSTAVA KVALITETE
1.	Provođenje postupka ovlašćivanja delegiranih tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete
2.	Vođenje evidencija ovlaštenih delegiranih tijela
3.	Izrada Planova kontrole za proizvode s oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete
4.	Vođenje evidencija o zaprimljenim Potvrdama o sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete
5.	Prikupljanje i analiza polugodišnjih izvješća o provedenim kontrolama od strane delegiranog tijela
6.	Provedba nadzora nad radom ovlaštenih delegiranih tijela
7.	Sudjelovanje u izradi VNPSK za područje oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete

3.3.1.1.2 Shema Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, MP

Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište

Za obavljanje poslova Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište ustrojena su tri sektora:

1. Sektor za poljoprivredno zemljište
2. Sektor za biljnu proizvodnju i tržište
3. Sektor fitosanitarne politike.

Sukladno odredbama Zakona o biljnom zdravstvu, Sektor fitosanitarne politike, kao unutarnja ustrojstvena jedinica Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište MP, nadležan je za koordinaciju aktivnosti u području biljnog zdravstva.

U skladu sa Zakonom o biljnom zdravstvu, službene kontrole u području biljnog zdravstva provode fitosanitarna i šumarska inspekcija DIRH-a.

Druge službene aktivnosti povjerene su stručnim tijelima: HAPIH – Centru za zaštitu bilja, Zagreb i HŠI.

Poslove nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje RH obavljaju i ovlaštene granični službenici RH: carinski službenici i službenici granične policije.

Služba za ekološku proizvodnju

Tablica 37. Pregled poslova Službe za ekološku proizvodnju u odnosu na Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje

Br.	POSLOVI VEZANI UZ KONTROLNA TIJELA u ekološkoj proizvodnji
1.	Provođenje postupka ovlašćivanja i oduzimanja ovlaštenja kontrolnih tijela za provjeru sukladnosti ekološke proizvodnje i označavanja ekoloških proizvoda
2.	Vođenje Popisa ovlaštenih kontrolnih tijela
3.	Pregled Planova kontrole i uzorkovanja koje su izradila ovlaštena kontrolna tijela
4.	Zaprimanje i analiza izvješća o kontrolama koje provode ovlaštena kontrolna tijela kod subjekata
5.	Zaprimanje i analiza obavijesti o utvrđenim nepravilnostima kod subjekata
6.	Prikupljanje, analiza i objedinjavanje godišnjih izvješća o radu kontrolnih tijela
7.	Izvještavanje i razmjena informacija s EK i drugim DČ sukladno zahtjevima Uredbe (EU) 2018/848
8.	Koordinacija nadležnih i kontrolnih tijela unutar kontrolnog sustava ekološke proizvodnje

3.3.1.1.3 Shema Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište, MP

Uprava ribarstva

Za obavljanje poslova Uprave ribarstva ustrojeni su sljedeći sektori:

1. Sektor za upravljanje resursima, flotom i ribolovom
2. Sektor za upravljanje EU fondovima u ribarstvu
3. Sektor za tržište, informacijski sustav u ribarstvu i upravljanje akvakulturom
4. Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu
5. Područna služba za savjetodavnu podršku u ribarstvu Zadar.

Detaljni opis poslova pojedinih Sektora Uprave ribarstva propisan je navedenim Uredbama o unutarnjem ustrojstvu MP.

3.3.1.1.4 Shema Uprave ribarstva, MP

Tablica 38. Pregled poslova Sektora za nadzor i kontrolu ribarstva Uprave ribarstva u odnosu na službene kontrole

Br.	POSLOVI UPRAVE RIBARSTVA - Sektora za nadzor i kontrolu ribarstva POVEZANI SA SLUŽBENIM KONTROLAMA
1.	Provodi inspekcijski nadzor nad provedbom zakonskih i podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti
2.	Izrađuje prijedloge planova rada inspekcije prema odredbama pravne stečevine EU
3.	Sudjeluje u procjeni rizika i planiranju službenih kontrola u području hrane životinjskog podrijetla
4.	Sudjeluje u izradi VNPSK za područje hrane i hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja u suradnji sa ostalim nadležnim tijelima
5.	Vodi razvoj i održavanje aplikacije za obavljanje inspekcije od strane ribarskih inspektora i osoba ovlaštenih za nadzor i kontrolu u ribarstvu
6.	Izrađuje godišnje izvješće o provedenim službenim kontrolama u suradnji sa ostalim nadležnim tijelima za službene kontrole sukladno posebnom propisu o službenim

kontrolama zdravlja i dobrobiti životinja, hrane i hrane za životinje te zdravlja bilja i sredstava za zaštitu bilja

3.3.1.1.5 Shema Sektora za nadzor i kontrolu ribarstva, MP

Samostalna služba za unutarnju reviziju

Za obavljanje poslova Samostalne službe za unutarnju reviziju ustrojeni su:

- Odjel za revizije poslovnih sustava i EU fondova
- Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane.

Djelatnici Samostalne službe za unutarnju reviziju, koji provode revizije unutar područja veterinarstva i sigurnosti hrane, zaposleni su u Odjelu za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane.

3.3.1.1.6 Shema Samostalne službe za unutarnju reviziju, MP

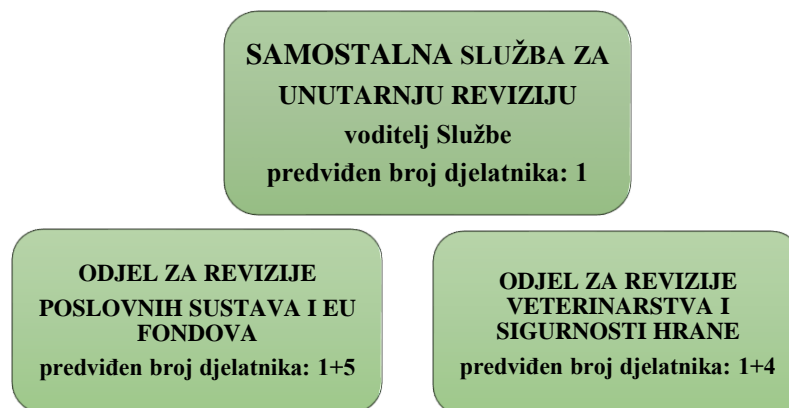
Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane

Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane provodi unutarnje revizije u području veterinarstva i sigurnosti hrane, u skladu s najboljom strukovnom praksom i standardima unutarnje revizije te kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora. Svrha revizija jest procjenjivanje, testiranje i analiziranje provođenja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti iz nadležnosti MP, provođenje unutarnje revizije nad delegiranim tijelima kojima su

delegirane zadaće službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti te nad ovlaštenim fizičkim osobama za obavljanje drugih službenih aktivnosti te sustavno i neovisno analiziranje rezultata provođenja planova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti i njihovu prikladnost za postizanje ciljeva. Također, Odjel izrađuje izvješća o provedenim unutarnjim revizijama, koja podnosi ministru te prati provedbu danih preporuka.

Trenutno je u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju, od ukupno 12 radnih mjesta, popunjeno 8 radnih mjesta, odnosno u Odjelu za revizije poslovnih sustava i EU fondova popunjena su četiri radna mjesta (voditelj Odjela i tri viša unutarnja revizora), dok su u Odjelu za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane popunjena tri radna mjesta (tri viša unutarnja revizora). Također, popunjeno je mjesto voditelja Samostalne službe za unutarnju reviziju.

Svih osam revizora u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju su ovlašteni unutarnji revizori za javni sektor, a pet revizora su dodatno educirana za provođenje revizija u području veterinarstva i sigurnosti hrane, odnosno završili su BTSF treninge u organizaciji EK (DG-SANTE).

3.3.1.2 Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – HAPIH

HAPIH (<https://www.hapih.hr/>) osnovana je Zakonom o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu („Narodne novine“, br. 111/18). Osnivač HAPIH-a je RH, a prava i dužnosti osnivača obavlja ministarstvo nadležno za poljoprivredu.

HAPIH objedinjuje različite, složene i specifične poslove za koje su potrebna posebna znanja i specijalnosti te obavlja mnogobrojne djelatnosti za koje nitko drugi nije osposobljen i ovlašten u Republici Hrvatskoj. Poslovi koje obavlja HAPIH ne preklapaju se s poslovima koje obavljaju druge ustanove iz oblasti poljoprivrede i sigurnosti hrane.

Djelatnosti HAPIH-a propisane su Zakonom o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu i drugim specijalističkim propisima (više od 19 Zakona, više od 200 Pravilnika, Uredbi i Naredbi), a obuhvaćaju istraživanja u polju poljoprivrede i srodnim poljima, zaštiti bilja, zaštiti tla, sjemenarstvu i rasadničarstvu, vinogradarstvu, vinarstvu, uljarstvu, voćarstvu, povrćarstvu, stočarstvu, kontroli kvalitete stočarskih proizvoda i sigurnosti hrane.

Stručnjaci HAPIH-a također pružaju stručnu i znanstvenu potporu MP, MZ i DIRH, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenju laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju. Djelatnosti se zbog njihove specifičnosti obavljaju na području cijele RH.

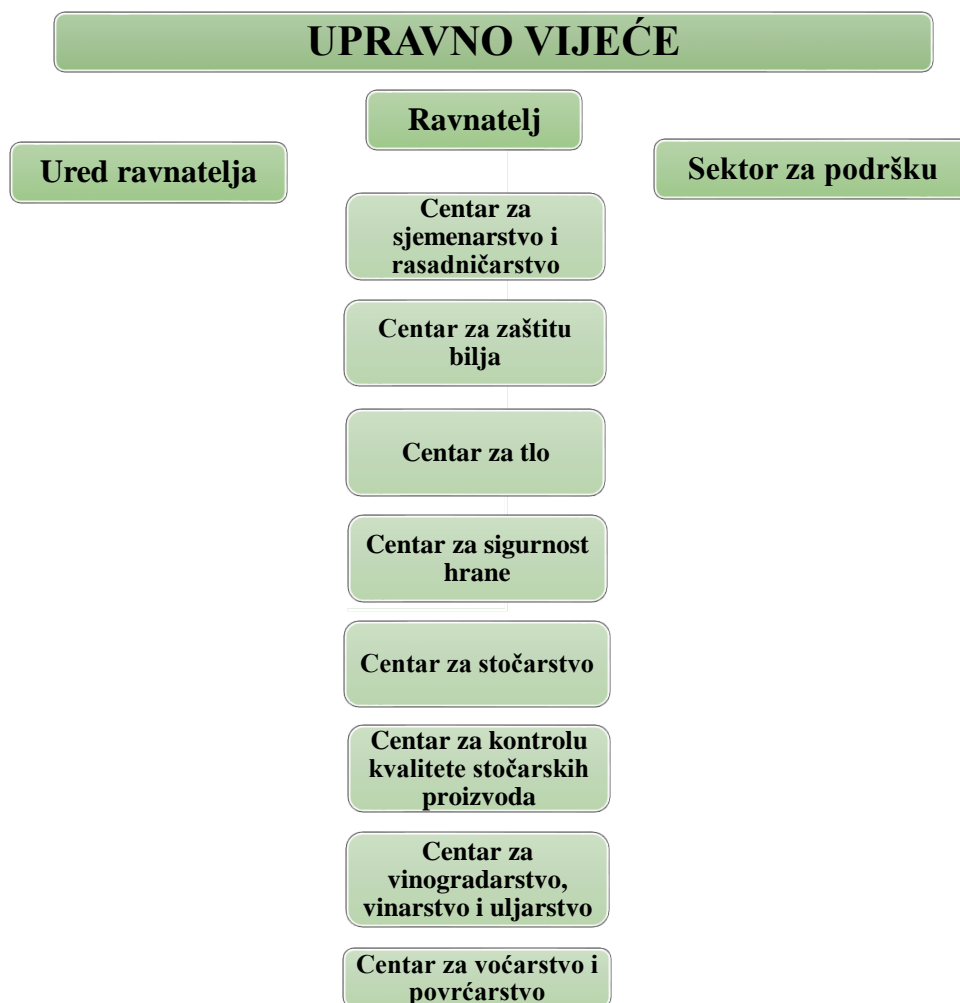
HAPIH ima ulogu u diseminaciji znanja, istraživanja i razvoja te pronalaženja inovativnih rješenja u području poljoprivrede. Aktivnosti HAPIH-a u funkciji su unaprjeđenja domaće poljoprivredne proizvodnje i zaštite zdravlja ljudi i životinja od rizika podrijetlom iz hrane i hrane za životinje. Obavljanjem svojih aktivnosti HAPIH ima aktivnu ulogu u unaprjeđenju društvenog i gospodarskog razvoja RH.

Unutarnji ustroj, ovlasti, odgovornosti, način odlučivanja tijela HAPIH-a te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje HAPIH-a posebno se uređuju Statutom.

Djelatnost HAPIH-a obavlja se kroz sljedeće ustrojstvene jedinice:

- Ured ravnatelja sa sjedištem u Osijeku
- Sektor za podršku poslovnih procesa sa sjedištem u Osijeku
- Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo sa sjedištem u Osijeku
- Centar za zaštitu bilja sa sjedištem u Zagrebu
- Centar za tlo sa sjedištem u Osijeku
- Centar za sigurnost hrane sa sjedištem u Osijeku
- Centar za stočarstvo sa sjedištem u Osijeku
- Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda sa sjedištem u Križevcima
- Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo sa sjedištem u Zagrebu
- Centar za voćarstvo i povrćarstvo sa sjedištem u Zagrebu.

3.3.1.2.1 Shema Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu

U nastavku teksta nalazi se pregled djelatnosti ustrojstvenih jedinica HAPIH-a uključenih u provođenje službenih kontrola.

Centar za sigurnost hrane (CSH)

Centar za sigurnost hrane (u daljnjem u tekstu: CSH) obavlja znanstvene i stručne poslove iz područja sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te zdravlja i dobrobiti životinja. Ključna aktivnost CSH je procjena rizika, specijalizirano područje primijenjene znanosti koje uključuje pregled znanstvenih podataka i studija, prikupljanje, analizu i obradu podataka te primjenu softverskih alata i jedinstvenih metodologija u svrhu provođenja procjene rizika od opasnosti u lancu prehrane.

CSH ima mandat uspostavljanja i upravljanja nacionalnim centralnim repozitorijem podataka rezultata službenih kontrola i monitoringa hrane i hrane za životinje te prikuplja i sve ostale relevantne podatke, u svrhu karakteriziranja i praćenja rizika koji imaju izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost hrane i hrane za životinje. CSH ima mandat uspostave i koordiniranja nacionalne mreže institucija u području sigurnosti hrane i hrane za životinje te uspostave i koordiniranje baze znanstvenika u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te prehrane. CSH prikuplja podatke o prehrambenim navikama djece i odraslih u svrhu procjene

izloženosti i planiranja prehrane, trendova i navika po pitanju konzumacije hrane, načina života, tjelesne aktivnosti.

CSH je nacionalna kontakt točka EFSA-e i WHO-a (INFOSAN). CSH je kontakt točka u HR RASFF-u zadužena za provedbu procjene rizika u slučaju incidenta ili potencijalnog incidenta vezano za opasnosti podrijetlom iz hrane i hrane za životinje, uključujući opasnosti vezane za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom, osim pesticida.

Tablica 39. Vrste aktivnosti vezane za službene kontrole u djelokrugu Centra za sigurnost hrane

Br.	VRSTA AKTIVNOSTI VEZANIH ZA SLUŽBENE KONTROLE
1.	Prikupljanje i analiza rezultata službenih kontrola i ostalih podataka, u svrhu karakteriziranja i praćenja rizika koji imaju izravan ili neizravan utjecaj na sigurnost, kvalitetu i sljedivost hrane i hrane za životinje
2.	Izrada procjene rizika na zahtjev tijela nadležnih za upravljanje rizikom u svrhu provedbe službenih kontrola i/ili upravljanja rizikom i u svrhu izrade planova službenih kontrola
3.	Izrada procjene rizika od opasnosti podrijetlom iz hrane i hrane za životinje, uključujući opasnosti vezane za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom, osim pesticida, na zahtjev nacionalne kontakt točke Sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje na nacionalnoj razini (HR RASFF sustav) i objava obavijesti za potrošače o povlačenju i opozivu proizvoda
4.	Izdavanje znanstvenih mišljenja na zahtjev nadležnih tijela, po službenoj dužnosti te na zahtjev trećih zainteresiranih strana za njihove potrebe
5.	Podnošenje zahtjeva za izradu znanstvenog mišljenja od EFSA-e na zahtjev nadležnih tijela i po službenoj dužnosti

Centar za zaštitu bilja (CZB)

Centar za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: CZB) obavlja znanstvene i stručne poslove iz područja biljnog zdravstva, dijagnostike, sigurnosti hrane i hrane za životinje te analitike formulacija sredstava za zaštitu bilja i njihove post-registracijske kontrole. Prema Zakonu o biljnom zdravstvu HAPIH je nadležno i stručno tijelo koje obavlja poslove i zadaće za potrebe provedbe odredbi navedenog Zakona. Laboratoriji CZB-a proglašeni su Nacionalnim referentnim laboratorijima iz područja biljnog zdravstva. CZB sudjeluje u provedbi službenih kontrola u području sredstava za zaštitu bilja kao koordinator u izradi programa monitoringa formulacija u suradnji s nadležnim tijelima te provedbom laboratorijskih analiza sredstava za zaštitu bilja.

U Centru se provode fizikalno-kemijske analize sredstava za zaštitu bilja (u daljnjem tekstu: SZB), monitoring formulacija na zahtjev nadležnog tijela prema Zakonu o službenim kontrolama.

Post-registracijskom kontrolom se osigurava da se na tržište stavljaju SZB čija su svojstva u skladu s rješenjem o registraciji, te identificiraju i uklanjaju neispravna SZB s tržišta RH kako bi se osigurala visoka razina zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštita okoliša od rizika koji bi mogli proizaći od SZB.

Djelatnost CZB je analiziranje sredstava za zaštitu bilja u prometu (postregistracijska kontrola) za potrebe inspekcije na temelju članka 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu.

Posebna pravila o službenim kontrolama i mjerama koje poduzimaju nadležna tijela u vezi sa SZB, uključujući službene kontrole aktivnih tvari, safenera, sinergista, koformulanata i pomoćnih tvari uređena su člankom 24. Uredbe (EU) 2017/625.

Člankom 68. Uredbe (EZ) 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, državama članicama je propisana obveza da do 31. kolovoza svake godine Europskoj komisiji dostavljaju izvješće za prethodnu godinu o opsegu i ishodu službenih kontrola provedenih s ciljem provjere usklađenosti s Uredbom (EZ) 1107/2009 .

CZB je kontakt točka za provedbu inicijalne procjene rizika u slučaju incidenta ili potencijalnog incidenta vezanog uz ostatke pesticida u hrani i hrani za životinje u sklopu HR RASFF sustava i Programa praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani. Na zahtjev nadležnih tijela ili trećih strana izrađuju se znanstvena i stručna mišljenja iz područja procjene rizika za potrošače.

Tablica 40. Vrste aktivnosti vezane uz službene kontrole u djelokrugu Centra za zaštitu bilja

Br.	VRSTE AKTIVNOSTI VEZANE UZ SLUŽBENE KONTROLE
1.	Obavljanje laboratorijskih analiza i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama i drugih štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031
3.	Obavljanje pregleda, uzimanje uzoraka i provedba nadzora nad štetnim organizmima iz članka 19. i članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a u skladu s višegodišnjim, godišnjim ili nacionalnim planovima koje donosi MP
4.	Sudjelovanje u provedbi akcijskih planova, što uključuje planiranje, preglede, uzimanje uzoraka
5.	Osposobljavanje specijaliziranih subjekata za izdavanje biljnih putovnica iz članka 89. Uredbe (EU) br. 2016/2031
6.	Izrađivanje tehničkih smjernica o kriterijima koje trebaju ispuniti specijalizirani subjekti tijekom pregleda povezanih s izdavanjem biljnih putovnica (članak 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/827)
7.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede prema člancima 25. i 26. Uredbe (EU) br. 2016/2031; članka 27.,; 32.-35.; 45.-55, te pri izradi fitosanitarnih mjera, te stručno usavršavanje dionika uključenih u poslove biljnog zdravstva
8.	Izrađivanje analize rizika od štetnih organizama
9.	Praćenje zdravstvenog stanja bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i vođenje sustavne evidencije
10.	Izvyještavanje Ministarstva poljoprivrede i fitosanitarne inspekcije ili šumarske inspekcije o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis
11.	Izrada procjene rizika na zahtjev tijela nadležnih za upravljanje rizikom u svrhu provedbe službenih kontrola i/ili upravljanja rizikom

12.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri izradi zakonodavstva vezanog područje ostataka pesticida i RASFF sustav te sudjelovanje u pripremi Nacionalnog programa praćenja ostataka pesticida u i na hrani
13.	Obavljanje laboratorijskih analiza u okviru post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja – monitoring formulacija
14.	Sudjelovanje u izradi programa post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja – monitoring formulacija
15.	Pružanje znanstvene i stručne podrške nadležnim tijelima vezanih za poslove post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja

Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda (CKKSP)

Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda (u daljnjem tekstu: CKKSP) provodi aktivnosti iz područja kontrole kvalitete mlijeka, meda i stočne hrane. Navedene aktivnosti provode se unutar Središnjeg laboratorija za kontrolu kvalitete mlijeka (u daljnjem tekstu: SLKM) i Središnjeg laboratorija za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane.

SLKM je hrvatski nacionalni laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka. Temeljna zadaća SLKM-a je osiguranje jedinstvenog i neovisnog utvrđivanja kvalitete mlijeka za sve proizvođače i otkupljivače mlijeka u RH. U SLKM-u se ispituju i uzorci mlijeka uzeti u sklopu kontrole mliječnosti pojedinih grla, koja se obavlja kao sastavni dio provedbe uzgojnih programa. Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka ovlašten je od strane Ministarstva poljoprivrede kao službeni laboratorij za obavljanje analiza uzoraka mlijeka koji su uzeti prilikom provedbe službenih kontrola.

U Središnjem laboratoriju za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane, uz kontrolu kvalitete meda i stočne hrane kao osnovne djelatnosti, provode se i ispitivanja prisutnosti mikotoksina u stočnoj hrani i mlijeku te utvrđivanje bređosti krava, ovaca i koza iz uzorka mlijeka. Laboratorij je ovlašten pri MP za provođenje analiza uzoraka meda, stočne hrane i mlijeka (aflatoksin M1) koji su uzeti prilikom provedbe službenih kontrola.

Tablica 41. Vrste aktivnosti vezanih uz službene kontrole u djelokrugu Centra za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda

Br.	VRSTA AKTIVNOSTI VEZANE ZA SLUŽBENE KONTROLE
1.	Provođenje laboratorijskih ispitivanja na broj somatskih stanica i/ili ukupan broj mikroorganizama u službenim uzorcima mlijeka uzetih od strane nadležnog ovlaštenog veterinarara
2.	Provođenje kontrole kvalitete hrane za životinje na službenim uzorcima uzetim od strane nadležnog inspektora
3.	Provođenje laboratorijskih ispitivanja na prisutnost ukupnih aflatoksina, aflatoksina B1, zearalenona, deoksinivalenola, ohratoksina i T2 na službenim uzorcima hrane za životinje te na prisutnost aflatoksina M1 na službenim uzorcima mlijeka uzetim od strane nadležnog inspektora
4.	Provođenje fizikalno-kemijskih i melisopalinoških laboratorijskih ispitivanja na službenim uzorcima meda uzetim od strane nadležnog inspektora

5.	Dostavljanje rezultata laboratorijskih ispitivanja službenih uzoraka mlijeka nadležnim veterinarskim organizacijama, otkupljivačima mlijeka i proizvođačima mlijeka. Dostavljanje izvješća o rezultatima laboratorijskih ispitivanja službenih uzoraka Centru za sigurnost hrane
6.	Dostavljanje nadležnim ovlaštenim veterinarskim organizacijama i nadležnom tijelu, odnosno upravi nadležnoj za veterinarstvo i sigurnost hrane, izvješća o geometrijskom prosjeku za somatske stanice, izvješća o geometrijskom prosjeku za ukupni broj mikroorganizama te izvješća o prisutnosti inhibitornih tvari za svakog proizvođača čije mlijeko ne udovoljava propisanim kriterijima

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (CVVU)

Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (u daljnjem tekstu: CVVU) obavlja poslove sukladno nacionalnim propisima utemeljenim na Uredbama EU ili zakonskim (Zakon o vinu) i podzakonskim propisima kojima se propisuje provedba određenih Uredbi EU.

Laboratorij Centra je nacionalni referentni laboratorij za fizikalno kemijsko ispitivanje mošta, vina i drugih proizvoda u području službenih kontrola vina, te je službeni laboratorij za obavljanje analiza jakih alkoholnih pića. Centar je i nadležno tijelo za pripremu i analizu uzoraka autentičnih vina i provedbu izotopnih analiza za potrebe baze podataka za proizvode od grožđa i vina na razini EU.

Sukladno Zakonu o vinu, najvažnije aktivnosti Centra su: izdavanje rješenja o stavljanju na tržište proizvoda, službenih kontrola iz članka 90. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te članka 16. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina (sukladno Uredbi Komisije (EU) br. 251/2014), vođenje Evidencije proizvođača i proizvodnje voćnih vina.

CVVU je ovlašten, sukladno Pravilniku o službenim kontrolama grožđa, mošta, vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina („Narodne novine“, br. 28/18), za fizikalno-kemijska i senzorna ispitivanja mošta, vina, voćnih vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koje se provode u inspeksijskom nadzoru (postupku službenih kontrola).

Tablica 42. Vrste aktivnosti vezane uz službene kontrole u djelokrugu Centra za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo

Br.	VRSTE AKTIVNOSTI VEZANE UZ SLUŽBENE KONTROLE
1.	Fizikalno-kemijska ispitivanja vina, voćnih vina, aromatiziranih proizvoda na bazi vina i alkoholnih pića
2.	Organoleptična ispitivanja vina i voćnih vina i aromatiziranih proizvoda na bazi vina
3.	Izdavanje Mišljenja o sukladnosti proizvoda
4.	Izrada planova kontrola i analiza rizika i njihova dostava Ministarstvu poljoprivrede
5.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri izradi zakonodavstva vezanog područje vinogradarstva i vinarstva
6.	Kontrole vezane uz vinogradarski registar, obvezne izjave, ulazne i izlazne registre i prateće dokumente

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo (CSR)

Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: CSR) je nacionalno ovlašteno tijelo za provođenje poslova iz područja sjemenarstva, rasadničarstva i priznavanja sorti poljoprivrednog bilja pod nadzorom MP. CSR obavlja slijedeće poslove: ispitivanje novih biljnih sorti za potrebe upisa na Sortnu listu RH i dodjeljivanja oplemenjivačkog prava, certifikaciju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, povrća, voćnih vrsta i loze, izdavanje rješenja dobavljača i uzorkivača, nadzor nad radom ovlaštenih laboratorija, ovlaštenih uzorkivača i ovlaštenih održivača sorti, očuvanje biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu, provjeru postojanja uvjeta za upis u upisnike dobavljača, laboratorija i uzorkivača sjemena, odobravanje dobavljaču obavljanja nadzora pod stručnom kontrolom, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a.

CSR ima laboratorij koji je ovlašten službenim i nacionalnim referentnim laboratorijem za GMO na području RH. Uvršteni smo na službeni popis Nacionalnih referentnih laboratorija Europske unije. Laboratorij je akreditiran prema normi HRN EN ISO/IEC 17025, te je punopravni član Europske mreže GMO laboratorija ENGL. Laboratorij je upisan u Upisnik zatvorenih sustava za ograničenu uporabu GMO-a pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Za utvrđivanja prisutnosti genetski modificiranih organizama u uzorcima koriste se analitičke metode na razini genomske DNA. U skladu sa važećom europskom i nacionalnom legislativom, metoda izbora za kontrolu i praćenje genetskih modifikacija u uzorcima je metoda lančane reakcije polimerazom u stvarnom vremenu (qPCR).

Tablica 43. Vrste aktivnosti vezanih uz službene kontrole u djelokrugu Centra za sjemenarstvo i rasadničarstvo

Br.	VRSTA AKTIVNOSTI VEZANE UZ SLUŽBENE KONTROLE
1.	Ispitivanje, kontrola i praćenje genetski modificiranih organizama u sjemenu, hrani i hrani za životinje u skladu sa odredbama Uredbe (EU) 1829/2003, Uredbe (EU)1830/2003 i Uredbe (EU) 619/2011
2.	Kao imenovani NRL za GMO, provođenje analize službenih i referentnih uzoraka uzetih u provedbi službenih kontrola, te koordinirane aktivnosti službenih laboratorija za GMO za svoje područje nadležnosti i druge poslove propisane Uredbom (EZ) br. 2017/625
3.	Izveštavanje nadležnog Ministarstva o provedenim analizama kontrole službenih uzoraka na temelju kojih se izrađuje zajednički godišnji plan službenih kontrola u svrhu ispitivanja GMO-a na području RH
4.	Pružanje znanstvene i stručne podrške nadležnim tijelima vezanih uz područje genetski modificiranih organizama

3.3.1.3 Hrvatski šumarski institut

HŠI je javna znanstvena institucija u vlasništvu RH. Temeljna zadaća HŠI je znanstveno istraživanje u području biotehničkih znanosti u polju šumarstvo. HŠI svoju osnovnu djelatnost provodi realizacijom istraživanja kroz znanstvene, stručne i razvojne projekte financirane iz nacionalnih i međunarodnih izvora. Institut provodi znanstvene programe od strateškog interesa za RH, te zajedno s drugim znanstvenim i visokoškolskim ustanovama, uspostavlja znanstvenu infrastrukturu od interesa za cjelokupni sustav znanstvene djelatnosti i visokoškolskog obrazovanja u RH. HŠI se mogu zakonom povjeriti poslovi državne uprave u jednom ili više upravnih područja sukladno zakonu, čime HŠI stječe svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima u smislu toga zakona. Tako je HŠI je i nadležno tijelo za provedbu Zakona o biljnom zdravlju (članak 5. ZBZ). HŠI je također službeno je tijelo koje obavlja i odgovorno je za obavljanje poslova kontrole proizvodnje, stavljanja na tržište i kakvoće šumskog reprodukcijskog materijala na području Republike Hrvatske u skladu s Zakonom o šumskom sjemenu i šumskim

sadnicama („Narodne Novine“, br. 68/98) i Zakonom o šumskom reprodukcijskom materijalu („Narodne Novine“, br. 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19, 98/19). Na temelju istog zakona HŠI je kao službeno tijelo zadužen za ustrojavanje sjemenske štedionice, genske i sjemenske banke svojti šumskog drveća.

HŠI je i Nacionalni koordinacijski centar za procjenu i motrenje utjecaja atmosferskog onečišćenja i drugih čimbenika na šumske ekosustave Međunarodnog programa za procjenu i motrenje utjecaja zračnog onečišćenja na šume (UN/ECE – ICP Forests) prema Pravilniku o načinu motrenja oštećenosti šumskih ekosustava (NN 54/19).

Stručnjaci HŠI pružaju stručnu i znanstvenu potporu MP, primarno kod provođenja terenskog uzimanja uzoraka i laboratorijskih analiza uzoraka vezano uz šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal kao i kod procjene rizika od štetnih.

Obavljanje istraživanja i usluga u Institutu je organizirano u šest znanstvenih zavoda, proizvodno-uslužni odjel rasadničke proizvodnje, tri regionalna istraživačka centra i zajedničku službu, sa sveukupno oko 80 zaposlenih.

Znanstveni zavodi su:

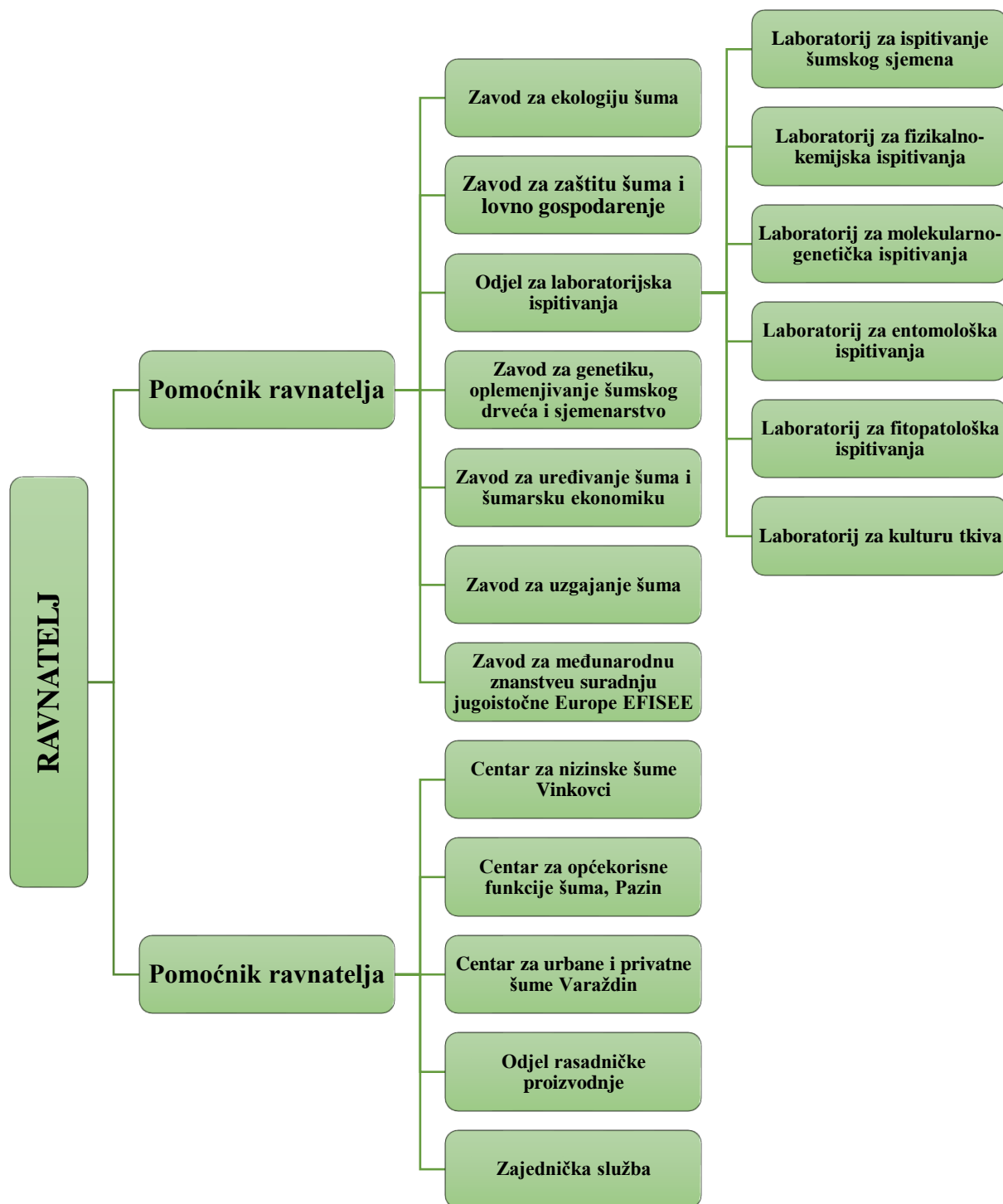
1. Zavod za ekologiju šuma
2. Zavod za zaštitu šuma i lovno gospodarenje
3. Zavod za uređivanje šuma i šumarsku ekonomiku
4. Zavod za genetiku, oplemenjivanje šumskog drveća i sjemenarstvo
5. Zavod za uzgajanje šuma
6. Zavod za međunarodnu znanstvenu suradnju jugoistočne Europe EFISEE
7. Zavod za laboratorijska ispitivanja.

Istraživački centri su:

1. Centar za nizinske šume, Vinkovci
2. Centar za općekorisne funkcije šuma „ Josip Ressel“, Pazin
3. Centar za urbane i privatne šume, Varaždin.

Ostale organizacijske jedinice su Odjel rasadničke proizvodnje i Zajednička služba.

3.3.1.3.1 Shema Hrvatskog šumarskog instituta

Zavod za zaštitu šuma i lovno gospodarstvo obavlja znanstvena istraživanja i stručne poslove iz područja biljnog zdravlja vezanih za šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijски materijal. Prema Zakonu o biljnom zdravlju HŠI je nadležno i stručno tijelo koje obavlja poslove i zadaće za potrebe provedbe odredbi navedenog Zakona. Entomološki i fitopatološki

laboratorij HŠI su dijagnostički laboratoriji za determinaciju šumskih štetnika i patogena, što uključuje i vrste regulirane prema ZBZ. U laboratoriju za molekularno genetička ispitivanja rade se molekularne analize sakupljenih entomoloških i fitopatoloških uzoraka.

Tablica 44. Vrste aktivnosti vezanih uz službene kontrole u djelokrugu HŠI

Br.	VRSTA AKTIVNOSTI VEZANE UZ SLUŽBENE KONTROLE
1.	Obavljanje laboratorijskih analiza i testiranja bilja na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031
2.	Obavljanje laboratorijskih analiza i testiranja bilja na prisutnost drugih štetnih organizama
3.	Obavljanje pregleda, uzimanje uzoraka i provedba nadzora nad štetnim organizmima iz članka 19. i članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a u skladu s višegodišnjim, godišnjim ili nacionalnim planovima koje donosi MP
4.	Sudjelovanje u provedbi akcijskih planova, što uključuje planiranje, preglede, uzimanje uzoraka
7.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri izradi kriznih planova te provedbe simulacijskih vježbi iz članaka 25. i 26. Uredbe (EU) br. 2016/2031
8.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri izradi akcijskih planova iz članka 27. Uredbe (EU) br. 2016/2031
9.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera
10.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri priznavanju, nadzoru, izmjeni opsega i opoziva zaštićenih područja iz članaka 32. do 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031
11.	Pružanje znanstvene i stručne podrške Ministarstvu poljoprivrede pri pružanju informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članaka 45. i 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031
12.	Izrađivanje analize rizika od štetnih organizama
13.	Praćenje zdravstvenog stanja bilja tijekom njegova rasta i razvoja u šumama, na šumskim zemljištima, u šumskim rasadnicima i drugim objektima, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju
14.	Prikupljanje bioloških, meteoroloških i druge podataka važne za prognoziranje pojave štetnih organizama
15.	Prognoziranje pojave štetnih organizama te razvoja i kretanja njihove populacije i određivanje optimalnih rokova za njihovo suzbijanje
16.	Obavljanje laboratorijskih analiza i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi određivanja štetnih organizama i utvrđivanja stupnja zaraze

17.	Izvjешavanje Ministarstva poljoprivrede i fitosanitarne inspekcije ili šumarske inspekcije o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis
18.	Razrađivanje, predlaganje i davanje stručnih mišljenja Ministarstvu poljoprivrede u vezi s biljnim zdravstvom
19.	Procjenjivanje rizika od štetnih organizama
20.	Razrađivanje i predlaganje preventivne mjere i mjere suzbijanja štetnih organizama.
21.	Davanje specijaliziranim subjektima i šumoposjednicima stručna mišljenja u vezi sa zdravstvenom zaštitom šuma
22.	Sudjelovanje u uvođenju i razvoju informacijskih sustava vezanih uz biljno zdravstvo
23.	Provođenje znanstvenih i drugih istraživanja iz područja biljnoga zdravstva.

3.3.1.4 Uredba o unutarnjem ustrojstvu MZ

Uredba o unutarnjem ustrojstvu MZ („Narodne novine“, br. [97/20](#) i [14/21](#)) uređuje unutarnje ustrojstvo MZ, nazive unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu MZ i njihov djelokrug, način upravljanja tim jedinicama, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika za obavljanje poslova iz nadležnosti tih jedinica, način planiranja poslova, radno vrijeme, održavanje uredovnih dana, kao i druga pitanja od osobitog značaja za rad tijela državne uprave.

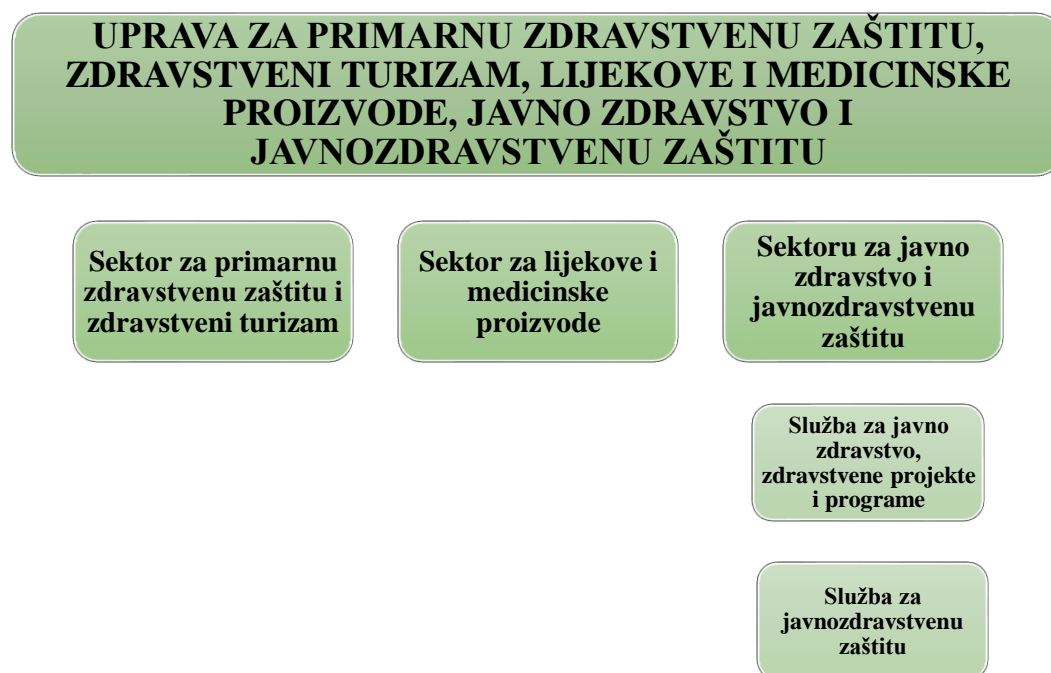
Za obavljanje poslova Uprave za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu ustrojena su tri sektora:

1. Sektor za primarnu zdravstvenu zaštitu i zdravstveni turizam
2. Sektor za lijekove i medicinske proizvode
3. Sektor za javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu.

Detaljni opis poslova pojedinih Sektora Uprave propisan je navedenom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MZ.

Služba za javnozdravstvenu zaštitu Sektora za javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu obavlja poslove MZ vezano za ovlašćivanje službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za predmete i materijale u dodiru s hranom i GMO te službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za GMO te daje smjernice za program monitoringa hrane u skladu s politikama sigurnosti hrane za koju je nadležno po članku 4. Zakona o hrani („Narodne novine“, br. 81/13, 14/14, 30/15 i 115/18) i smjernice za monitoring predmeta i materijala u dodiru s hranom.

3.3.1.4.1 *Shema Uprave za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu, MZ*

3.3.1.5 Uredba o unutarnjem ustrojstvu DIRH-a

Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, br. 97/20, 119/20 i 104/21) uređuje unutarnje ustrojstvo DIRH-a, nazive upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu DIRH-a, njihov djelokrug i način upravljanja te okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga DIRH-a inspektorata, kao i druga pitanja od značenja za rad DIRH-a.

U okviru DIRH-a sljedeće ustrojstvene jedinice uključene su u izradu ovog VNPSK:

1. Sektor sanitarne inspekcije
2. Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane
3. Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor
4. Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu
5. Samostalna služba za unutarnju reviziju.

DRŽAVNI INSPEKTORAT

SREDIŠNJI URED

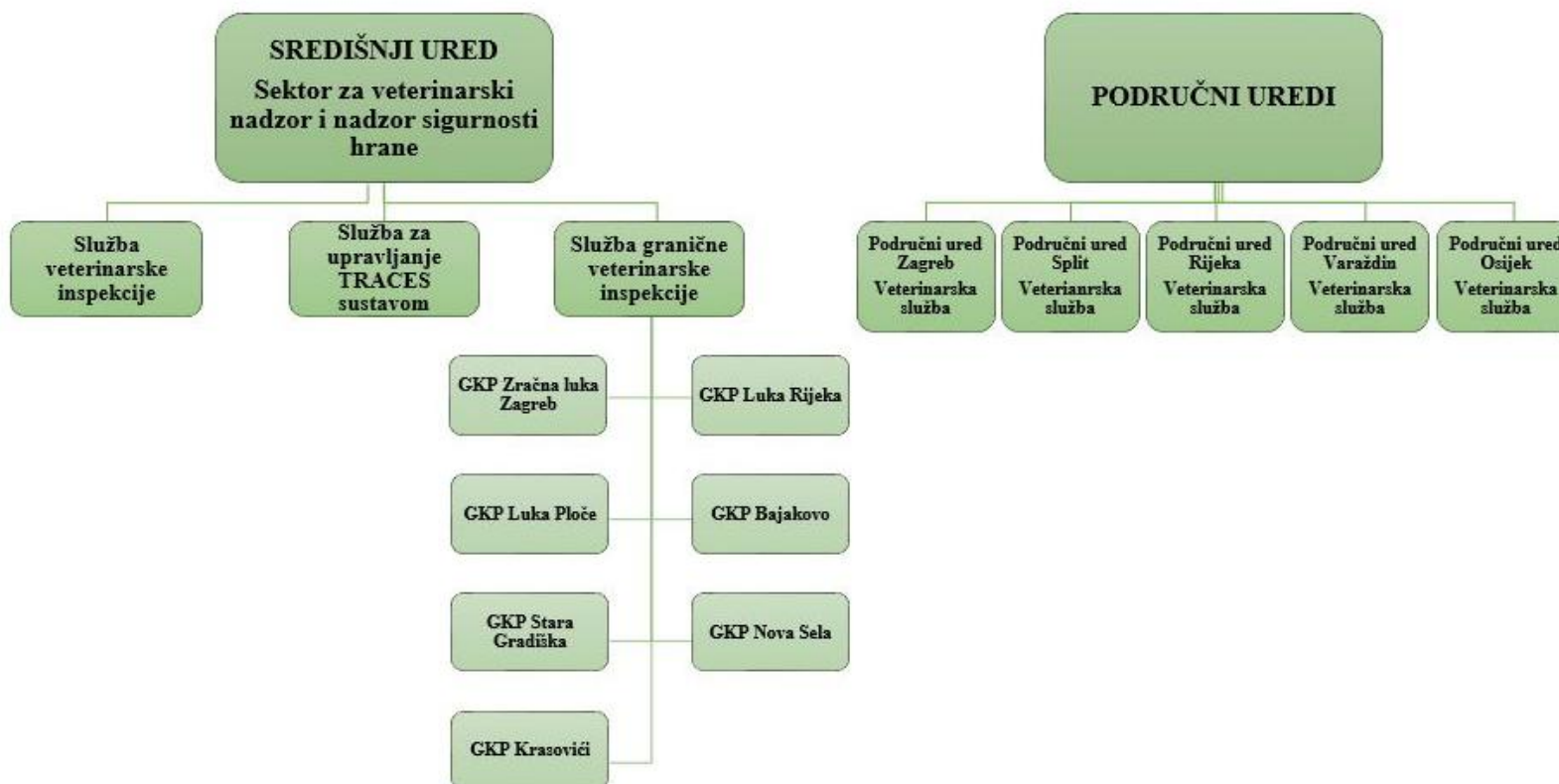
1. Kabinet glavnog državnog inspektora
2. Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje
3. Sektor za proračun i računovodstvene poslove
4. Sektor za informatiku
5. Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom
6. Sektor za nadzor trgovine, usluga i zaštiti potrošača
7. Sektor sanitarne inspekcije
8. Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane
9. Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor
10. Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu
11. Sektor za nadzor u turizmu i ugostiteljstvu
12. Sektor za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom
13. Sektor inspekcije rada
14. Sektor za praćenje i unaprjeđenje rada
15. Sektor za nadzor građenja
16. Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor
17. Sektor za drugostupanjski upravni postupak
18. Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor
19. Samostalna služba za unutarnju reviziju

PODRUČNI UREDI

Područni ured Zagreb
Područni ured Rijeka
Područni ured Varaždin
Područni ured Osijek
Područni ured Split

Veterinarska inspekcija

3.3.1.5.2 Shema Sektora za veterinarski nadzor i sigurnost hrane, MP

Tablica 45. Vrste službenih kontrola u djelokrugu veterinarske inspekcije

Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE / POSLOVI POVEZANI SA SLUŽBENIM KONTROLAMA
VETERINARSKA INSPEKCIJA	
1.	Službene kontrole koje se provode u odobrenim i registriranim objektima u poslovanju s hranom, odobrenim i registriranim objektima s hranom za životinje i primarnom proizvodnjom hrane za životinje, nusproizvodima životinjskog podrijetla te subjektima u poslovanju s nusproizvodima
2.	Službene kontrole prometa veterinarsko medicinskih proizvoda (u daljnjem tekstu: VMP) u maloprodaji i korištenju
3.	Službene kontrole i nadzor nad provedbom mjera za otkrivanje, sprječavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zoonoza te zaraznih i nametničkih bolesti
4.	Nadzor nad sustavom provedbe veterinarske djelatnosti i kontrolnim tijelima
5.	Službene kontrole zaštite životinja, prometa i označavanja životinja i kontrole veterinarske zaštite okoliša u sklopu postupaka i mjera koje se provode tijekom uzgoja, držanja i rukovanja životinjama te nusproizvodima životinjskog podrijetla čija je svrha sprječavanje onečišćenja okoliša te očuvanje zdravlja ljudi i životinja
6.	Službene kontrole nad sredstvima za prijevoz i uvjetima prijevoza te objektima, uvjetima i opremom za promet životinjama
7.	Službene kontrole nad dobivanjem, proizvodnjom i skladištenjem sjemena za umjetno osjemenjivanje i oplodjenih jajnih stanica te germinativnim proizvodima
8.	Službene kontrole nad reprodukcijom i farmskim uzgojem životinja, uvjetima za držanje, uzgoj i proizvodnju životinja i hrane životinjskog podrijetla
9.	Službene kontrole nad laboratorijima koji obavljaju analize u području veterinarstva, sigurnosti hrane i hrane za životinje
10.	Službene kontrole nad svim drugim objektima, sredstvima, predmetima i opremom koji mogu biti prijenosnici zaraznih bolesti životinja ili na drugi način ugrožavati njihovo zdravlje, zdravlje ljudi i okoliš
11.	Sudjelovanje u izradi propisa koje izrađuje nadležno tijelo
12.	Sudjelovanje u provedbi edukacija iz područja veterinarstva, sigurnosti hrane i hrane za životinje
13.	Izrada godišnjeg plana službenih kontrola veterinarske inspekcije
14.	Provođenje procjene rizika u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, hranom za životinje te u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla
15.	Nadzor nad provedbom zakona i drugih propisa iz djelokruga veterinarske inspekcije
16.	Službene kontrole u svrhu verifikacije rada veterinarskih inspektora u područnim uredima

17.	Službena kontrola i nadzor nad zdravstvenim stanjem pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla te hrane za životinje u prometu i premještanju
18.	Analiza rizika vezano uz međunarodni promet živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje
19.	Sudjelovanje u donošenju zaštitnih mjera koje se odnose na zabranu unošenja, uvoza, provoza i izvoza radi sprječavanja pojave zaraznih bolesti i drugih štetnih čimbenika na području Republike Hrvatske i Europske unije koji mogu ugroziti zdravlje ljudi i životinja
20.	Koordiniranje i rukovođenje administrativnim, tehničkim stručnim i inspeksijskim poslovima vezanim za korištenje Stručnog sustava za kontrolu prometa životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla te drugim proizvodima (TRACES) te provođenje kontrolu i nadzor nad primjenom TRACES sustava,
21.	Nacionalna kontakt točka prema Europskoj komisiji, nadležnim tijelima država članica Europske unije i trećih zemalja za primjenu TRACES sustava
22.	Izrada izvješća i evidencija, suradnja s upravnim i pravosudnim tijelima, stručnim ustanovama i znanstvenim institucijama i službama za informiranje
23.	Prema potrebi obavljanje poslova zastupanja u prekršajnim postupcima i pred upravnim sudovima povodom tužbi u upravnim sporovima
24.	Službena uzorkovanja živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje radi ispitivanja njihova zdravstvena statusa i zdravstvene ispravnosti
25.	Službena kontrola dobrobit životinja prilikom izlaza iz RH u treće zemlje
26.	Nadzor i veterinarski pregled pošiljaka koje se unose u skladišta u slobodnoj zoni, slobodna skladišta, carinska skladišta ili skladišta za subjekte koji opskrbljuju pomorska prijevozna sredstva u prekograničnom prometu
27.	Izrada nacionalnog godišnjeg plana uzorkovanja i analiza pošiljaka iz uvoza
28.	Provedba poslova financiranja službenih kontrola koje se provode u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, hranom za životinje i nusproizvodima životinjskog podrijetla
29.	Organiziranje i provedba postupak delegiranja određenih poslova službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti delegiranim tijelima i fizičkim osobama
30.	Obavlja poslove nacionalne kontakt točke i jedinstvene kontakt točke za suradnju s Europskom komisijom za RASFF, AAC
31.	Uspostavlja i upravlja nacionalnim sustavom brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (RASFF), sustavom administrativne pomoći i suradnje (AAC) i sustavom za praćenje i suzbijanje prijevара iz nadležnosti veterinarske inspekcije
32.	Izrada kriznog plana za hranu i hranu za životinje

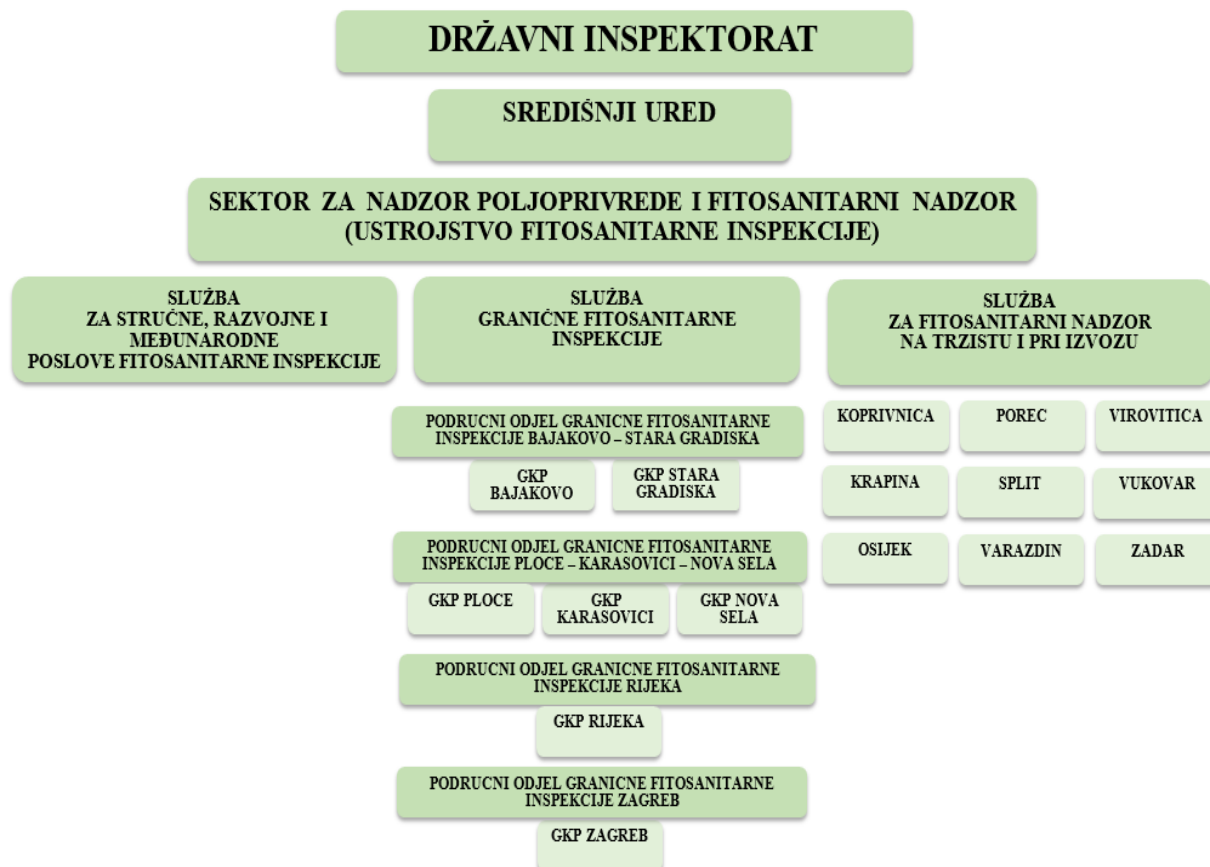
33.	Izdavanje certifikata za međunarodni promet osobama ovlaštenim za certificiranje i delegiranim tijelima
34.	Sudjelovanje u provedbi i organizaciji sustava žurnog uzbunjivanja i obavještanja za hranu i hranu za životinje u međunarodnom i unutarnjem prometu (RASFF) i s tim u vezi suradnja sa stručnjacima iz područja sigurnosti hrane
35.	Sudjelovanje u postupku ovlaštenja službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za zdravlje životinja, hrane i hrane za životinje
36.	Sudjelovanje u izradi višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola te godišnjih izvješća o radu
37.	Izrada pisanih procedura i kontrolnih lista za provođenje službenih kontrola
38.	Izrada vodiča i drugih dokumenata iz djelokruga veterinarske inspekcije
39.	Izrada procjene rizika u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, hranom za životinje te u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla, radi određivanja odgovarajuće učestalosti službenih kontrola u istima
40.	Službene kontrole koje se provode na izvoznim farmama životinja (gospodarstvima) i u izvoznim objektima u odnosu na dodatne zahtjeve trećih zemalja kada proizlaze iz uvjeta certificiranja.

Tablica 46. Poslovi službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti vezani uz delegirana tijela

Br.	POSLOVI SLUŽBENIH KONTROLA I DRUGIH SLUŽBENIH AKTIVNOSTI VEZANI UZ DELEGIRANA TIJELA
1.	Prikupljanje podataka o prehrambenom lancu
2.	<i>Ante mortem</i> i <i>post mortem</i> pregledi
3.	Kontrola postupanja u skladu s propisima o dobrobiti
4.	Kontrola postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla
5.	Uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje
6.	Uzorkovanje u svrhu monitoringa
7.	Kontrola sukladnosti s odredbama Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla, koje se odnose na primjenu identifikacijskih oznaka, kao i provjere sukladnosti sa ostalim zahtjevima sljedivosti
8.	Certificiranje pošiljaka za koje se u skladu s europskim ili nacionalnim veterinarskim propisima zahtjeva izdavanje certifikata, postupanje s certifikatima ili drugim veterinarskim dokumentima na mjestu odredišta, službeno uzorkovanje kod poslova certificiranja pošiljaka te obavljanje poslova službenih kontrola kod veterinarskog pregleda pošiljke

Fitosanitarna inspekcija

3.3.1.5.2 Shema Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, DIRH

Tablica 47. Vrste službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u djelokrugu fitosanitarne inspekcije

Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE ILI DRUGE SLUŽBENE AKTIVNOSTI
1.	Službene kontrole prilikom unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz trećih zemalja na područje EU-a, iz članka 44. i članka 47. stavka 1. točaka (c), (d), (e) i (f) Uredbe (EU) 2017/625
2.	Posebne službene kontrole prilikom unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, iz članka 77. stavka 1. točaka (f), (h), (i) i (k) Uredbe (EU) 2017/625
3.	Službene kontrole DMP-a
4.	Službene kontrole fitosanitarnog provoza preko područja EU-a, daljnjeg prijevoza i povrata bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u EU

5.	Službene kontrole prilikom izvoza i ponovnog izvoza bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz RH u treće zemlje
6.	Službene kontrole bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta namijenjenih premještanju na području EU i onih koji se premještaju na tržištu RH
7.	Nadzor nad subjektima ovlaštenima za izdavanje biljnih putovnica
8.	Nadzor subjekata registriranih za označavanje DMP-a
9.	Sudjelovanje u provedbi nadzora nad organizmima štetnima za bilje (članci 22. i 24. Uredbe (EU) 2016/2031)
10.	Praćenje zdravstvenoga stanja bilja i prisutnosti organizama štetnih za bilje
11.	Ostale službene kontrole i druge službene aktivnosti u području biljnog zdravstva (nadzor unosa i praćenje usklađenosti s uvjetima, ograničenjima i zabranama određenima odobrenjem za unos štetnih organizama koji se upotrebljavaju za službeno provođenje testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje, nadzor nad radom karantenskih stanica i prostora za izolaciju, fizičke provjere bilja za sadnju koje je uneseno u EU u stanju mirovanja, nadzor na temelju posebnih nacionalnih propisa iz područja biljnog zdravstva, nadzor na poziv posjednika i dr.)
12.	Nadzor unosa GM reprodukcijškog materijala poljoprivrednoga bilja i GM šumskoga reprodukcijškog materijala na područje EU-a

Poljoprivredna inspekcija

Inspeksijske poslove i pojedine poslove službenih kontrola u poljoprivredi obavlja poljoprivredna inspekcija u području: poljoprivrede, stočarstva, kvalitete hrane i vinarstva.

Poljoprivredni inspektori su raspoređeni u Središnjem urednu te u Područnim uredima DIRH-a.

3.3.1.5.3 *Shema poljoprivredne inspekcije u području poljoprivrede, stočarstva, kvalitete hrane i vinarstva, DIRH*

Tablica 48. Vrste službenih kontrola i drugih stručnih poslova u djelokrugu poljoprivredne inspekcije

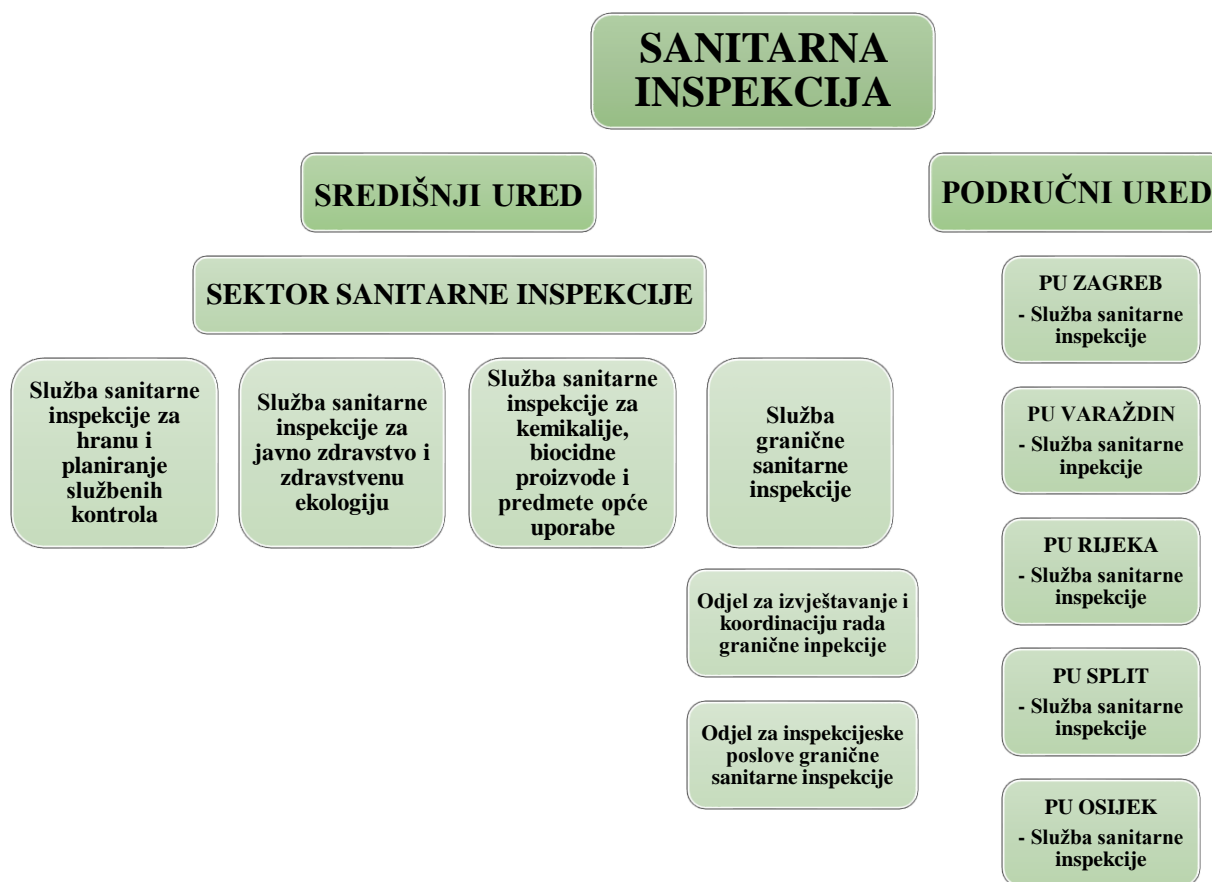
Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE / POSLOVI POVEZANI SA SLUŽBENIM KONTROLAMA
POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA	
1.	Službene kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane i hrane za životinje kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane, sukladno podjeli nadležnosti u Tablici 6., točka 3.1.2.
2.	Službene kontrola zahtjeva kvalitete hrane i hrane za životinje bez obzira na podrijetlo kao i označivanja hrane s aspekta kvalitete hrane te označivanja alergena (osim u ugostiteljstvu i institucionalnim kuhinjama), sukladno podjeli nadležnosti u Tablici 6., točka 3.1.2.

3.	Službena kontrola proizvodnih pravila jakih alkoholnih pića u odnosu na kvalitetu konačnog proizvoda, definiranje, opisivanje, opremanje, prezentiranje, označivanje i zaštita
4.	Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla vina i ostalih kategorija proizvoda od vinove loze te zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina
5.	Službene kontrole u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda
6.	Službene kontrole zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo
7.	Službena kontrola GM hrane i GM hrane za životinje te označavanja GMO hrane s aspekta kvalitete hrane, sukladno podjeli nadležnosti u Tablici 6., točka 3.1.2
8.	Službene kontrole GM poljoprivrednog sjemena i sadnog materijala
9.	Službene kontrole hrane biljnog podrijetla na ostatke pesticida u primarnoj proizvodnji
10.	Službene kontrola održive uporabe pesticida
11.	Službena kontrola dobrobiti životinja, odnosno zoohigijenskih uvjeta držanja i iskorištavanja domaćih životinja u gospodarske svrhe u skladu s posebnim propisima iz područja veterinarstva i poljoprivrede te sukladno podjeli nadležnosti u Tablici 6., točka 3.1.2.
12.	Izrada godišnjih planova službenih kontrola, uključujući i koordinirane planove službenih kontrola u područjima nadležnosti poljoprivredne inspekcija
13.	Izrada monitoring planova iz djelokruga poljoprivredne inspekcije, osim izrade Nacionalnog programa praćenja ostataka pesticida u hrani i Programa monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja
14.	Izrada godišnjeg plana uzorkovanja poljoprivredne inspekcije
15.	Izrada pisanih procedura i upute za provedbu službenih kontrola iz nadležnosti poljoprivredne inspekcije
16.	Izrada kontrolnih lista za provedbu službenih kontrola te njihovo ažuriranje
17.	Praćenje provedbe i izvještavanje o provedbi službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u svrhu izrade godišnjeg izvješća
18.	Sudjelovanje u izradi propisa iz nadležnosti poljoprivredne inspekcije, a koje izrađuje nadležno tijelo
19.	Sudjelovanje u radu stručnih tijela Europske komisije
20.	Organiziranje i provedba edukacija poljoprivrednih inspektora
21.	Sudjelovanje u izradi Višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola te godišnjih izvješća o radu

22.	Sudjelovanje u provedbi i organizaciji Sustava žurnog uzbunjivanja i obavještanja za hranu i hranu za životinje (RASFF)
23.	Kontrola pošiljaka iz uvoza u nadležnosti poljoprivredne inspekcije kroz sustav TRACES
24.	Prikupljanje, validacija i izvještavanje podataka o rezultatima monitoringa/uzorkovanja hrane sukladno podjeli nadležnosti u Tablici 6., točka 3.1.2
25.	Postupa u skladu s odredbama općeg zakona kojim se uređuju prekršaji i prekršajne sankcije ako utvrde da je došlo do povrede propisa te poduzima i druge mjere i radnje koje ima ovlast poduzeti i izvršiti
26.	Suraduje s upravnim i pravosudnim tijelima, stručnim ustanovama i znanstvenim institucijama
27.	Prema potrebi obavljanje poslova zastupanja u prekršajnim postupcima i pred upravnim sudovima povodom tužbi u upravnim sporovima
28.	Provodi inspekcijske nadzore i kontrole iz djelokruga poljoprivredne inspekcije sukladno članku 8. Zakona o Državnom inspektoratu

Sanitarna inspekcija

3.3.1.5.4 Shema Sektora sanitarne inspekcije, DIRH

Sanitarna i granična sanitarna inspekcija provode službene kontrole, inspekcijske i druge stručne poslove iz nadležnosti, a koji se odnose na primjenu i provođenje europskih i nacionalnih akata te drugih propisa u području:

- sigurnosti, zdravstvene ispravnosti i higijene hrane, uključujući GMO i ograničenu uporabu GMO-a
- vode za ljudsku potrošnju
- predmeta opće uporabe
- kemikalija i biocidnih proizvoda
- otrovnih kemikalija
- izvori neionizirajućih zračenja
- ograničene uporabe duhanskih proizvoda
- graditeljstvo
- zaštite pučanstva od zaraznih bolesti
- uvoza hrane u skladu s propisima kojima su uređene službene kontrole hrane i vode za ljudsku potrošnju radi prerade, dorade ili stavljanja na tržište,
- uvoza predmeta opće uporabe radi prerade, dorade i/ili stavljanja na tržište,
- uvoza proizvoda koji sadrže GMO i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a u skladu s propisima kojima je uređen GMO, i
- nadzora nad osobama, njihovim stvarima i prijevoznim sredstvima u prometu preko državne granice, a radi zaštite zdravlja ljudi od unošenja i širenja zaraznih bolesti.

Sanitarna inspekcija ustrojena je u središnjem uredu i područnim uredima DIRH-a. Detaljan opis poslova pojedine Službe na razini središnjeg ureda i područnih ureda dan je u Uredbi o unutarnjem ustrojstvu DIRH – a. Službene kontrole, inspeksijske i druge stručne poslove koje provodi sanitarna i granična sanitarna inspekcija u okviru provedbe Uredbe Komisije (EU) br. 2017/625 (sigurnost, zdravstvena ispravnost i higijene hrane, uključujući GMO, predmeti i materijali u kontaktu s hranom) i ostalih akata donesenih temeljem spomenute uredbe, navedeni su u Tablici 49.

Tablica 49. Vrste službenih kontrola/drugih stručnih poslova u djelokrugu sanitarne inspekcije

Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE / POSLOVI POVEZANI SA SLUŽBENIM KONTROLAMA
SANITARNA INSPEKCIJA	
1.	Službene kontrole sigurnosti, zdravstvene ispravnosti i higijene hrane u proizvodnji i prometu u okviru nadležnosti sanitarne inspekcije, hrane za specifične skupine, dodatka prehrani, GMO
2.	Službene kontrole provođenje zakona iz nadležnosti vode za ljudsku potrošnju, mineralnih, izvorskih i stolnih voda
3.	Službene kontrole u području materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom
4.	Službene kontrole nad zdravstvenom ispravnošću hrane i sirovina za njihovu proizvodnju prilikom uvoza u okviru nadležnosti
5.	Službene kontrole pri uvozu hrane neživotinjskog porijekla i sirovina za njenu proizvodnju
6.	Službene kontrole pri uvozu mješovitih proizvoda koji ne podliježu obaveznom pregledu granične veterinarske inspekcije
7.	Službene kontrole pri uvozu genetski modificiranih organizama
8.	Službene kontrole pri uvozu materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom

9.	Službene kontrole nad uvozom hrane neživotinjskog porijekla koja je pod pojačanim mjerama i predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom pri ulasku u Uniju te korištenje informacijskog sustava Europske komisije IMSOC/ TRACES NT za provedbu istih
10.	Provođenje inspekcijskog nadzora u carinskim skladištima subjekata u svrhu ishoda odobrenja od strane nadležne Carinske uprave
11.	Sudjelovanje u radu stručnih tijela Europske komisije
12.	Službeno certificiranje hrane za izvoz u treće zemlje
13.	Notifikacija izvoznika i izdavanje zdravstveno-sanitarnog certifikata/certifikata o slobodnoj prodaji
14.	Izrada godišnjeg programa i plana rada sanitarne inspekcije
15.	Izrada i predlaganje uputa za rad sanitarnih i graničnih sanitarnih inspektora
16.	Izrada kontrolnih lista za provedbu službenih kontrola te kontinuirano ažuriranje istih u središnjem informatičkom sustavu sanitarne inspekcije (SISSI)
17.	Organizacija i provedba edukacije sanitarnih i graničnih sanitarnih inspektora
18.	Sudjelovanje u provedbi i organizaciji sustava žurnog uzbunjivanja i obavještanja za hranu i hranu za životinje u međunarodnom i unutarnjem prometu (RASFF) i s tim u vezi suradnja sa stručnjacima iz područja sigurnosti hrane
19.	Provedba stručnog nadzora (verifikacije) rada sanitarnih i graničnih sanitarnih inspektora sukladno internim uputama
20.	Suraduje s tijelima za sigurnost hrane u aktivnostima vezanim za: notifikaciju posebnih kategorija hrane, upravljanje rizikom, koordinacijom zajedničkih službenih kontrola
21.	Planiranje, praćenje i izvještavanje o provedenim službenim kontrolama iz nadležnosti
22.	Izrada godišnjih planova uzorkovanja i monitoringa
23.	Prikupljanje i izvještavanje podataka EFSA-i i HAPIH-u o rezultatima monitoringa/uzorkovanja hrane
24.	Sudjelovanje u postupku ovlaštenja službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za zdravlje životinja, hrane i hrane za životinje
25.	Sudjelovanje u izradi višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola te godišnjih izvješća o radu
26.	Sudjelovanje u edukaciji subjekata u poslovanju s hranom
27.	Suraduje s drugim tijelima državne uprave i sudjeluje u radu stručnih Povjerenstava u provedbi propisa i obaveza vezanih uz područje nadležnosti
28.	Prati primjenu propisa i poduzima mjere i aktivnosti za pravovremeno i stručno obavljanje nadzora iz svoga djelokruga, pokreće inicijativu za izmjene i dopune zakona i drugih propisa
29.	Obavlja poslove zastupanja u prekršajnim postupcima i pred upravnim sudovima povodom tužbi u upravnim sporovima
30.	Obavlja poslove evidentiranja i upisa u Registar subjekata i pripadajućih objekata u poslovanju s hranom iz nadležnosti sanitarne inspekcije

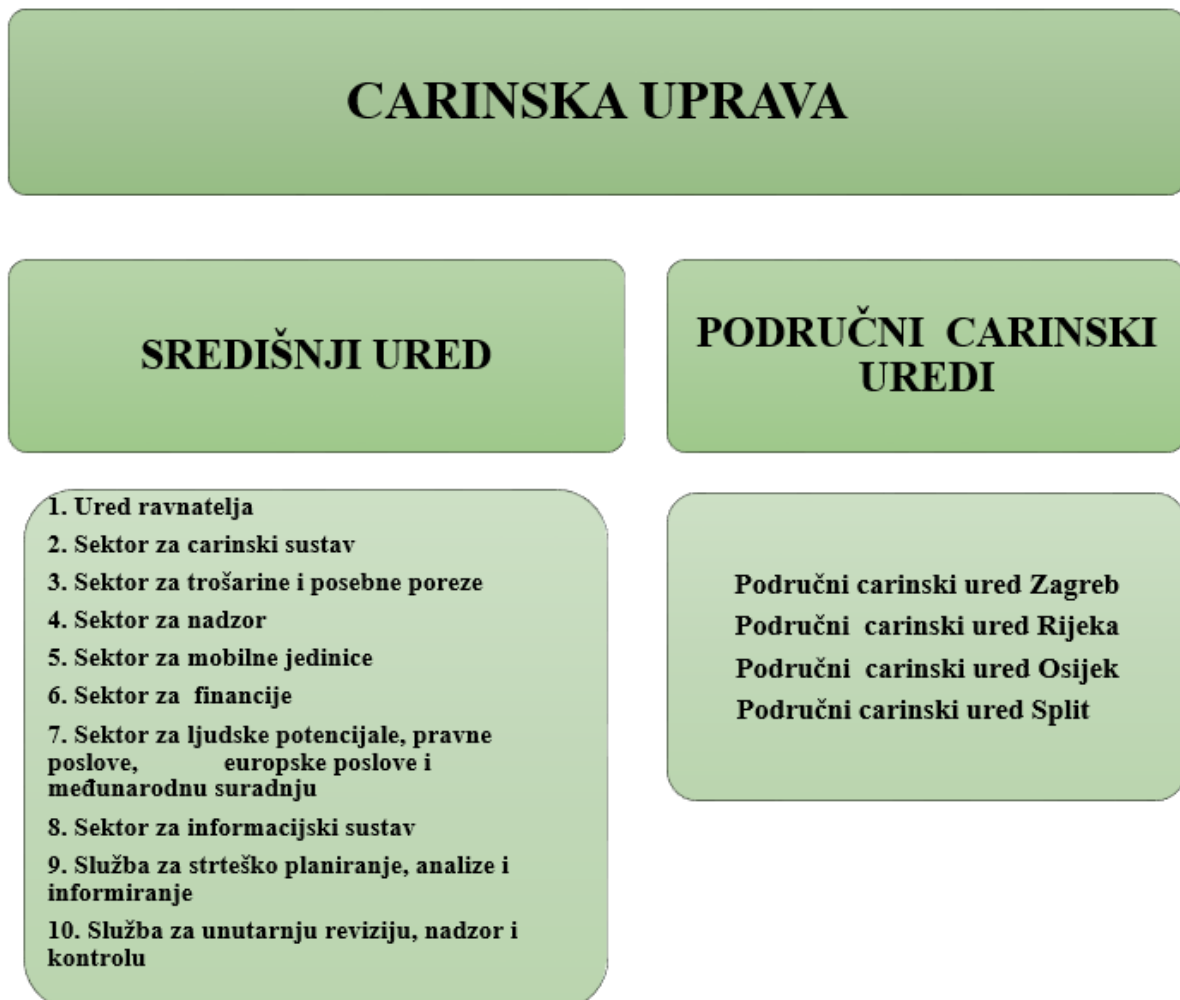
3.3.1.6 Ministarstvo financija – Carinska uprava

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija („Narodne novine“, br. 97/20, 101/21) uređuje se između ostalog unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija, Carinske uprave, nazivi upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu Ministarstva financija Carinske uprave, njihov djelokrug, način upravljanja, okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva financija Carinske uprave kao i druga pitanja od značaja za rad Ministarstva financija, Carinske uprave.

U Ministarstvu financija, Carinskoj upravi ustrojene su slijedeće ustrojstvene jedinice:

- Središnji ured
- Područni carinski ured Zagreb
- Područni carinski ured Rijeka
- Područni carinski ured Osijek
- Područni carinski ured Split

3.3.1.6.1 Shema ustrojstva Carinske uprave, MF

3.3.2 Hijerarhijski odnosi i izvješćivanje

3.3.2.1 DIRH, Veterinarska inspekcija

Veterinarski inspektori dostavljaju polugodišnje i godišnje izvješće o radu sukladno Planu rada i aktivnostima za pojedinu godinu, a izvješća dostavljaju voditeljima Službi veterinarske inspekcije u područnim uredima, koji ih na razini Ureda objedinjuju i dostavljaju ga u Središnji ured – Sektoru za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane.

Veterinarski inspektori dostavljaju i posebna izvješća voditelju Službe veterinarske inspekcije po pojedinim ciljanim nadzorima, kada se obavlja kontrola prema prijavi stranke ili drugog nadležnog tijela, a na zahtjev načelnika Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane.

Osim toga veterinarski inspektori dostavljaju mjesečna izvješća o provedbi plana monitoringa hrane za životinje i DPMR-a, koji se objedinjuju na godišnjoj razini u UVSH.

Nadalje, veterinarski inspektori prikupljaju podatke za izvješće iz područja dobrobiti životinja, a koja se odnose na depopulaciju životinja u skladu s Uredbom 1099/2009 o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja i na kontrole po izvršenim nadzorima propisanih člankom 27. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005 kojima nadležno tijelo bez diskriminacije provjerava poštivanje odredaba Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2005 tijekom provođenja inspekcijskih pregleda životinja, prijevoznih sredstava i popratnih isprava te izvješćuje na način propisan Provedbenom Odlukom Komisije 2013/188/EU o godišnjim izvješćima o ne diskriminirajućim inspekcijskim pregledima izvršenim u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2005 o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka te o izmjeni direktiva 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97. Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane podatke dostavljaju UVSH.

Također, svi zapisnici i druga pismena o inspekcijskim nadzorima veterinarske inspekcije uvode se u službenu aplikaciju e-Inspektor u koju imaju uvid i mogu joj pristupiti u svrhu nadzora nad radom inspektora, za djelatnike ustrojstvene jedinice, voditelji Službi veterinarske inspekcije, i načelnik Sektora u Središnjem uredu.

3.3.2.2 DIRH, Granična veterinarska inspekcija

Svaka granična kontrolna postaja (u daljnjem tekstu: GKP) redovito u elektroničkom i pismenom obliku dostavlja voditelju Službe granične veterinarske inspekcije izvješća o radu GKP i obavljenim službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima. Izvješća se dostavljaju u propisanom obliku, na kraju svakog mjeseca (mjesečno izvješće) i na kraju godine (godišnje izvješće). Mjesečno izvješće se dostavlja do 5. dana u mjesecu, za protekli mjesec dok se godišnje izvješće dostavlja do 15. dana mjeseca siječnja, za proteklu godinu.

Izvješća moraju sadržavati podatke o radu GKP i obavljenim službenim kontrolama i drugim aktivnostima nad pošiljkama za protekli mjesec ili godinu. Za redovito izvješćivanje nadležnog tijela o radu GKP i obavljenim službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima na GKP odgovoran je voditelj Područnog odjela – GKP .

3.3.2.3 DIRH, Poljoprivredna inspekcija

Poljoprivredni inspektori u Područnim uredima dostavljaju voditeljima Službi poljoprivredne inspekcije i voditeljima Ispostava tjedne planove te voditelji prate ispunjavanje planova. O ispunjavanju planova se izvješćuje pročelnik Područnog ureda.

Poljoprivredni inspektori izvješća po pojedinim ciljanim nadzorima, tj. prioritarnim aktivnostima poljoprivredne inspekcije iz Programa rada DIRH-a za pojedinu godinu, dostavljaju voditeljima Ispostava i/ili voditeljima Službe poljoprivredne inspekcije Područnog

ureda. Voditelji Službi Područnih ureda objedinjuju podatke i sastavljaju izvješće koje dostavljaju Središnjem uredu (koordinatoru ciljane akcije, te nadležnom voditelju Odjela, voditelju Službe te načelniku Sektora u Središnjem uredu), kao i pročelniku Područnog ureda.

Poljoprivredni inspektori koji obavljaju službene kontrole u području kvalitete hrane mjesečno ispunjavaju očevidnik (tablični prikaz nadzora) u koji se posebno upisuje naziv hrane koja se nadzire/kontrolira, sukladno važećim pravilnicima, a očevidnik dostavljaju Odjelu nadzora hrane.

Također, svi zapisnici o inspekcijskim nadzorima, zapisnici o uzorkovanju, optužni prijedlozi ili prekršajni nalozi, rješenja i ostali dokumenti pojedinog nadzora poljoprivredne inspekcije uvode se u službenu aplikaciju eInspektor. Za djelatnike svoje ustrojstvene jedinice, u navedenu aplikaciju, imaju uvid i mogu joj pristupiti u svrhu nazora nad radom inspektora voditelji Službi poljoprivredne inspekcije Područnih ureda i/ili voditelji Ispostava u Područnim uredima te pročelnici Područnih ureda. Na razini Središnjeg ureda uvid u aplikaciju ima načelnik Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor.

3.3.2.4 MP, Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS

Sukladno člancima 12. i 13. Pravilnika o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i neobveznom izrazu kvalitete „planinski proizvod” („Narodne novine“, br. 38/19) ovlaštena delegirana tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS, imaju obvezu dostavljati MP kvartalna izvješća o provedenim službenim kontrolama, za I. kvartal do 20. travnja, za II. kvartal do 20. srpnja, za III. kvartal do 20. listopada tekuće godine i za IV. kvartal do 20. siječnja naredne godine. Izvješća zaprima Sektor za kvalitetu hrane, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane.

Obrazac za dostavu izvješća propisan je u Prilogu X. spomenutog Pravilnika, a sadrži informacije o samom delegiranom tijelu (podaci o osobama koje obavljaju poslove certifikacije), popis proizvoda za koje provodi postupke potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom, podatke o kontroliranim subjektima (naziv, broj i vrstu kontrole, broj nesukladnosti, podaci o izdanim Potvrdama o sukladnosti, podaci o utvrđenim velikim nesukladnostima).

3.3.2.5 MP, Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete

Sukladno člancima 12. i 13. Pravilnika o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“ („Narodne novine“, br. 18/20 i 93/21) ovlaštena delegirana tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete imaju obvezu dostavljati MP polugodišnja izvješća o provedenim službenim kontrolama. Izvješća zaprima Sektor za kvalitetu hrane, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane.

Obrazac za dostavu izvješća propisan je u Prilogu V. spomenutog Pravilnika, a sadrži informacije o samom delegiranom tijelu (podaci o osobama koje obavljaju poslove certifikacije), popis proizvoda za koje provodi postupke potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom, podatke o kontroliranim subjektima (naziv, broj i vrstu kontrole, broj nesukladnosti, podaci o izdanim Potvrdama o sukladnosti, podaci o utvrđenim velikim nesukladnostima).

3.3.2.6 MP, Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje

Kontrolno tijelo je dužno u roku od 30 dana od zaključenja kontrole kod subjekta dostaviti izvješće o istoj MP. Ukoliko rezultati kontrola ukazuju na ne udovoljavanje ili na vjerojatnost ne udovoljavanja odredbama Zakona o poljoprivredi i pravnoj stečevini EU za područje ekološke proizvodnje, kontrolno tijelo mora bez odlaganja o tome izvijestiti MP, APPRRR i poljoprivrednu inspekciju DIRH-a. Kontrolna tijela najkasnije do 31. siječnja svake godine dostavljaju MP popis subjekata s kojima su na dan 31. prosinca prethodne godine imali sklopljen ugovor o kontroli. Do 31. ožujka svake godine kontrolno tijelo dostavlja MP zbirno godišnje izvješće o provedenim kontrolama tijekom prethodne godine. Kontrolna tijela su obvezna dostaviti i druga izvješća u rokovima zadanim Zakonom o poljoprivredi, provedbenim propisima i pravnom stečevinom EU za područje ekološke proizvodnje.

3.3.2.7 DIRH, Sanitarna inspekcija

U sklopu Godišnjeg plana rada DIRH-a i Godišnjeg programa rada DIRH-a, koje donosi glavni državni inspektor, izrađuje se i plan te program rada sanitarne inspekcije iz područja sigurnosti hrane. Godišnji program rada sanitarne inspekcije izrađuje se uzimajući u obzir VNPSK i specifične zahtjeve, a sadržava: zakonodavni okvir, popis uputa i smjernica, djelokrug nadzora unutar kojeg su definirani ciljevi i prioriteti službenih kontrola, vremensko razdoblje provedbe službenih kontrola, planove monitoringa, plan edukacija te postupak izvještavanja. U okviru raspoloživih financijskih sredstava definiraju se prioriteti i ciljevi službenih kontrola. Na temelju Godišnjeg programa rada, izrađuju se operativni planovi sanitarne inspekcije za središnji ured te područne urede te se unosi u Središnji informacijski sustav sanitarne inspekcije (SISSI). Službe sanitarne inspekcije u središnjem uredu te područnim uredima, razrađuju svoje interne operativne planove službenih kontrola te ih aplikativno (SISSI) spuštaju u rad sanitarnim inspektorima. Za provedbu tih planova odgovoran je voditelj Službe sanitarne inspekcije u područnom i središnjem uredu. Sanitarni inspektori kontinuirano sve podatke o službenim kontrolama, što uključuje popunjavanje kontrolnih lista, evidentiranje nesukladnosti, upravne i prekršajne mjere, pismena u predmetu, unosi u SISSI aplikaciju. Praćenje, realizacija i rezultati službenih kontrola u vidu izvještaja moguće je ostvariti iz postojećeg SISSI sustava u koji sanitarni inspektori evidentiraju inspeksijske nadzore.

Služba granične sanitarne inspekcije pri obavljanju službenih kontrola pošiljaka iz uvoza koristi nacionalni informacijski sustav iGSI. Svrha korištenja ovog sustava je povezanost sa laboratorijima te lakše kreiranje izvješća o provedenim službenim kontrolama.

Unutar aplikacije iGSI nalaze se svi relevantni podaci o pošiljci koje je prethodno unio podnositelj zahtjeva (podaci o sadržaju pošiljke, porijeklu, broju računa, količini stavki u pošiljci, podaci o izvršenim uplatama naknada za zdravstveni pregled pošiljke i podaci o uplati državnih pristojbi, tarifni brojevi stavki sa računa, mjesto carinjenja/pregleda pošiljke, informacije o prijevoznom sredstvu itd.). U slučaju uzorkovanja, inspektor uređuje podatke o uzorku, ukoliko su isti nepotpuni, upisuje ostale relevantne informacije (odabire skupinu robe, unosi parametre laboratorijskih ispitivanja, podatke o laboratoriju u koji se dostavlja uzorak, metoda proizvodnje, metodu uzorkovanja, oznake serije ili lota, porijeklo hrane). Podatke o uzorku dostavlja u laboratorij preko informacijskog sustava SISSI: LIMS. Po završetku analitičkih ispitivanja, laboratorij dostavlja analitičko izvješće inspektorima koji je izvršio uzorkovanje te kroz SISSI: LIMS sustav unosi rezultate analize vidljive u iGSI – u.

Granični sanitarni inspektori prilikom obavljanja poslova iz nadležnosti koriste i TRACES NT koji je dio informacijskog sustava IMSOC u vlasništvu Komisije. Korištenje ovog sustava obveza je graničnih sanitarnih inspektora u izvršavanju službenih kontrola nad hranom koja

podliježe pojačanom nadzoru pri ulasku u Uniju, a prema zahtjevima danim u Uredbi Komisije (EU) br. 2017/625.

3.3.2.8 HAPIH

HAPIH (CZB) kao jedan od provoditelja Programa monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja obvezna je, sukladno svojoj nadležnosti, izraditi Izvješće o provedenom Programu monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja, vezano za provedene analize uzoraka i rezultate laboratorijskih analiza. Program donosi MP na godišnjoj razini, a svrha Programa je osiguranje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i životinja te sprječavanje nepoželjnih učinaka na okoliš.

Sukladno članku 5. stavak 5. Zakona o vinu, radi praćenja učinkovitosti i stanja u vinogradarstvu i vinarstvu HAPIH - CVVU je dužan o obavljenim poslovima temeljem ovoga Zakona jednom godišnje podnijeti MP pisano izvješće najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prošlu godinu te nacrt planova kontrola i analiza rizika vezanih za provođenje nadležnosti dodijeljenih člankom 4. ovoga Zakona najkasnije do 31. listopada tekuće godine za iduću godinu.

Prema Pravilniku o pregledu sirovog mlijeka namijenjenog javnoj potrošnji (NN 84/2016) čl. 4., 5., 6. i 9., HAPIH-CKKSP svakodnevno dostavlja izvješća veterinarskim subjektima i nadležnom tijelu (Upravi nadležnoj za veterinarstvo) te veterinarskoj inspekciji o proizvođačima mlijeka kod kojih je utvrđenja prisutnost inhibitora u mlijeku. Na kraju svakog mjeseca istim subjektima dostavlja se izvješće o geometrijskom prosjeku za somatske stanice, za svakog proizvođača čije mlijeko ne udovoljava propisanim kriterijima. Navedeno izvješće dostavlja se odmah po utvrđivanju geometrijskog prosjeka za somatske stanice iznad 400 000 u ml mlijeka kao i izvješća o proizvođačima mlijeka čiji su geometrijski prosjeci tri i šest mjeseci iznad dozvoljenih granica. Ista izvješća se dostavljaju i za ukupan broj mikroorganizama.

HAPIH - CKKSP dostavlja veterinarskim subjektima i nadležnom tijelu (UVSH) te veterinarskoj inspekciji izvješća o geometrijskom prosjeku za ukupni broj mikroorganizama u mlijeku, za svakog proizvođača sirovoga mlijeka drugih vrsta životinja u kojemu je utvrđen ukupni broj mikroorganizama veći od 500 000 u 1 ml.

Verifikacija službenih kontrola

Sukladno članku 15. stavku 1. provedbene Uredbe Komisije (EU) 2019/34 od 17. listopada 2018., kada izvršavaju provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda, odgovorna nadležna tijela i kontrolna tijela postupaju u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 2017/625.

Sukladno stavku 2. članka 15. Uredbe Komisije (EU) 2019/34 kada je riječ o zaštićenim oznakama izvornosti i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla koje se odnose na zemljopisno područje u trećoj zemlji, godišnju provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda tijekom proizvodnje i tijekom ili poslije kondicioniranja vina provodi jedno ili više javnih tijela koje određuje treća zemlja ili jedno ili više certifikacijskih tijela.

Sukladno stavku 3. članka 15. Uredbe Komisije (EU) 2019/34 kontrolna tijela iz članka 90. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te jedno ili više certifikacijskih tijela iz stavka 2. točke (b) ovog članka postupaju u skladu s međunarodnom normom ISO/IEC 17065:2012 i akreditirana su u skladu s tom normom.

3.3.3 Verifikacija službenih kontrola

3.3.3.1 DIRH, Veterinarska inspekcija

Postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola, odnosno verifikacije, provodi se temeljem članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/625 propisana je obveza nadležnih tijela da imaju uspostavljene postupke za verifikaciju kontrola, da vode postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola kojima se osigurava poduzimanje korektivnih mjera kad je to potrebno, i prema potrebi ažuriranje dokumentacije koja se odnosi na dokumentirane postupke koja sadržavaju informacije i upute osobama koje obavljaju službene kontrole, poduzimaju korektivne mjere u svim slučajevima u kojima se postupcima verifikacije službenih kontrola utvrde nedostaci i prema potrebi ažuriraju dokumentirane postupke za provedbu službenih kontrola te je u svrhu njene provedbe izrađena Procedura za provedbu službenih kontrola u svrhu verifikacije inspeksijskih nadzora.

Procedura za provedbu službenih kontrola u svrhu verifikacije inspeksijskih nadzora (u daljnjem tekstu: Procedura) donosi se na temelju članka 16. stavka 1. Zakona o službenim kontrolama.

Procedura sadrži opis postupanja viših veterinarskih inspektora i viših inspektora-specijalista Odjela za planiranje, koordinaciju i verifikaciju službenih kontrola, Službe veterinarske inspekcije, Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane DIRH-a (u daljnjem tekstu VVI središnjeg ureda) prilikom provedbe službenih kontrola koje se provode u svrhu verifikacije učinkovitosti službenih kontrola, usklađivanja inspeksijskih nadzora i postizanja jednoobraznosti i ujednačenosti u postupanjima veterinarskih inspektora Službe veterinarske inspekcije u Područnim uredima DIRH-a, te službenih kontrola koje provode delegirana i kontrolna tijela.

Verifikacija službenih kontrola provodi se temeljem odredbi članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/625 o službenim kontrolama i članka 50. Uredbe o unutarnjem ustrojstvu DIRH-a.

Verifikacija obuhvaća kontrolu provedbe zakona i drugih propisa iz područja nadležnosti veterinarske inspekcije, zakonitosti rada, provedenih službenih kontrola i postupanja svih veterinarskih inspektora veterinarskih ureda iz područja njihovih nadležnosti, na temelju obavljenih nadzora nad njihovim radom.

„*Verifikacija inspeksijskih nadzora*“ je postupak u kojem se na temelju službene kontrole subjekta/objekta koju provode Viši veterinarski inspektori središnjeg ureda, analizira, provjerava te usklađuje postupanje od strane mjesno nadležnih veterinarskih inspektora Službe veterinarske inspekcije u Područnim uredima DIRH-a tijekom provedbe službenih kontrola i sastoji se od:

- službene kontrole u I. stupnju/revizije u objektima/subjektima od strane VVI centralne razine
- međusobne usporedbe rezultata provedbe službenih kontrola od strane nadležnih veterinarskih inspektora i rezultata provedbe službenih kontrola VVI središnjeg ureda u istom objektu/subjektu
- analize i procjene rezultata obje službene kontrole
- procjeni rizika subjekta u poslovanju
- davanja mišljenja i preporuka u odnosu na učinkovitost provedbe službenih kontrola.

„*VVI središnjeg ureda*“ je viši veterinarski inspektor ili viši inspektor-specijalist Odjela za planiranje, koordinaciju i verifikaciju službenih kontrola, Službe veterinarske inspekcije, Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane DIRH-a zadužen za određeno područje

kontrole koji provodi službenu kontrolu u objektu/subjektu u okviru ove procedure na temelju kojih se verificiraju inspeksijski nadzori nadležnih veterinarskih inspektora. Veterinarski inspektori koji sudjeluju u postupku verifikacije prolaze edukaciju tijekom verifikacije inspeksijskih nadzora u određenom području kontrola.

Ciljevi verifikacije inspeksijskih nadzora su osiguravanje:

- djelotvorne, učinkovite i jednoobrazne provedbe službenih kontrola
- redovite provedbe službenih kontrola na temelju analize rizika i s odgovarajućom dinamikom i učestalosti;
- nepristranosti, kvalitete i dosljednosti službenih kontrola;
- visoke razine transparentnosti provedbe svih kontrolnih aktivnosti.
- poboljšanja sustava službenih kontrola.

Svrha verifikacije inspeksijskih nadzora je procijeniti učinkovitost predmetnog procesa, dati mišljenje o prikladnosti, primjeni i učinkovitosti službenih kontrola te dati praktične preporuke za poboljšanje sustava inspekcije, kao i za poboljšanje u provedbi redovnih službenih kontrola.

Provedbom službenih kontrola u okviru Procedure za provedbu službenih kontrola u svrhu verifikacije inspeksijskih nadzora, tijekom provedbe nadzora osigurava se edukacija veterinarskih inspektora prisutnih u nadzoru o svim trenutno važećim odredbama propisa iz djelokruga veterinarstva te način na koji se provode inspeksijski nadzori i službene kontrole s ciljem da se što je moguće bolje rasporede resursi, a da službene kontrole budu učinkovite i efikasne. Posebno je važno da se službene kontrole provode na jednoobrazan način u svim objektima i nad subjektima nadzora te da se poduzimaju odgovarajuće korektivne mjere s ciljem da se u što kraćem vremenskom razdoblju postigne cilj službene kontrole.

3.3.3.2 DIRH, Granična veterinarska inspekcija

Voditelj Službe granične veterinarske inspekcije (u daljnjem tekstu: SGVI) izrađuje godišnji plan verifikacije službenih kontrola na GKP, kao dio aktivnosti Plana rada za tekuću godinu.

Postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na GKP, odnosno verifikacije, provodi se temeljem članka 12. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) br. 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i članka 7. stavka 3. Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18), članka 6. stavka 1. Zakona o službenim kontrolama te je u svrhu njene provedbe izrađena Uputa za provedbu verifikacije službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na GKP.

U skladu s Uputom za provedbu verifikacije službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na GKP posebna zadaća verifikacije je provjerom znanja i posebnih vještina procijeniti učinkovitost provođenja službenih kontrola na razini svakog pojedinog djelatnika Službe granične veterinarske inspekcije (voditelja Područnog odjela GKP i graničnog veterinarskog inspektora).

Tijekom obavljanja verifikacije službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na GKP voditelj Službe granične veterinarske inspekcije treba:

- a) procijeniti je li se na GKP redovito, u skladu s internim uputama DIRH-a, provode sve aktivnosti od strane voditelja Područnog odjela – GKP, graničnih veterinarskih inspektora i ostalog osoblja koje rukuje s pošiljkama životinja i roba na GKP, za koje je GKP određena, kako bi se osiguralo da GKP udovoljava minimalnim i posebnim infrastrukturnim zahtjevima u odnosu na prostore i objekte, zahtjevima u odnosu na opremljenost te dovoljan broj educiranog osoblja zaposlenog na GKP kako je to propisano odredbama članka 64. Uredbe (EU) br. 2017/625 Europskog parlamenta i

Vijeća i odredbama Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 2019/1014, nacionalnim propisima ili određeno internim uputama DIRH-a

- b) procijeniti učinkovitost svih postupaka koje se poduzimaju na GKP u skladu s internim uputama DIRH-a pri provođenju službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nad životinjama i robama koji ulaze u Uniju radi verifikacije usklađenosti sa zakonodavstvom Unije o poljoprivredno-prehrambenom lancu i nacionalnim zakonodavstvom
- c) procijeniti učinkovitost korištenja TRACES sustava u okviru IMSOC sustava za unos podataka o obavljenim službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima nad životinjama i robama koje ulaze u Uniju
- d) procijeniti učinkovitost vođenja evidencija o obavljenim službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima na GKP u skladu s internim uputama DIRH-a
- e) procijeniti učinkovitost suradnje osoblja granične kontrolne postaje s ostalim službama na graničnom prijelazu zaduženim za kontrolu životinja i roba u prometu preko vanjskih granica RH
- f) procijeniti zakonsku utemeljenost donesenih mišljenja, zaključaka, rješenja, u odnosu na činjenično stanje utvrđeno tijekom obavljanja službenih kontrola
- g) procijeniti postupanje po utvrđenim nesukladnostima
- h) dati mišljenje o usklađenosti i praktične preporuke za poboljšanje rada
- i) pratiti provedbu preporuka u zadanim rokovima.

3.3.3.3 DIRH, Poljoprivredna inspekcija

Pravilnikom o unutarnjem redu DIRH-a propisano je da voditelji Službi poljoprivredne inspekcije u pet Područnih ureda (Zagreb, Varaždin, Osijek, Rijeka i Split) te voditelji Službi i Odjela, viši poljoprivredni inspektori i viši poljoprivredni inspektori - specijalisti Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor u Središnjem uredu provode verifikaciju rada poljoprivrednih inspektora koja se odnosi na pravilno vođenje inspeksijskog nadzora, upravnog postupka, te postupka koji prethodi sudskim postupcima i sudjeluje u provođenju istog, a s ciljem osiguravanja kvalitete, ujednačavanja i verifikacije rada poljoprivrednih inspektora.

Također, u sklopu DIRH-a ustrojen je Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor (Službe za unutarnji nadzor i Službe za kontrolno-instruktivni nadzor), čiji je posao, između ostalog, utvrditi „zakonitost, pravodobnost i ujednačenost postupanja inspektora DIRH-a u obavljanju inspeksijskih nadzora i poduzimanju mjera po provedenim inspeksijskim nadzorima. Provođenjem kontrolno-instruktivnih nadzora nad stručnim radom inspektora povećat će se kvaliteta rada u provedbi inspeksijskih nadzora, što će posljedično unaprijediti rad glavnih poslovnih procesa DIRH-a. Izradom godišnjih programa rada za provedbu kontrolnoinstruktivnih nadzora, koji uključuju i zaprimljene predstavke podnositelja.“

Poljoprivredni inspektori Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor Središnjeg ureda DIRH-a prema potrebi sudjeluju u obavljanju kontrolno-instruktivnih nadzora.

3.3.3.4 DIRH, Fitosanitarna inspekcija

Državni inspektorat je temeljem članka 6. stavka 1. alineje 19. Zakona o službenim kontrolama, nadležan za uspostavu sustava verifikacije u skladu s člankom 12. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/625.

Verifikacija službenih kontrola u fitosanitarnoj inspekciji provodi se na temelju ovlasti propisanih internim aktima DIRH-a, a u skladu s načelom hijerarhijske nadređenosti.

Verifikacija obuhvaća kontrolu provedbe zakona i drugih propisa iz djelokruga fitosanitarne inspekcije, zakonitosti rada, provedenih službenih kontrola i postupanja inspektora.

Ciljevi verifikacije jesu osiguravanje djelotvorne, ujednačene i učinkovite provedbe službenih kontrola na razini svih organizacijskih jedinica fitosanitarne inspekcije te na nacionalnoj razini, redovite provedbe službenih kontrola odgovarajućom učestalošću i na temelju analize rizika, nepristranosti, kvalitete i dosljednosti službenih kontrola te visoke razine transparentnosti provedbe svih kontrolnih aktivnosti.

Svrha verifikacije jest procjena funkcioniranja postupaka službene kontrole na razini pojedinog inspektora, na razini organizacijskih jedinica fitosanitarne inspekcije te na nacionalnoj razini.

O obavljenom nadzoru u središnjicu fitosanitarne inspekcije dostavljaju se izvješća u prilogu kojih su zapisnici s utvrđenim činjeničnim stanjem. U izvješću se navode uočene nepravilnosti, uz prijedloge i rokove za njihovo otklanjanje.

Radi poboljšanja i usklađivanja provedbe službenih kontrola na svim razinama, dostavljena izvješća o provedenoj verifikaciji analiziraju se na središnjoj razini.

U slučaju potrebe poduzimaju se korektivne mjere u slučajevima u kojima se utvrde nedostaci te se prema potrebi ažuriraju dokumentirane procedure i druge upute za rad i provedbu službenih kontrola iz područja biljnog zdravlja.

3.3.3.5 DIRH, Sanitarna i granična sanitarna inspekcija

U skladu sa člankom 12. Uredbe (EU) 2017/625 propisana je obveza nadležnih tijela da imaju uspostavljene postupke za verifikaciju kontrola, te da vode postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola. Verifikacija iz djelokruga sanitarne inspekcije provodi se u skladu s Uputom za provedbu verifikacije službenih kontrola iz djelokruga sanitarne inspekcije i Godišnjem programu rada DIRH-a, a obuhvaća kontrolu provedbe zakona i drugih propisa iz područja sigurnosti hrane u djelokrugu rada sanitarne inspekcije, zakonitosti rada, provedenih službenih kontrola i postupanja svih sanitarnih inspektora.

Verifikacija službenih kontrola ima za cilj:

- Djelotvornost, učinkovitost i ujednačenost rada sanitarne inspekcije
- Provedba službenih kontrola u skladu s planovima i programima rada, a na temelju analize rizika i s odgovarajućom dinamikom i učestalosti
- Procjena zakonitosti, nepristranosti, kvalitete i dosljednosti službenih kontrole te zakonske utemeljenosti mjera u odnosu na činjenično stanje utvrđeno tijekom obavljanja službenih kontrola
- Visoke razine transparentnosti provedbe svih kontrolnih aktivnosti
- Unaprjeđenje sustava službenih kontrola.

Uputa za provedbu verifikacije službenih kontrola iz djelokruga sanitarne inspekcije sadrži opis načina: provedbe verifikacije, izrade izvještaja o verifikaciji, obrade rezultata i poduzimanje korektivnih mjera u svim slučajevima u kojima se postupcima verifikacije službenih kontrola utvrde nedostaci i odgovorne osobe za provedbu

Verifikacija službenih kontrola sanitarne inspekcije provodi se na dvije razine:

1. Razina - kontinuirana verifikacija koju provode nadređeni Načelnici i Voditelji službi i odjela nad sanitarnim i graničnim sanitarnim inspektorima uključujući i inspektore u Ispostavama.
2. Razina - ciljana i planirana verifikacija koju u okviru tima provode Načelnik sektora, Voditelji službi i odjela te inspektori specijalisti središnjeg ureda nad radom područnih ureda i nad radom granične sanitarne inspekcije.

Opseg verifikacije 1. razine obuhvaća slijedeće: odnos inspektora prema radu, planiranje i provedba operativnih planova, način utvrđivanja činjeničnog stanja, primjena potrebnih metoda i tehnika, pravilna primjena propisa, uputa, procedura i naputaka, donošenje mjera (rješenja, kazne, optužni prijedlozi), vođenje evidencija, stručnost i vještine inspektora, odnos inspektora prema strankama, odnos inspektora prema kolegama i nadređenima.

Opseg verifikacije 2. razine obuhvaća slijedeće: organizaciju i implementaciju godišnjih planova i programa kroz operativne planove rada, odabira objekata i učestalost u skladu s uputama za procjenu rizika, način praćenja izvršenja plana, implementacija mjera unapređenje rada prema izvješćima o verifikaciji 1. razine, primjena uputa i pisanih procedura te stručni nadzor.

O provedenim verifikacijama vode se evidencije i izrađuju izvještaji koji sadrže prema potrebi pisane preporuke za poboljšanje sustava službenih kontrola koje između ostalog mogu uključivati: definiranje potrebe za edukacijom, izradom i ažuriranjem dokumentiranih procedura, unaprijeđenje središnjeg informacijskog sustava sanitarne inspekcije i druge slične korektivne mjere. Završni izvještaj mora sadržavati jasno definirane korektivne mjere i osobe odgovorene za njihovu provedbu i rokove implementacije.

3.3.3.6 MP, Kontrolna tijela iz područja ZOI, ZOZP, ZTS

Kvaliteta rada ovlaštenih delegiranih tijela za provjeru sukladnosti proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS, prije svega osigurana je akreditacijom sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013. Postupak akreditacije provodi HAA. Zahtjevi vezani za ovlašćivanje odnosno osposobljenost delegiranih tijela dodatno su regulirani i člankom 11. Pravilnika o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i neobveznom izrazu kvalitete „planinski proizvod”. Postupak ovlašćivanja delegiranih tijela provodi stručno povjerenstvo osnovano u MP koje tijekom postupka, temeljem dostavljene dokumentacije, provjerava osposobljenost delegiranog tijela.

Sukladno članku 94. Zakona o poljoprivredi, nadzor nad radom delegiranih tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP ili ZTS, provodi MP, a provodi se prema unaprijed definiranom Planu nadzora.

3.3.3.7 MP, Delegirana tijela iz područja oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete

Kvaliteta rada ovlaštenih delegiranih tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete osigurana je akreditacijom sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013. Postupak akreditacije provodi HAA. Zahtjevi vezani za ovlašćivanje delegiranih tijela dodatno su regulirani i člankom 13. Pravilnika o nacionalnom sustavu kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda „Dokazana kvaliteta“. Postupak ovlašćivanja delegiranih tijela provodi stručno povjerenstvo osnovano u MP koje tijekom postupka, temeljem dostavljene dokumentacije, provjerava osposobljenost delegiranog tijela.

Sukladno članku 99. Zakona o poljoprivredi, nadzor nad radom delegiranih tijela za potvrđivanje sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete, provodi MP, a provodi se prema unaprijed definiranom Planu nadzora.

3.3.3.8 MP, Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje

Kvaliteta rada ovlaštenih kontrolnih tijela za provjeru sukladnosti ekoloških proizvoda osigurana je akreditacijom kontrolnih tijela sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Postupak ovlašćivanja kontrolnih tijela provodi MP, na temelju dokumentacije kojom kontrolno tijelo dokazuje svoju osposobljenost. Dokumentacija koju kontrolno tijelo dostavlja u svrhu ovlaštenja propisana je člancima 7. do 14. Pravilnika o kontrolnom sustavu ekološke poljoprivrede.

Sukladno članku 40. navedenog Pravilnika, nadzor nad radom kontrolnog tijela provodi Poljoprivredna inspekcija DIRH-a redovno jednom godišnje, a po potrebi i više puta. Nadzore vezane uz normu HRN EN ISO/IEC 17065:2013 provodi HAA.

3.3.4 Određivanje službenih i referentnih laboratorija

3.3.4.1 Postupak ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija iz nadležnosti MP

3.3.4.1.1 Ovlašćivanje laboratorija za hranu, hranu za životinje i zdravlje životinja

Ministar nadležan za poljoprivredu, temeljem članaka 43. i 44. Zakona o službenim kontrolama, članaka 22. i 23. Zakona o veterinarstvu, članaka 12. i 70. Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima („Narodne novine“, br. 84/08, 56/13, 94/13,15/15 i 32/19) te članaka 8. i 15. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje („Narodne novine“, br. 86/10, 7/11 i 74/13) i članaka 4. i 5. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija u području provedbe veterinarske djelatnosti („Narodne novine“, br. 102/10) ovlašćuje službene i nacionalne referentne laboratorije za hranu i hranu za životinje te za područje provedbe veterinarske djelatnosti.

Pravilnicima o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija propisan je postupak i način ovlašćivanja, obveze te uvjeti kojima moraju udovoljavati službeni i referentni laboratoriji za hranu i hranu za životinje te za područje provedbe veterinarske djelatnosti.

Osnovni uvjet za dobivanje ovlaštenja je akreditacija laboratorija prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 koja predstavlja opće zahtjeve za osposobljenost ispitnih i umjerenih laboratorija.

Postupak ovlašćivanja laboratorija pokreće se na temelju pisanog zahtjeva laboratorija podnesenog nadležnom tijelu. Nakon zaprimanja zahtjeva, Povjerenstvo za ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorija, koje je sastavljeno od stručnjaka iz područja hrane, hrane za životinje te zdravlja životinja, pregledava dostavljanu dokumentaciju. Temeljem podnesenog zahtjeva i prijedloga Povjerenstva, ministarstvo nadležno za poljoprivredu donosi rješenje o ovlašćivanju službenog, odnosno nacionalnog referentnog laboratorija.

Službeni laboratoriji mogu podnijeti zahtjev za ovlašćivanjem službenog laboratorija za akreditirane metode i za metode za koje mogu dokazati da uspješno sudjeluju u programima međulaboratorijskih usporedbi, a referentni laboratoriji mogu podnijeti zahtjev za ovlašćivanjem isključivo za akreditirane metode.

Službeni i referentni laboratoriji ne smiju obavljati poslove proizvodnje, zastupanja, uvoza i/ili distribucije proizvoda koji je predmet službene kontrole ili sirovina za njegovu proizvodnju.

Sukladno članku 22. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje, službeni laboratoriji su obvezni dostaviti godišnje izvješće do kraja veljače naredne godine MP i HAPIH - CSH. Godišnje izvješće se dostavlja u obliku tablice koja je objavljena na web stranicama MP i HAPIH - CSH. Temeljem dostavljenih podataka, HAPIH - CSH izrađuje Godišnje izvješće o rezultatima laboratorijskih analiza službenih uzoraka, u suradnji s MP, a isto se objavljuje na njihovim web stranicama: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1269> i <https://www.hapih.hr/csh/dokumenti/>.

Prema Zakonu o službenim kontrolama, DIRH je nadležan za provedbu inspeksijskog nadzora nad radom službenih i referentnih laboratorija, dok je MP nadležno za reviziju službenih i referentnih laboratorija u skladu s člankom 39. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/625.

Područja za koja se ovlašćuju referentni laboratoriji preuzeta su iz Uredbe (EU) 2017/625, a popis referentnih laboratorija iz nadležnosti MP se objavljuje na internetskoj stranici: [Hrana i hrana za životinje](#) i [Područje veterinarske djelatnosti](#).

3.3.4.1.2 Ovlašćivanje laboratorija u području biljnog zdravstva

U području biljnog zdravstva pravni temelj za određivanje laboratorija za provedbu službenih kontrola, u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu bilja, propisan je člancima 10. i 11. Zakona o biljnom zdravstvu te člankom 43. Zakona o službenim kontrolama. Poslove laboratorijske analize uzoraka uzetih tijekom službenih kontrola u području zdravstvene zaštite bilja, u skladu s nadležnošću propisanom Zakonom o biljnom zdravstvu, obavljaju HAPIH – CZB i HŠI.

Obveza određivanja nacionalnih referentnih laboratorija u području službenih kontrola propisana je člankom 44. Zakona o službenim kontrolama. U skladu sa spomenutom odredbom, MP je odredilo nacionalne referentne laboratorije u području biljnog zdravstva. Nacionalni referentni laboratoriji određeni su prema skupinama štetnih organizama, sukladno članku 93. Uredbe (EU) 2017/625. Podjela ovlaštenja je slijedeća:

Tablica 50. Nacionalni referentni laboratoriji u području biljnog zdravstva

Nacionalni referentni laboratorij za	Institucija	Adresa
Bakterije	HAPIH – Centar za zaštitu bilja	Gorice 68b, 10000 Zagreb
Viruse, viroide i fitoplazme	HAPIH – Centar za zaštitu bilja	Gorice 68b, 10000 Zagreb
Nematode	HAPIH – Centar za zaštitu bilja	Gorice 68b, 10000 Zagreb
Kukce i grinje	HAPIH – Centar za zaštitu bilja	Gorice 68b, 10000 Zagreb
	Hrvatski šumarski institut	Cvjetno naselje 41, 10450 Jastrebarsko
Gljive i pseudogljive	HAPIH – Centar za zaštitu bilja	Gorice 68b, 10000 Zagreb
	Hrvatski šumarski institut	Cvjetno naselje 41, 10450 Jastrebarsko

3.3.4.1.3 Ovlašćivanje laboratorija u području sredstava za zaštitu bilja

U području sredstava za zaštitu bilja pravni temelj za određivanje laboratorija za provedbu post-registracijske kontrole SZB, propisan je člankom 7. Zakona o službenim kontrolama. Članak 68. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja propisuje izvješćivanje Europske komisije o opsegu i ishodu službenih kontrola u državama članicama za prethodnu godinu provedenih s ciljem provjere usklađenosti s tom uredbom.

Posebna pravila o službenim kontrolama i mjerama koje poduzimaju nadležna tijela u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja određena su člankom 24. Uredbe (EU) 2017/625, a opća pravila provedbe laboratorijskih ispitivanja člankom 34. ove uredbe.

U okviru propisanih stručnih i znanstvenih poslova HAPIH - CZB obavlja fizikalno-kemijska ispitivanja inspekcijskih uzoraka radi utvrđivanja ispravnosti i sukladnosti s rješenjem o registraciji sredstva za zaštitu bilja. Laboratorij HAPIH - CZB-a je akreditiran prema normi ISO 17025 u području fizikalno-kemijskih ispitivanja formulacija sredstava za zaštitu bilja.

3.3.4.1.4 Referentni laboratoriji za fizikalno-kemijske analize vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina

Sukladno članku 80. stavku 1. Zakona o vinu, MP može donijeti rješenje o ovlaštenju laboratorija za fizikalno-kemijske analize vina, voćnih vina i aromatiziranih proizvoda od vina za laboratorij koji mora ispunjavati sljedeće uvjete, da ima sjedište na području RH, posjeduje dokument o registraciji djelatnosti koja upućuje na laboratorijska ispitivanja iz područja ovoga Zakona, posjeduje potvrdu HAA o akreditaciji laboratorija sukladno normi HRN EN ISO/IEC 17025, posjeduje dokaz o uspješnom redovitom sudjelovanju u programima međulaboratorijskih usporedbi za sva ispitivanja za koja se traži ovlaštenje te posjeduje valjane dokaze da može provesti analize iz područja ovlaštenja .

Sukladno članku 43. stavku 11. Zakona o službenim kontrolama popis službenih laboratorija objavljuje se na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za poljoprivredu i ministarstva nadležnog za zdravstvo prema nadležnosti.

Sukladno Uredbi (EU) 2018/273 članku 50(1) (b) države članice obavješćuju Komisiju o nadležnim tijelima zaduženih za provedbu službenih analiza, postupka administrativne potvrde i kontrola povezanih s registriranim i pratećim dokumentima. Komisija objavljuje naziv i adresu nadležnih tijela iz članka 50. stavka 1. točaka (b) koji se nalazi na službenoj web stranici EU: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/wine-list-03-responsible-authorities_en.pdf.

Ministarstvo vodi Popis ovlaštenih laboratorija na službenoj mrežnoj stranici Ministarstva.

Temeljem članka 19. stavka 1. i članka 33. stavka 3. Zakona o službenim kontrolama, članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09) Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete mlijeka ovlašten je od strane MP kao službeni laboratorij za obavljanje analiza uzoraka mlijeka koji su uzeti prilikom provedbe službenih kontrola. Središnji laboratorij za kontrolu kvalitete meda i stočne hrane ovlašten je pri MP za provođenje analiza uzoraka meda, stočne hrane i mlijeka (aflatoksin M1) koji su uzeti prilikom provedbe službenih kontrola.

Popis službenih laboratorija za hranu i hranu za životinje objavljuje se na mrežnim stranicama MP <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1269>.

3.3.4.2 Postupak ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija iz nadležnosti MZ

3.3.4.2.1 Službeni laboratoriji za GM hranu i GM hranu za životinje

MZ temeljem članka 12. Zakona o genetski modificiranim organizmima („Narodne novine“, br. 126/19) (u daljnjem tekstu: Zakona o GMO) i Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati službeni i nacionalni referentni laboratoriji za genetski modificirane organizme („Narodne novine“, br. 81/20) ovlašćuje službene laboratorije radi ispitivanja, kontrole i praćenja GMO-a i proizvoda koji sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO-a, uključujući genetski modificiranu

hranu i genetski modificiranu hranu za životinje te hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od GMO-a, uključujući i reprodukcijски materijal poljoprivrednog bilja te sjemenski materijal, biljne dijelove i sadni materijal šumskih svojti za upotrebu u šumarstvu.

Uvjeti koje mora ispunjavati laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, propisani su člankom 11. Zakona o GMO-u i odredbama Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati službeni i nacionalni referentni laboratoriji za genetski modificirane organizme. Navedenim pravilnikom propisan je postupak i način ovlašćivanja službenih laboratorija za GM hranu i GM hranu za životinje, uvjeti kojima moraju udovoljavati službeni laboratoriji za GM hranu i GM hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama za obavljanje analiza uzoraka uzetih provođenjem službenih kontrola.

Popis ovlaštenih službenih laboratorija za GMO objavljuje se na mrežnim stranicama MZ <https://zdravlje.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1297/javnozdravstvena-zastita/gmo/sluzbeni-laboratorij-za-gmo-na-podrucju-republike-hrvatske/2527>.

Tablica 51. Službeni laboratoriji za GMO

Službeni laboratoriji za GMO	Adresa
Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), Služba za zdravstvenu ekologiju, Odsjek za GMO i procjenu rizika	Rockefellerova 7, Zagreb
Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH), Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Odjel za biotehnoške analize, mikotoksine i rezidue pesticida	Brijest Usorska 19, Osijek

3.3.4.2.2 Referentni laboratoriji za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a

MZ temeljem članka 12. Zakona o GMO i Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati službeni i nacionalni referentni laboratoriji za genetski modificirane organizme ovlašćuje referentne laboratorije za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrži i/ili se sastoji ili potječe od GMO-a, uključujući genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje te hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od GMO-a, uključujući i reprodukcijски materijal poljoprivrednog bilja, te sjemenski materijal, biljne dijelove i sadni materijal šumskih svojti za upotrebu u šumarstvu.

Uvjeti koje mora ispunjavati referentni laboratorij za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a kao i postupak ovlašćivanja, propisani su člankom 11., 12. i 14. Zakona o GMO-u i odredbama Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati službeni i nacionalni referentni laboratoriji za genetski modificirane organizme („Narodne novine”, br. 81/20).

Nacionalni referentni laboratoriji za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a objavljuju se na web stranici MZ <https://zdravlje.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1297/javnozdravstvena-zastita/gmo/referentni-laboratorij-za-gmo-na-podrucju-republike-hrvatske/2528>.

Tablica 52. Referentni laboratoriji za GMO

Referentni laboratoriji za GMO	Adresa
Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ), Služba za zdravstvenu ekologiju, Odsjek za GMO i procjenu rizika	Rockefellerova 7, Zagreb
Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH), Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Odjel za biotehnoške analize, mikotoksine i rezidue pesticida	Brijest Usorska 19, Osijek

3.3.4.2.3 Službeni laboratoriji za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom

MZ temeljem članka 19. Stavka 7. Zakona o predmetima opće uporabe („Narodne novine”, br. 39/13, 47/14 i 114/18) te Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene laboratoriji za potrebe inspekcijskih nadzora i službenih kontrola i referentni laboratoriji za ispitivanje predmeta opće uporabe („Narodne novine”, br. 29/19) ovlašćuje službene laboratorije za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Tablica 53. Popis ovlaštenih službenih laboratorija za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom

Službeni laboratorij	Adresa
Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ)	Rockefellerova 7, Zagreb
Nastavni zavod za javno zdravstvo dr. A. Štampar	Mirogojska 16, Zagreb
SAMPLE CONTROL d.o.o.	Puškarićeva 18, Zagreb
EUROINSPEKT CROATIAKONTROLA d.o.o.	Karlovačka cesta 4L, Zagreb
Centar za kontrolu namirnica, Prehrambeno-biotehnoškog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu	Jagićeva 31, Zagreb
E.C. INSPEKT d.o.o.	Josipa Pupačića 2, Zagreb
Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije	Vukovarska 46, Split
Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije	Krešimirova 52a, Rijeka

3.3.4.2.4 Nacionalni referentni laboratorij za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom

Na temelju članka 19. Stavka 7. Zakona o predmetima opće uporabe te Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene laboratoriji za potrebe inspekcijskih nadzora i službenih kontrola i referentni laboratoriji za ispitivanje predmeta opće uporabe MZ ovlašćuje se nacionalne referentne laboratorije za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, laboratorij Rockefellerova 7, 10000 Zagreb, ovlašten je kao nacionalni referentni laboratorij za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

3.3.5 Sustav osiguranja kvalitete u svrhu provedbe odredbi članka 37. i članaka 100. i 101. Uredbe (EU) 2017/625

HAA obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju u RH te je potpisnik Multilateralnog sporazuma o priznavanju akreditacije (MLA) s Europskom organizacijom za akreditaciju (EA) i Sporazuma o uzajamnom priznavanju akreditacije (MRA) s Međunarodnom organizacijom za akreditaciju laboratorija (ILAC).

HAA provodi redoviti godišnji nadzor akreditiranih laboratorija za akreditirane metode. Budući da su akreditirani laboratoriji pod redovitim nadzorom na taj način se osigurava kvaliteta provođenja analiza akreditiranim metodama.

Osnovni uvjet za podnošenje zahtjeva je akreditacija sukladno normi HRN EN ISO 17 025 te dostava dokumentacije kojom se potvrđuje status akreditiranog laboratorija s popisom akreditiranih metoda.

Vezano uz sustav osiguranja kvalitete za laboratorije za hranu, hranu za životinje i zdravlje životinja, a u slučaju da službeni laboratorij traži ovlaštenje za provođenje metoda na temelju uspješno provedenih međulaboratorijskih usporedbi, od laboratorija se traži da dostavi potvrdu o uspješnom sudjelovanju u programima međulaboratorijskih usporedbi te izjavu da redovito sudjeluje u programima međulaboratorijskih usporedbi čime se osigurava da laboratoriji kontinuirano provjeravaju svoju osposobljenost za provođenje metoda za koje žele ovlaštenje na temelju uspješno provedenih međulaboratorijskih usporedbi.

U odnosu na laboratorije za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom, laboratorije za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te laboratorije iz područja biljnog zdravstva uvjeti za ovlašćivanje te obveze laboratorija propisane su gore navedenim zakonodavstvom. Propisanim zakonskim odredbama i uvjetima za službene i referentne laboratorije osigurava se provođenje analiza na najvišem mogućem nivou.

Također, sukladno odgovornostima i zadaćama nacionalnih referentnih laboratorija propisanih Uredbom (EU) 2017/625, nacionalni referentni laboratoriji su obvezni sudjelovati u provođenju programa osposobljavanja u organizaciji referentnih laboratorija EU. Nacionalni referentni laboratoriji redovito sudjeluju na sastancima s referentnim laboratorijima EU te o istom dostavljaju Izvješća nadležnim tijelima i dobivene informacije prenose službenim laboratorijima iz područja ovlaštenja. Nacionalni referentni laboratoriji koordiniraju aktivnosti službenih laboratorija te, prema potrebi, organiziraju međulaboratorijska ispitivanja ili provjere kvalitete rada između službenih laboratorija.

3.3.6 Unutarnja revizija nadležnih tijela

Unutarnja revizija obavlja se u skladu s:

- Međunarodnim revizijskim standardima za unutarnju reviziju
- Obavijesti Komisije o smjernicama za provedbu odredbi o provođenju revizija na temelju članka 6. Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća (2021/C 66/02)
- Propisima i smjernicama koje uređuju unutarnju reviziju u RH.

3.3.6.1 Unutarnja revizija MP

3.3.6.1.1 Samostalna služba za unutarnju reviziju – MP

Samostalna služba za unutarnju reviziju MP nadležna je za provođenje revizija službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti iz nadležnosti MP i HAPIH-a.

Ustrojena je na najvišoj organizacijskoj razini te je ustrojstveno i funkcionalno odgovorna izravno i isključivo ministru, čime se ostvaruje potpuna ustrojstvena neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju.

Funkcionalna neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se neovisnošću od drugih organizacijskih oblika MP u:

- planiranju svojeg rada
- provođenju unutarnje revizije
- izravnom izvješćivanju ministra.

➤ Planiranje unutarnje revizije

Ciklus planiranja unutarnje revizije sastoji se od:

1. Strateškog plana
2. Godišnjeg plana
3. Plana pojedinačne revizije.

Strateški plan

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 78/15 i 102/19) Samostalna služba za unutarnju reviziju u obvezi je izraditi Strateški plan rada, svake tri godine i to do konca tekuće godine za sljedeće trogodišnje razdoblje.

Strateški plan unutarnje revizije temelji se na procjeni rizika procesa, primjenom metodologije procjene rizika i strateškog planiranja. Nakon identifikacije mogućih rizika u svakom procesu, utvrđivanja vjerojatnosti pojave i procjene njegovog učinka, izračunava se stupanj rizika, njihovo rangiranje i značaj, kako bi se odredili procesi koji će biti revidirani tijekom sljedećeg trogodišnjeg razdoblja. Strateški plan odobrava ministar MP.

Pri izradi Strateškog plana uzima se u obzir:

- procjena rizika svih poslovnih procesa MP
- broj unutarnjih revizora u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju
- vrijeme predviđeno za praćenje provođenja i implementacije preporuka iz ranije provedenih revizija
- broj naručenih revizija od strane ministra (*ad hoc* revizije)
- edukacije, stručna usavršavanja, radni sastanci te ostale okolnosti.

Godišnji plan

Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju izrađuje se na temelju odobrenog i usvojenog Strateškog plana za trogodišnje razdoblje.

Godišnji plan sadrži opće i specifične ciljeve te planirane unutarnje revizije koje će biti obavljene u tekućoj godini. Broj revizija u Godišnjem planu planira se, pored ostalih kriterija, i na temelju raspoloživog broja revizora tijekom planiranog razdoblja. Za svaku unutarnju reviziju obuhvaćenu Godišnjim planom navodi se detaljan pregled ciljeva, opsega, kao i metoda koje će se primjenjivati tijekom provođenja pojedinačnih revizija planiranih za tekuću godinu. Po potrebi, a vezano za značajnije promjene koje se mogu pojaviti u poslovanju tijekom godine

i koje utječu na aktivnosti unutarnje revizije, Godišnji plan će biti ažuriran. Godišnji plan rada SSUR, kao i svaku izmjenu Godišnjeg plana, odobrava ministar MP.

Plan pojedinačne revizije

Temeljem Godišnjeg plana rada Samostalne službe za unutarnju reviziju, odobrenog od ministra, za svaku pojedinačnu reviziju izrađuje se Plan pojedinačne revizije.

➤ Način provedbe unutarnje revizije

Provedba unutarnje revizije u javnom sektoru propisana je Priručnikom za unutarnje revizore (verzija 5.0, u primjeni od 01.07.2018. godine) (dostupan na sljedećoj poveznici: [Priručnik](#)) u kojem je navedena metodologija rada unutarnje revizije. Metodologija propisana Priručnikom za unutarnje revizore usklađena je s međunarodnim standardima za unutarnju reviziju određenim od Međunarodnog instituta unutarnjih revizora (IIA) te je prilagođena praksi u javnoj upravi RH.

Pojedinačna unutarnja revizija provodi se kroz sljedeće faze:

- I. Pripremne aktivnosti i preliminarna procjena rizika
- II. Procjena sustava unutarnjih kontrola
- III. Izvješćivanje o rezultatima

➤ Osiguravanje da nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere s obzirom na rezultate revizija - MP

Nakon provedene revizije te danih preporuka, odgovorne osobe revidiranog subjekta izrađuju Plan djelovanja za provedbu preporuka u kojem moraju biti uključene:

- aktivnosti za provedbu prihvaćenih preporuka
- osobe zadužene pojedinačno za provedbu svake prihvaćene preporuke
- (realni) rok provedbe pojedine preporuke.

Samostalna služba za unutarnju reviziju prati provedbu preporuka pa tako ima kontinuirani uvid u poduzete mjere od strane revidiranog subjekta, čime je osigurano da revidirani subjekti poduzimaju odgovarajuće mjere u cilju otklanjanja nesukladnosti utvrđenih kroz provedbu unutarnje revizije.

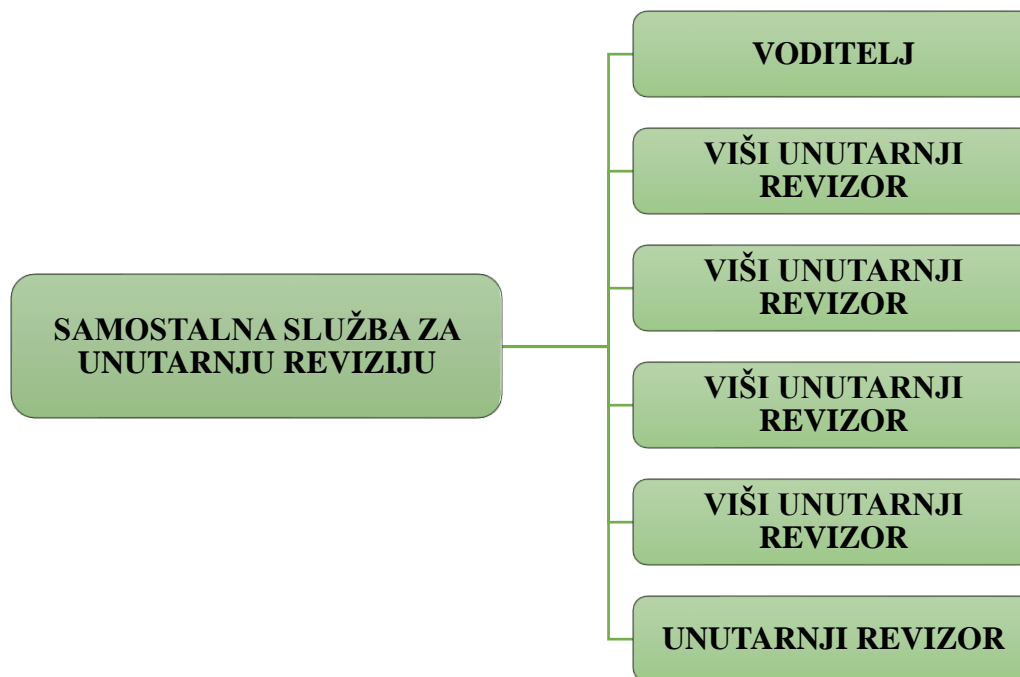
➤ Osiguravanje da revizije podliježu neovisnoj kontroli i da se provode transparentno- MP

U skladu s točkom 5.3.2. gore navedenog Priručnika vanjsku procjenu kvalitete unutarnje revizije provodi vanjski, kvalificirani, neovisni ocjenjivač (procjenitelj) ili ocjenjivački (procjenjivački) tim najmanje jednom u pet godina.

Vanjska procjena kvalitete Samostalne službe za unutarnju reviziju provedena je 2019. godine.

3.3.6.2 Unutarnja revizija DIRH

3.3.6.2.1 Shema Samostalne službe za unutarnju reviziju

Samostalna služba za unutarnju reviziju ustrojena je kao unutarnja ustrojstvena jedinica DIRH-a. Pravilnikom o unutarnjem redu u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju sistematizirano je šest radnih mjesta i to: radno mjesto voditelja službe, četiri radna mjesta višeg unutarnjeg revizora i jedno radno mjesto unutarnjeg revizora. Popunjeno je radno mjesto voditelja službe i jedno radno mjesto višeg unutarnjeg revizora.

Samostalna služba za unutarnju reviziju DIRH-a ustrojena je na najvišoj organizacijskoj razini tako da je ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovorna čelniku DIRH-a - glavnom državnom inspektoru.

Ustrojstvena neovisnost o drugim ustrojstvenim jedinicama DIRH-a Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se izravnom odgovornošću za svoj rad glavnom državnom inspektoru.

Funkcionalna neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se njezinom neovisnošću o drugim ustrojstvenim jedinicama DIRH-a u planiranju rada, obavljanju poslova unutarnje revizije i izvješćivanju.

Samostalna služba za unutarnju reviziju DIRH-a obavlja unutarnje revizije svih organizacijskih jedinica, programa, aktivnosti i postupaka u Središnjem i Područnim uredima (PU Zagreb, PU Osijek, PU Rijeka, PU Split i PU Varaždin) DIRH-a.

Unutarnja revizija u DIRH-u uspostavljena je i uređena sukladno članku 24. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 78/15 i 102/19). Obuhvat poslova Unutarnja revizija propisan je člankom 22. istog Zakona.

Unutarnja revizija u DIRH-u svoje aktivnosti obavlja sukladno:

- međunarodnim revizijskim standardima
- propisima i smjernicama kojima se uređuje unutarnja revizija u RH.

Unutarnji revizori korisnika proračuna u obvezi su primjenjivati metodologiju rada koju utvrđuje ministar financija.

Unutarnja revizija DIRH-a provodi i aktivnosti unutarnje revizije na temelju članku 12. Zakonu o službenim kontrolama.

Također, unutarnja revizija DIRH-a, kao nadležnog tijela za provedbu službenih kontrola, provodi revizijske aktivnosti za potrebe Uredbe (EU) Europskog parlamenta i vijeća 2017/625.

Planiranje unutarnje revizije

Ciklus planiranja unutarnje revizije sastoji se od:

1. Strateškog plana
2. Godišnjeg plana
3. Plana pojedinačne revizije.

➤ Strateški plan

Samostalna služba za unutarnju reviziju u obvezi je izraditi Strateški plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za trogodišnje razdoblje kojim se donose strategije i ciljevi unutarnje revizije. Strateški plan izrađuje se na temelju procjene rizika i u skladu s Pravilnikom o unutarnjoj reviziji („Narodne novine“, br. 42/16), standardima rada unutarnje revizije te metodologijom izrade strateškog plana unutarnje revizije (Priručnik za unutarnje revizore verzija 5.0.). Strateški plan unutarnje revizije je ujedno i temelj za sve aktivnosti unutarnje revizije. Strateški plan se može izmijeniti i dopuniti tijekom revizijske godine ukoliko to opravdavaju okolnosti.

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 78/15) te Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 102/19), kao i čl. 12. Zakonu o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 51/21), Samostalna služba za unutarnju reviziju u obvezi je izraditi Strateški plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za trogodišnje razdoblje kojim se donose strategije i ciljevi unutarnje revizije. Navedeni Strateški plan je ujedno i temelj za sve aktivnosti unutarnje revizije. Strateški plan se može izmijeniti i dopuniti tijekom revizijske godine ukoliko to opravdavaju okolnosti.

Strateški plan se pregledava i ažurira svake godine kako bi odražavao relevantne promjene do kojih dolazi u ciljevima, prioritetima i aktivnostima DIRH-a i rezultate provedene procjene rizika. Nakon identifikacije mogućih rizika u svakom procesu, utvrđivanja vjerojatnosti pojave i procjene njegovog učinka, izračunava se stupanj rizika, njihovo rangiranje i značaj da bi se odredili procesi koji će biti revidirani tijekom sljedeće tri godine. Strateški plan odobrava glavni državni inspektor.

Pri izradi Strateškog plana uzima se u obzir:

- procjena rizika poslovnih procesa DIRH-a
- broj unutarnjih revizora u Samostalnoj službi za unutarnju reviziju
- vrijeme predviđeno za praćenje provođenja danih preporuka
- broj revizija po nalogu čelnika
- edukacije, stručna usavršavanja, radni sastanci.

➤ Godišnji plan

Na temelju odobrenog i usvojenog Strateškog plana za trogodišnje razdoblje, izrađuje se Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju. Godišnji plan sadržava opće i specifične ciljeve te planirane unutarnje revizije koje će se obaviti u tekućoj godini. Broj revizija se planira i na temelju raspoloživog broja revizora u tom razdoblju. Za svaku unutarnju reviziju koja je obuhvaćena Godišnjim planom navodi se detaljan pregled ciljeva i opsega koje će se koristiti kod provođenja pojedinačnih revizija planiranih za tekuću godinu. Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju odobrava čelnik institucije

➤ Plan pojedinačne revizije

Temeljem Godišnjeg plana rada Samostalne službe za unutarnju reviziju, odobrenog od čelnika institucije, za svaku pojedinačnu reviziju izrađuje se Plan pojedinačne revizije.

Plan pojedinačne revizije obuhvaća:

- Oznaku iz godišnjeg plana revizije
- Ciljevi i opseg revizije
- Metode revizije
- Ustrojstvene jedinice uključene u revidirani proces
- Raspored ljudskih resursa uključenih u reviziju
- Raspored revizijskih zadataka po fazama revizije te broj radnih dana potrebnih za provođenje svake pojedine faze pojedinačne revizije
- Planirani datum izrade nacrtu izvješća
- Planirani datum izrade konačnog izvješća.

Način provedbe unutarnje revizije

Provedba unutarnje revizije propisana je Priručnikom za unutarnje revizore u kojem je navedena metodologija rada unutarnje revizije. Metodologija propisana Priručnikom za unutarnje revizore u skladu je s međunarodnim standardima za unutarnju reviziju koju je postavio Međunarodni institut unutarnjih revizora (IIA), prilagođena praksi u javnoj upravi RH.

Revizija se provodi kroz sljedeće faze:

- Planiranje i preliminarne aktivnosti
- Utvrđivanje i evidentiranje sustava
- Procjena sustava unutarnjih kontrola
- Testiranje primjene i efikasnosti unutarnjih kontrola
- Ocjena sustava unutarnjih kontrola
- Izvješćivanje
- Praćenje provedbe preporuka.

Dokumentiranje i arhiviranje

Cjelokupno provođenje revizije, od definiranja revizijskih ciljeva i preliminarnih aktivnosti do sastavljanja revizorskog izvješća, revizori dokumentiraju odgovarajućom dokumentacijom. Radna dokumentacija obuhvaća obrasce (predlošci dani Priručnikom za unutarnje revizore) te ostalu radnu dokumentaciju.

Revizijski predmeti i radna dokumentacija se čuvaju se sukladno propisima.

Osiguranje da nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata revizije.

Praćenje provedbe preporuka

Unutarnja revizija prati provode li se preporuke u skladu s dogovorenim Planom djelovanja/Akcijskim planom. Osim praćenja provedbe preporuka, kao faze procesa provođenja pojedinačne revizije, praćenje provedbe preporuka se može obaviti i kroz dulje vremensko razdoblje (na godišnjoj razini).

3.3.6.3 Služba za unutarnju reviziju, nadzor i kontrolu Carinske uprave MF

3.3.6.3.1 Shema Službe za unutarnju reviziju, nadzor i kontrolu CU, MF

Služba za unutarnju reviziju, nadzor i kontrolu obavlja poslove unutarnje revizije sustava, revizije usklađenosti, revizije uspješnosti poslovanja i financijske revizije; kontinuirano procjenjuje praksu upravljanja poslovnim procesima; pruža podršku unutarnjim ustrojstvenim jedinicama izradom strateških i godišnjih planova unutarnje revizije temeljenih na objektivnoj procjeni rizika, obavljanjem pojedinačnih unutarnjih revizija u skladu s usvojenim planovima; prati i predlaže stalnu edukaciju unutarnjih revizora u skladu s Međunarodnim standardima unutarnje revizije.

Za inspekcije tradicionalnih vlastitih sredstava koje provodi EK vrši organizaciju rada i koordinira odnose sa službama koje su uključene u inspekciju; poduzima mjere kontrole i nadzora koje se odnose na utvrđivanje i stavljanje na raspolaganje tradicionalnih vlastitih sredstava. Na zahtjev Europske komisije obavlja dodatne inspekcijske mjere.

Osim navedenog, provodi postupak unutarnjeg nadzora nad zakonitošću rada i pravilnom primjenom propisa iz nadležnosti Carinske uprave, u suradnji s ostalim stručnim službama

unutar Carinske uprave, s namjerom otklanjanja utvrđenih nepravilnosti te ujednačavanja prakse rada. Na temelju izvješća o obavljenom nadzoru daje preporuke i predlaže korektivne mjere za rješavanje utvrđenih nepravilnosti; prati provedbu preporuka i korektivnih mjera navedenih u izvješćima iz prethodno obavljenog vanjskog i unutarnjeg nadzora rada Carinske uprave. Nadalje, provodi postupke unutarnje kontrole s namjerom otkrivanja, utvrđivanja i sprječavanja kršenja zakonitosti rada i pravila službe od strane službenika i namještenika Carinske uprave; provodi radnje radi utvrđivanja činjenica i okolnosti mjerodavnih za ocjenu zakonitosti primjene ovlasti službenika Carinske uprave, te izrađuje akte za pokretanje postupaka zbog povreda službene dužnosti u Carinskoj upravi. Nadležnim tijelima podnosi prijave i optužne prijedloge za prekršajna djela i prijave za kaznena djela radi povrede carinskih, trošarinskih, poreznih i drugih propisa od strane carinskih službenika i namještenika Carinske uprave. Prikuplja, obrađuje provjerava i razmjenjuje podatke i informacije te postupka po prijavama i saznanjima koja ukazuju na nezakonitosti u radu carinskih službenika i namještenika Carinske uprave, osobito u slučajevima sumnje na počinjenje ili pokušaj počinjenja koruptivnih kaznenih djela ili kaznenih djela s obilježjima organiziranog kriminaliteta.

U konačnici, osmišljava i koordinira provedbu antikorupcijskih aktivnosti, prikuplja relevantne podatke i izvješćuje o antikorupcijskim aktivnostima, te surađuje s nadležnim tijelima državne uprave po pitanju provedbe antikorupcijskih aktivnosti iz djelokruga Carinske uprave.

Odjel za unutarnju reviziju u okviru djelokruga i poslova Odjela obavlja unutarnju reviziju cjelokupnog poslovanja Carinske uprave, odnosno poslovnih procesa koji se odnose na carinska, trošarinska, vanjskotrgovinska, devizna, porezna i ostala davanja iz nadležnosti Carinske uprave, uključujući informacijski sustav, upravljanje ljudskim i materijalnim resursima te računovodstvene i opće poslove i druge poslove iz svoga djelokruga; predlaže planove rada unutarnje revizije; obavlja revizije usklađenosti kroz koje utvrđuje razinu usklađenosti postupanja i poslovanja s obvezujućom regulativom (zakonskom i podzakonskom), standardima, planovima, ugovorima, politikama i procedurama koje definiraju područje koje se revidira.

Planiranje i obavljanje poslova unutarnje revizije

Temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (pročišćeni tekst, „Narodne novine“, br. 78/15 i 102/19) poslovi unutarnje revizije planiraju se i obavljaju prema:

- a) strateškom planu unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje
- b) godišnjem planu unutarnje revizije
- c) planu pojedinačne revizije.

➤ Strateški plan

Za potrebe izrade strateškog plana Carinske uprave uzimaju se u obzir ciljevi i prioriteta u poslovanju Carinske uprave. Strateški plan unutarnje revizije, kao i njegove izmjene i dopune, na temelju procjene rizika, predlaže rukovoditelj unutarnje revizije, a donosi ravnatelj Carinske uprave. Strateški plan unutarnje revizije donosi se svake tri godine i to do konca tekuće godine za sljedeće trogodišnje razdoblje te je polazna osnova za izradu Godišnjeg plana unutarnje revizije.

➤ Godišnji plan

Godišnji plan unutarnje revizije donosi se svake godine i to do konca tekuće godine za sljedeću godinu.

U njemu su sadržane aktivnosti unutarnje revizije vezane uz ostvarivanje ciljeva iz Strateškog plana unutarnje revizije. Za obavljanje svake pojedinačne revizije određuje se cilj koji se

obavljanjem revizije planira postići, opseg koji će se revidirati, procjena potrebnih resursa, okvirno vremensko razdoblje početka i završetka revizije, kao i razina rizika, ustrojstvene jedinice kod kojih se planira obaviti revizija, te revizijske metode.

➤ Plan pojedinačne revizije

Za svaku pojedinačnu reviziju koja je uključena u Godišnji plan izrađuje se Obrazac Plan i program obavljanja pojedinačne unutarnje revizije koji u dijelu Plana obavljanja pojedinačne unutarnje revizije sadrži: naziv revizije, oznaku iz Godišnjeg plana unutarnje revizije/Naloga za pokretanje unutarnje revizije, ustrojstvene jedinice uključene u revidirani proces, imena voditelja i članova revizijskog tima, cilj revizije, opseg revizije, korisnike revizijskog izvješća, te planirane i ostvarene rokove vezane uz: početak obavljanja pojedinačne unutarnje revizije, Nacrt revizijskog izvješća i Konačno revizijsko izvješće.

Način obavljanja poslova unutarnje revizije

Metodologija rada i obavljanja unutarnje revizije propisana je Priručnikom za unutarnje revizore koji sadrži Uputu za izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije (Klasa: 043-01/16-01/326, Ur.br.: 513-08-03-16-1) i Uputu za obavljanje pojedinačne unutarnje revizije (Klasa: 043-01/18-01/50; Ur.br.: 513-05-04-18-1), a izrađuje se u skladu s Međunarodnim standardima za stručnu provedbu unutarnje revizije koje je objavio Institut unutarnjih revizora (Institute of Internal Auditors - IIA).

Prema metodologiji, obavljanje pojedinačne unutarnje revizije uključuje sljedeće faze: pripremnih aktivnosti i preliminarna procjena rizika, procjena sustava unutarnjih kontrola, izvještavanje o rezultatima i praćenje provedbe preporuka.

U okviru Obrasca Plan i program obavljanja pojedinačne unutarnje revizije, u dijelu Programa obavljanja pojedinačne unutarnje revizije navode se faze revizije, aktivnosti unutar faza revizije, odgovorne osobe i rok provedbe. Faze revizije sa pripadajućim aktivnostima dijele se na:

1. Pripremnih aktivnosti i preliminarna procjena rizika (aktivnosti unutar faze su: prikupljanje informacija o području/procesu/aktivnosti koja se revidira, preliminarna procjena rizika, izrada plana i programa obavljanja pojedinačne unutarnje revizije)
2. Procjena sustava unutarnjih kontrola (aktivnosti unutar faze su: provođenje revizijskih postupaka i formuliranje nacrta revizijskih nalaza, mišljenja i preporuka) i
3. Izvještavanje o rezultatima (aktivnosti unutar faze su: izrada nacrta revizijskog izvješća, usuglašavanje nacrta revizijskog izvješća s revidiranim subjektima, izrada konačnog revizijskog izvješća i distribucija konačnog revizijskog izvješća).

Revizijska dokumentacija

Cjelokupni proces revizije, od definiranja revizijskih ciljeva i preliminarnih aktivnosti, do sastavljanja revizijskog izvješća dokumentira se odgovarajućom radnom dokumentacijom koja obuhvaća obrasce koji su prilog Upute za obavljanje pojedinačne unutarnje revizije (Klasa: 043-01/18-01/50; Ur.br.: 513-05-04-18-1) te dokumente i radne spise prikupljene tijekom obavljanja revizije koji se koriste za izražavanje revizijskog mišljenja i sastavljanje revizijskog izvješća.

Revizijska radna dokumentacija sadrži dokaze za potporu nalaza, prosudbi i zaključaka unutarnje revizije koji se prikazuju u revizijskom izvješću. U revizijskoj radnoj dokumentaciji osigurava se ona radna dokumentacija koja potkrepljuje nalaze i mišljenja u revizijskom izvješću, obzirom da ista treba biti dostatna, pouzdana, relevantna, te jasna i razumljiva.

Praćenje provedbe preporuka

Unutarnja revizija prati provedbu preporuka u svrhu prikupljanja sljedećih informacija: provode li se aktivnosti za provedbu preporuka u skladu s rokovima utvrđenim Planom djelovanja; ukoliko dolazi do kašnjenja u provedbi preporuka, koji su razlozi tome, te je li potrebno poduzeti mjere predviđene člankom 35. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru; prikupljanja informacija za potrebe izrade mišljenja o sustavu unutarnjih kontrola u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti; prikupljanja informacija za potrebe procjene rizika za izradu strateških i godišnjih planova unutarnje revizije.

Unutarnja revizija ima uspostavljenu bazu podataka o statusu provedbe preporuka.

3.3.7 Vanjske revizije nadležnih tijela

U skladu s člankom 116. Uredbe (EZ) br. 625/2017 RH kao i ostale države članice svake godine su predmet kontrole EK kroz provođenje misija Ureda za reviziju i analizu zdravlja i hrane (HFAA).

Stručnjaci HFAA provode reviziju, kontrole i povezane nerevizijske aktivnosti usmjerene na osiguravanje da se zakonodavstvo EU-a o sigurnosti hrane i hrane za životinje, zdravlja životinja, dobrobiti životinja, zdravlja biljaka i na području medicinskih proizvoda pravilno primjenjuje i provodi.

Prema godišnjem planu HFAA misija stručnjaci HFAA-a posjećuju RH te u suradnji s nadležnim tijelima RH provode opće i posebne revizije.

U pripremi dokumentacije za planirane HFAA misije nadležna tijela zajedno surađuju te dostavljaju traženu dokumentaciju.

Po završenim HFAA misijama i dobivenim preporukama nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere u cilju poboljšanja sustava sigurnosti hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te o istome obavještavaju EK.

Također, RH izvozi svoje proizvode i u treće zemlje te u skladu s tim nadležna tijela RH su povremeno predmet kontrola koje treće zemlje provode u RH u svrhu provjeravanja sukladnosti sustava službenih kontrola u RH s zahtjevima zemlje uvoznice.

3.4 Sustav kontrola i koordinacija aktivnosti

3.4.1 Metode i tehnike službenih kontrola za hranu, hranu za životinje zdravlje i dobrobit životinja, sredstava za zaštitu bilja i biljnog zdravlja

Tablica 54. Prikaz metoda i tehnika službenih kontrola te kriterija za određivanje učestalosti službenih kontrola za hranu, hranu za životinje zdravlje i dobrobit životinja, sredstava za zaštitu bilja i biljnog zdravlja

NADLEŽNO TIJELO	ORGANIZACIJSKA JEDINICA/ INSPEKCIJA	METODE I TEHNIKE SLUŽBENIH KONTROLA	KRITERIJI ZA UČESTALOST SLUŽBENIH KONTROLA
DIRH	Veterinarska inspekcija	- inspekcijski nadzor (procedure, operativne upute, kontrolne liste iz sustava e-Inspektor) - uzorkovanje - monitoring	- Određeni prema Programu rada DIRH-a za tekuću godinu te godišnjoj Uputi za izradu programa rada

		- revizija - sve druge aktivnosti potrebne za utvrđivanje slučajeva neusklađenosti opisane čl. 14 Uredbe 2017/625	veterinarske inspekcije za tekuću godinu, u kojoj su opisani kriteriji za procjenu rizika i učestalost kontrola
DIRH	Granična veterinarska inspekcija	- provjera dokumentacije - provjera identiteta - fizička provjera koja može uključivati i službeno uzorkovanje pošiljaka u svrhu laboratorijskih ispitivanja	-prema posebnom provedbenom propisu o utvrđivanju pravila za ujednačenu primjenu stopa učestalosti provjera identiteta i fizičkih provjera određenih pošiljaka životinja i robe koje ulaze u Uniju - prema posebnim propisima o hrani za životinje koja podliježe pojačanom nadzoru prilikom ulaska u EU
DIRH	Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor (Služba nadzora resursa, proizvodnje i potpora u poljoprivredi i Služba nadzora hrane i vina) i poljoprivredni inspektori u Područnim uredima Zagreb, Varaždin, Osijek, Rijeka Split / Poljoprivredna inspekcija	- inspekcija (procedure, operativne upute, kontrolne liste iz sustava eInspektor) - uzorkovanje - monitoring	- sukladno godišnjem Planu rada DIRH-a i operativnim uputama poljoprivrednim inspektorima za tekuću godinu, u kojoj su opisani kriteriji za procjenu rizika i učestalost kontrola
MP	Uprava za ribarstvo/ Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu	- inspeksijski nadzor (procedure, operativne upute, kontrolne liste iz sustava e-Inspekcija, EGOP) - uzorkovanje	- sukladno godišnjem Planu rada MP i operativnim uputama ribarskim inspektorima za tekuću godinu, u kojoj su opisani kriteriji za procjenu rizika i učestalost kontrola - Inspeksijski nadzori higijene plovila – prilikom svakog inspeksijskog nadzora na iskrcaju u skladu s sljedećim kriterijima: - Inspeksijski nadzori plovila na iskrcaju –

			<p>70% na godišnjoj razini od ukupnog broja inspekcijskih nadzora na iskrcaju provodit će se na segmentima flote u visokom i vrlo visokom stupnju rizika, uz ujednačenu raspoređenost na segmente</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inspekcijski nadzori na iskrcajnim mjestima: - najmanje 40 % na godišnjoj razini od ukupnog broja inspekcijskih nadzora na iskrcaju provodit će se na iskrcajnim mjestima u visokom i vrlo visokom stupnju rizika - najmanje 10 % na godišnjoj razini od ukupnog broja inspekcijskih nadzora na iskrcaju provodit će se na iskrcajnim mjestima u srednjem i niskom stupnju rizika
DIRH	Sanitarna inspekcija	<p>1. U svrhu provjere pred uvjetnih strukturalnih zahtjeva koriste se inspekcijski pregled i kontrola higijenskih uvjeta u prostorima subjekta</p> <p>2. U svrhu provjere operativnih pred uvjetnih zahtjeva koriste se sljedeće metode i tehnike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inspekcijski pregled i ispitivanje kontrola koje su uspostavili subjekti - kontrola higijenskih uvjeta u prostorima subjekta <p>pregled dokumenata, evidencija,</p> <ul style="list-style-type: none"> - razgovori sa subjektima i njihovim djelatnicima. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzima se u obzir lista prioritarnih aktivnosti - prema godišnjem programu rada koji se temelji na: - Kategorizaciji objekata po rizičnosti, opisana u poglavlju 3.2.4., broju objekata, prethodni nalazima službenih kontrola - raspoloživim financijskim i ljudskim resursima

		<p>3. U svrhu provjere uspostavljenih procedura temeljenih na HACCP principima sustava samokontrole koriste se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inspekcijski pregled i ispitivanje kontrola koje su uspostavili subjekti - kontrola higijenskih uvjeta u prostorima subjekta - ocjena postupaka DHP i HACCP-a - pregled dokumenata, evidencija, - razgovori sa subjektima i njihovim djelatnicima, - verifikacija mjerenja i analiza koje je poduzeo subjekt uzorkovanje, analiza - revizija. <p>4. U svrhu provedbe Označavanja, navođenja prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji i nove hrane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inspekcijski pregled i ispitivanje kontrola koje su uspostavili subjekti - uzorkovanje, analiza - pregled dokumenata, evidencija. 	
DIRH	Granična sanitarna inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> -dokumentacijski pregled svih pošiljaka -identifikacijski pregled pošiljke -fizički pregled pošiljke i uzorkovanje radi utvrđivanja usklađenosti sa primjenjivim europskim i nacionalnim zakonodavstvom 	<p>Uputa za rad graničnim sanitarnim inspektorima za provođenje inspekcijskog nadzora</p> <p>Uputa za rad graničnim sanitarnim inspektorima za učestalost službenih kontrola prilikom uvoza pošiljaka hrane iz trećih zemalja</p> <p>Provedbena Uredba (EU) 2019/1793</p> <p>Provedbena Uredba (EU) 2020/1158</p>

			<p>Provedbena Uredba (EU) 2021/1533</p> <p>Provedbena Odluka 2011/884/EU</p> <p>Uredba (EU) 284/2011</p>
DIRH	Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor / Fitosanitarna inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> – inspekcijski nadzor – dokumentacijski pregled – identifikacijski pregled – fizički pregled zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, koji se sastoji od vizualnog pregleda, hvatanja štetnih organizama, a može uključivati i službeno uzorkovanje u svrhu laboratorijskih ispitivanja – verifikacija kontrola koje su uspostavili subjekti i dobivenih rezultata tih kontrola – verifikacija mjerenja i drugih rezultata ispitivanja koja je poduzeo specijalizirani subjekt kao i ocjena postupaka propisanog tretiranja i označavanja – verifikacija postupaka propisanog tretiranja i označavanja – pregled dokumenata, evidencija o sljedivosti i drugih evidencija koje mogu biti relevantne za ocjenu usklađenosti s pravilima iz članka 1. stavka 2. točke g) Uredbe (EU) 2017/625 – razgovori sa specijaliziranim subjektima i njihovim osobljem, – sve druge aktivnosti potrebne za utvrđivanje neusklađenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - propisana minimalna učestalost kontrola - procjena rizika od unošenja ili širenja štetnih organizama - učestalost određena propisom, programom, planom aktivnosti ili naputcima o postupanju - nasumično na svim mjestima gdje se bilje i biljni proizvodi premještaju, uzgajaju, proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način upotrebljavaju - prema prijavi ili na temelju sumnje u neusklađenost - analiza rizika na temelju podataka o neusklađenostima evidentiranima u aplikacijama i evidencijama
HŠI		<ul style="list-style-type: none"> - vizualni pregled zdravstvenog stanja biljaka 	<ul style="list-style-type: none"> - učestalost službene kontrole određena godišnjim i

		<ul style="list-style-type: none"> - uzimanje simptomatskih uzoraka ili sakupljanje ulova iz feromonskih klopki - analiza sakupljenih uzoraka u entomološkom, fitopatološkom i molekularnom laboratoriju HŠI - analiza uzoraka u nematološkom laboratoriju CZB HAPIH - evidencija uzoraka i analiza u bazi podataka HŠI 	višegodišnjim planom aktivnosti
MP	Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište/ Kontrolna tijela u ekološkoj proizvodnji	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacijski pregled - pregled ekološke proizvodnje i proizvoda - uzorkovanje 	- sukladno planu kontrola svakog kontrolnog tijela obavezna je fizička kontrola jednom godišnje, a dodatne kontrole i uzorkovanje se provode prema procjeni rizika subjekta i u slučaju nepravilnosti
MP	USKH/ ovlaštena delegirana tijela za potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacijski pregled (D) - uzorkovanje (L) - inspekcija (T) 	- sukladno Planu kontrole u skladu s procjenom rizika svake faze proizvodnje (ovisno o veličini i vrsti objekta, količini proizvodnje i drugim faktorima koji imaju značaj za kritičnost određene faze)
MP	USKH/ ovlaštena delegirana tijela za potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacijski pregled (D) - uzorkovanje (L) - inspekcija (T) 	- sukladno Planu kontrole u skladu s procjenom rizika svake faze proizvodnje (ovisno o veličini i vrsti objekta, količini proizvodnje i drugim faktorima koji imaju značaj za kritičnost određene faze)

„Dokumentacijski pregled na GVP” označava pregled komercijalnih isprava i, prema potrebi, isprava određenih propisima o hrani ili hrani za životinje koje prate pošiljku;

„Identifikacijski pregled na GVP” označava vizualnu inspekciju kako bi se provjerilo da se potvrde ili ostale isprave koje prate pošiljku slažu s obilježjima i sadržajem pošiljke;

„Fizički pregled na GVP” označava provjeru same hrane ili hrane za životinje, što može uključivati provjere na prijevoznom sredstvu, provjeru ambalaže, označavanja i temperature, uzimanje uzoraka za analizu i laboratorijsko testiranje i ostale provjere potrebne da se provjeri poštivanje propisa o hrani ili hrani za životinje.

Službene kontrole sanitarne inspekcije

Službene kontrole koje provodi sanitarna inspekcija sastoje se od različitih segmenata koji čine elemente službene kontrole kako slijedi:

1. Pred uvjetni strukturalni zahtjevi: izgled, raspored, opremljenost i veličina prostora i prostorija, okoliš, oprema, održavanje
2. Operativni pred uvjetni zahtjevi: čišćenje i dezinfekcija, čuvanje i rukovanje hranom, zdravlje i osobna higijena, sirovine, zaštita od kontaminacije
3. Procedure temeljene na HACCP principima: analiza opasnosti, utvrđivanje KKT-a, kritične granice, praćenje, korektivne mjere, validacija i dokumentacija
4. Sustav samokontrole: trening osoblja, planovi i program čišćenja, održavanje hladnog lance, sljedivost, procedure opoziva i povlačenja, kontrola štetnika, planovi mikrobiološke kontrole, planovi kontrole sirovina i gotovih proizvoda.
5. Označavanje, prehrambene i zdravstvene tvrdnje, nova hrana i predmeti u neposrednom dodiru s hranom – udovoljavanje kad je prikladno posebnim propisima.

Obzirom na svrhu nadzori mogu biti: planirani, u svrhu kontrole provedbe mjera i različiti oblici ad-hoc nadzora. Obzirom na obujam mogu biti cjeloviti ili ciljani. Ukoliko su nadzorom obuhvaćeni svi gore primjenjivi elementi službene kontrole smatrati će se da je proveden cjeloviti nadzor, u suprotnom se radi o ciljanom nadzoru. U skladu s tim razlikujemo slijedeće oblike službenih kontrola:

- Planirane službene kontrole
 1. Cjeloviti nadzor - obuhvaća uključivanje svih elemenata službene kontrole i obvezan je za objekte niskog rizika u provedbi planiranih i ad-hoc službenih kontrola
 2. Ciljani nadzor - nadzor u skladu s jasno definiranim ciljem, odnosno definiranim elementima koji su predmete službene kontrole
 3. Uzorkovanje i monitoring - provode se u skladu s prethodno utvrđenim planovima uzrokovanja.
- Službene kontrole u svrhu provedbe i/ili kontrole izvršenja mjera
 4. Nadzor u smislu kontrole izvršenja rješenja - kontrola da li je SPH izvršio naređene mjere (oblik ciljanog nadzora)
 5. Nadzori temeljem nesukladnih rezultata analiza
 6. RASFF notifikacije – hitne mjere, obavijesti za informaciju i AAC obavijesti
- AD-HOC koje mogu biti ciljane ili cjelovite
 7. Nadzor temeljem prijave
 8. Trovanje
 9. Koordinirane akcije.

Godišnjim Programom rada definiraju se vrste objekata, opseg i ciljevi inspeksijskih nadzora. Na temelju toga programa razrađuju se operativni planovi rada po područnim uredima te

svakom pojedinom inspektoru i određuju se koji objekti su predmet nadzora. U provedbi redovitih planiranih aktivnosti ne određuju se prioritete aktivnosti, osim ako nisu planom posebno definirane, već se plan provodi razmjerno za sve vrste objekata. Pri takvom planiranju i odabiru objekata primjenjuje se sljedeća minimalna učestalost:

1. Objekti visokog rizika – jednom u dvije godine, i obavezno barem jedan cjeloviti jednom u pet godina
2. Objekti srednjeg rizika – jednom u tri godine, i obavezno jedan ciljani jednom u pet godina
3. Objekti niskog rizika – jednom u pet godina
4. Objekti koji nisu kategorizirani, nemaj definiranu učestalost već se odabiru nasumično ili u skladu s ad-hoc postavljenim kriterijima.

Sve gore navedeni oblici službenih kontrola (od A do C) uzimaju se u obzir pri određivanju učestalosti nadzor nad pojedinim objektom.

Osim redovnih planiranih nadzora (iz točke A) sanitarna inspekcija provodi i druge oblike službenih kontrola (iz točke B i C) i pri tome primjenjuje sljedeće kriterije za određivanje **PRIORITETNIH AKTIVNOSTI**:

1. Trovanja
2. RASSF – Hitne obavijesti
3. Službena kontrola temeljem nesukladnih laboratorijskih analiza
4. Koordinirane akcije i programi EU
5. RASFF obavijesti za informaciju i AAC - obavijesti
6. Prijave
7. Kontrola izvršenja rješenja i objekti za koje postoji opravdana sumanja da i nakon izvršenja rješenja mogu predstavljati rizik
8. Objekti srednjeg i visokog rizika u kojima više od 7 godina nije provedena ciljane službena kontrola preduvjetnih programa i primjene HACCP načela, a nisu obuhvaćeni redovnim programom rada
9. Uzorkovanje
10. Redovite planirane službene kontrole
11. Ostalo.

Detaljne upute za određivanje prioriteta i učestalosti službenih kontrola opisane su u Uputi za organizaciju i provedbu službenih kontrola u skladu s Uredbom 2017/625 i propisima o higijeni hrane iz djelokruga sanitarne inspekcije.

Za provedbu službenih kontrola mješovite hrane i hrane ne životinjskog podrijetla pri ulasku u Uniju i RH nadležna je Služba granične sanitarne inspekcije ustrojena pri DIRH-u unutar Sektora sanitarne inspekcije. Postupke službenih kontrola robe koja se uvozi u Uniju, a sukladno djelokrugu iz članka 6. stavak 6. Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18, 117/21) provode viši granični sanitarni inspektori i granični sanitarni inspektori.

Kontrole se provode na odgovarajućim mjestima, a koja mogu biti: granični prijelazi, na mjestu puštanja u slobodni promet, u carinskim skladištima ili prostorima ovlaštenih primatelja, u objektima uvoznika i slobodnim zonama.

Uz provođenje službenih kontrola pri uvozu, granični sanitarni inspektori sudjeluju u radu tijela Europske komisije (Radna skupina za hranu i hranu za životinje ne životinjskog porijekla koja

je pod pojačanim nadzorom pri ulasku u Uniju) te u uspostavi i provedbi politike u dijelu svoje nadležnosti.

Službene kontrole obavljaju se prije carinjenja odnosno puštanja u slobodni promet od strane carinskih tijela.

Metode i tehnike službenih kontrola granične sanitarne inspekcije

Granična sanitarna inspekcija DIRH-a pri provedbi službenih kontrola uvoza hrane u Uniju i RH primjenjuje sve metode i tehnike službene kontrole, osim revizije.

U pogledu službenih kontrola hrane neživotinjskog porijekla i predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom, a koje se unose u Uniju, granična sanitarna inspekcija vrši dokumentacijski pregled svih pošiljaka. Identifikacijski i fizički pregledi te uzorkovanja pošiljaka vrše se sukladno propisanoj učestalosti prema internoj uputi odnosno nacionalnom planu koju je donio Glavni državni inspektor. Kriteriji za fizički pregled hrane, a koji su rezultat procjene inspektora, kada isto nije navedeno u nacionalnom kontrolnom planu, pri uvozu mogu biti višestruki:

- sumnja inspektora u zdravstvenu ispravnost postavljenu tijekom dokumentacijskog ili identifikacijskog pregleda,
- hrana koja se uvozi prvi put i za koju je vjerojatno da će se ponovno uvoziti,
- hrana koja je neprihvatljivo smještena u transportnom sredstvu ili skladištu,
- uočene nepravilnosti tijekom transportiranja ili skladištenja hrane a koje su mogle nepovoljno utjecati na ispravnost hrane (hladni lanac, vlaga, visoka temperatura i sl.)
- zaprimljene RASFF notifikacije.

Pošiljke koje direktno podliježu propisima Unije i koje pri ulasku u Uniju podliježu pojačanom nadzoru, također se podvrgavaju obaveznom dokumentacijskom pregledu na mjestu ulaska odnosno na graničnim kontrolnim postajama. Dokumentacijski pregled tih pošiljaka smatra se EU standardom te se bez provedbe istoga i njegovom zadovoljavajućem ishodu pošiljka ne može pustiti na unutrašnji teritorij Unije. Učestalost identifikacijskih i fizičkih pregleda te uzorkovanja propisana je za te kategorije roba na razini Unije. Granični sanitarni inspektori dužni su se pridržavati propisane učestalosti i rezultate provedenih službenih kontrola dužni su upisivati u informacijski sustav Komisije – IMSOC/TRACES NT.

Što se tiče službenih kontrola prilikom uvoza mješovitih proizvoda, Služba granične sanitarne inspekcije nadležna je prilikom uvoza kategorija navedenih u Prilogu Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 2021/630 o dopuni Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu određenih kategorija robe izuzetih od službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama. Te kategorije roba moraju biti popraćene Privatnom potvrdom prema predlošku iz Provedbene Uredbe Komisije (EU) br. 2020/2235, a na temelju zahtjeva iz članka 14. Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 2019/625.

Po izvršenom uzorkovanju, koje provode isključivo inspektori, uzorci se u najkraćem mogućem roku dostavljaju u ovlaštene službene ili referentne laboratorije sukladno članku 39. Zakona o službenim kontrolama.

Učestalost fizičkih pregleda pošiljaka pri ulasku u Uniju

Pošiljke hrane neživotinjskog porijekla i predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, a koje podliježu pojačanom nadzoru, podvrgavaju se identifikacijskim i fizičkim pregledima te uzorkovanju sukladno propisanoj učestalosti u propisima EU. Pošiljke koje podliježu pojačanom nadzoru pri ulasku u Uniju obuhvaćene su:

- Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 2019/1793,

- Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 2020/1158,
- Provedbenom Odlukom Komisije o izmjeni Provedbene Odluke 2011/884/EU,
- Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 2021/1533, te
- Uredbi Komisije (EU) br. 284/2011 za predmete i materijale koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Podaci o provedbi službene kontrole hrane koja je pod pojačanim nadzorom unose se, uz nacionalni informacijski sustav i GSI, i u informacijski sustav Europske komisije IMSOC odnosno TRACES NT. Sva takva hrana koja se unosi u Uniju najavljuje se minimalno 24 sata prije prispjeća pošiljke putem navedenog sustava. Ove pošiljke podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama i kontrolnim točkama određenim od strane Komisije. Granične kontrolne postaje su: Bajakovo, Stara Gradiška, Nova Sela, Luka Rijeka, Luka Ploče i Međunarodna zračna luka Zagreb. Kontrolne točke nalaze se u unutrašnjosti (Zagreb – Žitnjak, Jankomir i Zapadni kolodvor), a pošiljke se preusmjeravaju na njih zbog:

- provođenja identifikacijskih i fizičkih pregleda te uzorkovanja,
- blizine i dostupnosti službenih laboratorija,
- mjesta puštanja u slobodan promet pošiljke, i
- drugih operativnih razloga.

Učestalost fizičkih pregleda ostalih pošiljaka, koje ne podliježu pojačanom nadzoru pri ulasku u Uniju, propisana je internim uputama na nacionalnom nivou, a sukladno odredbama Uredbe Komisije (EU) br. 2017/625. Granični sanitarni inspektori imaju pravo provesti fizičke preglede i uzorkovanja i temeljem vlastite procjene rizika, prema dostavljenim podacima sa RASFF i RAPEX portala o neusklađenosti, prethodnim podacima o usklađenosti te novim znanstvenim spoznajama.

Postupci službenih kontrola ovih kategorija hrane mogu se provoditi na odgovarajućem mjestu unutar carinskog područja Unije, uključujući: točku ulaska u Uniju, graničnu kontrolnu postaju, točku puštanja u slobodni promet u Uniji, skladišta i prostore subjekta koji je odgovoran za pošiljku i odredište, a sukladno odredbama članka 44. stavak 3. Uredbe Komisije (EU) br. 2017/625.

Opseg i postupci službenih kontrola granične sanitarne inspekcije

Službene kontrole koje provodi granična sanitarna inspekcija DIRH-a pri uvozu provode se na temelju analize rizika, a u skladu sa procedurama i pozitivnim nacionalnim i europskim propisima. U svrhu određivanja stupnja rizika pri provedbi službenih kontrola u obzir se uzimaju slijedeći kriteriji:

- nacionalna i europska legislativa,
- RASFF obavijesti,
- Rezultati prethodno provedenih službenih kontrola,
- Kategorija hrane i rizik koji ista može predstavljati,
- Pojava novih proizvoda na tržištu,
- Dokumentacija i oznake na pošiljci koje mogu predstavljati sumnju u sadržaj i zdravstvenu ispravnost iste,
- Nedostatni ili neodgovarajući podaci o usklađenosti,
- Rezultati nadzora na unutarnjem tržištu.

Službena kontrola hrane neživotinjskog porijekla i predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom, a koja je pod nadležnošću granične sanitarne inspekcije obuhvaća:

- službene kontrole prema odredbama iz članka 47. stavak 1. točke (d), (e) i (f) Uredbe Komisije (EU) br. 2017/625 odnosno inspekcijski nadzor sukladno odredbama EU propisa za pojačane kontrole (tzv. " hrana pod pojačanim mjerama pri ulasku u Uniju"),
- službene kontrole prema odredbama iz članka 44. Uredbe Komisije (EU) br. 2017/625inspekcijski nadzor prema nacionalnom planu.

Model kategorizacije hrane prema stupnju rizika primjenjuje se za službene kontrole prilikom uvoza i pri izradi godišnjih planova monitoringa i uzorkovanja unutar Sektora sanitarne inspekcije.

Službene kontrole u području biljnog zdravstva

Pri službenim kontrolama u biljnom zdravstvu primjenjuje se, ovisno o potrebi i situaciji, većina metoda i tehnika službenih kontrola navedenih u članku 14. Uredbe (EU) 2017/625, a najčešće inspekcijski pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, materijala za pakiranje, opreme, prijevoznih sredstava, prostora i drugih mjesta, uključujući njihovu okolinu, pod nadzorom nadležnog tijela ili specijaliziranih subjekata.

Uz navedene, primjenjuju se i sljedeće metode i tehnike službenih kontrola:

- nadzor kontrola koje su uspostavili specijalizirani subjekti i dobivenih rezultata tih kontrola
- verifikacija mjerenja i drugih rezultata ispitivanja koja je poduzeo specijalizirani subjekt
- ocjenjivanje postupaka propisanog tretiranja i označavanja
- pregledi dokumenata, evidencija o sljedivosti i drugih evidencija koje mogu biti relevantne za ocjenu usklađenosti s pravilima iz članka 1. stavka 2. točke g) Uredbe (EU) 2017/625
- razgovori sa specijaliziranim subjektima i njihovim osobljem
- uzorkovanje
- sve druge aktivnosti potrebne za utvrđivanje slučajeva neusklađenosti.

Inspekcijski pregledi obavljaju se u najvećem broju slučajeva provjerom dokumentacije, provjerom identiteta i fizičkim pregledom zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, a po potrebi laboratorijskom analizom uzoraka. Iznimno, ako je tako propisano ili predviđeno planom nadzora, moguće je obavljanje samo pojedinih vrsta pregleda u skladu s dopuštenom smanjenom učestalošću.

Provjerom dokumentacije utvrđuje se udovoljavaju li bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti propisanim uvjetima, udovoljavaju li specijalizirani subjekti propisanim uvjetima te ispunjavaju li propisane obveze. Provjerom zdravstvenog stanja utvrđuje se na temelju cjeline ili reprezentativnog uzorka je li bilje, biljni proizvod ili drugi predmet zaražen određenim štetnim organizmima te udovoljava li posebnim fitosanitarnim zahtjevima. Provjera zdravstvenog stanja bilja obavlja se vizualnim pregledima, a po potrebi se uzimaju uzorci za laboratorijsku analizu. Službeni uzorak uzima nadležni inspektor ili druga osoba koja je za to ovlaštena. Laboratorijske analize uzoraka provode se u nacionalnim referentnim laboratorijama za biljno zdravstvo HAPIH - CZB-a i/ili HŠI-a.

U nekim se slučajevima službene kontrole provode samo fizičkom provjerom zdravstvenoga stanja (praćenje zdravstvenog stanja bilja i prisutnost organizama štetnih za bilje te nadzor organizama štetnih za bilje).

3.4.2 Posebni planovi službenih kontrola

3.4.2.1 Državni program monitoringa rezidua

U skladu s Uredbom (EU) 2017/625 i Pravilnikom o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i životinjskim proizvodima („Narodne novine“, br. 79/08 i 51/13), kojim je transponirana Direktiva Vijeća 96/23/EZ svake godine izrađuje se i provodi Državni program monitoringa rezidua (DPMR). Broj uzoraka koji se uzorkuje, tvari koja se analizira, postupak uzorkovanja (kako odabrati farmu, kako se uzorak uzorkuje i koje analize se trebaju napraviti) se obavlja u skladu s Pravilnikom o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živih životinja i životinjskih proizvoda („Narodne novine“, br. 79/08 i 51/13) i Pravilnikom o detaljnim pravilima službenog uzorkovanja u svrhu monitoringa određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 138/08 i 142/12) kojim je transponirana Odluka Komisije 98/179/EZ. Mjere koje treba poduzeti u slučaju nesukladnog nalaza propisane su Uredbom (EU) 2017/625 i Pravilnikom o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla.

3.4.2.2 Plan pretraživanja hrane životinjskog podrijetla u svrhu provedbe službenih kontrola mikrobioloških kriterija u hrani životinjskog podrijetla, kontrole aditiva u hrani životinjskog podrijetla, prisustvo neoznačenih alergena u hrani životinjskog podrijetla, najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani životinjskog podrijetla ionizirajućeg zračenja u hrani životinjskog podrijetla, prisutnost GMO-a te kontrole otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva na razini proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište RH

Gore navedeni plan obuhvaća službeno uzorkovanje hrane životinjskog podrijetla radi utvrđivanja mikrobiološkog statusa hrane, vrste i količine aditiva u hrani, prisustvo neoznačenih alergena u hrani, najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani, ionizirajućeg zračenja u hrani, prisutnost GMO-a, te zoonotskih i komenzalnih bakterija otpornih na antimikrobna sredstva, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane.

Plan sadrži kategoriju hrane koja se ispituje, parametar pretraživanja, vremenski period, broj elementarnih jedinica koji čine uzorak te i broj uzoraka koji se pretražuje.

Subjekte u poslovanju s hranom kod kojih će biti izvršeno uzorkovanje određuje DIRH. Planom su obuhvaćene sljedeće kategorije hrane životinjskog podrijetla:

- Meso, mljeveno meso, mesni pripravci, strojno otkoštено meso i mesni proizvodi
- Dimljeni mesni proizvodi i dimljeni proizvodi ribarstva
- Mlijeko i mliječni proizvodi
- Proizvodi ribarstva
- Jaja
- Gotova hrana
- Hrana životinjskog podrijetla u konzervi
- Sladoled.

Prilikom izrade Plana te odabira kriterija i kategorije hrane koja će biti predmet službenog uzorkovanja narednih godina uzet će se u obzir sljedeći podaci:

- Rezultati provedenih službenih kontrola te službenih uzorkovanja hrane životinjskog podrijetla u odobrenim objektima te registriranim objektima u prethodnoj godini
- Podaci iz sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (RASFF sustava)

- Podaci o ukupnom broju registriranih i odobrenih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla upisanih u pripadajuće upisnike
- Podaci o ukupnom broju zaklanih životinja u odobrenim klaonicama papkara i peradi u prethodnoj godini
- Podaci o broju stanovnika u RH_NUTS 3 na temelju Nacionalne klasifikacije statističkih regija 2021. (Narodne novine, br. 125/19),
- Podaci o količinama svježeg mesa papkara i peradi stavljenog na tržište Republike Hrvatske podrijetlom iz domaće proizvodnje, unosa i uvoza u Republiku Hrvatsku
- Preporuka Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, Centra za sigurnost hrane.

Cilj Plana je utvrditi:

- Mikrobiološki status određenih kategorija hrane odnosno trendove pojavnosti pojedinih mikroorganizama u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije te provjeriti jesu li postignuti ciljevi planova samokontrole uspostavljenih od strane subjekata u poslovanju s hranom u odnosu na obvezne mikrobiološke kriterije propisane Uredbom Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu sa svim njezinim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu: Uredbom Komisije (EZ) br. 2073/2005)
- Poštuju li se od strane subjekata u poslovanju s hranom odredbe zakonodavstva o najvećim dopuštenim količinama i vrstama aditiva u hrani životinjskog podrijetla
- Utvrditi da li se količine određenih kontaminanata u hrani nalaze unutar granica dopuštenih Uredbom Komisije (EU) 2023/915 sa svim njezinim izmjenama i dopunama i Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2022/932 o ujednačenom praktičnom uređenju za provedbu službenih kontrola kontaminanata u hrani, o posebnom dodatnom sadržaju višegodišnjih nacionalnih planova kontrola i o posebnom dodatnom uređenju za njihovu izradu
- Poštuju li se od strane subjekata u poslovanju s hranom odredbe zakonodavstva o hrani podvrgnutoj ionizacijskom zračenju
- Poštuju li se od strane subjekata u poslovanju s hranom odredbe zakonodavstva o GMO hrani
- Pojavnost zoonotskih i komenzalnih bakterija otpornih na antimikrobna sredstva u hrani životinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište sukladno Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/1729 od 17. studenoga 2020. o praćenju i izvješćivanju o otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva te stavljanju izvan snage Provedbene odluke 2013/652/EU
- Prikupljanje podataka za predstojeće razdoblje kako bi se omogućio sustavan monitoring te provela analiza rizika za pojedinu vrstu i kategoriju hrane te na taj način unaprijedila zaštita zdravlja ljudi i interes potrošača.

Također, jedan od ciljeva Plana je i prikupljanje podataka za predstojeće razdoblje kako bi se omogućio sustavno praćenje te provela analiza rizika za pojedinu vrstu i kategoriju hrane te na taj način unaprijedila zaštita zdravlja ljudi i interes potrošača.

UVSH je nadležna za pripremu, koordinaciju i praćenje provedbe, a DIRH za provedbu godišnjeg Plana uzorkovanja hrane životinjskog podrijetla u svrhu provedbe službenih kontrola mikrobioloških kriterija u hrani, kontrole aditiva u hrani, najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani te kontrole otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na

antimikrobna sredstva na razini primarne proizvodnje, prerade i stavljanja na tržište RH hrane životinjskog podrijetla.

Laboratorijsku analizu uzoraka obavlja Hrvatski veterinarski institut.

3.4.2.3 Plan monitoringa za hranu za životinje

Ovim Planom uzorkuje se hrana za životinje namijenjena za hranidbu životinja koje se koriste za proizvodnju hrane, sirova hrana za kućne ljubimce (tzv. BARF) te prerađena hrana za kućne ljubimce „žvakalice za kućne ljubimce“. U okviru provedbe ovoga Plana nije dopušteno uzorkovati i analizirati ostalu hranu za kućne ljubimce i/ili hranu za životinje koja se koristi za hranidbu životinja koje nisu namijenjene za proizvodnju hrane.

Cilj Plana je utvrditi odstupanja od propisanih zahtjeva za sigurnost hrane za životinje te dobiti opći uvid u primjenu propisa iz područja hrane za životinje. Ovaj Plan predviđa provedbu 1.626 analitičkih pretraga, radi utvrđivanja razine nepoželjnih i zabranjenih tvari u hrani za životinje, mikrobiološke ispravnosti hrane za životinje, mikrobiološke kvalitete hrane za životinje, određivanja sastojaka životinjskog podrijetla u hrani za životinje, utvrđivanja prisutnosti antibiotika u hrani za životinje, mikotoksina te utvrđivanja genetski modificirane hrane za životinje.

Monitoring hrane za životinje obuhvaća sljedeće faze:

- Uzorkovanje
- Zapisnik o uzorkovanju i dostava uzoraka u laboratorij
- Laboratorijska analiza uzoraka
- Postupanje po nesukladnom rezultatu analize
- Izvješćivanje o realizaciji Plana.

Uzorkovanje se provodi u objektima koji su upisani u Upisnike objekata u poslovanju s hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane za životinje, uključujući i poljoprivrednike upisane u Registar primarnih proizvođača hrane za životinje, Registar poljoprivrednika koji na gospodarstvu posjeduju sušare za sušenje krmiva umjetnim putem, Registar ovlaštenih poljoprivrednika koji na vlastitom gospodarstvu u hranidbi životinja koje služe za proizvodnju hrane koriste krmiva životinjskog podrijetla ili krmne smjese koje ih sadrže.

- A. Uzorkovanje hrane za životinje kod registriranog OPG-a/poljoprivrednika
- B. Uzorkovanje hrane za životinje u mješaonicama i tvornicama hrane za životinje
- C. Uzorkovanje hrane za životinje u skladištima krmiva
- D. Uzorkovanje hrane za životinje u pokretnim mješaonicama hrane za životinje
- E. Uzorkovanje hrane za životinje u prijevoznim sredstvima
- F. Uzorkovanje hrane za kućne ljubimce.

Mjesečni plan uzorkovanja mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- naziv i adresu objekta u kojem će se provesti uzorkovanje,
- vrstu objekta s obzirom na status objekta (odobreni/registrirani/registrirani za proizvodnju/registrirani na OPG-u/ registrirani poljoprivrednik),
- broj i vrstu uzoraka za laboratorijsko ispitivanje,
- broj i vrstu analitičke pretrage.

Pri izradi mjesečnog plana uzorkovanja, mjesto uzorkovanja (objekt) određuje se na temelju rezultata dobivenih u objektima koji su svrstani u kategoriju višeg rizika i pregledom nesukladnih rezultata dobivenih u okviru provedbe Državnog programa monitoringa rezidua.

Laboratorijsku analizu uzoraka obavlja Hrvatski veterinarski institut u Zagrebu, koji o dobivenim rezultatima pretraživanja obavještava UVSH u rokovima i na način utvrđen Ugovorom, sklopljenim između MP i Hrvatskog veterinarskog instituta.

UVSH je nadležna za pripremu, koordinaciju, provedbu i praćenje provedbe godišnjeg Plana monitoringa hrane za životinje.

3.4.2.4 Plan praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša

Temeljem odredbi PROVEDBENE UREDBE KOMISIJE (EU) 2019/627 od 15. ožujka 2019. o utvrđivanju ujednačenog praktičnog uređenja za provedbu službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi u skladu s Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbe Komisije (EZ) br. 2074/2005 u pogledu službenih kontrola MP, UVSH donosi godišnji Plan praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša (u daljnjem tekstu: Plan). Plan je izrađen u skladu s člankom 4. stavkom 1. podstavkom 5. Zakona o službenim kontrolama u svrhu:

- Provjera mikrobiološke kakvoće živih školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje
- Provjera moguće prisutnosti toksičnog planktona i potencijalno toksičnog planktona u vodama na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje te biotoksina u živim školjkašima
- Provjera moguće prisutnosti kemijskih zagađivača u živim školjkašima
- Izbjegavanje zlouporaba u odnosu na podrijetlo živih školjkaša
- Utvrđivanje naziva, broja proizvodnog područja/zone, lokacije i granica proizvodnih područja/zona
- Provjera mikrobiološke kakvoće živih školjkaša u preliminarnim proizvodnim područjima.

UVSH MP nadležna je za pripremu, koordinaciju i praćenje provedbe Plana, a DIRH je nadležan za izvedbu, provedbu i praćenje provedbe Plana. Laboratorijsku analizu uzoraka obavlja Hrvatski veterinarski institut.

3.4.2.5 Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida

Monitoring ostataka pesticida u i na hrani ima za cilj ustanoviti količinu ostataka pesticida, provjeriti odgovaraju li propisima koji određuju maksimalne razine ostataka (u daljnjem tekstu: MDK) pesticida i pridržavaju li se proizvođači načela dobre poljoprivredne prakse te na taj način štite zdravlje potrošača. Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida sukladan je važećoj pravnoj regulativi te standardima za provedbu monitoringa koji se provodi u državama EU. Program se provodi temeljem članka 6. i članka 4. stavka 2. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 80/13, 115/18 i 32/20).

Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani obuhvaća nekoliko faza: uzorkovanje i slanje uzoraka u laboratorij, obradu uzoraka, identifikaciju prisutnih aktivnih tvari i određivanje razine njihovih ostataka, poduzimanje mjera pri prekoračenju MDK, eventualnu procjenu rizika te pisanje privremenih izvješća i godišnjeg izvješća o

provedbi Nacionalnog programa praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na proizvodima biljnog podrijetla (MP, Odjel za održivu uporabu pesticida).

Institucije uključene u provedbu Programa

Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani svake godine priprema i koordinira nadležna uprava MP - Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište, Sektor fitosanitarne politike, Služba za sredstva za zaštitu bilja, Odjel za održivu uporabu pesticida.

Sukladno članku 4. stavku 3. točki 3. i članku 10. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 te člancima 7. i 11. stavku 2. alineji 7. i 11. Zakona o službenim kontrolama za uzimanje uzoraka i poduzimanje odgovarajućih mjera nadležne su poljoprivredna, veterinarska i sanitarna inspekcija DIRH-a, svaka u svom djelokrugu rada. Vezano uz rezultate analiza, HAPIH radi procjenu rizika za potrošače kod svakog prekoračenja MDK.

Na temelju informacija dostavljenih od strane DIRH-a, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „dr. Andrija Štampar“ te Hrvatskog veterinarskog instituta (HVI) i UVSH, Odjel za održivu uporabu pesticida, izrađuje godišnje izvješće o provedbi ovoga programa koje se objavljuje na web stranicama MP, a detaljno se izvještava i EFSA.

Plan provedbe Programa

Proizvodi na kojima će se izvršiti istraživanje u okviru praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani svake se godine uvrštavaju prema Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) koja je objavljena za tu tekuću godinu i naredne dvije godine vezano uz koordinirani višegodišnji program kontrole Unije, a u skladu s Uredbom (EZ) 396/2005 s ciljem osiguranja sukladnosti sa maksimalnim razinama ostataka pesticida te procjene izloženosti potrošača ostacima pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog podrijetla. Osim tih proizvoda također se biraju proizvodi s obzirom na procjenu njihove važnosti u prehrani stanovništva RH, nađene ostatke pesticida u prijašnjim programima monitoringa, proizvode koji dosad nisu bili obuhvaćeni programom te proizvode koji se zbog teže dostupnosti na tržištu nisu uzorkovali u planiranom broju u prethodnim godinama.

Uzimanje uzoraka obavlja sanitarna, poljoprivredna i veterinarska inspekcija, a laboratorijske analize proizvoda na ostatke pesticida provode Nastavni zavod za javno zdravstvo „dr. Andrija Štampar“ i Hrvatski veterinarski institut. Provedba programa odvija se u 5 gradova i 5 područnih ureda RH i traje do sredine mjeseca prosinca tekuće godine.

3.4.2.6 Godišnji planovi monitoringa/uzorkovanja hrane i namjernog uvođenja u okoliš GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje iz područja nadležnosti poljoprivredne inspekcije

Temeljem članka 78. Zakona o Državnim inspektoratu donosi se godišnji program rada DIRH-a koji sadržava i planove monitoringa/uzorkovanja hrane i monitoringa/uzorkovanja vezanog za namjerno uvođenja u okoliš GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje iz područja nadležnosti poljoprivredne inspekcije s ciljem osiguranja sukladnosti s propisanim maksimalno dopuštenim količinama.

Poljoprivredna inspekcija u sklopu godišnjeg programa rada donosi slijedeće planove monitoringa iz područja sigurnosti hrane te iz područja namjernog uvođenja u okoliš GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje:

- Planovi monitoringa hrane u svrhu ispitivanja kontaminanata

- Planovi monitoringa poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala i poljoprivrednih kultura na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi utvrđivanja prisutnosti GMO-a.

Planovi monitoringa sadržavaju kategoriju poljoprivrednog sjemena, poljoprivrednih kultura i hrane koja se ispituje, parametar pretraživanja, vremenski period, broj uzoraka, metodu uzorkovanja, količinu uzorka, mjesto uzorkovanje (subjekt kod kojih će se provoditi službeno uzorkovanje) te službeni laboratorij koji provodi analize službenih uzoraka.

Planovi monitoringa hrane u svrhu ispitivanja kontaminanata provode se sukladno s propisanim kriterijima iz Uredbe EZ. 1881/2006, slijedom čega se provode ispitivanja hrane na prisutnost mikotoksina i nitrata.

Planovi monitoringa sjemena poljoprivrednog bilja i poljoprivrednih kultura na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi utvrđivanja prisutnosti GMO-a provode se sukladno s odredbama zakona kojima je uređeno područje poljoprivrednog sjemena, sadnog materijala i zakona kojim je uređeno područje GMO-a.

3.4.2.7 Godišnji planovi monitoringa/uzorkovanja hrane, te predmeta i materijala u kontaktu s hranom od strane sanitarne inspekcije

Temeljem članka 78. Zakona o Državnim inspektoratu donosi se godišnji program rada DIRH-a koji sadržava i planove monitoringa hrane i predmeta i materijala koji dolaze u kontakt s hranom, koji se izrađuju temeljem procjene rizika, smjernica za provedbu službenih kontrola od strane nadležnog tijela za određeno područje politike sigurnosti te zakonskih odredbi za praćenje određenih parametara s ciljem osiguranja sukladnosti s propisanim maksimalno dopuštenim količinama, i na temelju prijašnjih rezultata analiza službenih uzorkovanja.

Sanitarna inspekcija u sklopu godišnjeg programa rada donosi slijedeće planove monitoringa iz područja sigurnosti hrane i predmeta i materijala u kontaktu s hranom:

- Plan monitoringa hrane na mikrobiološke parametre
- Plan monitoringa hrane u svrhu ispitivanja kemijskih parametara i ispitivanja prisutnosti GMO-a
- Plan monitoringa predmeta i materijala u kontaktu s hranom (FCM)
- Plan monitoringa predmeta opće uporabe koji se uvoze u Republiku Hrvatsku (u dijelu FCM – a),
- Uputa graničnim sanitarnim inspektorima za učestalost službenih kontrola prilikom uvoza pošiljaka hrane iz trećih zemalja (sastavni dio je Tablica učestalosti kao plan monitoringa).

Planovi monitoringa sadržavaju kategoriju hrane (proizvoda) koja/i se ispituje, parametar pretraživanja, vremenski period, broj uzoraka te po potrebi broj elementarnih jedinica koji čine uzorak, metodu uzorkovanja, količinu uzorka, mjesto uzorkovanje (vrsta subjekta u poslovanju s hranom kod kojih će se provoditi službeno uzorkovanje) te službeni laboratorij koji provodi uzorkovanje.

Planom monitoringa mikrobioloških parametara kontrolira se prisutnost patogenih mikroorganizama u gotovoj hrani, sukladnost s propisanim kriterijima sigurnosti hrane iz Uredbe 2073/2005 te se osigurava provedba ispitivanja ciljanih mikrobioloških parametara u svrhu praćenja zoonoza sukladno Pravilniku o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza („Narodne novine“, br. 42/13).

Planom monitoringa hrane na kemijske parametre provodi kontrola sukladnosti s propisanim kriterijima koji regulira područje kontaminanata sukladno Uredbi EZ. 1881/2006,

prehrambenih aditiva sukladno Uredbi EZ br. 1333/2008, prehrambenih aroma sukladno Uredbi EZ br. 1334/2008, hrane podvrgnute ionizirajućem zračenju sukladno Pravilniku o hrani podvrgnutoj ionizirajućem zračenju („Narodne novine“, br. 38/08), dodataka prehrani i tvari koje se mogu dodavati hrani sukladno posebnim propisima te GMO-a sukladno posebnim propisima, slijedom čega se provode ispitivanje hrane na sljedeće parametre:

- Kontaminanti (npr. akrilamid, mikotoksini, PAH-ovi, metali, 3-MPCD i glicidil esteri masnih kiselina, nitrati, eruka kiseline, tropanski alkaloidi, ergot alkaloidi, biljni toksini)
- Prehrambeni aditivi (bojila, sladila, konzervansi, ostali prehrambeni aditivi)
- Identifikacija ozračene hrane i određivanje apsorbiranog ionizirajućeg zračenja
- Ispitivanje nutrijenata (vitamini, minerali, biološki aktivne tvari) i zabranjenih tvari u hrani (dodacima prehrani) kao što su aktivne komponente lijekova
- Ispitivanje prisutnosti GMO-a u hrani.

Sve podatke o provedenim monitorinzima odnosno službenim uzorcima sanitarna inspekcija vodi u aplikacijama SISSI i LIMS koje su posebno prilagođene za prikupljanje svih podataka potrebnih za izvještavanje EFSA-e. Priprema podataka sanitarne inspekcije i izvještavanje EFSA-e o zoonozama sanitarna inspekcija provodi samostalno, a podatke za područje kontaminanata i prehrambenih aditiva sanitarna inspekcija priprema i dostavlja HAPIH-u koji iste obrađuje i prijavljuje EFSA-i.

Planom monitoringa materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom kontrolira se sukladnost s propisanim kriterijima za materijale i predmete namijenjenim neposrednom dodiru s hranom, te sukladno preporukama EK o za provedbu programa kontrole s ciljem utvrđivanja raširenosti određenih tvari koje migriraju u hranu iz materijala i predmeta koji dolaze u dodir s hranom.

3.4.2.8 Godišnji plan praćenja pošiljaka iz uvoza granične veterinarske inspekcije

Obveza izrade Godišnjeg plana praćenja pošiljaka iz uvoza propisana je odredbama Priloga II. Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2019/2130 od 25. studenoga 2019. o utvrđivanju detaljnih pravila o postupcima koje je potrebno provesti tijekom i nakon provjera dokumentacije, provjera identiteta i fizičkih provjera životinja i robe koji podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama.

Godišnji plan praćenja pošiljaka iz uvoza izrađuje DIRH, na temelju članka 49. stavka 1. točke (i.) Zakona o službenim kontrolama, u svrhu praćenja sukladnosti pošiljaka hrane i hrane za životinje koje se iz trećih zemalja unose na područje Unije s EU zakonodavstvom, osobito u odnosu na mikrobiološke standarde i prisutnost nedopuštenih tvari u hrani.

Godišnjim planom praćenja pošiljaka iz uvoza za 2022. godinu određene su svaku graničnu kontrolnu postaju u Republici Hrvatskoj:

- a) kategorije hrane i hrane za životinje iz članka 47. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2017/625, uključujući i hrane za životinje neživotinjskog podrijetla za koje je potrebno uzeti službene uzorke
- b) vrste mikroorganizama, metabolita odnosno toksina na koje je potrebno obaviti laboratorijske analize.

Godišnji plan plana praćenja pošiljaka iz uvoza izrađuje se na temelju procjene rizika, pri čemu su korišteni sljedeći parametri:

- a) broj pošiljaka hrane i hrane za životinje koje se iz trećih zemalja unose u Uniju preko odnosne granične kontrolne postaje,
- b) vrsta pošiljaka hrane/hrane za životinje,

- c) broj i vrsta utvrđenih eventualnih nesukladnosti pošiljaka u prethodnom razdoblju,
- d) zemlja podrijetla hrane/hrane za životinje,
- e) nesukladnosti utvrđene laboratorijskim analizama u prethodnoj godini, te
- f) zaprimljene obavijesti kroz EU RASFF sustav o utvrđenim nesukladnostima na graničnim veterinarskim postajama u drugim državama članicama.

3.4.2.9 Planovi službenih kontrola u biljnom zdravstvu

Plan praćenja drvenog materijala za pakiranje (DMP-a)

Člancima 43. i 96. Uredbe (EU) 2016/2031 utvrđeni su posebni uvjeti uvoza za unošenje DMP-a na područje EU. Člankom 77. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) 2017/625 EK je ovlaštena za utvrđivanje pravila za provedbu posebnih službenih kontrola radi provjere usklađenosti DMP-a s tim uvjetima, a na mjestima iz članka 44. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/625, te za utvrđivanje mjera u slučajevima neusklađenosti.

Kako bi se otkrile pošiljke u kojima je prisutan DMP koji može predstavljati najveći fitosanitarni rizik za područje EU-a i koji bi stoga trebao podlijegati posebnim službenim kontrolama, potrebno je na temelju ocjene rizika uspostaviti plan praćenja.

Na temelju plana praćenja DMP-a provodi se odabir pošiljaka DMP-a na određenim mjestima nadzora te nadležno tijelo koje će u tom slučaju provesti posebne službene kontrole.

Plan praćenja DMP-a izrađuje fitosanitarna inspekcija sukladno članku 2. Delegirane uredbe (EU) 2019/2125, a na temelju analize rizika, uzimajući u obzir barem sljedeće elemente rizika:

1. broj i rezultat posebnih službenih kontrola DMP-a koje su prethodnih godina provela nadležna tijela na temelju informacija iz sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole (IMSOC);
2. dosadašnju usklađenost treće zemlje, izvoznika ili gospodarskog subjekta odgovornog za pošiljke s Uredbom (EU) 2016/2031, a posebno člankom 43. stavkom 1. i člankom 96. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) te Uredbe;
3. informacije carinskih tijela i iz drugih izvora, ako su dostupne, o broju pošiljaka koje ulaze u EU, a sadržavaju DMP, te o zemlji podrijetla pošiljke.

Plan kontrola nakon uvoza (*post-import*)

Fitosanitarna inspekcija u obvezi je obavljati fizičke provjere bilja za sadnju koje je u EU uneseno u stanju mirovanja, isključujući sjeme, a uključujući gomolje, lukovice i podanke (rizome). Te se provjere obavljaju tijekom prve sezone rasta nakon uvoza, na određenom bilju utvrđenom na temelju plana kontrola sukladno članku 1. stavku 5. Provedbene uredbe (EU) 2019/66.

Učestalost kontrola nakon uvoza određuje se planom kontrola koji se donosi na temelju analize rizika, pri čemu se uzimaju u obzir najmanje sljedeći kriteriji i informacije:

1. podaci o pronađenim karantenskim štetnim organizmima EU i stupnju njihove pojave, za koje je utvrđeno da su prisutni na uvezenom bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima, o čemu države članice obavještavaju u skladu s člankom 11. točkom (c) Uredbe (EU) 2016/2031
2. pojava prioritarnog štetnog organizma u relevantnoj trećoj zemlji podrijetla, u smislu članka 6. Uredbe (EU) 2016/2031, a na temelju dostupnih stručnih i znanstvenih informacija
3. informacije stavljene na raspolaganje putem sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole (IMSOC) ili bilo kojeg drugog službenog upozorenja

4. biologija domaćina i štetnih organizama te drugi relevantni uvjeti za učinkovito otkrivanje karantenskog štetnog organizma ili štetnog organizma na koji se primjenjuju mjere donesene na temelju članka 30. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031.

Kontrole se provode u najprikladnijem trenutku s obzirom na mogućnost otkrivanja prisutnosti relevantnih štetnih organizama ili njihovih znakova ili simptoma, što je potrebno uzeti u obzir prilikom izrade plana.

Uz navedene planove službenih kontrola, moguće je prema potrebi donijeti i druge planove službenih kontrola u području biljnog zdravstva.

Plan kontrola HŠI

HŠI provodi kontrole šuma, šumskih rasadnika i šumskog reprodukcijuskog materijala na prisutnost organizama u skladu s Uredbom 2016/2031 te EPPO listama (A1 i A2). Učestalost kontrola određuje se godišnjim i višegodišnjim planovima kontrola na temelju analiza rizika za određene organizme. Kontrole se provode na području cijele RH, u optimalnom vremenu za pojavu određenih štetnika ili njihovih simptoma. Kontrole se provode vizualnim pregledima, uzimanjem uzoraka, ulovima feromonskim klopama, a uzorci se analiziraju morfološkim i molekularnim analizama u laboratorijima HŠI.

3.4.3 Koordinacija aktivnosti

3.4.3.1 Koordinacija i suradnja unutar Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane

Unutar MP, UVSH ustrojen je Odjel za izradu VNPSK-a, izvješćivanje i ovlašćivanje u području veterinarstva i sigurnosti hrane. Djelokrug rada navedenog Odjela, između ostalog, uključuje izradu VNPSK-a, koordinacije i komunikacije u svrhu izrade godišnjeg izvješća o provedbi službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u suradnji s nadležnim tijelima za njihovu provedbu, a naročito u odnosu na službene kontrole između pojedinih tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela RH uključenih u sustav sigurnosti i kvalitete hrane, zdravlja i dobrobiti životinja, te zdravlja bilja.

3.4.3.2 Koordinacija i suradnja u području službenih kontrola ZOI, ZOZP i ZTS i oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete

Koordinacija i suradnja između MP odnosno Sektora za kvalitetu hrane Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, ovlaštenih delegiranih tijela za potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS i potvrđivanje sukladnosti sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete te Poljoprivrednom inspekcijom DIRH-a provodi se održavanjem koordinacijskih sastanaka, a broj i učestalost ovisi o problematici. Komunikacija se također redovito odvija putem e-mail-a, telefonski i pismenim putem.

3.4.3.3 Koordinacija i suradnja u području službenih kontrola ekološke proizvodnje

Koordinacija i suradnja između MP odnosno Službe za ekološku proizvodnju Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište, ovlaštenih kontrolnih tijela za potvrđivanje sukladnosti s odredbama Uredbe (EU) 2018/848, poljoprivrednom inspekcijom DIRH-a, Carinskom upravom i HAA provodi se temeljem propisanih procedura i rokova za razmjenu informacija u skladu s Pravilnikom o kontrolnom sustavu ekološke poljoprivrede („Narodne Novine“, br. 11/20). Dodatno, u slučaju potrebe organiziraju se koordinacijski sastanci, a broj i učestalost ovisi o problematici. Komunikacija se također redovito odvija putem e-mail-a, telefonski i pismenim putem.

3.4.3.4 Koordinacija i suradnja između Sektora fitosanitarne politike Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište MP i Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor DIRH-a

Koordinacija i suradnja između Sektora fitosanitarne politike Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište i fitosanitarne inspekcije Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor DIRH-a provodi se putem elektroničke pošte, telefonski, pisanim putem i održavanjem sastanaka. Najčešći način koordinacije i suradnje je elektroničkom poštom i pisanim putem. Fitosanitarna inspekcija Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor DIRH-a se ažurno i kontinuirano elektroničkom poštom izvještava o novim propisima i drugim značajnim aktivnostima koje su neophodne za obavljanje njihovih poslova.

Navedene institucije sudjeluju u provedbi Programa nadzora štetnih organizama bilja (u daljnjem tekstu: Program). Program je službeni postupak sustavnog prikupljanja i čuvanja podataka o prisutnosti štetnih organizama na teritoriju RH, koji uključuje inspekcijske preglede, praćenje zdravstvenog stanja bilja i sustavno istraživanje u zaraženim, ugroženim i nezaraženim područjima.

Praćenje provedbe Programa provodi Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište MP. U provedbi Programa na terenu sudjeluju sljedeći provoditelji: stručnjaci HAPIH - CZB-a i HŠI-a te fitosanitarni inspektori DIRH-a, Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor. Program se sastoji od vizualnih pregleda, prikupljanja uzoraka i laboratorijskih analiza. Po završetku terenskih aktivnosti i na temelju rezultata laboratorijske analize prikupljenih uzoraka provoditelji Programa, svatko u okviru svoje nadležnosti, dostavljaju HAPIH-u, CZB-u izvješće o provedbi Programa, koji ih objedinjava i dostavlja Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište MP.

Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište MP dostavlja svim provoditeljima konačno izvješće o provedbi Programa.

Prikupljeni podaci upotrebljavaju se kao službeni dokaz o prisutnosti i rasprostranjenosti ili odsutnosti određenog štetnog organizma na određenom području i temelj su za sastavljanje službenih izvješća o statusu štetnih organizama u RH. O pojavi ili širenju određenih štetnih organizama bilja te mjerama koje se poduzimaju u slučaju njihove pojave, Republika Hrvatska u propisanim rokovima ima obvezu izvješćivati Europsku komisiju i druge države članice te prema potrebi Glavnu upravu za zdravlje i sigurnost hrane.

U obavljanju službenih kontrola pri unošenju bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u RH (EU) koordinacija aktivnosti i suradnja postoji i s Carinskom upravom, graničnom policijom Ministarstva unutarnjih poslova, veterinarskom inspekcijom, sanitarnom inspekcijom te ostalim službama koje djeluju na graničnim prijelazima, u skladu sa Sporazumom o suradnji u integriranom upravljanju granicom RH. Sporazumom je uređena međusobna suradnja potpisnika na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te uzajamna pomoć u obavljanju poslova iz svojih nadležnosti vezanih uz prekogranični promet. Suradnja između navedenih službi provodi se održavanjem redovnih kvartalnih sastanaka na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini, ali i putem elektroničke pošte, telefonom i pisanim putem. O održanim sastancima vode se zapisnici, koji se dostavljaju sudionicima.

3.4.3.5 Koordinacija i suradnja granične veterinarske inspekcije i carine

U skladu s odredbama članka 75.(1.) Uredbe (EU) 2017/625 propisano je da nadležno tijelo (DIRH) pri provođenju službenih kontrola nad pošiljkama životinja i roba koje se unose u Uniju mora surađivati s ostalim službama nadležnim za kontrolu roba na graničnim prijelazima a osobito s carinskim službenicima. Isto je propisano odredbama članka 54. Zakona o službenim

kontrolama. U skladu s navedenim zahtjevom Služba granične veterinarske inspekcije, DIRH-a surađuje s carinskim službenicima pri provođenju sljedećih službenih kontrola:

1. Službenih kontrola nad proвозnim pošiljkama roba životinjskog podrijetla koje napuštaju jedinstveno unutarnje europsko tržište izvan radnog vremena odnosno GKP. Naime, kako bi se osiguralo da proвозne pošiljke roba životinjskog podrijetla mogu napustiti carinsko područje Unije izvan radnog vremena GKP, a da se pri tome ispune svi propisani zahtjevi u skladu s europskim i nacionalnim zakonodavstvom, u skladu s odredbama članka 75.(1) Uredbe (EU) 2017/625 DIRH je dogovorio s predstavnicima Carinske uprave organizaciju službenih kontrola pri provođenju službenih kontrola nad pošiljkama roba životinjskog podrijetla na izlaznim GKP.
2. Sukladno odredbama članka 55. Zakona o službenim kontrolama, carinski službenici obavljaju nadzor nad unošenjem osobnih pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla nekomercijalnog karaktera koji su dio putničke prtljage ili su poslani kao male pošiljke privatnim osobama na graničnim prijelazima na kojima se ne nalaze granične kontrolne postaje, u skladu s propisima kojima su uređeni djelokrug rada i ovlasti carinskih službenika.
3. Carinski službenici, sukladno članku 58. Zakona o službenim kontrolama imaju pravo i obvezu identificirati i oduzeti radi uništavanja osobne pošiljke koje nisu u skladu s uvjetima utvrđenim Delegiranom Uredbom Komisije (EU) 2019/2122 od 10. listopada 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu određenih kategorija životinja i robe izuzetih od službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama, posebnih kontrola osobne prtljage putnika i malih pošiljaka robe koje se šalju fizičkim osobama i nisu namijenjene stavljanju na tržište te o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 142/2011.
4. Sukladno odredbama članka 55. Zakona o službenim kontrolama carinski službenici obavljaju nadzor nad nekomercijalnim premještanjem do 5 kućnih ljubimaca iz trećih zemalja u EU/RH.
5. U skladu s odredbama članka 55. Zakona o službenim kontrolama carinskim službenicima je dodijeljena nadležnost u obavljanju službenih kontrola pri uvozu u carinsko područje EU iz trećih zemalja hrane za životinje neživotinjskog podrijetla, a koja ne predstavlja poznatu ili prijeteću opasnost.

Za sve gore navedene službene kontrole koje obavljaju carinski službenici, Služba granične veterinarske inspekcije DIRH-a izradila je upute za postupanja carinskih službenika te postoji zajednička verifikacija službenih kontrola od strane predstavnika DIRH-a i Središnjeg Ureda Carinske uprave. Osim toga predstavnici DIRH-a su aktivni članovi Međuresorne radne skupine za integrirano upravljanje granicom na čijim se sastancima zajedno s predstavnicima Carinske uprave, ali i drugih nadležnih tijela RH (MUP, MZ...) rješavaju svi problemi vezani za međunarodni promet putnika i roba podrijetlom iz trećih zemalja.

3.4.3.6 Godišnji planovi monitoringa/uzorkovanja hrane i namjernog uvođenja u okoliš GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje iz područja nadležnosti poljoprivredne inspekcije

Temeljem članka 78. Zakona o državnim inspektoratu donosi se godišnji program rada DIRH-a koji sadržava i planove monitoringa/uzorkovanja hrane i monitoringa/uzorkovanja vezanog za namjerno uvođenja u okoliš GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje iz područja nadležnosti poljoprivredne inspekcije s ciljem osiguranja sukladnosti s propisanim maksimalno dopuštenim količinama.

Poljoprivredna inspekcija u sklopu godišnjeg programa rada donosi slijedeće planove monitoringa iz područja sigurnosti hrane te iz područja namjernog uvođenja u okoliš GMO u svrhu proizvodnje hrane i hrane za životinje:

- Planovi monitoringa hrane u svrhu ispitivanja kontaminanata
- Planovi monitoringa poljoprivrednog reprodukcijaskog materijala i poljoprivrednih kultura na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi utvrđivanja prisutnosti GMO-a.

Planovi monitoringa sadržavaju kategoriju poljoprivrednog sjemena, poljoprivrednih kultura i hrane koja se ispituje, parametar pretraživanja, vremenski period, broj uzoraka, metodu uzorkovanja, količinu uzorka, mjesto uzorkovanje (subjekt kod kojih će se provoditi službeno uzorkovanje) te službeni laboratorij koji provodi analize službenih uzoraka.

Planovi monitoringa hrane u svrhu ispitivanja kontaminanata provode se sukladno s propisanim kriterijima iz Uredbe EZ. 1881/2006, slijedom čega se provode ispitivanja hrane na prisutnost mikotoksina i nitrata.

Planovi monitoringa sjemena poljoprivrednog bilja i poljoprivrednih kultura na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi utvrđivanja prisutnosti GMO-a provode se sukladno s odredbama zakona kojima je uređeno područje poljoprivrednog sjemena, sadnog materijala i zakona kojim je uređeno područje GMO-a.

3.4.3.7 Koordinacija i suradnja granične sanitarne inspekcije i carine

Koordinacija i suradnja između graničnih sanitarnih inspektora Službe granične sanitarne inspekcije provodi se: putem e-mail-a, telefonski, pismenim putem i održavanjem sastanaka kontinuirano i prema potrebi. Sve informacije od značaja za djelokrug rada, a vezano uz međunarodni promet, novoobjavljene propise, preporuke, mišljenja i posebne mjere kontinuirano se dostavljaju svim inspektorima Službe granične sanitarne inspekcije od strane voditelja Službe granične sanitarne inspekcije te nadležnih službi Središnjeg ureda DIRH-a.

Kako bi se izbjegle nedosljednosti i nepotrebno ponavljanje u provedbi službenih kontrola svrha je, omogućiti pravodobnu identifikaciju pošiljaka koje podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama i drugim kontrolnim točkama graničnih sanitarnih inspektora te osigurati učinkovitu provedbu kontrole. Stoga je, suradnja i razmjena informacija između nadležnim tijelima, carinskim tijelima i drugim relevantnim tijelima koja rade s pošiljkama koje prispijevaju iz trećih zemalja graničnih sanitarnih inspektora od iznimne je važnosti. Obveza razmjena informacija sa carinskim tijelima dana je Uredbom (EU) br. 2017/625, a radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu iste. Carinska tijela važna su u postupku provođenja službenih kontrola te ne dozvoljavaju stavljanje pošiljke u carinski postupak koji je različit od onoga koji su uspostavila nadležna tijela za provođenje službenih kontrola.

Kod hrane i predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom koja podliježe pojačanom nadzoru dopuštaju puštanje pošiljke u slobodni promet tek nakon predavanja propisno dovršenog ZZUD-a (CHEDD-a) kojim se potvrđuje da je pošiljka u skladu s primjenjivim pravilima iz članka 1. stavka 2. spomenute Uredbe. Kada se izrađuje carinska deklaracija za pošiljku koja sadržava kategorije hrane koja podliježe pojačanom nadzoru pri ulasku u Uniju, a ZZUD nije predan, carinska tijela zadržavaju pošiljku i odmah obavješćuju graničnog sanitarnog inspektora.

Kod hrane i predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom, za koje se službene kontrole provode prema nacionalnom planu, postupak je identičan. Carinska tijela ne dozvoljavaju da se pošiljka pusti u postupak carinjenja ukoliko za istu nije riješeno prethodno pitanje odnosno izdano rješenje o odobrenju uvoza graničnog sanitarnog inspektora.

Koordinacija i suradnja graničnih sanitarnih inspektora sa službenicima Carine ostvaruje se na dnevnoj bazi i od iznimne je važnosti u obavljanju i kvaliteti provedbe službenih kontrola prilikom unosa roba u Uniju i RH.

3.4.3.8 Koordinacija i suradnja fitosanitarne inspekcije s Carinskom upravom i policijskim službenicima

U skladu sa člankom 54. Zakona o službenim kontrolama, DIRH surađuje s Carinskom upravom i policijskim službenicima u provođenju službenih kontrola.

Službene kontrole koje obavljaju službenici Carinske uprave i policijski službenici propisane su člankom 55. Zakona o službenim kontrolama.

Fitosanitarna inspekcija surađuje s Carinskom upravom i policijskim službenicima u provođenju službenih kontrola kojima se verificira usklađenost s pravilima navedenima u članku 1. stavku 2. točki (g) Uredbe (EU) 2017/625, i to sljedećih pošiljaka kada ulaze u EU ili su ušle u EU i nalaze se u prometu na tržištu RH s namjerom njihova stavljanja na tržište ili su namijenjene trećoj zemlji i u provozu su preko područja RH:

- bilja, biljnih bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 44. Uredbe (EU) 2017/625 kada postoji rizik za zdravlje bilja
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 47. stavka 1. točke (c), (d), (e) i (f) Uredbe (EU) 2017/625
- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz članka 77. stavka 1. točaka (f), (h), (i) i (k) Uredbe (EU) 2017/625
- DMP-a, u skladu s člankom 43. Uredbe 2016/2031 te člankom 44. stavkom 4. točke (b) i člankom 77. stavkom 1. točke (d) Uredbe (EU) 2017/625 kad DMP prati pošiljke koje ne podliježu fitosanitarnom pregledu, a prema planu nadzora DMP-a
- proizvoda i drugih predmeta koji se unose u granično područje RH u skladu s iznimkom odobrenom na temelju posebnog propisa iz područja biljnog zdravstva kojim se uređuju ta pitanja, i to na graničnim prijelazima prema trećim zemljama na kojima ne djeluju fitosanitarni inspektori.

Službenici Carinske uprave provode daljnju istragu radi utvrđivanja stvarne lokacije pošiljke u skladu s člankom 7. stavkom 4. točkom c) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2124 u slučajevima kada pošiljka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta odobrena za daljnji prijevoz nije prispjela u objekt za daljnji prijevoz.

Službenici Carinske uprave obavljaju službene kontrole:

- bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji čine dio osobne prtljage putnika, a namijenjeni su za osobnu potrošnju ili uporabu iz članka 7. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2122 i malih pošiljaka robe koje se šalju fizičkim osobama i nisu namijenjene stavljanju na tržište iz članka 10. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2122, na svim graničnim prijelazima određenima za međunarodni promet putnika iz trećih zemalja u skladu s Uredbom o graničnim prijelazima RH, te malih pošiljaka u poštanskim uredima carinjenja
- DMP-a u skladu s člankom 43. Uredbe 2016/2031 te člankom 44. stavkom 4. točkom (b) i člankom 77. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) 2017/625 kad DMP prati pošiljke koje ne podliježu fitosanitarnom pregledu, a prema planu nadzora DMP-a, na mjestima iz članka 44. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/625
- biljem, biljnim proizvodima i drugim predmetima koje se unose u granično područje RH u skladu s iznimkom odobrenom na temelju posebnog propisa iz područja biljnog

zdravstva kojim se uređuju ta pitanja, i to na graničnim prijelazima prema trećim zemljama na kojima ne djeluju fitosanitarni inspektori.

Policijski službenici obavljaju službene kontrole robe koja čini dio osobne prtljage putnika, a namijenjena je za osobnu potrošnju ili uporabu te robe koja se unosi u granično područje RH u skladu s iznimkom odobrenom na temelju posebnog propisa iz područja biljnog zdravstva kojim se uređuju ta pitanja, i to na graničnim prijelazima prema trećim zemljama na kojima ne djeluju ni fitosanitarni inspektori ni službenici Carinske uprave.

3.4.3.9 Koordinacija i suradnja poljoprivredne inspekcije s Carinskom upravom

a) pri uvozu ekoloških proizvoda

Poljoprivredna inspekcija DIRH-a surađuje s Carinskom upravom u postupanju pri uvozu ekoloških proizvoda iz trećih zemalja, a vezano za pravila pod kojima se ekološki proizvodi, uvezeni iz treće zemlje, mogu staviti na tržište EU. Suradnja se odnosi na postupanje prilikom verifikacije ekoloških proizvoda koja su pojašnjena Uputom Carinske uprave, br. 3/2020, KLASA: 011-02/20-03/3, URBROJ 513-02-1243/1-20 -1 od 17.02.2020. godine.

Verifikaciju pošiljke ekoloških proizvoda provode carinski službenici i poljoprivredni inspektori registrirani za rad u TRACES sustavu. Carinski djelatnici provode obveznu dokumentacijsku i identifikacijsku kontrolu i podatke unose u TRACES sustav.

Podaci o fizičkoj i laboratorijskoj kontroli su u nadležnosti poljoprivredne inspekcije, sukladno Zakonu o službenim kontrolama. Zato se uspostavlja izravna komunikacija između poljoprivredne inspekcije i carinskog djelatnika na Službi za robno granične procedure na kojoj je podnesena uvozna carinska deklaracija. Carinski djelatnik će podatke o pošiljci sukladno Prilogu I Upute dostaviti kontaktnoj točki poljoprivredne inspekcije, na adresu elektroničke pošte ekocarina@dirh.hr, nadalje kontaktnoj točki Carinske uprave eko@carina.hr i Službi za ekološku proizvodnju MP eko@mps.hr te će čekati odgovor Poljoprivredne inspekcije glede fizičkih pregleda i laboratorijskih testova. Poljoprivredna inspekcija na temelju analize rizika provodi fizički pregled i uzorkovanje. Podatke o provedbi fizičkog pregleda i laboratorijskim testovima Poljoprivredna inspekcija upisuje u Potvrdu o inspekciji u sustavu TRACES, a iste koristeći prilog I Upute poljoprivredna inspekcija prosljeđuje i carinskom djelatniku i kontaktnoj točki Carinske uprave.

b) vezano za vino

Poljoprivredna inspekcija zaprima e-mailom od Carinske uprave podatke i izvješća o kretanjima vina iz Sustava kontrole kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine (EMCS sustava) te podatke o uvozu vina na područje RH.

Na temelju dostavljenih izvješća poljoprivredna inspekcija izrađuje planove za obavljanje službenih kontrola.

3.4.3.10 Koordinacija i suradnja sanitarne inspekcije između Središnjeg ureda i Područnih ureda te između MZ i sanitarne inspekcije DIRH-a

Koordinacija i suradnja službi sanitarne inspekcije Središnjeg ureda i Područnih ureda DIRH-a provodi se: održavanjem sastanaka, putem e-mail-a, telefonski i pisanim putem. U postupku izrade i donošenja godišnjih planova i programa rada ili u slučaju organizacije ad-hoc koordiniranih akcija ili potrebe za donošenjem hitnih mjera, organiziraju se tematski sastanci. Sva komunikacija i prosljeđivanje informacija odvija se po hijerarhijskoj vertikali, a povratne informacije šalju se istim putem.

Koordinacija i suradnja sanitarne inspekcije Središnjeg ureda i MZ-a provodi se putem e-mail-a, telefonski i pisanim putem, te prema potrebi održavanjem zajedničkih sastanaka. MZ koje je nadležno za određena područja politike sigurnosti hrane izrađuje smjernice za provedbu službenih kontrola, te kontinuirano izvještava sanitarnu inspekciju DIRH-a o novim zahtjevima i propisima koji se donose na razini EU, odnosno na nacionalnoj razini.

3.5 Edukacija djelatnika i uvjeti za zapošljavanje

Tablica 55. Pregled uvjeta za zapošljavanje

NADLEŽNO TIJELO	STRUČNA SPREMA	DODATNI UVJETI
<p style="text-align: center;">DIRH Veterinarska inspekcija</p>	<p>Veterinarski inspektor i viši veterinarski inspektor: osoba koja, osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja biomedicine i zdravstva, polje: veterinarska medicina</p>	<p>Veterinarski inspektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, položen državni stručni ispit iz područja biomedicina i zdravstvo, polje: veterinarska medicina - poznavanje rada na računalu - vozački ispit B kategorije <p>Viši veterinarski inspektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje četiri godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje dvije godine na najslabijim poslovima inspekcijanskog nadzora provedbe propisa iz članka 7. Zakona o Državnom inspektoratu - položen državni stručni ispit iz područja biomedicina i zdravstvo, polje: veterinarska medicina - poznavanje rada na računalu - vozački ispit B kategorije <p>Viši veterinarski inspektor – specijalist:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje šest godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najslabijim poslovima inspekcijanskog nadzora provedbe propisa iz članka 7. Zakona o Državnom inspektoratu, istaknute rezultate u području od značaja za rad veterinarske inspekcije, položen državni stručni ispit iz područja biomedicina i zdravstvo, polje: veterinarska medicina

		<ul style="list-style-type: none"> - poznavanje rada na računalu - vozački ispit B kategorije
DIRH Poljoprivredna inspekcija	<p>Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja biotehničkih znanosti, polja: poljoprivreda (agronomija), prehrambena tehnologija, biotehnologija, nutricionizam, područja prirodnih znanosti, polje: kemija, područja tehničkih znanosti, polje: kemijsko inženjerstvo, područja biomedicina i zdravstvo, polje: veterinarska medicina.</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu - Položen državni stručni ispit za poljoprivrednog inspektora - poznavanje rada na računalu - vozački ispit B kategorije <p>Posebni uvjeti:</p> <p>Poljoprivredni inspektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najmanje jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima <p>Viši poljoprivredni inspektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje dvije godine na najslabijim poslovima inspekcijanskog nadzora provedbe propisa iz djelokruga poljoprivredne inspekcije <p>Viši poljoprivredni inspektor - specijalist:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje šest godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najslabijim poslovima inspekcijanskog nadzora provedbe propisa iz djelokruga poljoprivredne inspekcije, istaknute rezultate u području od značaja za rad poljoprivredne inspekcije
DIRH Fitosanitarna inspekcija	<p>Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja biotehničkih znanosti, polja: poljoprivreda (agronomija), šumarstvo, drvna tehnologija</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - položen državni stručni ispit za fitosanitarnog inspektora ili graničnog inspektora zaštite bilja ili inspektora zaštite bilja - poznavanje rada na računalu i vozački ispit B kategorije <p>Posebni uvjeti:</p>

		<p>– najmanje jednu godinu radnog iskustva na odgovarajućim poslovima</p> <p>Viši fitosanitarni inspektor:</p> <p>– najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje dvije godine na najsloženijim poslovima inspeksijskog nadzora provedbe propisa iz djelokruga fitosanitarne inspekcije</p>
<p>DIRH Sanitarna inspekcija</p>	<p>Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja biomedicine i zdravstva, polja: medicina javno zdravstvo i zdravstvena zaštita (sanitarno inženjerstvo), farmacija (medicinska biokemija), područja biotehničke znanosti, polja: poljoprivreda (agronomija), prehrambena tehnologija, biotehnologija, nutricionizam, područja tehničkih znanosti, polja: kemijsko inženjerstvo, kemijska tehnologija, područja prirodnih znanosti, polja: biologija</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <p>– Položen državni stručni ispit – Položen vozački ispit B kategorije – Poznavanje rada na računalu</p> <p>Sanitarni inspektor</p> <p>Posebni uvjeti:</p> <p>– Najmanje jedna godina radnog iskustva u struci</p> <p>Viši sanitarni inspektor:</p> <p>- najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje dvije godine na najsloženijim poslovima inspeksijskog nadzora provedbe propisa iz djelokruga sanitarne inspekcije</p> <p>Viši sanitarni inspektor – specijalist:</p> <p>- najmanje šest godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najsloženijim poslovima inspeksijskog nadzora provedbe propisa iz djelokruga sanitarne inspekcije</p> <p>- istaknute rezultate u području od značaja za rad sanitarne inspekcije</p>
<p>MP Uprava ribarstva</p>	<p>Ribarski inspektor i viši ribarski inspektor</p> <p>Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili</p>	<p>Ribarski inspektor</p> <p>- najmanje 3 godine radnog iskustva u struci</p>

	<p>integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij morskog ribarstva, studij biologije i ekologije mora, ribarske, veterinarske, biološke, poljoprivredne ili pravne struke</p>	<ul style="list-style-type: none"> - položen državni stručni ispit za ribarskog inspektora - poznavanje engleskog jezika - osnovno znanje rada na osobnom računalu <p>Viši ribarski inspektor</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 4 godine radnog iskustva u struci - položen državni stručni ispit za ribarskog inspektora - poznavanje engleskog jezika - osnovno znanje rada na osobnom računalu
<p>Ministarstvo financija, Carinska uprava</p>	<p>Carinik I. vrste: osoba koja za prijam u državnu službu ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij prirodnih, društvenih, tehničkih, humanističkih ili biotehničkih znanosti</p> <p>Carinik II. vrste: osoba koja za prijam u državnu službu ima završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine prirodnih, društvenih, tehničkih, humanističkih ili biotehničkih znanosti</p> <p>Carinik III. vrste: osoba koja za prijam u državnu službu ima završeno srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju; gimnazija, strukovna škola, društvene, prirodne ili tehničke struke</p>	<p>Carinik I. vrste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 1 godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, - položen državni ispit II. razine, - znanje jednog stranog jezika (engleski ili njemački ili francuski ili talijanski), - znanje rada na osobnom računalu <p>Carinik II. vrste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 1 godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, - položen državni ispit II. razine, - znanje jednog stranog jezika (engleski ili njemački ili francuski ili talijanski), - znanje rada na osobnom računalu <p>Carinik III. vrste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 1 godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, - položen državni ispit I. razine, - znanje jednog stranog jezika (engleski ili njemački ili francuski ili talijanski), - znanje rada na osobnom računalu

Tablica 56. Pregled uvjeta za zapošljavanje djelatnika koji provode unutarnju reviziju pojedinog nadležnog tijela

NADLEŽNO TIJELO	STRUČNA SPREMA	DODATNI UVJETI
<p style="text-align: center;">MP Samostalna služba za unutarnju reviziju</p>	<p>Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz područja biotehničkih znanosti ili područja biomedicine i zdravstva.</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - položen državni stručni ispit <p>Posebni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima - znanje engleskog jezika - napredno znanje rada na osobnom računalu - stručno ovlaštenje za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru koje izdaje Ministarstvo financija nakon završene izobrazbe te položenog pismenog i usmenog ispita.
<p style="text-align: center;">DIRH Samostalna služba za unutarnju reviziju</p>	<p>Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij tehničke, ekonomske, pravne ili druge društvene struke, biotehničkih, društvenih znanosti ili područja biomedicine i zdravstva.</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - položen državni stručni ispit <p>Posebni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima - stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru
<p style="text-align: center;">Ministarstvo financija, Carinska uprava, Služba za unutarnju reviziju, nadzor i kontrolu</p>	<p>Viši unutarnji revizor: osoba koja za prijam u državnu službu ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij prirodnih, društvenih, tehničkih, humanističkih ili biotehničkih znanosti</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - položen državni ispit II. razine, - znanje jednog stranog jezika (engleski ili njemački ili francuski ili talijanski), - znanje rada na osobnom računalu <p>Posebni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 4 godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima - stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru

	<p>Unutarnji revizor: osoba koja za prijam u državnu službu ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomske, pravne ili tehničke struke</p>	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - položen državni ispit II. razine, - znanje jednog stranog jezika (engleski ili njemački ili francuski ili talijanski), - znanje rada na osobnom računalu <p>Posebni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 3 godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima - stručno ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru
--	---	---

3.5.1 Općenito o osposobljavanju i edukacijama

Zakonom o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15, 61/17, 70/19 i 98/19) propisana je izobrazba državnih službenika. Svi državni službenici dužni su trajno unapređivati znanja, vještine i sposobnosti potrebne za obavljanje poslova radnog mjesta te sudjelovati u organiziranim programima izobrazbe. Programi izobrazbe državnih službenika mogu biti zajednički ili posebni. Zajednički programi izobrazbe su namijenjeni svim državnim službenicima, neovisno o tijelu u kojem su zaposleni, a mogu biti opći, ako sadržaj programa izobrazbe obuhvaća više upravnih područja, i specijalistički, ako sadržaj programa izobrazbe obuhvaća samo jedno upravno područje.

Kategorije zajedničkih programa izobrazbe su:

1. Uvodni programi namijenjeni novim državnim službenicima
2. Specijalistički programi namijenjeni pojedinim grupama državnih službenika
3. Programi osobnog usavršavanja
4. Programi usavršavanja državnih službenika koji žele napredovati u višu kategoriju državnih službenika
5. Programi izobrazbe rukovodećih državnih službenika
6. Programi izobrazbe koji nisu razvrstani u navedene kategorije (ostali programi).

Posebni programi izobrazbe namijenjeni su isključivo držanim službenicima zaposlenima u istom državnom tijelu, a mogu biti opći i specijalistički, ovisno o tome obuhvaća li sadržaj jedan ili više upravnih područja.

Programi izobrazbe organiziraju Državna škola za javnu upravu i posebna ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, a posebne programe, pored navedenih institucija, mogu samostalno organizirati resorna središnja tijela državne uprave.

Sudjelovanje u programu izobrazbe smatra se dijelom obveza državnih službenika, a nadređeni državni službenici obvezni su svojim podređenima omogućiti pohađanje izobrazbe.

Radionice - „Bolji trening za sigurniju hranu“

Bolji trening za sigurniju hranu (*Better Training for Safer Food* - BTSF) je inicijativa EK čiji je cilj educirati što veći broj djelatnika uključenih u sustav službenih kontrola iz područja

zakonodavstva o hrani, hrani za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja kao zdravlju biljaka i o proizvodima za zaštitu bilja.

Djelatnici uključeni u sustav službenih kontrola redovito sudjeluju te će i dalje sudjelovati na navedenim radionicama radi proširenja znanja iz pojedinih područja. Nakon pohađanja BTSF radionica, sudionici edukacije imaju obvezu proširiti znanje stečeno na predmetnim radionicama, a u cilju povećanja broja educiranih osoba što pridonosi unapređenju kvalitete rada i općenito sustava službenih kontrola.

3.5.2 Veterinarska inspekcija i Granična veterinarska inspekcija - DIRH

Veterinarski inspektori kao državni službenici dužni su sukladno članku 92. Zakona o državnim službenicima trajno unaprjeđivati znanja, vještine i sposobnosti potrebne za obavljanje poslova svog radnog mjesta te sudjelovati u organiziranim programima izobrazbe na koje su upućeni od strane državnog tijela ili im je pohađanje pojedinih programa izobrazbe odobreno. Također, sukladno članku 5. stavku 4. Uredbe (EU) 2017/625 osoblje koje provodi službene kontrole i druge službene aktivnosti za svoje područje nadležnosti prolazi odgovarajuće osposobljavanje koje mu omogućuje stručno izvršavanje njegovih dužnosti te dosljednu provedbu službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti te prati razvoj u svojem području stručnosti i prema potrebi prolazi redovito dodatno osposobljavanje. U tu svrhu inspektorima su na raspolaganju radionice u okviru BTSF programa, ali i druge radionice odnosno edukacije iz područja veterinarstva i sigurnosti hrane koje se provode u suradnji s institucijama EU.

Osim navedenog, tijekom godine održavaju se edukacije s ciljem stručnog usavršavanja veterinarskih inspektora a provodi ih DIRH samostalno ili u suradnji s drugim institucijama (UVSH, Hrvatska gospodarska komora, Veterinarski fakultet, Hrvatski veterinarski institut).

DIRH provodi edukacije koje su namijenjene djelatnicima Središnjeg te područnih ureda u području veterinarskog javnog zdravstva, sigurnosti hrane, hrane za životinje, nusproizvoda životinjskog podrijetla kao i veterinarsko-medicinskih proizvoda.

Prema potrebi UVSH provodi edukacije veterinarskim inspektorima iz područja zaštite zdravlja životinja o bolestima životinja i preventivnim mjerama zaštite zdravlja životinja radi osiguranja proizvodnje zdravih životinja, higijenski i zdravstveno ispravnih životinjskih proizvoda kao i zaštite ljudi od zoonoza kao i edukaciju ovlaštenih osoba u korištenju baza podataka, te iz područja dobrobiti i zaštite životinja u svrhu zaštite dobrobiti životinja na farmama, tijekom prijevoza, pri klanju odnosno usmrćivanju životinja u svrhu kontrole bolesti te za osposobljavanje osoblja koje koristi životinje u znanstvene svrhe.

DIRH provodi edukacije graničnih veterinarskih inspektora prema godišnjem Planu edukacija, a najmanje jednom godišnje organiziraju se i edukacije za djelatnike Carinske uprave iz područja u kojim kontrolu pošiljka za DIRH provodi Carinska uprava - kontrola pošiljaka hrane životinjskog podrijetla u osobnoj prtljazi putnika i kontrola kućnih ljubimaca u pratnji vlasnika. Također se organiziraju treninzi za slučajeve u kojima je uz nadzor granične veterinarske inspekcije potreban i nadzor i suradnja carine kao npr. kontrola u carinskim skladištima i slobodnim zonama, a po potrebi se organiziraju i predavanja za gospodarske subjekte i otpremnike u međunarodnom prometu.

3.5.3 Poljoprivredna inspekcija - DIRH

Temeljem Godišnjeg programa rada DIRH-a donosi se plan edukacije poljoprivrednih inspektora koje organiziraju i predlažu nadležne službe Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor u Središnjem uredu. U svrhu stručnog usavršavanja inspektora, organiziraju se radionice za inspektore.

Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata propisano je da voditelji Službi poljoprivredne inspekcije u pet Područnih ureda (Zagreb, Varaždin, Osijek, Rijeka i Split), sudjeluje u provedbi edukacije poljoprivrednih inspektora iz svoga djelokruga.

Poljoprivredni inspektori sudjeluju i na radionicama u okviru BTSF-a.

Također, radi stručnog usavršavanja tijekom godine inspektori sudjeluju na radionicama, seminarima, savjetovanjima te znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu, a u sklopu međunarodnih programa pomoći za područje poljoprivrede, sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje.

Tijekom pandemije COVID-a-19, prouzročene virusom SARS-CoV-2, većina edukacija održava se on-line putem video radionica.

3.5.4 Fitosanitarne inspekcije - DIRH

Radi kvalitetne provedbe službenih kontrola kontinuirano se provodi edukacija fitosanitarnih inspektora putem domaćih i stranih radionica. Edukacije se provode na temelju Godišnjeg programa rada DIRH-a. Prioritetne teme radionica određuju se na temelju stvarnih potreba utvrđenih na terenu i potreba koje proizlaze iz novih propisa u području službenih kontrola i biljnog zdravstva. Financijska sredstva za treninge fitosanitarnih inspektora osiguravaju se u državnom proračunu ili ih financira EU.

Domaće radionice organizira središnjica fitosanitarne inspekcije u suradnji sa stručnjacima HAPIH-a – CZB i zaposlenicima Sektora fitosanitarne politike MP. Na radionicama se svim fitosanitarnim inspektorima dostavljaju edukacijski materijali. Popis svih održanih radionica, popis svih sudionika na radionicama i kopije edukacijskih materijala čuvaju se u središnjici fitosanitarne inspekcije DIRH-a.

Uz edukacije u zemlji, fitosanitarni se inspektori dodatno educiraju i u okviru DG SANTE radionica BTSF-a te radionica IPPC-a i EPPO-a. Riječ je o tematskim online edukacijama o primjeni zakonodavstva EU-a u području biljnog zdravstva i službenih kontrola, čija je svrha ujednačavanje načina obavljanja službenih kontrola u području biljnog zdravstva na razini EU.

3.5.5 Sanitarne inspekcije i granična sanitarne inspekcije - DIRH

Temeljem Godišnjeg programa rada DIRH-a donosi se plan edukacije sanitarnih inspektora i graničnih sanitarnih inspektora koje organiziraju i predlažu nadležne službe Sektora sanitarne inspekcije u Središnjem uredu.

Provode se interne edukacije ili vanjske edukacije u organizaciji drugih tijela i/ili institucija te edukacije koje organizira EK (npr. BTSF).

Edukacije se organiziraju i provode sukladno objavama novih pravnih propisa i uputa te na godišnjoj razini na osnovi rezultata verifikacije službenih internih revizija u cilju unaprjeđenja postojećeg znanja u svrhu poboljšanja kvalitete rada te zajedničkom rješavanju nedostataka unutar područja u nadležnosti sanitarne inspekcije. Krajem godine se putem upitnika sakupljaju informacije o potrebnim edukacijama.

Sredstva za treninge osiguravaju se u državnom proračunu ili kroz programe koje provodi EU. U cilju unaprjeđenja znanja inspektora sukladno razvoju novih tehnologija u cilju održivog razvoja na području službenih kontrola omogućiti će se daljnje edukacije inspektora u vidu specijalizacija i usavršavanja.

Služba za hranu i planiranje službenih kontrola organizira i provodi edukacije sanitarnih inspektora u području provedbe propisa o hrani i sigurnosti hrane, Služba granične sanitarne inspekcije provodi edukaciju graničnih sanitarnih inspektora, a Služba sanitarne inspekcije za

kemikalije, biocidne proizvode i predmete opće uporabe organizira i provodi edukacije iz područja predmeta i materijala u kontaktu s hranom.

3.5.6 Delegirana tijela iz područja veterinarstva - MP

Inicijalna kvalifikacija

Službene kontrole obavljaju ovlaštene veterinari delegiranih tijela. U skladu s odredbama članka 153. stavka 2. Zakona o veterinarstvu, za ovlaštenog veterinara može se imenovati veterinar koji ima:

- Dvije godine stručnog iskustva
- Licenciju
- Položen državni stručni ispit za ovlaštenog veterinara.

Kontinuirana edukacija

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarska praksa i veterinarska služba u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti delegirana tijela moraju osigurati kontinuiranu edukaciju ovlaštenih veterinara u poslovima koji su im povjereni (minimalno dva treninga/seminara godišnje) odnosno, moraju skupiti minimalno pet bodova godišnje edukacije direktno u svezi poslova koji su im povjereni u skladu s godišnjim planom Hrvatske veterinarske komore.

Djelatnici delegiranih tijela se kontinuirano educiraju na više načina:

Obvezna edukacija – minimalno dvije edukacije godišnje u svezi s poslovima koje obavljaju:

- U organizaciji Hrvatske veterinarske komore
- U organizaciji UVSH
- Interne edukacije koje organiziraju sama kontrolna tijela za svoje djelatnike
- Ostale edukacije koje priznaje Hrvatska veterinarska komora.

Svaka od navedenih edukacija mora biti dokumentirana i dokazi predloženi nadležnom tijelu na zahtjev.

3.5.7 Sektor za nadzor i kontrolu u ribarstvu - Uprava ribarstva, MP

Edukacije, treninzi i radionice ribarskih inspektora i ovlaštenih osoba koje sudjeluju pri obavljanju nadzora vezanih za službene kontrole, odnosno, higijenu i sigurnost hrane na registriranim ribarskim plovilima i na iskrcajnim mjestima, provodi se kontinuirano, tijekom godine, prema Planu edukacija iz Godišnjeg plana inspekcijskih nadzora u ribarstvu koji se revidira svake godine u skladu s analizom i procjenom rizika. Dodatno planiraju se i edukacije za provedbu službenih kontrola i od strane Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

3.5.8 Delegirana tijela iz područja ZOI, ZOZP, ZTS i oznake iz nacionalnog sustava kvalitete - MP

Kontrolori ovlaštenih delegiranih tijela kontinuirano se educiraju kroz internu i eksternu edukaciju, a što je ujedno i zahtjev iz norme HRN EN ISO/IEC 17065:2013. U svrhu dodatne edukacije, MP, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane po potrebi organizira dodatnu edukaciju namijenjenu ovlaštenim delegiranim tijelima. Navedene edukacije provode se na temelju stvarnih potreba utvrđenih na terenu i potreba koje proizlaze iz novih propisa.

3.5.9 Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje - MP

Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište, provodi edukaciju djelatnika ovlaštenih kontrolnih tijela za provjeru sukladnosti proizvoda s odredbama Uredbe (EU) 2018/848 uključujući ih u sudjelovanje na BTSF treninzima te nacionalnim edukacijama i raznim okruglim stolovima. U pravilu jednom godišnje Uprava organizira sastanke osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola vezano za područje ekološke proizvodnje, u koje su uključeni i predstavnici drugih nadležnih tijela u kontrolnom sustavu (Ministarstvo financija - Carinska uprava, HAA, DIRH, APPRRR), radi razmjene mišljenja i jačanje osposobljenosti i kompetencija nadležnih i kontrolnih tijela uključenih u sustav.

3.6 Dokumentirane procedure

U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2017/625 nadležna tijela provode službene kontrole u skladu s dokumentiranim postupcima.

Nadležne inspekcije službene kontrole provode u skladu sa sljedećim procedurama:

- Procedura za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje
- Procedura osiguravanja učinkovite razmjene i protoka informacija između nadležnih inspekcija u provođenju službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja.

Osim navedenih općenitih uputa i procedura svaka inspekcija službene kontrole provodi i u skladu sa specifičnim procedurama vezanim uz pojedino specifično područje.

3.6.1 Veterinarska inspekcija – DIRH

Tablica 57. Popis procedura i uputa koje koristi veterinarska inspekcija (dokumenti za koje nije dostupna hiperveza, objavljeni su na intranetu DIRH-a)

Br.	NAZIV DOKUMENTA
1.	Smjernice za uzorkovanje i mikrobiološko ispitivanje hrane u okviru službenih kontrola
2.	Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu
3.	Vodič za provođenje istraživanja o sukladnosti s kriterijima za bakteriju <i>Listeria monocytogenes</i> u gotovoj hrani do isteka roka trajanja (sukladno Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu, Narodne novine br. 74/08, 156/08, 89/10)
4.	Vodič - Zaštita svinja na farmama
5.	Autorizacija poslovanja akvakulture – Uputa o autorizaciji poslovanja akvakulture i objekata za preradu u kojima se kolju akvatične životinje u svrhu kontrole bolesti
6.	Postupanje kod registracije, prometovanja i premještanja lešina goveda
7.	Sustav kontrola po pitanju higijenske i zdravstvene ispravnosti mlijeka
8.	Uzimanje i slanje uzoraka krvi – plazme za potrebe DPMR-a
9.	Uputa za uzimanje uzoraka za potrebe državnog programa monitoringa rezidua (DPMR-a) i postupanje po nesukladnom nalazu
10.	Uputa za procjenu mesa goveda koja su serološki pozitivna na enzootsku leukozu goveda – ELG

	– Znanstveno mišljenje o postupcima s mesom goveda seropozitivnih na enzootsku leukozu goveda s vidljivim post mortem promjenama i postupcima s mesom goveda koja su seropozitivna na enzootsku leukozu goveda, ali bez vidljivih post mortem promjena
11.	Vodič za inspekciju i procjenu mesa goveda i svinja pri nalazu tuberkuloznih promjena
12.	Osposobljavanje mesa proglašenog uvjetno higijenski ispravnim za javnu potrošnju
13.	Antimikrobne tvari/antimikrobna rezistencija/ pravilna i odgovorna primjena antimikrobnih tvari
14.	Praćenje rezidua/Državni plan monitoringa rezidua (DPMR)
15.	Dodatak I.– Popis tvari koje se pretražuju u DPMR-u
16.	Dodatak II. – Kriteriji procjene rizika za odabir gospodarstva/klaonica – Kriteriji za odabir ciljanog i sumnjivog uzorka
17.	Dodatak III. – uzorkovanje – Uputa za uzorkovanje za DPMR
18.	Dodatak IV. – Zapisnik serije A i/ili B kod uzimanja uzoraka za DPMR – Uputa za uzorkovanje za DPMR
19.	Dodatak V. – Upute HVI-u kako postupati kod zaprimanja uzorka uzetog po DPMR-u
20.	Dodatak VI. – Specifičnosti uzimanja uzoraka kod pojedinih vrsta životinja/proizvoda (mlijeka, jaja i meda)
21.	Dodatak VII. – dokumentacija kod postupanja – Uputa za uzorkovanje za DPMR – Popis dokumentacije koju treba prikupiti i dostaviti kod postupanja po sumnjivom /nesukladnom nalazu nadležnom koordinatorskom i Odjelu
22.	Dodatak VIII. – Postupanje po nesukladnom/sumnjivom nalazu – Mjere (nedopušteno liječenje, neodobrene tvari, karencija, kontaminanti)
23.	Uputa za uzimanje uzoraka za potrebe DPMR i postupanje po nesukladnom nalazu (kolovoz 2014.)
24.	Uputa o provedbi Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika (Narodne novine, br. 73/09 i 44/13) i Uredbe Komisije (EZ) br.1266/2007 od 26. listopada 2007. o provedbi pravila za Direktivu Vijeća 2000/75/EZ s obzirom na kontrolu, praćenje, nadziranje i ograničenje premještanja određenih životinja prijemljivih vrsta u odnosu na bolest plavog jezika
25.	Uputa za provođenje i procjenu rezultata post mortem pregleda u svrhu utvrđivanja mogućih znakova loših uvjeta držanja s obzirom na dobrobit pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa
26.	Dobrobit životinja tijekom prijevoza – Uputa za putovanja dulja od 8 sati – Dnevnik puta
27.	Uputa o izdavanju potvrde o odobravanju vozila za duga putovanja
28.	Vodič za procjenu sposobnosti životinja za prijevoz

29.	Procjena ventilacije u prijevoznom sredstvu – Upute za procjenu sustava prozračivanja na vozilu za prijevoz životinja na dugim putovanjima
30.	Pregled prijevoznog sredstva za duga putovanja – Uputa o pregledu cestovnog prijevoznog sredstva za prijevoz životinja na dugim putovanjima
31.	Dobrobit životinja pri klanju
32.	Dobrobit svinje na farmama (upute i preporuka EU Komisije)
33.	Uputa za postupanje prilikom klanja svinja za potrošnju u vlastitom kućanstvu
34.	Izmjena operativnih uputa za provođenje službenih kontrola nad provedbom Pravilnika za sprečavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija (Narodne novine broj 85/09) u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla (klaonicama i rasjekavaonama)
35.	Praćenje rezidua – Praćenje rezidua/Državni plan monitoringa rezidua (DPMR) – Antimikrobne tvari/antimikrobna rezistencija/pravilna i odgovorna primjena antimikrobnih tvari – Vodič „Anthelmintic Resistance and the Responsible Use of Anthelmintics“
36.	Izmjene (2014) uputa za uzimanje uzoraka za potrebe Državnog programa monitoringa rezidua (DPMR) i postupanje po nesukladnom nalazu
37.	Antimikrobne tvari/antimikrobna rezistencija/ pravilna i odgovorna primjena antimikrobnih tvari
38.	Uputa za dostavljanje obavijesti osoblju granične kontrolne postaje unosa u Uniju o planiranom prispjeću pošiljaka životinja i roba na granični prijelaz
39.	Uputa za provođenje postupaka kojima se osigurava bolja identifikacija i učinkovito provođenje službenih kontrola nad pošiljkama životinja i roba, koje u skladu sa zakonodavstvom Unije podliježu službenim kontrolama na graničnim kontrolnim postajama
40.	Uputa za obavljanje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na graničnim kontrolnim postajama nad pošiljkama životinja i roba životinjskog podrijetla namijenjenim uvozu u Uniju (Objavljeno na intranetu DIRH-a)
41.	Uputa za obavljanje službenih kontrola mješovitih proizvoda kada se iz trećih zemalja unose u Uniju (Objavljeno na intranetu DIRH-a)
42.	Uputa za provođenje pojačanih službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama (Objavljeno na intranetu DIRH-a)
43.	Uputa za obavljanje službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama nad životinjama i robama životinjskog podrijetla, podrijetlom iz Unije, kada se vraćaju u Uniju nakon što im je zabranjen ulazak u treću zemlju (Objavljeno na intranetu DIRH-a)
44.	Uputa za provođenje službenog uzorkovanja pošiljka u svrhu provođenja Plana uzorkovanja i analiza pošiljka iz uvoza
45.	Uputa za osiguravanje sljedivosti privremeno uvezenih registriranih konja u Uniju
46.	Uputa za obavljanje službenih kontrola pri uvozu i stavljanje na tržište hrane za životinje neživotinjskog podrijetla koja ne predstavlja poznatu ili prijeteću opasnost
47.	Uputa za obavljanje službenih kontrola na graničnoj kontrolnoj postaji ponovnog unosa u Uniju pošiljaka životinja i roba životinjskog podrijetla koje se prevoze iz

	jednog dijela područja Unije u drugi dio područja Unije preko državnog područja treće zemlje
48.	Uputa za obavljanje službenih kontrola na graničnim kontrolnim postajama nad pošiljkama životinja i roba životinjskog podrijetla koje su namijenjene izravnom provozu preko područja Unije cestovnim putem
49.	Uputa za obavljanje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nad pošiljkama roba životinjskog podrijetla koje su namijenjene neizravnom provozu preko područja Unije,
50.	Uputa za obavljanje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nad pošiljkama životinja i roba životinjskog podrijetla u pomorskom i zračnom prometu koje nakon dolaska na graničnu kontrolnu postaju prvog prispjeca u Uniju nastavljaju putovanje u istom plovilu ili zrakoplovu ili se pretovaruju na drugo plovilo ili zrakoplov za nastavak putovanja do granične kontrolne postaje unosa u Uniju
51.	Uputa za obavljanje službenih kontrola na GKP nad pošiljkama prerađenih životinjskih bjelančevina dobivenih od preživača ili dobivenih od preživača i nepreživača namijenjenim izvozu u treće zemlje
52.	Uputa za provedbu zajedničkih verifikacija službenih kontrola koje provode predstavnici DIRH-a i Carinske uprave nad nekomercijalnim unošenjem u Europsku uniju kućnih ljubimaca i osobnih pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla iz trećih zemalja
53.	Uputa za provedbu verifikacije službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na graničnim kontrolnim postajama
54.	Uputa za provjeru zaštite dobrobiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka na izlaznim točkama Stara Gradiška, Nova Sela i Županja
55.	Uputa za osiguravanje sljedivosti privremeno uvezenih registriranih konja u Uniju
56.	Uputa za verifikaciju službenih kontrola
57.	Uputa za postupanje veterinarskim inspektorima kod nesukladnih nalaza u odnosu na ukupan broj somatskih stanica i ukupan broj mikroorganizama u sirovom mlijeku namijenjenom za javnu potrošnju
58.	Uputa za obavljanje službenih kontrola sljedivosti nusproizvoda životinjskog podrijetla u klaonicama
59.	Uputa za obavljanje službene kontrole inkubiranja termički obrađenih proizvoda
60.	Uputa za proizvodnju, stavljanje na tržište i korištenje ljekovite hrane za životinje
61.	Uputa za kontrolu postupka validacije KKT-a pasterizacije od strane subjekta u poslovanju s hranom
62.	Uputa za kontrolu i označavanje aditiva „sumporni dioksid-sulfiti“ u neprerađenim rakovima
63.	Uputa za kontrolu higijene klanja
64.	Operativne uputa za inspekciju u području sigurnosti hrane za životinje
65.	Procedura za provođenje službenih kontrola subjekata i objekata za promet i skladištenje veterinarsko-medicinskih proizvoda u maloprodaji i inspeksijskih nadzora nad sukladnošću sa zahtjevima dobre distributivne prakse
66.	Operativna uputa za kontrolu sljedivosti hrane za životinje
67.	Procedura obavljanja veterinarskih pregleda pošiljki živih životinja podrijetlom iz zemalja članica EU na izlaznoj kontrolnoj točki Europske unije - Sabirni centar Luka Rijeka d.d., Stočni terminal „Bršica“ (IKT Bršica)

68.	Uputa za prijavu na EU Login i TRACES sustav za korisnike TRACES sustava u okviru lokalnih nadležnih tijela - područnih ureda DIRH-a
69.	Uputa za prijavu na EU Login i TRACES sustav za osobe odgovorne za pošiljku
70.	Uputa za potvrđivanje uloge i korisničkih računa subjekata odgovornih za pošiljke u TRACES sustavu za granične kontrolne postaje
71.	Upute za rad u DOCOM modulu TRACES NT-a
72.	Upute za rad u EXPORT modulu TRACES NT-a za nadležna tijela
73.	Upute za rad u EXPORT modulu TRACES NT-a za gospodarske subjekte
74.	Upute za prijavu na EU Login i TRACES NT sustav za korisnike TRACES NT sustava u okviru delegiranih tijela
75.	Upute za rad u INTRA modulu TRACES NT-a za nadležna tijela
76.	Upute za rad u INTRA modulu TRACES NT-a za gospodarske subjekte
77.	UPUTA ZA PROCJENU MESA GOVEDA KOJA SU SEROLOŠKI POZITIVNA NA ENZOOTSKU LEUKOZU GOVEDA - ELG (PDF)
78.	VODIČ ZA INSPEKCIJU I PROCJENU MESA GOVEDA I SVINJA PRI NALAZU TUBERKULOZNIH PROMJENA (PDF)
79.	Veti - opis podataka o pošiljkama - korisnički priručnik namijenjen za: <ul style="list-style-type: none"> - subjekte u poslovanju s hranom - subjekte u poslovanju s hranom za životinje - osobe odgovorne za pošiljke pri unošenju iz trećih zemalja
80.	Veti - opis podataka o certificiranju i službenim kontrolama - korisnički priručnik namijenjen za: <ul style="list-style-type: none"> - ovlaštene veterinare kontrolnog tijela - veterinarske inspektore - granične veterinarske inspektore - djelatnike carinske uprave
81.	Unos mješovitih proizvoda u Uniju
82.	Upute za izradu plana puta
83.	Postupak provedbe službene kontrole u mesnicama
84.	Procedura u svrhu verifikacije službenih kontrola – verzija II
85.	Postupanje veterinarske inspekcije u odnosu na standarde višestruke sukladnosti
86.	Uputa za provedbu službene kontrole prema propisima USDA/FSIS u objektima odobrenim za izvoz u SAD
87.	Upute za provođenje službenih kontrola u objektima za bioplin
88.	Odobranje cestovnih prijevoznih sredstava za prijevoz kopitara, goveda, ovaca, koza i svinja za duga putovanja TIP 2
89.	Procedura pregleda pošiljki živih životinja -IKT Bršica – revizija V -7. travnja 2021. godine
90.	Vodič za organizaciju službenih kontrola u području zdravlja životinja UVSH je izradila vodič u skladu s člankom 7., stavkom 1., točkom 2. Zakona o službenim kontrolama u svrhu organizacije službenih kontrola u području zdravlja životinja.

91.	<p>Godišnji programi iskorjenjivanja bolesti kategorije B i/ili C koje izrađuje UVSH - objavljeni na mrežnim stranicama Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane, početkom svake kalendarske godine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuberkuloza goveda • enzootska leukoza goveda • bruceloza goveda • bruceloza ovaca i koza • bolest Aujeszkoga
92.	<p>Godišnji programi nadziranja bolesti kategorije A koje izrađuje UVSH - objavljeni na mrežnim stranicama Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane, početkom svake kalendarske godine</p> <ul style="list-style-type: none"> • afrička svinjska kuga • influenca ptica • klasična svinjska kuga (divlje svinje) • klasična svinjska kuga (domaće svinje)

3.6.2 Granična veterinarska inspekcija - DIRH

Sve dokumentirane procedure za obavljanje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti na GKP izrađene su prema tematskim područjima kojima se bavi granična veterinarska inspekcija na GKP. Dokumentirane procedure se redovito ažuriraju od strane Voditelja Službe granične veterinarske inspekcije. Dokumentirane procedure sadrži smjernice o propisanom postupanju tijekom obavljanja službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti nad pošiljkama živih životinja i roba životinjskog i neživotinjskog podrijetla na odobrenim GKP i prvenstvena im je zadaća da služe kao vodič graničnim veterinarskim inspektorima tijekom obavljanja službenih kontrola i donošenja odluke o pošiljci. Sve ažurirane dokumentirane procedure se dostavljaju graničnim veterinarskim inspektorima putem e-pošte, a dostupne su i na intranetu DIRH-a. Osim toga granična veterinarske inspekcija se pri obavljanju službenih kontrola na GKP koristi i smjernicama, napucima i uputama izrađenim od strane EK koje su dostupne na službenim mrežnim stranicama EK.

3.6.3 Poljoprivredna inspekcija - DIRH

Za nadzore sukladno Programu rada DIRH-a poljoprivredni inspektori dobivaju napatke i/ili procedure, koje im se dostavljaju putem pošte ili elektroničke pošte. Procedure se nalaze i na Intranet stranicama DIRH-a.

Tablica 58. Poljoprivredna inspekcija pri obavljanju službenih kontrola upotrebljava operativne upute (zahtjevi za provedbu ciljanih inspeksijskog nadzora, napatci, upute i sl.) i/ili procedure kako slijedi:

Br.	Sredstva za zaštitu bilja, kontaminanti, sjeme, GMO
1.	<p>Uzimanje uzoraka merkantilnog kukuruza na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi određivanja aflatoksina (B1, ukupni AFT), DON, OTA, zeralenon, fumozin, T2 I HT2 - operativna uputa</p> <p>i</p> <p>Procedura za uzimanje merkantilnog kukuruza u primarnoj proizvodnji i pripadajućim djelatnostima radi određivanja prisutnosti aflatoksina (B1, ukupni AFT), DON, OTA, ZERALENON, FUMOZIN, T2 i HT2 (<i>DIRH Intranet</i>)</p>
2.	<p>Nadzor ispravnosti sredstava za zaštitu bilja - operativna uputa</p> <p>i</p>

	Procedura provedbe inspekcijskih nadzora usklađenosti sa zahtjevima za stavljanje na tržište sredstava za zaštitu bilja (<i>DIRH Intranet</i>)
3.	Nadzor pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja kod korisnika sredstava za zaštitu bilja (proizvođača bilja), uz uzimanje uzoraka – operativna uputa i Procedura nadzora pravilne primjene pesticida (<i>DIRH Intranet</i>)
4.	Uzimanje uzoraka bilja u primarnoj proizvodnji u okviru nacionalnog praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani – operativna uputa i Procedura uzimanja uzoraka bilja na razini primarne proizvodnje u svrhu ispitivanja prisutnosti pesticida (<i>DIRH Intranet</i>)
5.	Uzimanje uzoraka salate, špinata i rikule u primarnoj proizvodnji radi određivanja nitrata – operativna uputa i Procedura uzimanja uzoraka salate, špinata i rikule na razini primarne proizvodnje radi određivanja količine nitrata u hrani (<i>DIRH Intranet</i>)
6.	Nadzor - službena kontrola kukuruza, soje i uljane repice u primarnoj proizvodnji i pripadajućim djelatnostima, uz uzimanje uzoraka radi određivanja prisutnosti GMO-a – operativna uputa i Procedura za nadzor poljoprivrednog sjemena i poljoprivrednih kultura u svrhu ispitivanja prisutnosti GMO (<i>DIRH Intranet</i>)
7.	Nadzor utvrđivanje prisutnosti GMO-a u sjemenu poljoprivrednog bilja stavljenom na tržište 2020. godine, uz uzimanje uzoraka (u veleprodaji) – operativna uputa i Procedura za nadzor poljoprivrednog sjemena i poljoprivrednih kultura u svrhu ispitivanja prisutnosti GMO
8.	Program monitoringa formulacija sredstava za zaštitu bilja - operativna uputa i Procedura provedbe inspekcijskih nadzora usklađenosti sa zahtjevima za stavljanje na tržište sredstava za zaštitu bilja (<i>DIRH Intranet</i>)
9.	Službene kontrole higijene hrane na razini primarne proizvodnje i objekata za proizvodnju klica - operativna uputa
10.	Nadzor udovoljavanja uvjetima koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju promet sredstvima za zaštitu bilja (distributeri) - operativna uputa
Br.	Ekološka proizvodnja
1.	Nadzori ekološke proizvodnje i uzimanje uzoraka - operativna uputa
2.	Nadzor rada kontrolnih tijela za kontrolu ekološke proizvodnje - operativna uputa

3.	Uzimanje uzoraka ekoloških proizvoda u maloprodaji i pri uvozu - operativna uputa
Br.	Zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalni specijalitet
1.	Nadzor zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla uz uzimanje uzoraka - operativna uputa i Procedura provođenja službenih kontrola/inspekcijskih nadzora poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sa zaštićenim ili registriranim nazivima "zaštićena oznaka izvornosti", "zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla" ili "zajamčeno tradicionalni specijalitet" (<i>DIRH Intranet</i>)
Br.	Kvaliteta hrane i označavanje
1.	Nadzori označavanja pekarskih proizvoda – operativna uputa
2.	Službene kontrole označavanja suhomesnatih proizvoda s naglaskom na pršut - operativna uputa
3.	Nadzor označavanja jaja i šunke - operativna uputa
4.	Službene kontrole kakvoće i označavanja jestivog ulja i masti s naglaskom na bučino ulje - operativna uputa
5.	Službene kontrole meda s uzorkovanjem (u maloprodaji) - operativna uputa
6.	Službene kontrole označavanja mineralnih i izvorskih voda - operativna uputa
7.	Nadzori maslinovog ulja s uzorkovanjem - operativna uputa
8.	Službene kontrole kakvoće mlijeka i mliječnih proizvoda, kravljeg, kozjeg i ovčjeg sira, uz uzimanje - operativne upute za mlijeko, mliječne proizvode, kozje i ovčje sireve, kravlje sireve)
9.	Službene kontrole pekarskih proizvoda, uz uzimanje uzoraka (udio soli propisan nacionalnim Pravilnikom o žitaricama i proizvodima od žitarica) - operativna uputa
10.	Nadzori označavanja i sljedivosti mljevenog mesa, uz uzorkovanje - operativna uputa
11.	Nadzori s uzorkovanjem proizvoda u odnosu na parametre nutritivne deklaracije - operativna uputa
12.	Službene kontrole zahtjeva za informiranje potrošača o odsutnosti ili smanjenoj prisutnosti glutena u hrani, uz uzimanje uzoraka - operativna uputa
Br.	Kvaliteta i označavanje jakih alkoholnih pića i vina
1.	Inspekcijski nadzor označavanja i kakvoće jakih alkoholnih pića, uz uzimanje uzoraka - operativna uputa
2.	Inspekcijski nadzori označavanja i kakvoće jakih alkoholnih pića sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, uz uzimanje uzoraka - operativna uputa

3.	Inspeksijski nadzori označavanja i kakvoće vina i ostalih kategorija proizvoda od vinove loze sa zaštićenom oznakom izvornosti i zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla– operativna uputa
----	---

3.6.4 Fitosanitarna inspekcija - DIRH

Radi ujednačenosti provedbe službenih kontrola, detaljnije razrade i objašnjenja procedura definiranih propisima te olakšavanja rada fitosanitarnih inspektora, a u skladu sa člankom 12. Uredbe (EU) 2017/625 prema potrebi pišu se i ažuriraju dokumentirane procedure koje sadrže upute, smjernice i preporuke za službenike koji provode službene kontrole u području biljnog zdravlja.

U središnjici fitosanitarne inspekcije vodi se i ažurira popis svih važećih uputa relevantnih za postupanje fitosanitarnih inspektora i ostalih službenika koji imaju nadležnost za obavljanje službenih kontrola.

U središnjici fitosanitarne inspekcije vodi se i popis svih važećih relevantnih propisa, uključujući nacionalne propise i propise EU-a, koji je koncipiran na praktičan i pregledan način te inspektorima omogućuje brz i lak dostup do tekstova propisa. Popis se kontinuirano ažurira, a svaka se nova verzija elektroničkom poštom odmah dostavlja svim fitosanitarnim inspektorima.

Fitosanitarnim inspektorima i drugim provoditeljima službenih kontrola omogućen je stalan pristup relevantnim računalnim bazama podataka i servisima (npr. EPPO, Europska komisija, IPPC).

Fitosanitarnim inspektorima redovito se prosljeđuju svi relevantni naputci i informacije Europske komisije.

Dio uputa namijenjenih fitosanitarnim inspektorima nalazi se na internim internetskim stranicama Državnog inspektorata.

Tablica 59. Popis naputaka i uputa fitosanitarnim inspektorima objavljenih na Intranetu DIRH-a

Br.	NAZIV DOKUMENTA
1.	Naputak o primjeni Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/638 od 23. travnja 2018. o utvrđivanju hitnih mjera za sprječavanje unošenja i Uniju štetnog organizma <i>Spodoptera frugiperda</i> (Smith) i njegova širenja unutar Unije
2.	Naputak o promjenama u sustavu biljnog zdravlja i službenih kontrola EU-a te opsegu i postupcima fitosanitarnog nadzora pri uvozu bilja
3.	Naputak o početku primjene sustava TRACES u fitosanitarnom nadzoru pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta
4.	Uputa fitosanitarnim inspektorima o primjeni čl. 39. st. 21. Zakona o službenim kontrolama

3.6.5 Hrvatski šumarski institut (HŠI)

Službene kontrole koje provodi HŠI provode se u skladu sa sljedećim regulativama: Uredba (EU) 2016/2031, delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1702, Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072, EPPO A2 lista. Službene kontrole provode se u skladu s metodologijom propisanom od EFSA za određene organizme nad kojima se rade službene kontrole. Djelatnici

HŠI imaju stalan pristup relevantnim bazama podataka (EPPO, EK, IPPC), stručnoj i znanstvenoj literaturi vezano uz organizme koji se kontroliraju. HŠI ima i digitalnu bazu podataka u koju se pohranjuju svi podaci vezani uz provedene službene kontrole (zapisnici o službenoj kontroli, upute o načinu službene kontrole, planovi kontrola, rezultati analize uzoraka) i terensku aplikaciju koja se koristi prilikom provođenja službenih kontrola. Svi su podaci dostupni u svakom trenutku svim djelatnicima koji provode službene kontrole kao i reviziji te MP.

3.6.7 Sanitarna inspekcija - DIRH

Službene kontrole koje provodi sanitarna inspekcija provode se u skladu s dokumentiranim procedurama, uputama i napucima. Središnji ured sanitarne inspekcije zadužena je za izradu uputa vezano za stručna postupanja, a iste odobrava Glavni državni inspektor. Upute, moraju najmanje sadržavati:

- Svrhu
- Područje primjene
- Zakonodavni okvir
- Uputu za postupanje
- Propisane mjere.

Procedure se izrađuju na temelju godišnjih planova izrada procedura koji se izrađuju temeljem prikupljenih informacija o potrebnim uputama ili na temelju izvješća o unutarnjoj reviziji i verifikaciji. Dodatne potrebe za uputama definiraju se na redovitim sastancima.

Voditelji službi i odjela odgovorni su osigurati distribuciju i primjenu propisanih uputa.

Sve važeće upute dostupne su svim inspektorima putem interne internetske stranice DIRH-a tzv. INTRANETA.

Tablica 60. Popis uputa koje koristi sanitarna inspekcija

Br.	NAZIV DOKUMENTA
1.	Uputa za organizaciju i provedbu službenih kontrola u skladu s Uredbom 2017/625 i propisima o higijeni hrane iz djelokruga sanitarne inspekcije
2.	Uputa za sanitarne inspektore za uzorkovanje hrane u svrhu ispitivanja ostataka pesticida na hrani neživotinjskog podrijetla
3.	Uputa sanitarnim inspektorima za službenu kontrolu sljedivosti hrane životinjskog porijekla, osim proizvoda ribarstva, u objektima pod sanitarnim nadzorom
4.	Uputa za provođenje službene kontrole – uzorkovanje hrane na utvrđivanje prisutnosti mikotoksina
5.	Uputa za službenu kontrolu aditiva
6.	Uputa za provođenje službenih kontrola nad provedbom propisa iz područja općeg označavanja s aspekta sigurnosti hrane, specifičnog označavanja i uvjeta za stavljanje na tržište dodataka prehrani, GMO i nove hrane, te navođenja prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji
7.	Uputa sanitarnim inspektorima za provedbu uzorkovanja vode za ljudsku potrošnju i postupanja u slučaju potvrđene nesukladnosti

8.	Uputa sanitarnim inspektorima za službenu kontrolu hrane i kozmetičkih proizvoda na bazi kanabisa i proizvoda dobivenih iz kanabisa
9.	Uputa graničnim sanitarnim inspektorima za učestalost službenih kontrola prilikom uvoza pošiljaka hrane iz trećih zemalja
10.	Uputa za rad graničnim sanitarnim inspektorima za provođenje inspekcijskog nadzora
11.	Uputa za obavljanje službenih kontrola mješovitih proizvoda kada se iz trećih zemalja unose u Uniju
12.	Uputa o postupanju sa pošiljkama i provedbi postupaka sanitacije na graničnim kontrolnim postajama i kontrolnim točkama
13.	Uputa za verifikaciju službenih kontrola graničnih sanitarnih inspektora
14.	Program monitoringa predmeta opće uporabe koji se uvoze u Republiku Hrvatsku za 2022. godinu (<i>ovdje primjenjivo samo u dijelu predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir sa hranom</i>)
15.	Uputa o provedbi inspekcijskog nadzora graničnih sanitarnih inspektora nad plastičnim predmetima u dodiru sa hranom koji sadrže bamboo vlakna ili druge bamboo sastojke

3.6.8. Delegirana tijela iz područja ZOI, ZOZP I ZTS

Postupak potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom delegirana tijela provode sukladno Planovima kontrole koje su ona izradila, a odobrilo ih je MP. Za svaki proizvod čiji naziv je zaštićen kao jedna od europskih oznaka kvalitete odobren je Plan kontrole tog proizvoda, a u njemu su sadržane opće odredbe vezano za provedbu kontrole kao i detaljna kontrolna lista sukladno kojoj delegirano tijelo verificira sukladnost sa svakom stavkom iz Specifikacije proizvoda. Planovi kontrole ažuriraju se u skladu sa izmjenama Specifikacija proizvoda ili po potrebi. Ažurirane verzije Planova kontrole također odobrava MP. Planove kontrole delegirana tijela izrađuju u skladu sa Uputom za izradu Planova kontrola koju je izradilo MP.

3.6.9. Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda za proizvode s oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete

Postupak potvrđivanja sukladnosti sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete delegirana tijela provode sukladno Planovima kontrole koje je izradilo MP. Za svaku vrstu proizvoda za kojeg je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete MP izrađuje Plan kontrole tog proizvoda u kojem su sadržane opće odredbe vezano za provedbu kontrole kao i detaljna kontrolna lista sukladno kojoj delegirano tijelo verificira sukladnost sa svakom stavkom iz Specifikacije proizvoda. Planovi kontrole ažuriraju se u skladu sa izmjenama Specifikacija proizvoda ili po potrebi. Planovi kontrole za proizvode s oznakom iz nacionalnog sustava kvalitete objavljeni su na mrežnim stranicama MP i javno dostupni.

4. KRIZNI PLANOVI I MEĐUSOBNA POMOĆ

4.1 Operativni krizni planovi

Tablica 61. Pregled operativnih Kriznih planova

TIJELO NADLEŽNO ZA IZRADU KRIZNOG PLANA	NAZIV	CILJ /OPIS KRIZNOG PLANA	LINK
<p>DIRH</p> <p>Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane</p> <p>Služba za organizaciju službenih kontrola i upravljanje IMSOC sustavom</p>	<p>Opći Plan upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (OPUK)</p>	<p>Za provedbu OPUK u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, države članice EU su obvezne u skladu s člankom 115. Uredbe (EU) br. 2017/625 izraditi operativne planove upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje s ciljem utvrđivanja mjera koje se moraju provesti bez odgađanja kada se utvrdi da hrana ili hrana za životinje predstavlja ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi ili životinja bilo izravno ili putem okoliša.</p> <p>Ciljevi Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none">• Prevencija, eliminacija ili smanjenje rizika za zdravlje ljudi na prihvatljivu razinu na učinkovit i brz način• Osiguranje da se krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje upravlja učinkovito i brzo kako bi se eliminirao ili smanjio rizik za zdravlje ljudi na najmanju moguću mjeru• Pružanje smjernica svim nadležnim tijelima kako bi se u slučaju krize mogle poduzeti učinkovite, brze i koordinirane aktivnosti i mjere• Pravovremeno i točno informiranje javnosti. <p>Primjena Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje putem mreže kriznih stožera na nacionalnoj i regionalnoj razini jamči prioritarno i kontinuirano upravljanje kriznim situacijama uz koordinaciju s drugim, po potrebi, aktiviranim zainteresiranim stranama.</p>	<p>Hrana i hrana za životinje</p>

		<p>Za upravljanje krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje odgovoran je Nacionalni krizni stožer (NKS).</p> <p>Regionalni krizni stožeri (RKS) odgovorni su za upravljanje krizom na regionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>Osim RKS u procesu upravljanja krizom sudjeluju, ako je potrebno, i druga tijela i institucije.</p> <p>Za osnivanje Nacionalnog kriznog stožera (NKS) i regionalnih kriznih stožera (RKS) odgovoran je DIRH.</p> <p>Unutar DIRH za osnivanje Nacionalnog kriznog stožera (NKS) odgovoran je Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane. Odluku o donošenju Plana donosi glavni državni inspektor.</p>	
<p style="text-align: center;">MP</p> <p style="text-align: center;">Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane</p> <p style="text-align: center;">Sektor za zdravlje i dobrobit životinja</p>	<p>Krizni planovi izrađeni su za sljedeće bolesti životinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zoonoze koje se prenose vektorima • afričku svinjsku kugu • transmisivne spongiformne encefalopatije • bolest plavog jezika • Newcastlesku bolest • influencu ptica • klasičnu svinjsku kugu • slinavku i šap • bolest kvrgave kože i druge bolesti • bolesti akvatičnih životinja 	<p>Izrađeni krizni planovi sadrže plan mjera koje se provode u slučaju pojave određenih bolesti u RH u skladu s člankom 25. stavkom 4. Zakona o veterinarstvu. UVSH izrađuje krizne planove koji detaljno opisuju organizaciju i način provedbe mjera zaštite zdravlja životinja od pojedinih bolesti te koordinira i nadzire njihovu provedbu.</p> <p>Sukladno članku 43. Uredbe (EU) 2016/429 Europskog Parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) države članice nakon odgovarajućeg savjetovanja sa stručnjacima i relevantnim dionicima izrađuju i ažuriraju krizne planove i, ako je to potrebno, detaljne priručnike s uputama u kojima su utvrđene mjere koje treba poduzeti u dotičnoj državi članici u slučaju pojave bolesti s popisa koja pripada kategoriji A ili emergentne bolesti, kako bi se zajamčila visoka razina svijesti o bolesti, pripravnost i mogućnost pokretanja brzog odgovora.</p> <p>Krizni planovi i detaljni priručnici s uputama obuhvaćaju barem sljedeće:</p>	<p>http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=37</p>

		<p>(a) uspostavu zapovjednog lanca u nadležnom tijelu i u drugim javnim tijelima kako bi se osigurao brz i djelotvoran postupak odlučivanja na razini države, regionalnoj i lokalnoj razini,</p> <p>(b) okvir za suradnju između nadležnog tijela i drugih uključenih javnih tijela i relevantnih dionika kako bi se osiguralo da se aktivnosti poduzimaju na dosljedan i koordiniran način,</p> <p>(c) pristup postrojenjima, laboratorijima, opremi, osoblju, sredstvima za hitne slučajeve, svim drugim primjerenim sredstvima i resursima potrebnima za brzo i učinkovito iskorjenjivanje bolesti.</p> <p>Krizni planovi moraju predvidjeti dostupnost sljedećih centara i skupina s potrebnom stručnošću za pomoć nadležnom tijelu:</p> <p>funkcionalnog centra za kontrolu bolesti, regionalnih i lokalnih centara za kontrolu bolesti (primjereno administrativnoj i geografskoj situaciji dotične države članice) i operativnih stručnih skupina.</p> <p>Krizni planovi obavezno sadrže i odredbe o hitnom cijepljenju ako je to primjereno, načela geografskog razgraničenja zona ograničenja, koordinaciju sa susjednim državama članicama i susjednim trećim zemljama i područjima.</p>	
<p>MP</p> <p>Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište</p> <p>Sektor fitosanitarne politike</p>	<p>Opći operativni plan postupanja u slučaju izvanredne pojave štetnog organizma na bilju i biljnim proizvodima</p>	<p>Sadrži plan mjera koje je potrebno poduzeti u slučaju iznenadne pojave organizma štetnog za bilje i biljne proizvode. Svrha općeg operativnog plana jest omogućiti svim provoditeljima zdravstvene zaštite bilja da organizirano i u što kraćem vremenskom roku u okviru svojih nadležnosti poduzmu odgovarajuće mjere radi sprječavanja unošenja, širenja i iskorjenjivanja štetnih organizama.</p>	<p>http://fisportal.mps.hr/hr/sve/napu tci/</p>

4.2 Organizacija suradnje i zajedničke pomoći

4.2.1 Tijelo za vezu prema članku 103. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/625 i članka 67. Zakona o službenim kontrolama

Tablica 62. Popis tijela za vezu u odnosu na područje odgovornosti

TIJELO/TIJELA ZA VEZU	PODRUČJE ODGOVORNOSTI
<p>Sukladno članku 103. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/625 svaka država članica određuje jedno ili više tijela za vezu koja djeluju kao kontaktne točke odgovorne za olakšavanje razmjene priopćenja između nadležnih tijela u skladu s člancima 104. – 107.</p> <p>U RH, a sukladno odredbama članka 67. stavaka 1, 2 i 3. Zakona o službenim kontrolama, propisana su područja tijela za vezu iz nadležnosti DIRH-a, MP i MZ.</p> <p>DIRH je sukladno članku 67. stavku 1. Zakona o službenim kontrolama, tijelo za vezu za područje hrane i sigurnosti hrane, hrane za životinje, sprječavanja rizika za zdravlja ljudi i životinja koji proizlaze iz nusproizvoda životinjskog podrijetla, dobrobiti životinja i zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje</p> <p>MP je sukladno članku 67. stavku 2. Zakona o službenim kontrolama, tijelo za vezu za područje zahtjeva u pogledu zdravlja životinja, zahtjeva za stavljanje na tržište i uporabu sredstva za zaštitu bilja i održivu upotrebu pesticida, ekološke proizvodnje i označavanja, upotrebe zaštićenih oznaka izvornosti i zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta te označavanja njima te korištenja oznaka nacionalnog sustava kvalitete i neobveznih izraza kvalitete.</p>	<p>Kad rezultati službenih kontrola hrane i hrane za životinje zahtijevaju djelovanje u više od jedne države članice, nadležna tijela odnosnih država članica pružaju jedna drugoj upravnu pomoć.</p> <p>Uloga tijela za vezu jest da pomaže i koordinira komunikaciju između nadležnih tijela, a posebno prosljeđivanje i primanje zahtjeva za pomoć.</p> <p>Svi zahtjevi za pomoć u skladu s članom 104., odnosno s člancima 105., 106. i 107. Uredbe o službenim kontrolama 2017/625 dostavljaju se putem ACN mreže (iRASFF aplikacije) drugim tijelima država članica na znanje.</p> <p>Komunikaciju putem ACN (Alert Cooperation Network) mreže obavlja DIRH, Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane.</p>

4.2.2 Suradnja u smislu Uredbe (EU) br. 2017/625 i Zakona o službenim kontrolama

Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 2017/625 i Zakona o službenim kontrolama MP obavlja poslove obavješćivanja i izvješćivanja EK i države članice EU.

Informacije se dostavljaju putem računalnog sustava ili elektroničkom poštom. U skladu sa člankom 66 stavkom 1. Zakona o službenim kontrolama, DIRH, kao jedno od tijela za provedbu službenih kontrola, surađuje s nadležnim tijelima država članica i, po potrebi, s nadležnim tijelima trećih zemalja, u smislu pružanja administrativne pomoći u skladu s člancima 104. do 107. Uredbe (EU) 2017/625.

4.2.3 Suradnja u smislu Uredbe (EU) br. 2016/2031

Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 2016/2031 i Zakona o biljnom zdravlju, Sektor fitosanitarne politike MP kao nadležno tijelo obavlja poslove obavješćivanja i izvješćivanja EK i država članica EU.

Informacije se dostavljaju putem računalnog sustava ili elektroničkom poštom.

Obavijesti o zadržavanju pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje ne udovoljavaju uvjetima propisanim Uredbom (EU) 2016/2031 i njezinim provedbenim propisima te nisu usklađene s pravilima iz članka 1. stavka 2. točke g) Uredbe (EU) 2017/625 i njezinih provedbenih propisa, uključujući i nalaze štetnih organizama u pošiljkama bilja koje se unose u RH (EU) iz trećih zemalja kao i za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta kojima se trguje na zajedničkom tržištu EU-a (premeštanje), izravno se unose u odgovarajuće komponente namjenskog računalnog sustava IMSOC (TRACES) koji je razvila i kojim upravlja EK. Navedene podatke izravno unosi fitosanitarna inspekcija DIRH-a, a uključeni su i podaci o poduzetim službenim mjerama. Pristup sustavu TRACES imaju fitosanitarni inspektori kojima su dodijeljene određene razine prava u sustavu.

Obavijesti o nalazima štetnih organizama na bilju koji prethodno nisu bili prisutni u RH ili na dijelu njezina teritorija te poduzetim službenim mjerama izravno unose službenici Sektora fitosanitarne politike u računalni sustav EUROPHYT, koji je razvila i kojim upravlja Europska komisija. Pristup sustavu EUROPHYT imaju pojedini službenici Sektora fitosanitarne politike kojima su dodijeljena određena prava u sustavu (pregled podataka, unošenje i obrada podataka odnosno provjeravanje, mijenjanje i odobravanje unesenih podataka).

Ako specijalizirani subjekt ili osoba koja nije specijalizirani subjekt posumnja ili ustanovi da je karantenski štetni organizam Unije ili štetni organizam koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije prisutan na bilju, biljnim proizvodima ili drugim predmetima koji su pod kontrolom tog subjekta, o tome je obavezan odmah obavijestiti mjesno nadležnog fitosanitarnog ili šumarskog inspektora.

Šumarski i fitosanitarni inspektor izvještava MP o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis.

HAPIH i HŠI izvještavaju MP i fitosanitarnu inspekciju ili šumarsku inspekciju o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis.

Nadležne inspekcije (fitosanitarna i šumarska), HAPIH – CZB i HŠI – izravno dostavljaju Sektoru fitosanitarne politike podatke i informacije o rezultatima drugih službenih aktivnosti.

Sektor fitosanitarne politike prosljeđuje prikupljene podatke i informacije te ih u skladu s procedurama predviđenima za pojedine štetne organizme i situacije, i u zadanim rokovima, prosljeđuje EK i kad je to potrebno, drugim državama članicama.

4.2.4 Suradnja u smislu Uredbe (EU) 2018/848

Za potrebe provedbe članka 43. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/848 kojim se utvrđuju dodatne obaveze za države članice osim onih iz članka 105. stavka 1. i 106. stavka 1. (uredbe (EU) 2017/625, Uprava za poljoprivredno zemljište biljnu proizvodnju i tržište MP kao nadležno tijelo obavlja poslove obavješćivanja i izvješćivanja EK i drugih nadležnih tijela u državama članicama o svim slučajevima sumnje na nesukladnost koja utječe na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja putem računalnog sustava OFIS koji je razvila i kojim upravlja EK.

Ovlaštena kontrolna tijela i Poljoprivredna inspekcija DIRH-a dostavljaju Upravi za poljoprivredno zemljište biljnu proizvodnju i tržište MP prijave o svim slučajevima sumnje na nesukladnost koja utječe na integritet ekoloških proizvoda podrijetlom iz drugih država članica ili trećih zemalja, a MP upućuje prijave nadležnom tijelu druge države članice putem sustava OFIS.

U slučaju zaprimanja prijave od nadležnog tijela druge države članice putem sustava OFIS o sumnji na nesukladnost koja utječe na integritet ekoloških proizvoda ili proizvoda iz prijelaznog razdoblja podrijetlom iz Hrvatske, MP dostavlja prijavu Poljoprivrednoj inspekciji DIRH-a i nadležnom kontrolnom tijelu. Nakon dovršetka službene istrage Poljoprivredna inspekcija DIRH-a i po potrebi kontrolno tijelo/a, dostavljaju MP izvješće o rezultatima istrage, a MP sastavlja odgovor na prijavu i dostavlja nadležnom tijelu druge države članice i EK putem sustava OFIS.

5. MJERE ZA OSIGURANJE USKLAĐENOSTI S OPERATIVNIM KRITERIJIMA UREDBE (EU) 2017/625

5.1 Sukladnost s operativnim kriterijima

5.1.1 Osiguranje učinkovitosti i primjerenosti službenih kontrola

DIRH unutar svoje organizacijske strukture ima ustrojen Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje koji se bavi upravljanjem kadrovima, čime se osigurava da svi djelatnici, uključujući i osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola, imaju propisanu kvalifikaciju i potrebne vještine prilikom zapošljavanja. Za svako radno mjesto propisana su stručna znanja te vještine te potrebne godine radnog iskustva u pojedinoj struci. Cilj je osigurati da se te vještine i stručno znanje koriste prilikom provođenja službenih kontrola.

Zakonom o općem upravnom postupku propisan je način provođenja upravnih postupaka što uključuje i provođenje aktivnosti službenih kontrola te načela kojih se pridržavaju inspektori kada provode upravne postupke, a to su načelo zakonitosti, načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza, načelo učinkovitosti i ekonomičnosti te načelo zaštite podataka. Putem dodatnih edukacija, radionica i studijskih putovanja prenose se dodatna nova znanja i iskustva djelatnicima koji provode službene kontrole uključujući i administrativno osoblje s ciljem što objektivnijeg provođenja inspekcija, odnosno dovođenja subjektivnosti inspektora na najmanju moguću mjeru.

Koristeći propisane procedure i obrasce za svaku pojedinu aktivnost službenih kontrola osigurava se primjerena kvaliteta i ujednačenost pristupa osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola.

5.1.2 Mjere u svrhu osiguranja da osoblje koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa

Prema odredbama članaka 32., 33. i 34. Zakona o državnim službenicima, državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta ili osnivanje trgovačkog društva ili druge pravne osobe u području djelatnosti u kojoj je zaposlen, ili koje je povezano s poslovima iz djelokruga tijela u kojem je zaposlen, obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj ili fizičkoj osobi osim po prethodno pribavljenom odobrenju čelnika državnog tijela te ako nad tim djelatnostima, odnosno nad radom te fizičke ili pravne osobe, državno tijelo u kojemu je u službi ne obavlja nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom i ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovitih zadataka niti šteti ugledu državne službe.

Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenog državnog službenika o fizičkim i pravnim osobama s kojima je bio u poslovnom odnosu u razdoblju od dvije godine prije prijema u državnu službu, a prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove, o financijskom ili drugom interesu, o vlasništvu dionica i obveznica ili financijskim i drugim interesima u trgovačkim društvima prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove te ako njegov bračni ili izvanbračni drug, dijete ili roditelj obavlja najviše dužnosti u političkoj stranci, strukovnom udruženju, trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja je u poslovnom odnosu s tijelom u kojem državni službenik preuzima dužnost ili ono nad njima obavlja nadzor.

Nadređeni službenik ispitat će navedene okolnosti i o tome obavijestiti čelnika državnog tijela. Ako te okolnosti dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa, čelnik tijela donijet će odluku o izuzimanju državnog službenika od rada na određenim poslovima.

O zahtjevu državnog službenika čelnik državnog tijela odlučuje rješenjem.

Podaci o mogućem sukobu interesa te odluka čelnika državnog tijela o izuzimanju državnog službenika od rada na određenim poslovima zbog mogućeg sukoba interesa unose se u osobni očevidnik državnog službenika.

Također, u RH na snazi je i Zakon o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine”, br. 26/11, 12/12, 126/12, 57/15 i 98/19) koji dodatno definira obnašanje službene i javne dužnosti te pridonosi sprečavanju sukoba interesa u obnašanju poslova povezanih sa službenim kontrolama hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva.

5.1.3 Mjere kako bi se osiguralo da vanjsko osoblje ili osoblje pod ugovorom koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa

Delegirana tijela iz područja veterinarstva

Postupak provedbe javnog natječaja za prenošenje zadaća službene kontrole na delegirana tijela, osigurava da je osoblje takvih kontrolnih tijela odgovarajuće osposobljeno, kvalificirano i kompetentno obavljati te zadaće na učinkovit način.

Mehanizmi prevencije sukoba interesa i osiguranja nepristranosti u obavljanju službenih kontrola:

1. Akreditacija

HAA u postupku akreditacije prema normi HR EN ISO 17020:2012 provjerava rizik od sukoba interesa te kategorizira akreditaciju u Tip A; Tip B i Tip C

2. Natječaj za dodjelu poslova službenih kontrola

U okviru postupka provedbe natječaja, posebno povjerenstvo za provedbu natječaja imenovano od čelnika DIRH-a utvrđuje moguće rizike od sukoba interesa djelatnika (ovlaštenih veterinarara) u provedbi poslova te u slučajevima kada su za provedbu poslova predviđeni i ovlašteni veterinari koji neće obavljati isključivo službene kontrole puno radno vrijeme, traži od organizacije da u cilju prevencije sukoba interesa dostavi DIRH-u provedenu analizu rizika i procedure kojima će se koristiti za *upravljanje rizicima* kada je isti identificiran.

3. Inspeksijski nadzor od strane nadležnog veterinarskog inspektora

U okviru godišnjeg plana službenih kontrola, temeljem analize rizika se određuje učestalost inspeksijskih nadzora nad radom delegiranih tijela. U svom nadzoru, veterinarski inspektori koriste kontrolne liste u kojima su sadržana i pitanja sukoba interesa i nepristranosti u obavljanju delegiranih poslova službenih kontrola

4. Revizija rada delegiranih tijela od strane Samostalne službe za unutarnju reviziju DIRHa

U okviru svojih planova, Samostalna Služba za unutarnju reviziju uključuje i reviziju rada delegiranih tijela te prilikom te revizije, između ostalog, provjerava da li se provode mjere upravljanja rizikom i prevencija sukoba interesa i osigurava nepristranost u obavljanju službenih kontrola.

Nadležnost MP

Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje

Kontrolna tijela iz područja ekološke proizvodnje moraju udovoljiti uvjetima propisanim člankom 27. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 i člankom 104. Zakona o poljoprivredi. MP može kontrolnom tijelu oduzeti ovlaštenje ako utvrdi da kontrolno tijelo ne provode pravilno poslove koji su mu preneseni. Kontrolna tijela drugih država članica moraju predložiti dokaze na hrvatskom jeziku i dati pisanu izjavu da će svi postupci i vođenje dokumentacije biti na hrvatskom jeziku.

Delegirana tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS i provjeru sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom za koju je priznata oznaka iz nacionalnog sustava kvalitete

Nepristranost delegiranih tijela osigurana je prije svega akreditacijom sukladno normi HR EN ISO/IEC 17065:2013 provedenom od strane HAA. U postupku ovlašćivanja delegiranih tijela, MP dodatno provjerava moguć sukob interesa, uvidom u podatke o djelatnicima delegiranih tijela. MP, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane odnosno Sektor za kvalitetu hrane provodi redovne nadzore na radom delegiranih tijela tijekom kojih provodi i kontrolu nepristranosti u obavljanju delegiranih poslova. Temeljem članka 94. Zakona o poljoprivredi, MP može delegiranom tijelu u potpunosti ili djelomično ukinuti ovlaštenje za obavljanje delegiranih poslova.

U okviru svojih planova, Samostalna Služba za unutarnju reviziju uključuje i reviziju rada delegiranih tijela te ovlaštenih fizičkih osoba za obavljanje drugih službenih aktivnosti iz nadležnosti MP i HAPIHa te prilikom te revizije, između ostalog, provjerava provode li se mjere upravljanja rizikom i prevencija sukoba interesa i osigurava nepristranost u obavljanju službenih kontrola.

5.1.4 Odgovarajući laboratorijski kapaciteti

Za potrebe provođenja službenih kontrola hrane, hrane za životinje i zdravlja životinja, odnosno analize uzoraka hrane, hrane za životinje uzetih prilikom provođenja službenih kontrola koriste se usluge akreditiranih laboratorija od strane HAA, a koji posjeduju valjano rješenje o ovlaštenju od nadležnog tijela za obavljanje djelatnosti laboratorijskih pretraga za potrebe službenih kontrola.

Zakonskim odredbama propisan je temelj za donošenje podzakonskih akata kojim su definirani uvjeti i postupak ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija za hranu, hranu za životinje, zdravlje životinja, ispitivanje materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom te službenih i referentnih laboratorija za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji se sastoji od ili sadrži GMO ili kombinaciju GMO-a. Nadležna tijela, svako u svom djelokrugu ovlašćuju laboratorije te osiguravaju pristup odgovarajućim laboratorijskim kapacitetima s iskusnim i kvalificiranim osobljem.

Također, u području biljnog zdravstva laboratorijsku analizu i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031

obavljaju HAPIH – CZB i HŠI kao nadležna tijela za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. Zakona o biljnom zdravstvu te odredbi Zakona o biljnom zdravstvu i propisa donesenih na temelju njega. Sukladno navedenom, fitosanitarni i šumarski inspektori imaju u svakoj situaciji mogućnost dostavljanja uzoraka laboratorijima HAPIH-a – CZB-a i HŠI-a.

U području sredstava za zaštitu bilja laboratorijsku analizu radi provjere ispravnosti i sukladnosti s rješenjem o registraciji sredstva za zaštitu bilja obavlja HAPIH – CZB kao stručna institucija iz članka 5. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, a uzorke dostavljaju poljoprivredni inspektori. HAPIH – CZB sudjeluje u izradi i koordinaciji plana postregistracijske kontrole zajedno na zahtjev nadležnih tijela. Laboratorij HAPIH – CZB je akreditiran za područje fizikalno-kemijskih ispitivanja formulacija SZB.

Laboratorij HAPIH - CVVU je ovlašten kao službeni laboratorij za obavljanje analiza gustoće i relativne gustoće, alkoholne jakosti te hlapivih spojeva i metanola u jakim alkoholnim pićima na temelju Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja („Narodne novine“, br. 81/13 i 14/14) te članka 8. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorija za hranu i hranu za životinje.

Laboratorij HAPIH-CVVU kroz provedbu fizikalno kemijskih analiza sudjeluje u službenim kontrolama iz članka 90. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 te članka 16. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/34 povezanim s oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla te zaštićenim tradicionalnim izrazima za vino. Sudjeluje u službenim kontrolama vezanim uz provjere sukladnosti sa specifikacijama aromatiziranih proizvoda od vina iz članka 23. Uredbe (EU) br. 251/2014. Također je uključen i u službene kontrole vezane uz potvrđivanje sukladnosti jakih alkoholnih pića s zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (Zakon o poljoprivredi).

Laboratorij HAPIH-CVVU je akreditiran sukladno HRN EN ISO/IEC 17025:2017 u području fizikalno-kemijskih analiza jakih alkoholnih pića za navedene parametre. Sukladno navedenom, Državni inspektorat Republike Hrvatske ima mogućnost dostavljanja uzoraka laboratoriju HAPIH-CVVU za potrebe inspekcijskog nadzora.

5.1.5 Osiguranje odgovarajućih prostorija i opreme

MP

Unutar MP, ustrojstvene jedinice Glavnog tajništva ustrojen je Sektor za informacijske sustave i upravljanje imovinom koji obavlja poslove upravljanja informacijskim projektima/zadacima u razvoju, uspostave i korištenja informacijskih sustava; poslove upravljanja informacijskom i komunikacijskom tehnologijom; obavlja poslove izvješćivanja, izrade planova upravljanja informacijskom i komunikacijskom tehnologijom; poslove potpore poslovnom planiranju; izrade strategija razvitka informacijsko komunikacijske infrastrukture; obuke korisnika i informatičkog kadra; sudjelovanja u provedbi nabave informacijskih resursa; interne i eksterne prezentacije i promocije informatičkih proizvoda i usluga; primjene normi u informatičkoj djelatnosti; kontrolu kvalitete informatičkih proizvoda i usluga, testiranje, praćenje rada; osiguravanja sigurnosti informacijskih sustava; poslove rješavanja problema tehničke naravi; obavlja nadzor nad upravljanjem informacijskim sustavima u ustanovama koje su u djelokrugu Ministarstva. Za obavljanje poslova Sektora za informacijske sustave i upravljanje imovinom, ustrojena je Služba za informacijske sustave.

Također, unutar navedenog Sektora ustrojena je i Služba za upravljanje imovinom koja, između ostalog obavlja poslove upravljanja uredskim i poslovnim prostorima MP koji se odnose na odabir, pripremu ugovora o kupnji ili zakupu, preuzimanje i održavanje poslovnih prostora;

brine o infrastrukturi (telefonskoj, komunikacijskoj, električnoj, grijanju i hlađenju i ostalim infrastrukturnim potrebama), opremanju namještajem i ostalom uredskom opremom, vodi obvezne očevidnike (bazu) poslovnih prostora u vlasništvu/najmu Ministarstva te očevidnike o obavljenim poslovima i utrošenim sredstvima za poslovne prostore; upravlja voznim parkom i pomoćno-tehničkim poslovima vezanim uz vozni park, a naročito o održavanju, raspoređivanju i servisiranju službenih automobila; prati njihovo korištenje i vodi odgovarajuće evidencije; vodi materijalnu evidenciju o nabavi i raspodjeli uredskog materijala i sitnog inventara.

Postojanjem navedenih ustrojstvenih jedinica osigurana je povjerljivost, integritet te raspoloživost informatičkog sustava kroz osiguranje kontinuiranog i pouzdanog rada fizičkog dijela informacijskog sustava MP kao i kroz upravljanje problemima tehničke naravi (hardverskim, mrežnim i problemima sistemskog softvera), a koje provodi navedeni Sektor. Gore navedenim osigurano je postojanje primjerenih prostora za rad s odgovarajućom i funkcionalnom opremom.

U odnosu na posebne uvjete za fitosanitarnu inspekciju osigurani su minimalni uvjeti za obavljanje provjere identiteta i provjere zdravstvenoga stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja, u skladu sa zakonodavstvom EU-a (Direktive Komisije 98/22/EZ i 2004/103/EZ) i nacionalnim propisima, što uključuje odgovarajući otvoreni i zatvoreni prostor za obavljanje fitosanitarnih pregleda, uzimanje i pripremu uzoraka te svu neophodnu zajedničku i osobnu inspekcijsku opremu.

DIRH

U Središnjem uredu DIRH-a ustrojen je Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom, čiji su zadaci, između ostalih, organizacija održavanja poslovnih prostora, opreme i druge imovine DIRH-a.

HŠI

U HŠI osigurani su svi potrebni uvjeti za obavljanje službenih kontrola, uzimanje uzoraka, analizu uzoraka (morfološku i molekularnu). To uključuje raspoloživost službenih automobila za terenske izlaske, potrebnu terensku opremu (feromonske klopke, alat za uzimanje uzoraka), laboratorije i svu potrebnu laboratorijsku opremu za morfološku i molekularnu analizu uzoraka. HŠI također raspolaže s bazom podataka u kojoj su pohranjeni svi podaci vezano uz službene kontrole i mobilnu terensku aplikaciju.

CURH

U Carinskoj upravi, Središnjem uredu ustrojen je Sektor za informacijski sustav a kojem je glavni zadatak održavanje i razvoj informacijskog sustava u što spadaju infrastrukturna oprema i servisi u data centrima, mrežni uređaji koji povezuju sve lokacije Carinske uprave i sve korisnike u jedinstvenu mrežu Carinske uprave, optimalno kapacitirani linkova za povezivanje svih lokacija i korisnika te korisnička informatička oprema u koju spadaju računala, printeri i IP telefoni. Dodatno, Sektor za informacijski sustav brine o održavanju, razvoju i visokoj dostupnosti potrebnih aplikacija.

Unutar Sektora za informacijski sustav, osnovana je Služba za informacijske tehnologije u kojoj se obavljaju svi poslovi planiranja, osiguranja i nadzora raspoloživosti informatičkih usluga, poslovi procjene i planiranja potrebnih i raspoloživih vlastitih ili unajmljenih kapaciteta za pružanje informatičkih usluga, te priprema tehničke dokumentacije za javnu nabavu infrastrukture informacijskog sustava (kao hardver, sistemski i korisnički softver) uključujući i infrastrukturu osiguranja neprekinutosti pružanja informatičkih usluga poslovanju kao i upravljanja razinama kvalitete informatičkih usluga.

Također, u Središnjem uredu ustrojen je Sektor za financije, Služba za nabavu i upravljanje imovinom, Odjel za upravljanje imovinom u kojem se, između ostalih, obavljaju svi poslovi koji se odnose na korištenje i održavanje opreme na objektima te korištenje i održavanje prijevoznih sredstava, izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju poslovnih objekata.

5.1.6 Odgovarajuće zakonske ovlasti za provođenje službenih kontrola

Osoblje koje provodi službene kontrole odnosno inspektori kada su u službi, nose službenu iskaznicu i službeni znak kojima dokazuju svoj identitet i ovlasti.

Nadležnosti, prava i dužnosti pojedine inspekcije propisane su Zakonom o Državnom inspektoratu, Zakonom o službenim, Zakonom o hrani, Zakonom o veterinarstvu, Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima, Zakonom o biljnom zdravlju, Zakonom o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, br. 81/13, 115/18), Zakonom o GMO-u, Zakonom o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan kontakt s hranom, Zakonom o kontaminantima („Narodne novine“, br. 39/13), Zakonom o prehranbenim aditivima, aromama i prehranbenim enzimima („Narodne novine“, br. 39/13, 114/18) te drugim zakonskim propisima.

Propisanim zakonskim obvezama osoblju koje provodi službene kontrole ovlaštenima za provođenje službenih kontrola osigurane su odgovarajuće pravne ovlasti za obavljanje službenih kontrola.

5.1.7 Pripremljenost za provođenje kriznih planova

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Sektor za zdravlje i zaštitu životinja

U svrhu pripravnosti i koordiniranog provođenja mjera suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti životinja i zoonoza UVSH, Sektor za zaštitu zdravlja životinja, planira provedbu edukacija, simulacijskih vježbi i radionica, uzimajući u obzir prioritete i obveze temeljem zakonodavstva i epidemiološke situacije na području RH, susjednih država i moguće pojave osobito opasnih zaraznih bolesti. Predmetne aktivnosti, simulacijske vježbe, odnosno edukacije, organiziraju se u suradnji s drugim tijelima i institucijama ovisno o scenarijima i ciljevima aktivnosti. Provođenjem navedenih aktivnosti sudionici se pripremaju za slučaj izvanrednih događaja kao što je pojava zaraznih bolesti za koje je sukladno EU propisima potrebno izraditi, uspostaviti i provoditi krizne planove.

5.1.8 Obveze subjekata u poslovanju s hranom prilikom provođenja službene kontrole

Prema članku 30. stavku 4. Zakona o hrani, propisano je da su subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje obvezni tijelima nadležnim za provedbu službenih kontrola, odnosno osobama ovlaštenim za provedbu službenih kontrola staviti na raspolaganje potrebne količine hrane i hrane za životinje kako bi se provelo uzorkovanje u svrhu provedbe službenih kontrola te omogućiti provođenje nesmetanog nadzora i uvid u svu dokumentaciju, uključujući i dokumentaciju u elektroničkom obliku.

Članak 38. Zakona o službenim kontrolama propisuje da subjekti čije poslovanje podliježe službenim kontrolama u skladu s odredbama ovoga Zakona, moraju uz obveze propisane člankom 15. Uredbe (EU) 2017/625, službenoj osobi osigurati, odnosno omogućiti:

- nesmetanu provedbu službene kontrole, uključujući i uzorkovanja stavljanjem na raspolaganje dovoljne količine besplatnog uzorka za provedbu analize
- fotografiranje i snimanje svih radnih i pomoćnih prostora, predmeta rada i poslovanja, opreme, hrane i hrane za životinje, životinja i osoblja, radi dokazivanja činjeničnog stanja

- pristup videonadzoru radnih i proizvodnih prostora
- dostavu tražene dokumentacije na način kako to nadležno tijelo i/ili osoba ovlaštena za službenu kontrolu traži
- provedbu službenih kontrola službenim osobama Komisije, država članica i trećih zemalja, uz prethodnu suglasnost nadležnih tijela iz članka 5. predmetnog Zakona.

Također, propisano je i da su subjekti u poslovanju s hranom obvezni surađivati sa službenim osobama u provedbi službenih kontrola, kao i da su na traženje osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola dužni dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti ili materijale u zadanom roku.

Člankom 5. Zakona o kontaminantima propisano je da je subjekt u poslovanju s hranom obvezan nadležnim tijelima, odnosno osobama koje provode službene kontrole staviti na raspolaganje potrebne količine hrane i sirovina kako bi se uzorkovanje provelo u skladu s uredbama iz članka 1. toga Zakona.

Navedenim zakonskim odredbama propisane su obveze subjektima u poslovanju s hranom o obvezi surađivanja s osobama ovlaštenim za provođenje službene kontrole tijekom provođenja službene kontrole.

6. PREGLED I PRILAGODBA NACIONALNOG PLANA KONTROLA

Ažuriranje VNPSK će se provoditi prema potrebi, a uzimajući u obzir određene čimbenike sukladno odredbama članka 111. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2017/625.

Nadležna tijela RH odnosno MP, DIRH, HAPIH, MZ, HŠI i Carinska uprava će redovito ažurirati VNPSK uzimajući u obzir sljedeće:

- Novo zakonodavstvo
- Pojavu novih bolesti, organizama štetnih za bilje ili drugih rizika za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, dobrobiti životinja, ili u slučaju GMO i sredstava za bilja, i rizika za okoliš
- Značajne promjene u ustroju, upravljanju i aktivnostima nadležnih tijela
- Rezultate službenih kontrola na razini RH
- Rezultate službenih kontrola na razini EU
- Obavijest Komisije o smjernicama za provedbu zahtjeva za višegodišnje nacionalne planove kontrole kako su utvrđeni člancima od 109. do 111. Uredbe (EU) 2017/625 (2021/ C 78/01)
- Znanstvena otkrića
- Rezultate službenih kontrola provedenih u državi članici EU provedene od strane nadležnih tijela trećih zemalja.

KLASA: 322-01/21-01/129
 URBROJ: 525-09/543-25-38
 Zagreb, 16. siječnja 2025. godine